

Hobby center
KOVAC

V Bršljinu!

Mizarstvo Kovač
Vavpotičeva 10, Novo mesto
tel.: 068 321 210, 324 380
Fax: 324 380

Vse za domače mojstre!
Vse za mizarje!

Za vas smo uredili nov razstavno prodajni salon

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

četrtek

vsak

Socialdemokratska stranka Slovenije

SDS

Volilcem in volilkam se zahvaljujeva za zaupanje
Janez Mežan
Miloš Dular

MOLEK

avtoservis - prodaja vozil - avtodeli
AVTODELI, Novo mesto
Kandijska 27
(pri vulkanizerstvu Mohorič)
Tel. 068/322-366

DAEWOO

Nexia od 16.191 DEM
Espero od 24.264 DEM

SUPER KREDIT T+4%

Avto-hit

Novo mesto
tel./fax: 068/341-300
Posl. Zagorje
tel.: 0601/64-687

VREME

Do konca tedna bo spremenljivo oblačno in hladnejše vreme z občasnimi padavinami.

V SOBOTO RAZSTAVA TREBANJSKE GALERIJE V FRANCIJI

TREBNJE - Na povabilo regionalnega muzeja Ile de France iz Vipa, ki se nahaja v neposredni bližini Pariza, so v Francijo odpeljali zbirko najnevejših umetnosti iz Trebnja. Že to soboto ob 16. uri bo otvoritev razstav, ki šteje 269 del umetnikov iz Slovenije, Hrvaške, Makedonije, BiH in ZR Jugoslavije. Otvoritev se bodo udeležili ministri za kulturo Francije in Slovenije, župan občine Trebnje Ciril Pungartnik in direktorica Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje Darinka Tomplak. Več v prihodnji številki Dol. lista.

KAJ SO ODLOČILI VOLILCI? - Letošnjih volitev se je udeležilo 71,92 odstotkov volilnih upravičencev, kar je manj kot pred štirimi leti. Izid volitev je marsikoga prijetno presenetilo, še mnogo več pa razočaralo. Na sliki: štetje glasov v Kostanjevici. (Foto: T. G.)

Kako so se na volitvah odrezali "naši"?

V parlamentu za zdaj z našega območja gotovo Andrej Fabjan, Jože Avšič, Branko Kelemina, Lojze Peterle in Janez Janša, možnosti odprte še nekaj drugim kandidatom - Nekaj tisoč nepreštetih glasovnic lahko volilni rezultat še spremeni

NOVO MESTO - Tretje demokratične volitve v novejši slovenski zgodovini, ki se jih je udeležilo skoraj tri četrtine volilnih upravičencev, so za nami. Po neuradnih podatkih in prešteti 1.127.909 glasovnicah, od katerih je neveljavnih skoraj 67 tisoč, je že znano, da so volilci največ glasov zaupali Liberalni demokraciji Slovenije, ki bo imela v novem parlamentu 25 poslanskih sedežev, sledi ji Slovenska ljudska stranka z 18, Socialdemokratska stranka Slovenije s 16, Slovenski krščanski demokrati in Združena lista socialnih demokratov s po 10 sedeži, Demokratična stranka upokojencev Slovenije s 5 in Slovenska nacionalna stranka s 4 sedeži. Dva sedeža sta po ustavi določena za poslance madžarske in italijanske narodnostne skupnosti.

Po sedaj znanih neuradnih podatkih bo nekaj poslancev tudi iz območja, ki ga pokriva Dolenjski list. To so: Andrej Fabjan (SLS) iz črnomaljske občine, Jože Avšič

(LDS) iz brežiške občine, Janez Janša (SDS) glede na rezultate v Grosuplju, Branko Kelemina ((SDS) iz sevnške občine in Lojze Peterle (SKD), ki je kandidiral v Trebnju. Neposredno je bilo tako razdeljenih 53 mandator, drugo delitev mandator pa bo mogoče opraviti šele, ko bodo preštete vse glasovnice, ki so prispele po pošti. Republiška volilna komisija opozarja, da lahko

prav te spremenijo volilni izid, uradni rezultati pa bodo verjetno znani šele v petek.

V občini Črnomelj, v kateri je volilo 15.850 volilcev, je največ glasov dobil črnomaljski župan Andrej Fabjan (28,05 odstotka), član SLS in si tako v 6. volilni enoti - ta obsega območja občin Brežice, Hrastnik, Krško, Laško, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trbovlje, Trebnje, Zagorje ob Savi in Črnomelj - 6. enoti pripada v parlamentu 8 sedežev, od tega trije LDS, 2 SLS, po eden pa SDS, ZLSD in SKD) zagotovil tudi poslanski sedež, saj je bil v tej volilni enoti v njegovi stranki za dober odstotek boljši le še Peter Hrastelj iz občine Laško. V črnomaljski občini je drugo mesto zasedel Božidar Flajšman (LDS) s slabimi 18 odstotki, tretje mesto z 12,75 odstotka pripadalo Pavlu Zajcu (SDS), slab odstotek za njim pa je

bil Mirko Jelenič (ZLSD).

V volilnem okraju 2, ki obsega del občine Novo mesto na desnem bregu Krke in občino Šentjernej, je največ volilcev glasovalo za Franca Hudoklina (SLS), ki je dobil 26,29 odstotka glasov. Ali bo dobil poslanski sedež, bo odvisno od drugega kroga delitve glasov znotraj stranke. Franc Hudoklin je namreč za Andrejem Fabjanom v 6. volilni enoti zaostal le za dober odstotek. Slabe 4 odstotke slabša od SLS je bila LDS s kandidatom mag. Boštjanom Kovačičem, tretja pa SDS, ki jo je zastopal kandidat Miloš Dular. Volilci so mu zaupali 14,76 odstotka glasov. Presenetljivo malo glasov (10,71 odstotka) je dobila SKD s kandidatom Francijem Koncilijo.

V tretjem volilnem okraju, ki obsega drugi del novomeške obci-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Spoštovani, dragi Dolenjci!

Zahvaljujemo se volilcem in volilkam, ki so svoj glas dali Slovenski ljudski stranki in našima kandidatom Vasji Fuis in Francu Hudoklinu. Slovenska ljudska stranka koordinacijski odbor Novo mesto

Vodja volilnega štaba
Martina Vrhovnik

Nezaupnica direktorju Pionirja MKO

Delavci brez plač, stavka se nadaljuje - Konec meseca gre firma na dražbo

NOVO MESTO - Na zboru delavcev 95-članskega kolektiva delniške družbe Pionir MKO - bil je v petek, 8. novembra - na katerem so prisostvovali tudi vodstvi obeh sindikatov, ki delujeta v tej družbi, ZSSS in Neodvisnost-KNSS, vodstvo družbe in stečajna upraviteljica GIP Pionir, ki je izključni lastnik družbe Pionir MKO, d.d., so delavci izrekli nezaupnico direktorju Milanu Kapetanu.

Hkrati so pooblastili sindikata za nadaljnje dogovore z vodstvom podjetja in stečajno upraviteljico za izplačilo zaostalih plač in drugih prejemkov ter morebitno pre zaposlitev delavcev. Na zboru so sprejeli sklep o nadaljevanju stavke do izpolnitve stavekavnih zahtev.

Agonija te Pionirjeve družbe traja že dve leti, po stečaju GIP Pionirja letos poleti pa se je vsa zadeva še zaostila, tako da delavci ne vidijo več druge rešitve kot stečaj. Stavko so prekinili 23. oktobra, kajti delavci so dobili po 40 tisoč tolarjev akontacije za avgustovsko in septembrsko plačo, vendar vodstvo družbe stavekavnih zahtev, kot so izplačilo plač za julij

in avgust, jubilejnih nagrad, regresa, dnevnice, potnih stroškov in drugega, ni izpolnilo.

Prav tako ni prišlo do uresnitve dogovora med sindikatom, vodstvom delniške družbe MKO in družbe MKO, d.o.o., prek katere zaradi blokade MKO, d.d., tečejo vsi posli in plačila, ter

stečajno upraviteljico GIP Pionir, po katerem naj bi ob pomoči bank ohranili vsaj 60 delovnih mest od sedanjih 95 in obdržali posle, ki jih je sedaj za 70 do 80 milijonov tolarjev. Do uresnitve tega dogovora ni prišlo, ker se delavci bojijo, da bi jih "odrinili" v obvodno družbo MKO, d.o.o., ki nima ne premoženja ne kapitala, ob napovedani prodaji družbe Pionir MKO, d.d., konec meseca pa bi lahko ostali brez vsega. Na pomoč bank pa tudi ne kaže računati.

A. B.

Spoštovani, vsem, ki ste na nedeljskih volitvah zaupali svoj glas Slovenskim krščanskim demokratom in meni osebno, se od srca zahvaljujem. Stal bom za svojimi besedami in vašimi glasovi.

Lojze Peterle

Obstaja čudovit, skrivnosten zakon narave, da tri reči, po katerih v življenju najbolj hrepenimo — srečo, svobodo in duševni mir — vedno pridobimo tako, da jih podarimo nekemu drugemu. (Neznani avtor)

Spoštovane občanke, spoštovani občani, Ob prazniku Občine Sevnica, 12. novembra, Vam iskreno čestitam.

Z najlepšimi željami,

inž. Jože Peternel
župan
Občine Sevnica

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. NOVO MESTO

NAJVIŠJE ODKUPNE CENE DELNIC

Odkupujemo delnice KRKE po 12 150 SIT delnico

Upravljam s finančnim premoženjem

Del. čas: vsak delavnik od 8 - 12 ure in od 13 - 17 ure

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)

Tel.: 068/342-410

CEV

ODBOJKARSKI EVROPSKI POKAL CEV

ŠD Marof, od 29. 11. do 1. 12. 1996

SODELUJEJO:

TPV Novo mesto TEUTA (Albanija)
PANATHINAIKOS (Grčija) MAMER (Luksemburg)

VSTOP PROST! Vabljeni!

OLIMPIONIK ŠTUKELJ SLAVI - V soboto popoldne so se na povabilo Leona Štuklja v Radencih zbrali najožji prijatelji in predstavniki sedme sile, da bi skupaj z njim proslavili njegov 98. rojstni dan. Na slovesnosti je naš rojak večkrat poudaril pripadnost mestu, kjer se je rodil in odraščal, in se posebej zahvalil za naklonjenost novomeškemu županu Franciju Konciliju, ki je slavljencu podaril umetniško delo slikarja Jožeta Kotarja z motivom Trške gore. Leon Štukelj se je razveselil tudi obiska nekdanje prvakinje v gimnastiki Jasne Dokl-Osolnik (na sliki levo), novomeške delegacije pa so dopolnile pevke skupine Copa-cabana. Pomembnost jubileja pa žal ni pritegnila pozornosti dr. Križmana, župana mesta Maribor, kjer svetovna športna legenda Leon Štukelj prebiva že 66 let. Zato pa nanj ni pozabil Olimpijski komite in njegov predsednik Huan Antonio Samaranch, ki je Štuklju poslal ganljivo čestitko. Z brzojavko se ga je spominil tudi predsednik Milan Kučan, osebno pa sta mu voščila tudi ministri dr. Slavko Gaber in dr. Davorin Kračun. (Foto: Peter Klinc)

Imamo, kar smo izvolili

Čeprav smo Slovenci v nedeljo izbirali med več kot tisoč kandidati za mesta v parlamentu, bo zakonodajno vejo oblasti predstavljalo "le" 90 poslancev. Pozitivno presenečenje Liberalne demokracije Slovenije, Slovenske ljudske stranke, Socialdemokratske stranke Slovenije in Demokratične stranke upokojencev ter razočaranje v taboru Slovenskih krščanskih demokratov, Združene liste socialnih demokratov, Demokratske stranke in še v katerem, je pač odraz mnenja in zaupanja volilcev. Zaupanja in upanja na boljše.

Mnogi sicer napovedujejo nestabilno vladno koalicijo, vendar pa sta vsaj dejstva, da je prišlo v parlament manj strank kot na predhodnih volitvah in da je bilo neposredno izvoljenih več poslancev, znamenje, da postajamo normaln(ej)ša demokratična država, gotovo pa se še ne bomo rešili pogostih strankarskih spopadov in metanja polen pod noge, kar smo vajeni tudi iz dobe mandata dosedanjih poslancev. Marsikaj bi že bilo lahko drugače, boljše. Upajmo torej, da si bodo novoizvoljeni poslanci bolj kot dosedanja prizadevali za dobro državo in državljanov, ne pa za potrjevanje samih sebe in postiljanje lastnega zapečka.

T. GAZVODA

Poznate polje zaupnosti?

Mogoče se vam je že zgodilo, da je pred bančnim okencem naslednji v vrsti vsiljivo gledal v vaše račune, vlekel na ušesa, vam dihal za ovratnik in vas še drugače spravljal ob živce. Za take priložnosti, ko ne bi želeli podatkov o sebi obeti na veliki zvon in bi radi imeli mir, so na bankah in poštah uvedli polje zaupnosti. Ta ukrep v korist zasebnosti je na Slovenskem novejšega datuma in simbolično prepričuje o tem, da pridobiva veljavno varovanje osebnih podatkov. Varovanju osebnih podatkov kot takemu sicer ni kaj oporekati, dalo pa bi se pogovarjati o tistih, ki naj bi zagotavljali tako zaščito. Ali so osebni podatki, zbrani v računalniških, varni pred vsemi, ki bi iz čiste radovednosti ali zaradi splošnih državnih koristi radi malce povohljali za kom? Takih drobnih ali velikih vohunskih postopkov pogosto ne odkrijejo, medtem ko so kršitve polja zaupnosti na bankah ali poštah vsem na očeh. Morda gre za neposrečeno primerjavo posameznih zadev, vendar se zdi, da ob bančnem ali poštne polju zaupnosti lahko načelno vprašamo, kako široko je polje zaupnosti v državi ali kako javno je in naj bo zasebno življenje državljanov vključno državljanov na pomembnih javnih funkcijah. Vendar smo tokratno anketo zožili na vprašanje: ali upoštevate polje zaupnosti in kaj mislite o njem?

IVANKA ŠTAJDOHAR, delavka iz Velikega Nerajca: "Sem redna stranka v enoti Dolenjske banke v Črnomlju in mislim, da je dobro poskrbljeno za zasebnost varčevalcev. Polje zaupnosti namreč ni označeno le s črto, ampak loči varčevalca pri oken- cu od ostalih celo ograja, kar zado- stuje. Seveda pa je banka tista, ki mora poskrbeti za varovanje zase- bnosti in varčevalce prav vzgojiti."

MILENA ŽUNIČ, trgovka z Vrčic pri Semiču: "Upoštevam črto zaupno- sti, ker bi se tudi jaz počutila nelagod- no, če bi mi drugi varčevalci gledali čez ramo, ko urejam bančne posle. Doslej sem imela z vsemi bankami dobre izkušnje, kar se tiče varovanja zasebnosti. Tudi podatke o stanju na bančnem računu so mi uslužbenke vedno sporočile zelo diskretno."

JOŽICA VRAČUN, poštna usluž- benka v Cerkljah ob Krki, doma iz Bistrice ob Sotli: "Prav je, da so uvedli polje zaupnosti na bankah in poštah, ti pri blagajni vsaj ne gledajo pod prste. Ko čakam v vrsti, vidim, da ljud- je kar upoštevajo to razdaljo. Če bi v vrsti kdo stal tik za menoj, ga najbrž ne bi opozorila na polje zaupnosti, vendar bi si o človeku mislila svoje."

MILKA MIHELIČ, prodajalka iz Sodražice: "Na banko ne hodim veli- ko, lahko pa vidim, da so se ljudje na zeleno črto navadili in da jo spoštu- jejo. Glede zaupnosti pogovora stranke z bančnim uslužbenec mi je vseeno, ali črta je ali je ne bi bilo. Je pa kljub vsemu dobro, da je, ker pred bančnim okencem ni tolikšna gneča, kot je bila včasih."

MAJDA KLEPAC, prodajalka iz Kočevja: "Zelena črta je dober korak banke k zaupnejšemu načinu poslo- vanja s strankami, vendar premalo, da bi se človek pred bančnim okencem lahko sproščeno pogovarjal o svojih denarnih zadevah. Razlog za to je, ker ljudje ne spoštujejo vedno črte pa tudi v delu bančnih uslužbencev, ki bi morali strankam dajati pismena obvesti- la."

MARICA BEGOVIČ, oddelko- vodkinja v blagovnici Sevnica banka sevniciškega Mercatorja: "Sama upo- števam polje zaupnosti v prostorih bank, ker se mi zdi, da je moje denar- no poslovanje ali stanje na mojem tekočem, žiro računu ali na hranilni knjižnici predvsem moja osebna zade- va. Zato naj bi na bankah vztrajali pri doslednem spoštovanju tako imeno- vane zelene črte zaupanja."

SAŠA SLADIČ, dijakinja zadnjega letnika srednje kmetijske šole Grm, doma z Zaplaza nad Čatežem pri Trebnjem: "Mislim, da gre pri banč- nem poslovanju s prebivalstvom za občutljive zadeve, zato je upoštevanje zasebnosti in zaupnosti še toliko pomembnejše. Pri tem, v kolikšni meri ljudje spoštujejo polje zaupnosti, gre zlasti za vprašanje kulture posameznika, le včasih pa nevednosti."

JOŽICA HUDOKLIN iz Šentjer- neja, zaposlena kot ekonomska tehni- ca v šentjernejskem Hipotu Hibridi: "Črta zaupanja, ki so jo uvedli na ban- kah, je v redu, a kaj, ko je ljudje ne upoštevajo! Dogaja se, da tistega, ki pravilno stoji za črto, prehitijo. Poslo- vanje z denarjem je zasebna stvar vsakega posameznika. Na črto zaup- nja bo potrebno še opozarjati, da jo bodo vsi opazili."

SLAVKO SINTIČ, upokojenec iz Kostanjevice: "Čeprav je črta zaupa- nja v bankah zato, da bi jo upoštevali, je ljudje večinoma ne spoštujejo, ver- jetno tudi zato, ker uslužbenke strank ne opozarjajo kar naprej. To je sicer razumljivo, saj ne morejo kar naprej poučevati ljudi. Torej je vse odvisno od kulture, ki pa se tudi sicer kaže na vsakem koraku."

Kako so se na...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ne in občino Škocjan, je dobro četrtino glasov dobila Meta Zupančič (LDS), kar ne zadostuje za poslanski sedež, Vasilija Fuis (SLS) je prejela 19,20 odstotka glasov volilcev, Janez Mežan (SDS) pa dobrih 17 odstotkov. Dr. Vida Čadonič Špelič (SKD) je s 13,6 odstotka glasov v 3. volilnem okraju pristala na četrtem mestu, možnosti za poslanski mandat pa ima, če bi ji ga odstopil Lojze Peterle.

V 4. volilnem okraju - v občini Trebnje je slavila LDS s Cirilom Pungartnikom, ki je dobil slabih 28 odstotkov glasov, drugi je bil Alojzij Metelko s skoraj četrtino glasov, Alojz Peterle (SKD) pa je bil tretji z 17,73 odstotka. Neposredni mandat je po veljavnem proporcionalnem sistemu dobil le Peterle, čeprav so Trebanjci sprva, ko še niso poznali vseh volilnih rezultatov, mislili, da bodo imeli v parlamentu kar dva poslanca: Pungartnika in Metelko.

V občini Brežice (volilni okraj 5) je skoraj tretjino glasov "po- bral" Jože Avšič, ki si je tako neposredno zagotovil sedež v parla- mentu. Marko Zupančič (SLS) je prejel 17,26 odstotka glasov volil- cev, mag. Andrej Vizjak pa je bil z dobrimi 13 odstotki glasov tretji. Visok odstotek glasov (11,89) je prejel tudi Vlado Deržič (Demo- kratska stranka), sicer zagnani predsednik Društva izgnancev Slovenije, vendar si njegova stranka ni zagotovila nobenega poslan- skega sedeža.

Krško občino zaznamuje pre- pričljiva zmaga LDS-ovega kandi- data Branka Janca, sicer doseda- njega poslanca, s 30,66 odstotka glasov, kar mu sicer ne zagotavlja neposrednega sedeža v parlamen- tu, ima pa velike možnosti v dru- gi delitvi. Drugo mesto je zasedla SLS s kandidatom Francem Češ- novarjem, ki je dobil slabo petino glasov; 15,69 odstotka volilcev je glas zaupalo občinskemu prvaku SDS Danilu Koritniku, manj naklonjenosti pa je bil z 13,51 od- stotka deležen dosedanj poslanec Franc Černelič (SKD).

V občini Sevnica (7. volilni okraj) je največji odstotek glasov - 23,29 dobil Srečko Ocvirk (SLS), kandidat SDS Branko Kelemina pa malenkost manj. Slednji si je tako zagotovil tudi sedež v parla- mentu. To na primer ni uspelo dosedanjemu prometnemu mini- stru Igorju Umku (SKD), saj je v sevniki občini pristal na 4. me- stu, za LDS in Andrejem Štriel- jem, ki je zbral slabo petino glas- vov volilcev.

V drugem volilnem okraju četr- te volilne enote, v občini Ribnica in delu občine Loški Potok, je naj- več glasov dobil Janez Janša (SDS), s pomočjo strankarskih izračunov pa imajo možnost za vstop v parlament še Franc But (SLS), ki je dobil 22,3 odstotka glasov, dosedanj minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč (LDS) s slabo četrtino glasov volilcev in dosedanj poslanec SKD Ben- jamin Henigman.

V prvem okraju 4. volilne eno- te, v občini Kočevje, Osilnica in delu občine Loški Potok, ni bil neposredno izvoljen noben kandi- dat, možnosti pa imajo dr. Božidar Voljč (LDS), Janko Veber (ZLSD), ki je zbral več kot peti- no glasov volilcev, in z nekaj manj glasovi Bogomir Špilčetič (SDS).

TANJA GAZVODA

50 LET DR. BLAŽA MLAČKA - Priljubljeni metliški zdravnik docent dr. Blaž Mlačka je pred nedavnim praznoval 50-letnico življenja. Mlačkovo srečanje z Abrahamom je v veselem razpoloženju v Kapušinovi gostilni na Krasincu prejšnji petek proslavilo več kot 100 ljudi, njegovih sorodnikov, kolegov, prijateljev in znancev z obeh strani Kolpe. Na fotografiji: dr. Mlačka je izvrsten zdravnik in specialist za bolezni ožilja, a rezanje slavnostne torte je raje prepustil ženi Mariji. (Foto: A. B.)

Letos več zavrnenjenih prosilcev

Na novomeškem Zavodu za zaposlovanje letos prejeli 5 odst. več vlog za republiške in Zoisove štipendije, 34 odst. zavrnenjenih - Štipendijo prejema 3.079 dijakov in študentov

NOVO MESTO - Na novomeški enoti republiškega Zavoda za zaposlovanje so letos prejeli 4.586 vlog za republiške štipendije, kar je 5 odst. prosilcev več kot lani. Več kot lani pa je bilo tudi odklonjenih, in sicer 34 odstotkov (1.545); lani je bilo teh 25 odst. Tako veliko števi- lo pa je verjetno posledica višjega faktorja za preračun katastrskega dohodka v ekvivalent osebnega dohodka. Lani je bil ta faktor 5,76, letos pa 7,48. Spremenjen pa je bil tudi pravilnik o štipendiranju,

Čas za pritožbo se izteka, do ponedeljka so na zavodu prejeli že 336 pritožb. Vse tiste pritožbe, ki jih bo komisija zavrnila, bo posla- la še v obravnavo v Ljubljano. Tudi letošnje republiške štipendije so odvisne od dohodka staršev. Za dijake je najnižja štipendija 15

PREDVOLILNO TRPLJENJE - Boštjan Kovačič, minister za lokal- no samoupravo in kandidat LDS, se ni le potil na predvolilnem son- cu, ampak je tudi kraval. Za zma- go stranke na volitvah se je to goto- vo izplačalo. (Foto: M. Vesel)

odst. zajamčene plače, to je okrog 1.700 tolarjev, za tiste, ki se šola- jo v domačem kraju, je najvišja okrog 10.800, za dijake, ki se šola- jo drugje, pa okrog 24 tisočakov. Vsi pa imajo pravico uveljavljati tudi dodatek za vožnjo, in sicer največ 29 odst. zajamčene plače, dobijo pa lahko tudi dodatek na prav dober ali odličen uspeh. Najnižja študentska republiška štipendija znaša okrog 12.800 to- larjev, najvišja z dodatkom za bi- vanje v drugem kraju pa nekaj več kot 26 tisočakov. Dodatek za boljši uspeh pa pripada študen- tom, ki imajo povprečno oceno višjo od 7,9. V septembru je bilo izplačanih 3.079 štipendij, od tega je republiške štipendije prejelo 2.089 dijakov in 483 študentov, Zoisovo štipendijo pa 272 dijakov in 235 študentov.

Letos je 10 let, odkar Zavodi za zaposlovanje načrtno odkrivajo izrazito nadarjene učence in jim namenijo Zoisove štipendije. V Beli krajini in na Dolenjskem je takšnih posameznikov 507, med

dijaki je največ gimnazijcev, eko- nomskih tehnikov in elektrotehni- kov, med študenti pa je največ stu-

• **SEVNICA** - Tukajšnja obmo- na enota republiškega Zavoda za zaposlovanje je pretekli petek pri- pravila v Sevnici, Krškem in Brežicah sestanke z dijaki in stu- denti, ki prejemajo republiške in Zoisove štipendije. Poleg vseh treh županov so na teh dobro ob- iskanih zborih, ki se jih je udeležil okrog 630 štipendistov, sodelova- li tudi predstavniki bank, in si- cer NLB in DB. Prišli so tudi nekateri starši štipendistov, niso pa opazili dijakov in študentov, ki štipendije tokrat niso dobili, a so jih vseeno povabili. V Posavju je skupaj 2127 štipendistov; v tem šolskem letu je 756 novih. Letos je bilo vlog za štipendije 1373; po besedah direktorja OE RZZZ Sevnica Toneta Korena je bilo preseganje cenzusa poglaviti razlog, zakaj toliko vlog niso mog- li rešiti v zadovoljstvo prosilcev.

dentov ekonomije, elektrotehnike in s filozofske ter medicinske fakultete.

J. DORNIŽ

SLOVENSKO JAVNO MNENJE - Na povabilo Društva sociologov in politologov Dolenjske je prof. dr. Niko Toš, direktor Centra za raz- iskovanje javnega mnenja, malo- številnim poslušalcem v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem me- stu predstavil najbolj značilne sklo- pe letošnje raziskave slovenskega javnega mnenja. Te raziskave siste- matično tečejo že 30 let in tako ob- sežne in kakovostne znanstvene evi- dence nima nobena bivša država iz socialističnega tabora in redko kate- ra zahodnoevropska. (Foto: A. B.)

Trojno srečanje v Šentrupertu

Obisk revije Kecek in Založbe Mladika, srečanje s Pavčkovimi Majnicami in ustanovitev šolske hranilnice

ŠENTRUPERT - 7. novembra popoldne so učence in številne starše šole dr. Pavla Lunačka obiskali urednik literarne revije Janez Mušič, pesnik Tone Pavček in predstavnik Dolenjske banke. Druženje sta popestrila flavtistka Nikolina Kovač in korepetitor Peter Zoltan iz trebanjske glas- bene šole.

Srečanje je vodil Jože Zupan, neutrudni ravnatelj šole in uspeš- ni organizator kulturnega življe- nja v kraju. Po njegovih zaslugi ima šola v stalni razstavi zdaj že 175 izvirnih ilustracij mladinskih del in drugih slik. To bogastvo, ki odlično podpira vzgojo učencev, je v četrtek obogatil še Jože Mu- šič, urednik Keceka in hkrati pred- stavnik Založbe Mladika. Govo- ril je o nastajanju in širjenju revije, s katero sodelujejo tudi člani lite- rarnega krožka domače šole. Sku- pina učenc je prebrala več od- lomkov iz svojih ocen revije, ured- nik Mušič pa je podaril šolski knjižnici več Mladikinih izdaj.

Toplo so zbrani pozdravili pes- nika Toneta Pavčka, ki jim je pred- stavil svojo najnovejšo zbirko Majnice; izdala jo je Mladika v knjižni zbirki Trepetlika. O tem kaj pomeni podnaslov fulaste pesmi v novi zbirki, je povedal poet veliko zanimivih okolišni- ci nastajanju teh pesmi. Pojejo o maju in ljubezni mladih, ko je za- nje vse rožnato, veselo in hkrati skrivnostno ter polno čudežnega hrepenja, a tudi bolečin ob rojevanju simpatij. "Majniške ljubezni trajajo vse življenje," je med drugim dejal Pavček, spomin- nanje pa je ena sama radost in nikoli do kraja izpeta pesem."

Sto let je minilo, kar sta v Šent-

rupertu župnik Janez Mervec in za njim kaplan Ivan Dolinar vpe- ljala v kraju hranilnico. Znamen- tega dogodka, ob katerem se šola hkrati spominja tudi prihoda šol- skega upravitelja Aleksandra Lunačka in dolgoletnega vzgojne- ga dela zaslužnega šolnika Matije Brezovarja, so se v četrtek spom- nili z ustanovitvijo šolske hra- nilnice. Zanj je šoli pripravila vse potrebno. Dolenjska banka, o čemer sta govorila Marija Rus in pomočnik direktorja Jože Jevni- kar. Nova šolska hranilnica je že 32. taka enota na območju banke, ki je mladi ustanovi ta dan prines- la še posebno darilo kot začetni kapital. Hranilnica je že v četrtek začela dobro poslovati.

Založba Mladika je ob srečanju ponudila Pavčkovim zbirki Marko na belem konju jaše in Majnice z znatnim popustom.

T. GOŠNIK

Mariborsko pismo

Župan prispeval k uspehu SLS, a je brez poslancev

V rokah ima le (trdne?) koalicijske obljube

MARIBOR - "Kdor reskira, profitira!" radi pravijo Mari- borčani. To staro modrost so potrdili tudi volilni rezultati v mariborski volilni enoti, kjer je po neuradnih podatkih največ glasov dobila Liberalna demo- kracija Slovenije (24,5%), takoj za njo pa se je uvrstila Sloven- ska ljudska stranka s 23,2 odst. glasov, ki je tako v štirajski metropoli postala prava zma- govalka letošnjih volitev, saj je od prejšnjih državnozbornih volitev povečala število svojih glasov za blizu 700 odstotkov.

K uspehu Slovenske ljudske stranke v Mariboru je zelo ve- liko prispeval mariborski župan dr. Alojz Krizman, ki se je pred volitvami odločil za drzno pote- zo. Krizman, ki je na volitvah za župana zmagal kot nestranskar- ski kandidat, je namreč s svoji- mi sodelavci dober mesec dni pred volitvami ustanovil novo stranko - Listo za Maribor. Kmalu nato je Krizman s Po- dobnikom podpisal koalicijsko pogodbo o skupnem nastopu SLS in Listi za Maribor na

državnozbornih volitvah. Za Krizmanov podpis na koalicijs- ki pogodbi je moral Marjan Podobnik dati nekaj čvrstih za- gotovil. Tako je moral obljubi- ti, da se bo Slovenska ljudska stranka, če bo seveda vladna stranka, zavzemala za to, da bi bil v Mariboru sedež vsaj ene- ga ministrstva, da bi mesto dobilo sedež vsaj še enega po- membnega državnega javnega podjetja, da bi bil v štirajski metropoli sedež vsaj enega re- publiškega sklada in podobno.

Odličen volilni rezultat pa Krizmanovi Listi za Maribor in Mariborčanom ni prinesel no- benega poslanskega mesta v državnem zboru. Več sreče s številom poslancev so imele druge stranke. Liberalna demo- kracija Slovenije bo imela dva poslanca iz mestne občine: To- neta Partliča in Rudija Moge- ta. Socialdemokratska stranka, ki je osvojila v mariborski enoti 14 odstotkov glasov, nima no- benega poslanca iz mestne občine. Zato pa se je v državni zbor že uvrstil kandidat Desusa Ivan Kebrič. Desus je sicer os- vojil 10,3 odst. glasov in je po moči četrta stranka v Mariboru. Krščanski demokrati so osvojili 7,45 odst. glasov in nimajo nobenega poslanca, Združena lista socialnih demokratov pa je osvojila 6,99 odst. glasov in z o- stanki glasov iz države dobila en mandat, ki je pripadel Borisu Soviču. Kakor kaže, bo v držav- nem zboru tudi Sašo Peče iz Slovenske nacionalne stranke, ki je zbral v Mariboru 3,47 odst. glasov.

TOMAŽ KŠELA

VZVIŠENI - Najvišja med obešenimi kandidati za poslanca v državnem zboru sta bila SDS-ovska kandidata Janez Mežan in Miloš Dular. Ta dva sta na dveh hišah na novomeškem Glavnem trgu visela kar z oken in tako z višav oznajala ne samo svoj privilegij, ampak predvsem strankarsko zagretost lastnikov hiš.

ZMAGOVALEC - Čeprav sta se visoko obešena kandidata iz zgornje vestičke na volitvah kar dobro odrezala, pa se po odstotku glasov ne moreta primerjati s šentjernejskim županom Hudočnikom, kandidatom SLS, katerega je v njegovi volilni enoti volilo kar 26 odst. volilcev. Slabše pa se je odrezal njegov novomeški kolega Koncilija (SKD), ki je v isti volilni enoti zbral le okoli 10 odst. volilnih glasov. Če pa bi upoštevali samo glasove volilcev iz ene in druge občine, je rezultat, ki je odraz priljubljenosti posameznega župana in zaupanja vanj, še toliko bolj porazen za novomeškega.

"TEŠKO" - Malo bolje od župana se je na volitvah v drugi volilni enoti odrezala njegova strankarska kolegica dr. Vida Čado-nič-Špelič. Njeno življenje je "teško", a očitno uspešno. Ta "teško" je vzlet iz zadnjega Dramila, glasila novomeškega SKD, ki je prevelikokrat hvalisavo namerjen popularizaciji kandidatke. Pa to ni najhujše, v njem mgoli slovničnih, pravopisnih in jezikovnih napak in pomanjkljivosti. Zvemo pa, da se imamo občani dr. Vidi zahvaliti skoraj za vse, od asfalta do telefonov, med drugim tudi za prizidek osnovne šole Šmihel, ki ga še nikjer ni. Teško je, teško...

KROMPIR - Pregovor pravi, da ima neumen kmet debel krompir. SLS pa je stranka, ki je na volitvah dosegla drugi najboljši rezultat in najbolj napredovala od zadnjih volitev. Morda je k temu pripomogla tudi njena predvolilna poteza, ko je v Novem mestu pa tudi v drugih krajih tik pred volitvami zastoj delila krompir, jajca, jabolka in še kaj. Ceneje kot predvolilni golaž in očitno tudi bolj učinkovito.

Ena gospa je rekla, da je pred nami zlata doba. Če bodo poslanci izpolnili samo desetino svojih predvolilnih obljub, nam bo Evropa zavidala naš raj.

Suhokranjski drobiž

SKUPNO MARTINOVANJE - Društvo upokojencev Dvor in DU Žužemberk sta imela skupno martinovanje v Dragatušu v Beli krajini. Kar okoli sto upokojencev z gosti iz Novega mesta je zabaval harmonikaš Ivan Pugelj. Bilo je zelo veselo.

KANDIDATKA ZLSD JOŽEFA MIKLIČ V ŽUŽEMBERKU - Po ogledu nekaterih suhokranjskih vasi se je Jožefa Miklič v sejni sobi KS Žužemberk pogovorila o težavah, ki tarejo suhokranjske ljudi, problemih borcev, delovanju bodoče občine Žužemberk, cestni in ostali komunalni problematiki, zaposlovanju, celovitem razvoju podeželja in ob enem predstavila svoj program, če bi prišla v parlament. Udeležba na srečanju je bila pod pričakovanjem.

ZBOR SLS V ŽUŽEMBERKU - Dan kasneje so se v osnovni šoli Žužemberk srečali volilci s kandidatom za poslansko mesto Vaso Fuis. Srečanja se je udeležilo nekoliko več udeležencev kot pri Jožefi Miklič. Je pa bila zato razprava nekoliko bolj umirjena. Sodeloval je tudi ravnatelj kmetijske šole iz Novega mesta Tone Hrovat.

NOVI ČLANI KS DVOR - Na nedeljskih volitvah so na veselje večine in žalost manjšega dela krajanov zbrali največ glasov: Andrej Banko, Ludvik Legan, Franci Grum, Janez Hrovat, Miha Stravs, Franci Senica, Milan Pestotnik, Jože Primc in Miran Gruden. Kandidati, ki so izpadli enakovredno po svojih močeh lahko pomagajo pri delu nove KS S. M.

PRVI OBJEKTI PROSTOČASOVNEGA REKREACIJSKEGA PARKA - Družinsko podjetje TAK, d.o.o., Novo mesto, ki je bilo ustanovljeno leta 1990, je že začelo s projekti arhitektonskega projektiranja, športa, rekreacije, turizma in gostinstva v KS Regrča vas. Njegovi cilji so veliki, del pa je že uresničen. V petek, 8. novembra, je bila pri domu KS Regrča vas otvoritev prvih objektov prostočasovnega rekreacijskega parka pri Sv. Roku. Zdenko Hlavaty je dejal, da želijo tu ustvariti center za vse generacije, predvsem za mlade, jih vzgajati v duhu športa in kulture. Na otvoritvi je bil posebne zahvale za dobro sodelovanje deležen Janez Dular (na sliki mu čestita Dušana Cilka Hlavaty). Nove športne in rekreacijske objekte je s prerezom traku odprl novomeški atlet in udeleženec OI v Atlanti Igor Primc. Prireditel - na njej je za lepe glasbene trenutke poskrbela violinistka Petra Božič - je vodila Irena Vide. (Foto: L. Murn)

DOLENJSKA BANKA V DOLENJSKIH TOPLICAH - Enota Dolenjske banke v Dolenjskih Toplicah se je v začetku tega tedna preselila v nove prostore, ki so v isti hiši sredi kraja doslej. Na 41 m² lepo urejenih prostorov sta namesto dosedanjega enega dve okenci za poslovanje z občani in po novem sta tudi zaposleni dve delavki. (Foto: A. B.)

S POGOVORA S PROF. SKUBERJEM - Seminarja za družine, ki ga je organiziralo Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim, se je udeležil tudi prof. Peter Skuber, specialist klinične psihologije in psihoterapevt iz mariborskega zdravstvenega doma, ki so ga nekateri starši, ki so se udeležili že prejšnjih seminarjev, že poznali. (Foto: J. Dornič)

Seminar v pomoč družinam prizadetih

Novomeško društvo Sožitje je konec tedna organiziralo seminar za družine otrok, motenih v duševnem in telesnem razvoju, ki se ga je udeležilo 11 družin - Priznani strokovnjaki

OTOČEC - Minuli vikend je Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim iz Novega mesta, na Otočcu organiziralo tridnevni seminar za družine, ki imajo zmerno, težje in težko prizadete otroke. Seminarja, ki je potekal že tretje leto zapored, se je udeležilo 11 družin, od tega večina novih. Povabili so priznane strokovnjake, ki so imeli najprej predavanja, potem pa so bili na voljo tudi za individualno obravnavo posamezne družine oz. otrok.

V petek je predavala Darinka Milek, logopedinja iz Zavoda za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, ki je poudarila pomen pomoči pri hranjenju, ker se s tem razvijajo določene mišice. V soboto je predavanja z razgovorom nadaljeval prof. Peter Skuber, specialist klinične psihologije in psihoterapevt iz mariborskega zdravstvenega doma, ki je dal poudarek na samostojnost otroka v družini in nasploh. Nekaj odgovorov so starši dobili že med razgovorom, sicer pa so se s prof. Skuberjem kasneje pogovarjali tudi individualno. Sledilo je predavanje Valerije Bužan, mag. psi-

hologije, in Bojane Bavdek, specialne pedagoginje iz Centra Dolfke Boštjančič z Iga, ki sta govorili o kvaliteti življenja motenih oseb. Izhajali sta iz dveh različnih teorij potreb, iz Maslowe in Glasserjeve. Bavdkova je predstavila tedenski urnik v domu, kjer se trudijo, da bi skušali tem otrokom zadovoljiti kar največ potreb. Kljub temu ugotavljajo, da je še najmanj zadovoljena potreba po ljubezni pa tudi po svobodi. V nedeljo je seminar zaključila dr. Marjeta Korbar, pediatriinja iz mariborskega zdravstvenega doma, ki je govorila o odrasčanju otrok.

Zapostavljena šola v Podgradu

Že dvakrat obnova podgrajske šole ni prišla v občinski proračun - Edina šola z dvoizmenskim poukom v novomeški občini - Zakaj se občina tako brani državnega denarja?

PODGRAD - Namesto da bi učenci štirirazredne podružnične osnovne šole v Podgradu te dni pripravili proslavo ob začetku pouka v adaptirani in dozidani šoli, se še vedno stiskajo v dveh neustreznih učilnicah, v katerih poteka pouk dopoldne in popoldne. Tako je podgrajska šola edina v novomeški občini in ena redkih v Sloveniji z dvoizmenskim poukom. Pa ne bi bilo treba.

"Pred leti je zaradi majhnega števila otrok v tej šoli potekal kombinirani pouk," je povedal Lado Brulc, ravnatelj matične šole v Stopičah. "Potem pa se je začelo število otrok v teh krajih večati, v šoli so nastali čisti štirje oddelki, uvesti smo morali dvoizmenski pouk in pred štirimi leti smo se začeli s takratno občinsko oblastjo pogovarjati o adaptaciji šole in dozidavi telovadnice. Danes šola, ki je bila sezidana v začetku stoletja, obiskuje 50 otrok v štirih razredih, v mali šoli z nekaterimi elementi vrtca pa je še okoli 20 otrok."

V začetku leta 1994 so bili izdelani projekti, ki so jih predstavili tudi krajanom, poleti pa je bil narejen investicijski program, po katerem naj bi dela lani potekala. Vendar se je z zamenjavo občinske oblasti vse ustavilo in po pridobitvi lokacijskega dovoljenja ni bilo narejeno nič več. Tako je adaptacija te šole že dvakrat izpadla iz občinskega proračuna in zaradi tega tudi iz republiškega, od koder bi občina kot investitor na račun demografske ogroženosti teh podgorskih krajev in zaradi dvoizmenskega pouka v šoli dobila polovico potrebnega denarja.

Gre pa za 70 milijonov tolarjev, torej naj bi po 35 milijonov prispevali novomeška občina in država

oz. ministrstvo za šolstvo. Po načrtih bi v šoli uredili potrebne učilnice, kuhinjo z jedilnico, zbornico, knjižnico, prostore za malo šolo in vrtec, tako kot so pred leti adaptirali šolo v Orehovičih, le da je za podgrajsko v načrtu še dozidava telovadnice.

Ko z adaptacijo ni bilo nič lani, so računali, da bi dela opravili letos od junija, ko se je končalo šolsko leto, do novembra, ko bi otroci, ki bi jih do takrat vozili v

Lado Brulc

ŠOLA POD MEHOVIM - Podgrajska šola, pozidana v začetku stoletja iz kamna, ki je ostal od nekdanjega mehovskega gradu.

šolo v Stopiče, začeli pouk v prenovljeni šoli. Pa od vsega skupaj ni nič, saj občina kot investitor v več kot dveh letih ni nič naredila, da bi dobila gradbeno dovoljenje, kaj šele, da bi zagotovila svojo polovico potrebnega denarja.

Tako stanje ljudi seveda boli in jezi, saj se čutiljo zapostavljene. To se je pokazalo tudi na zboru prejšnji teden, ko so v Podgrad prišli predstavniki občinske oblasti, ki je projekt adaptacije podgrajske šole začela in pripeljala do izdaje lokacijskega dovoljenja, z Boštjanom Kovačičem, takratnim predsednikom izvršnega sveta na čelu. "Adaptacija te šole je pravzaprav za občino in za državo majhen zalagaj in bi bila dela lahko opravljena že pred dvema letoma, če se občina ne bi odpovedovala denarju, ki ga država ponuja," pravi Kovačič. "Po orehoviški šoli ni bila v novomeški občini obnovljena nobena podružnična šola

več, kar je velika napaka občinske oblasti."

Na zboru so naročili vodstvu KS Podgrad in stopiške šole, da pripravita pismo z argumenti za obnovo podgrajske šole, ga pošljeta občinskemu vodstvu in ob-

činskemu svetu, ki bo odločal, ali bo prepotrebna prenova te šole končno prišla v občinski proračun.

A. BARTELJ

SPOMINSKA PLOŠČA V LOČNI

NOVO MESTO - V nedeljo, 17. novembra, bo na pokopališču v Ločni ob 14. uri svečanost, na kateri bodo po opravljeni maši in simbolnem pokopu odkrili spominsko ploščo z imeni 103 zamolčanih in pobitih žrtev druge svetovne vojne z območja novomeških župnij sv. Nikolaja in sv. Lenarta.

NAMESTO DVEH BO V STARI VAS EN MOST

DOLENJA STARA VAS - Kljub težavam so v Dolenji Stari vasi le začeli graditi most, ki bo nadomeščal dva stara, investicija pa je povezana tudi z regulacijo Lačnega potoka, ki bo zaradi novega mostu prestavljen za dve širini struge proti gasilskemu domu. Dela, vredna 21 milijonov tolarjev, naj bi Vodno gospodarstvo končalo v dveh mesecih. Regulacijo potoka, ki predstavlja slabo polovico stroškov, financira ministrstvo za okolje, ostalo pa občina.

Anton Hecl dal kri 195-krat

Srečanje šentjernejskih in škocjanskih krvodajalcev

ŠKOCJAN - "Največ, kar človek lahko podari neznanemu človeku, je kri. Krvodajalstvo je najčistejša oblika medčloveške solidarnosti in v več kot 40 letih, odkar Rdeči križ Slovenije opravlja to nalogo, je krvodajalstvo preraslo v množično gibanje tako, da po številu krvodajalcev sodimo v sam evropski vrh," je na petkovem srečanju krvodajalcev, jubilarov šentjernejske in škocjanske občine, v gostilni Luzar v Škocjanu povedala sekretarka novomeške območne organizacije Rdečega križa Barbara Ozimek. Pokrovitelj prireditve, kjer so podelili priznanja za 5-do 195-krat darovano kri, sta bili občina Škocjan in Šentjernej. Za prijeten kulturni program pa so poskrbeli učenci škocjanske osnovne šole in otroci iz KUD Prečna.

Na območju nekdanje novomeške občine mora Rdeči križ na leto zbrati za potrebe novomeške bolnišnice in delno za potrebe Univerzitetnega kliničnega centra po 2000 l krvi, kar pomeni, da letno daruje to pomembno življenjsko tekočino okrog 4000 krvodajalcev. Število krvodajalcev, ki prvič darujejo kri se sicer ne zmanjšuje, pač pa upada število krvodajalcev. "Prav zato se Rdeči križ Slovenije poteguje za spremembo zakona o delovnih razmerjih, s katerim bi uzakonili za krvodajalce vsaj en prosti dan. Priznali naj bi tudi določene ugodnosti v zdravstvenem var-

stvu poleg popusta pri zdravstvenem zavarovanju, ki ga krvodajalci že uveljavljajo," je poudarila Ozimekova.

Šentjernejskim krvodajalcem jubilarom, teh je 44, je priznanja podelil njihov župan Franc Hudočnik. Priznanje za največkrat darovano kri v šentjernejski občini je pripadlo Antonu Heclu, ki je kri daroval rekordnih 195-krat. Škocjanskim jubilarom, teh je 34, je priznanja podelil njihov župan Janez Povšič. V škocjanski občini je največkrat daroval kri Janez Rangus, in sicer 70-krat.

J. D.

KRVODAJALCI JUBILANTI PREJELI PRIZNANJA - Minuli petek je novomeška organizacija Rdečega križa v Škocjanski gostilni Luzar organizirala srečanje krvodajalcev jubilarov iz šentjernejske in škocjanske občine. Škocjanskim krvodajalcem je priznanja podelil njihov župan Janez Povšič.

Belokranjci ne verjamejo v pravljice

Oddahnili se bodo

ČRNOMELJ, METLIKA, SEMIČ - Državnozbornske volitve so za nami. Volitve so nekatere povzdignile v višave, druge pa ob izkazani volji njegovega veličanstva volila postavile na trda tla. Je že tako, da so tudi tu vedno zmagovalci in poraženci. Vprašanje je le, kako znajo prvi prenesti uspeh in drugi poraz. A to volilcev najbrž ne zanima preveč, tako kot očitno predsednikom političnih strank, ministrom in še komu ni bilo kaj prida mar, ali so jih volilci še pripravljani poslušati ali ne, ko so zadnji mesec vztrajno križarili po Sloveniji.

Ljudski spomin je boljši, kot so si lahko mislili omenjeni gospodje. Vsaj za Belokranjce je to moč z gotovostjo trditi, saj so marsikoga vprašali, če se spomni, kdaj je bil nazadnje v Beli krajini. In glej ga, zlomka! Nekateri so se celo res spomnili, da je bilo to pred zadnjimi volitvami. Gre zgolj za naključje? Belokranjci takšnim pravljicam ne verjamejo več. Zato pa si bodo mnogi zapomnili, da so si samo od 11. oktobra, ko se je začela volilna kampanja, pa do 8. novembra, ko se je končala, obisk na sončni strani Gorjancev omislili skoraj vsi, ki v slovenski politiki kaj pomenijo.

Toda proti koncu volilne kampanje je bilo "prikazovanje" po Beli krajini očitno dovolj tudi ministrom, ne le volilcem. Šest ministrov s prav toliko ministrstev se je namreč odločilo, da bodo dolgo načrtovani in težko pričakovani podpis regionalnega projekta za belokranjski vodovod z začetka novembra premaknili na čas po volitvah. Se jim je morda zazdelo, da so si nabrali že dovolj političnih točk in da morajo kakšno zalogo pustiti tudi zanjprej?

MIRIAM BEZEK-JAKŠE

POMOČ AEROKLUBU

PRILOZJE - Predsednik aerokluba Bela krajina Jože Matekovič in župan črnomaljske občine Andrej Fabjan sta nedavno sklenila dogovor o pomoči občine Črnomelj aeroklubu. Gre predvsem za finančno in drugo pomoč občine Črnomelj pri gradnji letališke infrastrukture v Prilozju, kar pomeni hkrati hitrejši razvoj letališkega turizma v Beli krajini. Občina Črnomelj bo imela glede na delež vlaganja tudi solastniški delež v skupni infrastrukturi ter sorazmerno upravljalno pravico. V letošnjem letu črnomaljska občina za gradnjo kontrolnega stolpa na letališču namenja 800 tisoč tolarjev.

Mlado vino je teklo v potokih

Črnomaljski in semiški vinogradniki so pripravili tridnevni martinovanje, na katerih so med drugim nagradili ocenjena mlada vina - Pestra ponudba in bogat program

ČRNOMELJ, SEMIČ - Martinovanje se je v Beli krajini dobro prijelo. Že tradicionalnemu praznovanju v zidanicah sta se pred devetimi leti v Semiču ter pred štirimi v Črnomlju pridružili še turistični prireditvi z ocenjevanjem mladih vin.

Glavni namen omenjenih prireditev, ki ju pripravlja semiška podružnica društva vinogradnikov Bele krajine in društvo vinogradnikov Črnomelj je, da oceni mlada vina, katerih kakovost v začetku novembra še ni dokončna, zato pa jim je še moč pomagati ter jih s pravilno nego ozdraviti. Ocenjevalci tako v Semiču kot v Črnomlju ugotavljajo, da je kakovost vin iz leta v leto boljša, saj imajo vinogradniki vedno več znanja o kletarjenju, vedno več pa jih tudi daje vzorce vina v presoji in oceno. Na prvem semiškem martinovanju je bilo ocenjenih le 39 vin, medtem ko so letos prinesli v oceno že 430 vzorcev, v Črnomlju pa rekordnih 708 vzorcev. Pri obeh ocenjevanjih pa so si bili degustatorji edini, da primanjkuje rdečih vin.

Ker je martinovanje povezano z veseljem, so ga prireditelji tako

ZAHVALA PO VOLILNI ZMAGI

V imenu Slovenske ljudske stranke in v svojem imenu se zahvaljujem vsem vam, spoštovane volilke in volilci, ki ste s svojim glasom izkazali zaupanje Slovenski ljudski stranki in meni osebno, prav tako pa tudi vsem tistim, ki ste nam v predvolilnem času kakorkoli pomagali. Kot sem navedel v svoji predstavitvi pred volitvami, se bom v Državnem zboru ob vaši podpori boril in trudil, da bo Bela krajina res postala enakovreden del Slovenije.

Še enkrat hvala vsem!

ANDREJ FABJAN
vaš poslanec v DZ

PREGLED DOJK

METLIKA - Območna organizacija Rdečega križa Metlika organizira v soboto, 16. novembra, od 10. do 16. ure v tukajšnjem zdravstvenem domu brezplačen pregled dojk in razgovor o preventivnem zdravljenju. Pregledovali bosta specialistki ginekologinji onkologinji z Onkološkega inštituta v Ljubljani dr. Sonja Bebar in dr. Vida Stržinar.

MONODRAMA EVGENA CARJA

METLIKA - Ljudska knjižnica Metlika vljudno vabi v nedeljo, 17. novembra, ob 18. uri v kulturni dom v Metliki na ogled monodrame "Poredušov Janoš", v kateri bo nastopil igralec in hkrati avtor Evgen Car. Vstopnina bo 500 tolarjev.

Nekateri položnice kar raztrgajo

Med Črnomaljski, ki jim stanovanje ogreva kotlovnica na Čardaku, so tudi takšni, ki zadnji dve leti niso odšteli za kurjavo niti tolarja - S plinom veliko bolj čisto

ČRNOMELJ - Kotlovnica na Čardaku je v letošnjem poletju doživela dve spremembi: upravljanje je od šentrupeške Terce prevzelo ljubljansko podjetje Apegas, namesto na trda goriva pa so začeli kuriti na tekoči naftni plin. Čeprav je bilo za obnovo kotlovnice malo časa, saj je Apegas podpisal s črnomaljsko občino kot lastnikom kotlovnice pogodbo šele 2. avgusta, so 9. oktobra že pričeli z ogrevanjem. S tem pa zapletov še ni bilo konec.

Zataknilo se je namreč pri ceni. Svetnica Vika Lozar je na seji občinskega sveta povedala, da so se uporabniki kurjave - v 500 stanovanjih jih je okrog 1.500 - organizirali in ugotovili, da tržna cena za ogrevanje ni pravilno postavljena. Ker stanovalci niso lastniki kurilnice, niso dolžni plačati stroškov za preurejanje letice, pripravljeni pa so plačati obnovo toplotnih podpostaj, katerih

Za cerkev največ prostovoljci

Ob zaključku obnove metliške župnijske cerkve, ki je veljala 25 milijonov tolarjev, je daroval mašo škof Alojz Uran - Veliko prostovoljnega dela - Prihodnje leto še več manjših del

METLIKA - Metliško staro mestno jedro dobiva v zadnjem času vse lepšo podobo, ne nazadnje tudi po zaslugi nedavne obnove zunanjsčine mestne hiše in bližnje župnijske cerkve sv. Nikolaja. Obnova slednje je stekla marca lani, medtem ko je 13-članski gradbeni odbor z Janezom Starcem na čelu pričel s pripravami že v letu prej. Minulo nedeljo pa je škof Uran blagoslovil obnovljeno cerkev in daroval mašo za srečno obnovo.

Kako potrebna sta bila obnove pročelje in streha cerkve, pove po datek, da je bila poleg spodnje

cerkve pri Treh farah prav župnijska cerkev v metliški fari v najslabšem stanju. Hkrati gre za pomem-

MAŠA ZA SREČNO OBNOVO - Za srečno obnovo metliške župnijske cerkve sv. Nikolaja je mašo daroval škof Alojz Uran, ki je cerkev tudi blagoslovil. Vendar pa bodo še potrebni tako prostovoljni prispevki kot udarniško delo, da bo ta pomembni belokranjski sakralni in kulturni spomenik povsem obnovljen. (Foto: M. B.-J.)

**PREBIVALCE BELE KRAJINE
VABIMO NA PREDSTAVITEV ZNAČILNOSTI
REFERENDUMSKEGA VPRAŠANJA DRŽAVNEGA
SVETA, KI PREDLAGA ZA VOLITVE V
DRŽAVNI ZBOR SPREJEM KOMBINIRANEGA
VOLILNEGA SISTEMA.**

PREDSTAVITEV BO V

**SREDO, 20. NOVEMBRA 1996, OB 17.00 URI
V KULTURNEM DOMU V ČRNOMLJU**

ben sakralni in kulturni spomenik, saj velja za največjo baročno cerkev v Beli krajini, v kateri sta kot kaplana službovala tudi dva pomebna moža, in sicer Friderik Baraga, ki je prav iz Metlike leta 1830 odšel kot misionar v Ameriko, in Anton Vovk, kasnejši prvi slovenski nadškof.

Ob tokratni obnovi, ki je po zagotovilih gradbenega odbora dobro opravljeno delo za nekaj naslednjih generacij, so cerkev na novo ometali in prebarvali, saj je bil dosedanj omet star že 236 let. Prav tako so obnovili ostrežje, zamenjali kritino na ladji in zvonik prekrili z bakreno pločevino. S tem so zavarovali tudi dragocene freske na banjastem stropu, ki ga je v letih 1849 in 1850 poslikal italijanski slikar Domenico Fabris. Dela so veljala 25 milijonov tolarjev, doslej pa je gradbeni odbor zbral dobrih 22 milijonov tolarjev. 3,5 milijona tolarjev je prispevala občina, nekaj metliška podjetja in križniški red, največ pa verniki s prostovoljnimi prispevki. Prostovoljnih darovalcev je bilo med metliškimi meščani le 20 odst., vendar v gradbeno odbor pravi- jo, da bodo imeli še priložnost prispevati tudi drugi, saj so zaključili šele večja obnovitvena dela.

M. BEZEK-JAKŠE

Nič več žeje tik ob vodovodu

Sela dobila vodovod

SELA PRI VRČICAH - Vaščanom Sel pri Vrčicah nad Semičem je na Martino-vo soboto gotovo več pome- nila voda kot marsikomu naj- bolj zlahtno vino. Končno so namreč dočakali, da je tudi iz njihovih pip pritekla pitna voda iz vodovoda, čeprav le dober streljaj stran že 98 let poteka prvi belokranjski vo- dovod.

To je eden izmed petih vodovodov, ki je bil v letoš- njem letu dokončan v semiški občini. Veljal je 5 milijonov tolarjev, kar po besedah žu- pana Janka Bukovca ni malo,

vendar pa stane v semiški občini vsak priključek za vodovod milijon do poldrugi milijon tolarjev. Na Selih je namreč le 5 gospodinjtev, za- to je razumljivo, da je občina priskočila na pomoč, med- tem ko so krajani izkopali in zagnili 370 metrov dolg jarek.

Ob otvoritvi je Bukovec razkril tudi načrte gradnje vodovoda v prihodnjih letih. Do leta 2000 naj bi imeli vo- dovod v vseh večjih naseljih v občini. Prihodnje leto naj bi bil najprej na vrsti Osojnik, saj tamkajšnji vrtini nista dali dovolj vode. Pričakujejo pa, da bo ob stoletnici belokran- skega vodovoda, ki se prične na Blatniku, prav iz blatni- škijh vrtin pritekla dodatna pitna voda. Seveda si v vseh treh belokranjskih občinah veliko obetajo od uresničitve regionalnega projekta be- lokranjskega vodovoda, ki naj bi veljal več kot milijardo tolarjev.

M. B.-J.

ploh potegniti še kaj več. Tako so po besedah župana in predsedni- ka semiškega prireditvenega od- bora Janka Bukovca v semiški občini že natančno načrtali vinsko cesto, ob kateri naj bi popotnikom ponudili pestro izbiro. Črnomaljski vinogradniki pa imajo namen kupiti zadržno zidnico, za na- kup katere bo šel tudi izkupiček

• Na semiškem ocenjevanju mla- dih vin je dobil najvišjo oceno sovinoj družine Malnarič iz Vavpce vasi, na črnomaljskem pa renski rizling Petra Glaserja iz Črnomlja. Člani metliške podru- žnice društva vinogradnikov Bele krajine pa niso pripravili stro- kovnega ocenjevanja, ampak so, tako kot že leta doslej, 11. novem- bra prinesli na družabno priredi- tev v hotel svoj pridelek v presoji vsem, ki so ga želeliokusiti.

od martinovanja. V njej bi med drugim uredili klet, v kateri bi tipi- zirali določeno vino.

M. BEZEK-JAKŠE

• Svetniki niso sprejeli cene ogre- vanja, ki jo je predlagala svetni- ca Vika Lozar. Tako je cena, ki velja sedaj, 98,50 tolarja za kva- dratni meter na mesec, k čemur je potrebno pristeti še 20 tolarjev prispevka za investicijo za kv. meter, in sicer za pet let. Občina pa bo naslednjih pet let vsak mesec prispevala za obnovo kot- lovnice 128.000 tolarjev ali 5 to- larjev za kv. meter ogrevane po- vršine. To je hkrati občinski prispevek k ekologiji, saj je prej v eni kurilnici sezoni kotlovnica spustila v zrak 20 ton žvepla, sedaj pa ga bo 400 kilogramov.

tovo zmogli.

Tomislav Muller iz Apegasa je pojasnil, da so septembra poslali strankam za 3 milijone tolarjev položnic, do konca oktobra pa je bilo za 800.000 neplačanih raču- nov. "Nekateri enostavno raztrga- jo položnico in rečejo, da ne bodo plačali," je dejal ter pristavil, da je ogrevanje na plin res cenejše kot na trda goriva, ker ni izgub, ven- dar ne v takšnih sistemih, kot je črnomaljski. Glede plačila obnove kotlovnice je dejal, da lahko ogre- vajo naprej le, če bo rekonstrukci- jo plačala občina ali če jim bo kdo povedal, kje naj dobijo denar za naložbo.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE STAREJŠIH

ČRNOMELJ - V soboto, 16. novembra, bo ob 15. uri v jedilnici osnovne šole Loka v Črnomlju tradicionalno prijateljsko srečanje starejših občanov. Pripravljajo ga krajevne organizacije Rdečega križa heroja Starihe, Griček in Loka, vabljeni pa so vsi krajani, starejši od 75 let.

PROSTOCARINSKA TRGOVINA V METLIKI

METLIKA - Podjetje Regal iz Murske Sobote bo v petek, 15. novembra, opoldne na kopaljšču ob Kolpi v Metliki odprlo novo pro- stocarinsko prodajalno.

Sprehod po Metliki

OBMOČNA ORGANIZACI- JA RDEČEGA KRIŽA METLI- KA vabi dekleta in žene na brez- plačen pregled dojk, in sicer to soboto od 10. do 16. ure. Pregled bo v zdravstvenem domu Metli- ka, opravili pa ga bosta ginekolo- ginji onkologinji dr. Sonja Bebar in dr. Vida Stržinar.

PESNICA IN PREDSEDNI- CA DRUŠTVA KMEČIH ŽE- NA ALENKA MEŽNARŠIČ se razvija v humoristko. Ta ponedel- jek je v metliškem hotelu zaba- vala vse, ki so prišli martinovat in pokušati vina. V metliškem nareč- ju jim je pripovedovala o trgatvi nekoč in danes, prebrala je nekaj svojih pesmi ter se pošalila na račun sodobnega kletarjenja, ki je postalo po njenem mnenju pre- več "apotekarsko". Po programu, v katerem je sodeloval še Dvo baron, so zbrani vinogradniki in gostje hvalili vsak svoje vino.

ULIČNI RAZŠIRJEVALCI (NE)RESNIC so te dni pripove- dovali zgodbo, kako so lovci stre- ljali na športno letalo in ga tudi zadeli. Za krmilom naj bi sedel bivši predsednik izvršnega sveta metliške občine Jože Matekovič, toda raziskava je pokazala, da gre za "lovsko" izmišljotino, ki pa je kljub temu razgibala jesensko dolgočasje na sončni strani Gor- jancev.

Črnomaljski drobir

MAJOLIKA - Ko se je črno- maljski župan Andrej Fabjan minuli teden na predvolilnem shodu kot kandidat za poslanca v državnem zboru predstavil metliškim volilcem, si je pridno natakal iz majolike. Semiški župan, ki je na predstavitev neko- liko zamudil, pa je med svojim govorom z grozo opazil, da iz ma- jolike ne prihaja vino, pač pa na- vladna voda. Bil je tako presene- čen, da je kar sredi govora vzklik- nil: "Joj, ta majolika ima pa čudno vsebino!" Fabjanova pred- stavitev je bila v jedilnici metliške vinske kleti.

NESNAGA - Prejšnji teden smo v tej rubriki pisali, kako mukotrpna je v zgodnjih jutra- njih urah pot črnomaljske mla- deži iz diskov proti domu. Nič manj mukotrpni in ob ponedelj- kih prihod delavč črnomaljske kmetijske zadruge v službo. Zatr- jujejo, da jim je slabo, ko pred vhom v trgovino čistijo nesna- go, ki se je nabrala čez vikend. Ni potrebno posebej ugibati, kdo je "avtor" svinjarije.

Semiške tropine

ROMI IN "CIVILI" - Kakšne težave imajo Semičani z Romi, čikajo že pitčki na veji. Ker si Romi dovolijo početi prav vse, kar se jim zazdi, roka pravice pa jih doseže zelo pozno ali nikoli, se Semičani počutijo v primerjavi z njimi drugorazredne državljane. Zato ne čudi, da je eden izmed razpravljalcev na soočenju petih kandidatov za poslance v državni zbor, ki je bilo pred volitvami v semiškem hotelu, vprašal, kateri od kandidatov je pripravljen pod- preti skupino Semičanov v parla- mentu, če se bodo odločili, da gredo med Rome. Vprašanje kandidatov ni bilo povsem raz- umljivo, pa ga je drugi razprav- ljalec dopolnil, češ da se bodo obnašali tako kot se sedaj Romi: vozili se bodo brez voznškega iz- pita, pod vplivom alkohola, z neregistriranimi in tehnično opo- rečnimi vozili ipd. Odgovori kan- didatov so bili precej medli, tako da so dobili "civilni" vtis, da najbrž tudi v primeru, da bi se organizi- rali kot Romi, ne bi imeli privi- legij, ki jih sicer uživajo preb- ivalci Štirih Rok in drugih rom- skih naselij.

VODA - Potem ko je bilo za županom Jankom Bukovcem že dva dni semiškega martinovanja, je na Selih pri Vrčicah odprl vodovod. Doletela ga je čast, da je prvi poskusil kozarec vode, pri tem pa je podzvestno podprl kozarec v roki tako, kot to stori- jo degustatorji vina, pogledal bar- vo vsebine kozarca, jo povohal in nato prav nič po degustatorsko na dušek zvrnil kozarec. Njegov komentar o kakovosti vode na Selih pa je bil kratek: "Kako po dveh dneh pitja vina prija voda!"

ANTIREKLAMA - Župan Bukovec je na otvoritvi semiške- ga martinovanja svetoval be- lokranjskim gostilničarjem, naj točijo kvalitetno belokranjsko vino, pivcem pa, naj gostilni, ki ga ne bodo imele, ne obiskujejo več. Ob naslednjem martinovanju bi bilo zanimivo ugotoviti, kdo se je držal njegovih nasvetov.

(NE)SKRB ZA KOČEVSKO - Dr. Janez Drnovšek, ki se je v tednu pred nedeljskimi volitvami udeležil predstavitve kandidata stranke LDS dr. Božidarja Voljčja kočevskim volilcem, je kot predsednik vlade zbranim v dvorani Šeškovega doma povedal, da so ob obravnava razvoja regij v pravicah vlade in njenih programih vse bolj prisotni tudi problemi Kočevske. Storil je, kar dosedaj ni še nihče: Priznal je, da so bili ravno kraji Kočevske zaradi nje ne polpretekle zgodovine ob osamosvojitvi Slovenije najbolj prizadeiti! Žal pa Kočevska dosedaj še ni občutila, da bi jo vlada "imela posebej v mislih", kaj šele, da bi za njeno obubožano gospodarstvo storila kaj konkretnega. Težko je celo verjeti, da vlada sploh ve, kakšno je stanje in kaj se dogaja na Kočevskem, saj politiki pogosteje obiščejo Kočevsko, če "gredo na oddih kot pa po službeni dolžnosti". Tudi dr. Drnovšek ni izjema, ne glede na to, ali hodi dopustovat in se rekreirati na Kočevsko ali ne. Pred prejšnjim sredo je "uradno obiskal" Kočevje nazadnje pred štirimi leti, ko se je kot kandidat LDS pred volitvami potegoval za naklonjenost volilcev!

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Čevljarska industrija joka, da ji gre slabo.

- Kaže pa, da ji gre še predboro, saj še pred dnevom mrtvih niso imeli v svojih prodajalnah zimskih novih škornjev.

Ribniški zobotrebci

NEPOTREBNO RAZBURJANJE - Kot kažejo neuradni podatki občinske volilne komisije, bo republiški poslanec iz vrst SKD Benjamin Henigman obdržal svoj poslanski stolček v parlamentu. S 14,99 odst. glasov, ki so mu jih zaupali ribniški volilci, sicer ni bil v parlament izvoljen direktno, pač pa bo prišel, kot smo izvedeli, indirektno. Henigmanovo razburjenje pred volitvami, češ da mu novinarji ne posvečajo dovolj pozornosti glede na predvolilni čas in razmere, ni bilo upravičeno, kot kažejo volilni rezultati po strankarskem žongliranju z glasovi volilcev, pa je bilo tudi nepotrebno.

"NA TUJEM TERENU" - Delavci hotela Valentin iz Kočevja so se že večkrat izkazali kot zelo dobri v pripravi in aranžiranju različnih jedi za zakuske. V do sedaj najboljši luči pa so se pokazali pravzaprav na za kočevsko gostinstvo podjetje "tujem terenu" v Ribnici. Njihova pogostitev v Miklovi hiši, ki jo je naročil Kovinar Kočevje ob počastitvi 50-letnice podjetja, je bila "nekaj posebnega" tudi po oceni domačinov.

Krpanova kobila:

"Nekateri zahtevajo, naj avtobus do Roba spet redno vozi, češ da se bodo mladi tako raje vračali v domače kraje. Dejstva pa govorijo, da je največ mladih verjetno za vedno odšlo z Roba prav takrat, ko je do Roba vozilo največ avtobusov."

Laški sel

UKINJEN AVTOBUSNI PREVOZ - Zaradi izgube je ukinjen tako imenovani delavski avtobusni prevoz z Roba, saj občina nima denarja, da bi prevoznikom plačala izgubo. Organizirala pa bo dodatne prevoze.

POMOČ SOCIALNO OGROŽENIM - Še do četrta, 5. decembra, je čas za izpolnitev obrazca - dobite ga na občini - za zimsko pomoč. Do nje so upravičeni materialno ogroženi posamezniki in družine, vendar morajo predložiti tudi dokazila, da so do pomoči upravičeni. Akcijo zimske pomoči izvajata Center za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik in Občina Velike Lašče. Center za socialno delo uraduje v občinskih prostorih v Laščah vsak prvi četrtek v mesecu med 10. in 12. uro.

ZLATI JUBILEJ LOVCEV - Lovska družina Mokrec je pred kratkim praznovala 50-letnico obstoja, in to na Robu. Ta LD je nastala sicer šele leta 1965, po združitvi lovskih družin Rob in Golo, ki sta bili ustanovljeni leta 1946. Obe družini sta imeli ob ustanovitvi skupaj 30 članov, danes pa šteje LD Mokrec 82 članov.

Mirtovski šratelj:

"Pri Kajakaškem centru v Starih malnih so popravili razbita okna, vrata in drugo, kar bo plačala zavarovalnica. Neznani storilci imajo tako novo možnost za izživiljanje nad imovino, ki ni njihova."

Zmanjšali nevarnost srečanja otrok z medvedom

Otroke iz odročnih krajev prevažata v šolo dva kombija

RIBNICA - Otroci iz odročnih vasi ribniške občine se od nedavnega prevažajo v šolo in iz nje z dvema šolskima kombijema. Z nabavo obeh kombijev sta občina Ribnica in ministrstvo za šolstvo poskrbela za varno pot v šolo za približno 80 otrok.

Kombija je nabavilo ministrstvo za šolstvo, ki je prisluhnilo potrebi ribniške občine po zagotovitvi varne poti v šolo za otroke iz tistih področij ribniške občine, kjer je nevarnost, da bi otroci na poti na avtobus ali v šolo srečali medveda. Takšnih področij pa je v ribniški občini več. Tako sedaj s komijem samo s področja Sv. Gregorja dnevno prepeljejo v šolo približno 50 otrok, in sicer 20 otrok nižje stopnje v osnovno šolo pri Sv. Gregorju, ostale pa nato naprej v šolo v Sodražici. Drugi kombi prevažata skupno okoli 30 otrok s področja Velikih Poljan in Žukovega, kjer imata dve deklici do šole kar 14 kilometrov, Gornjih Podpoljan, Dan in Otavice ter po enega otroka iz področja Vintarjev in Zlatega Repa, kjer je letos medved napadel starejšega občana in ga hudo ranil.

Ministrstvo za šolstvo je za šolska kombija dalo 7 milijonov tolarjev, s tem pa uresničilo željo ribniške občine, šole, predvsem pa staršev šoloobveznih otrok, za varno pot njihovih otrok v šolo.

M. L.-S.

Knjižnico si lasti Miklova hiša

Kulturno zaostajanje

LOŠKI POTOK - Potoška knjižnica, ki ima dolgoletno tradicijo, je bila vse od konca druge vojne samostojna sekcija KUD Ivan Vrtačnik. Vedno je delovala v dokaj neugodnih prostorih, kljub temu pa je zadovoljevala potrebe Potočanov. V času samoupravnih skupnosti je kulturna skupnost dajala skromna sredstva in nabavila tudi nekaj novega knjižnega fonda. Ko se je kulturna skupnost v celoti prelevila v javni zavod Miklova hiša, so se začele trditve, da je knjižni fond last omenjene ustanove. Koordinacijo kulturnih dejavnosti je takrat prevzel odbor, ki je deloval v okviru družbenih dejavnosti občine Ribnica, v katerem pa kljub opozorilom ni bilo nobenega Potočana, ki bi kakor koli lahko vplival na vso večjo zaostajanje kulturnih dejavnosti v KS Loški Potok.

KUD torej nikoli ni pristal na kakšen sporazum, nasprotno, leta 1991 je upravni odbor odločilo zavrniti poskuse takšnega lastnjenja. Danes knjižnica deluje v prostorih skupno s šolsko, ker drugih prostorov ni, strokovnost pa ne more biti vprašljiva.

A. KOŠMERL

Zapleti pri mrliških vežicah

Zemljišče še ni preknjiženo, zato vežici ne moreta biti predani v uporabo

VELIKE LAŠČE - Pri pokopališču v Velikih Laščah so po kar 10 let trajajočih delih končno mrliški vežici letos v glavnem dogradili, zapletov pa še vedno ni konec. Vežici namreč še nimata uporabnega dovoljenja, zato tudi ne moreta biti dani v uporabo. Vzrokov za to pa je več.

Gradnja je bila pomanjkljivo in delno nestrokovno izvedena. Nekaterje večje napake so že odpravili. Še pred zimo pa bo zamensjena tudi kritina, za katero je bilo dano 25-letno jamstvo opakarne, že po sedmih letih pa je bila polovica kritine taka, da ni služila svojemu namenu.

Večina prostorov je že opremljena oz. je oprema kupljena. Opremiti pa je potrebno še prostor za duhovnika in prostor, kjer bo cvetličarna. Urejena je tudi okolica vežic.

Objekt je torej pripravljen za

Ciril Jasenc

KS Stara Cerkev: Delati se da, če se hoče

Končali že z vsemi predvidenimi deli

STARA CERKEV - Krajevna skupnost Stara Cerkev sodi med najaktivnejše krajevne skupnosti v kočevski občini. Do oktobra letos so že zaključili z vsemi za letošnje leto predvidenimi deli, pri čemer pa so postorili celo nekaj več, kot bi lahko zgolj s strogo odmerjenim proračunskim denarjem.

Krajevne skupnosti v kočevski občini niso pravne osebe, vendar pa po mnenju predsednika krajevne skupnosti Stara Cerkev, Cirila Jasenca, to ni razlog, da se ne bi dalo delati. "Z lani opravljenim delom, ko smo resnično naredili izredno veliko, pa tudi z že končanimi deli, ki smo jih načrtovali za letošnje leto, smo dokazali, da se da delati, če se hoče," pravi Ciril Jasenc. Problem pa je po njegovem v tem, da ljudje v krajevnih skupnostih niso več obveščeni o tem, kaj se v njihovih krajevnih skupnostih dogaja, saj krajevnih skupnosti več nihče ničesar ne vpraša. Zato se zavzemajo, da bi krajevnim skupnostim v kočevski občini povrnili pravni status.

Dobro delo krajevne skupnosti Stara Cerkev je rezultat zagnanosti njenega predsednika in prizadevanosti celotnega sveta krajevne skupnosti, ki z dobrim načrtovanjem, iskanjem najugodnejših različic in izvajalcev del skrbno pretehtavajo porabo vsakega tolarja. Njihova prednost pred nekaterimi drugimi krajevnimi skupnostmi v kočevski občini pa je v tem, da ima krajevna skupnost Stara Cerkev v svoji lasti pokopališče, od katerega letno dobijo okoli milijon tolarjev. S prerazporeditvijo tega denarja in denarjem, ki ga dobivajo v višini približno 93 tisoč tolarjev iz občinskega proračuna, jim je tako letos uspelo urediti okolico avtobusnih postajališč na regionalni in magistralni cesti ter postaviti reklamne panoje in oglasne deske v 12 vaseh, kjer jih do sedaj še niso imeli.

M. LESKOVŠEK-SVETE

S kanal je pričel delovati

Z izgradnjo kanalizacije v Mahovniku je pričel delovati pred osmimi leti zgrajeni primarni kanalizacijski vod - Rekonstruirali tudi vodovodno omrežje in uredili cesto

KOČEVJE - Prejšnji ponedeljek so v Mahovniku pri Kočevju svečano odprli novo cesto, ki so jo uredili po zaključku del na izgradnji kanalizacije za odpadne in meteorne vode. Dokončanje investicije je izjemnega pomena za Mahovnik, pomembno pa je tudi za celotno Kočevje, saj pomeni pričetek delovanja primarnega kanalizacijskega voda (S kanal), ki je bil zgrajen že leta 1988.

Projektno dokumentacijo za ureditev kanalizacije in ceste v Mahovniku je izdelal Hidroinženiring iz Ljubljane. Dela, s katerimi so pričeli že avgusta lani, pa je izvajalo gradbeno podjetje Obnova iz Kočevja. V prvi fazi so se lotili kanalizacije za odpadne in meteorne vode, pri čemer so položili skupno okoli 2.500 metrov kanalizacijskih cevi. Vrednost teh del je znašala 37 milijonov tolarjev; 11 milijonov tolarjev je kočevski občini pomagalo zagotoviti ministrstvo za okolje in prostor. Vzporedno z izgradnjo kanalizacijskega omrežja je potekala tudi rekonstrukcija vodovodnega omrežja, ki jo je izvajalo javno

podjetje Hydrovod Kočevje - Ribnica. Obnovili so 750 metrov sekundarnega cevovoda in hišne

PODELITEV NAGRAD ZA NAJLEPŠO OKOLICO HIŠE

FARA - Turistično športno društvo Kostel je v petek z razglasitvijo rezultatov, podelitvijo nagrad najboljšim in družabnim srečanjem vseh sodelujočih v postorih osnovne šole v Fari zaključilo letošnje tekmovanje za najlepšo okolico kostelske hiše. Ob razglasitvi rezultatov so podelili priznanja trem udeležencem tekmovanja, katerih hiše in okolico je posebna komisija razglasila za najbolj urejene v različnih letnih časih. Prvo nagrado je prejela Jožefa Janežič iz Zlebov, drugo Majda Kolenc iz Vasi in tretjo Lojzka Kuzelečki iz Grivca. Namen tovrstnih tekmovanj je naučiti ljudi, da bi znali ceniti avtohtone rastlinske vrste in avtohtono okrasje, kot sta v tem predelu neokrnjena narava zgornjega toka reke Kolpe les in kolpski kamen. Obenem naj bi takšna tekmovanja prispevala k lepšemu in skladnejšemu videzu okolja ter uporabnejšim vrtovom.

A. K.

NAJLEPŠE UREJENA HIŠA V KOSTELU - V prostorih OŠ Fara so v soboto razglasili izide najbolj urejene okolice stanovanjske hiše v KS Kostel. Na natečaj se je prijavilo 16 udeležencev, kar je več kot so pričakovali. Marko Mikuletič iz Arboretum Volčji Potok, ki je skupaj s Ljubo Turk Šega pomagal pri ocenjevanju, je dejal, da so tekmovalci v vrtove vložili ogromno dela in truda, splošni vtis pa je vzpodbuden. Prvo nagrado je prejela Jožefa Janežič, drugo Majda Kolenc in tretjo Lojzka Kuzelečki (na fotografiji). Priznanja in praktične nagrade Gerovskega umetnika Marjana Leša je najboljšim izročil dr. Stanko Nikolič, predsednik TŠD Kostel. (Foto: M. Glavonjič)

• Preveč pametni ljudje le redko napravijo velika dela. (Loyola)

IMP LIVAR, d.d.
IVANČNA GORICA
Ljubljanska c. 43
1295 IVANČNA GORICA

vabi k sodelovanju

1. DVA SODELAVCA ZA DELO V MODELNI MIZARNI

Od kandidatov pričakujemo, da bodo poleg zakonskih izpolnjevali še naslednje pogoje:

Pogoj: — končana triletna poklicna šola lesne ali metalurške usmeritve.

Ustrezne izkušnje so zaželenje, niso pa pogoj za zasedbo delovnega mesta. Prednost pri izboru bodo imeli mlajši kandidati, prijavi pa se lahko kandidati, stari od 18 — 40 let. Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom, razen pripravnikov, ki bodo sklenili delovno razmerje za določen čas 6 mesecev; po tem roku pa je možna redna razpisilitev. Pisne prijave z ustreznimi dokazili sprejema IMP LIVAR, d.d., Ivančna Gorica, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica, KADROVSKA SLUŽBA, do 30. 11. 1996 oziroma do zapolnitve potreb po delavcih.

priljubljuke, kar je stalo 22,3 milijone tolarjev.

V letošnjem letu se je kočevska občina lotila sanacije celotnega cestišča ter ureditve odvodnjavanja meteornih voda s cestišča in kmetijskih površin. Za dokončanje teh del, ki so stala 26,5 milijona tolarjev, so morali porušiti tudi stanovanjski objekt, ki je predstavljal veliko oviro pri zagotavljanju varnega prometa skozi naselje. Kot je povedal kočevski župan Janko Veber ob otvoritvi ceste, pa sta ovirala pri izvajanju investicije ne le omenjena stavba, ampak tudi izredno zahteven teren. Prihodnje leto bodo dela od tam naprej nadaljevali, saj namestijo na S kanal priključiti tudi Breg in Zgornji Mahovnik, prav tako pa tudi sanirati cestišče v obeh naseljih.

M. LESKOVŠEK-SVETE

V Dobrepolju zahtevajo dva zdravnika in dva zobozdravnika

DOBREPOLJE - "Naša zahteva je, da dobi dobrepoljska občina oz. ambulanta dva zdravnika in dva zobozdravnika. Možnosti za to so, ker je norma po en zdravnik oz. zobozdravnik na 2.000 prebivalcev, naša občina pa šteje preko 3500 prebivalcev, razen tega je naš teren zelo težaven," pravi dobrepoljski župan Anton Jakopič.

Iz bivše občine Grosuplje so nastale tri občine. Ivančna gorica se je odločila za svoj zdravstveni dom, občini Grosuplje in Dobrepolje pa za skupni zdravstveni dom, ki bo začel poslovati z novim letom. Doslej je bilo zdravstvo na tem območju organizirano v okviru Zdravstvenega doma Ljubljana. Pred dobrim letom dni je bila izvedena reorganizacija zdravstva, vendar vse do danes še ni zaživela in bo šele z novim letom, a morajo novo organizacijo potrditi tudi vsi občinski sveti na tem območju.

Posebnost dobrepoljske občine je, da je pridobila iz kočevske občine območje Strug in Struge so bile in so še vedno organizirane v okviru zdravstvene službe občine Kočevje. Zdaj pa se bo ambulanta v Strugah izločila iz Zdravstvenega doma Kočevje in priključila Zdravstvenemu domu Grosuplje-Dobrepolje in tako bo vsa zdravstvena služba v dobrepoljski občini vključena v isti zdravstveni sistem.

J. P.

Čiščenje travnikov in vodotokov

Deveterici v ivanški občini posojila za preusmeritev kmetij z dopolnilno dejavnostjo - Zadovoljni z agromelioracijami - Za čiščenje vodotokov tudi denar iz Ljubljane

IVANČNA GORICA - V letošnjem programu razvoja kmetijstva in gozdarstva ivanške občine so med ključne naloge namenili štipendiranje za izobraževanje za kmetijske poklice, posebne naloge kmetijske in gozdarske svetovne službe, sofinanciranje zatiranja mastitisa, umetno osemenjevanje, sofinanciranje nakupa in zavarovanje krav molznic, pospeševanje čebelarstva, sofinanciranje pristojbin za promet z mlekom, sofinanciranje nabave semen, kreditiranje in subvencioniranje obrestne mere pri posojilih za kmetijstvo ter agromelioracije in male melioracije.

Kreditni potencial za kreditiranje oz. subvencioniranje obrestne mere za prestrukturiranje družinskih kmetij z dopolnilno dejavnostjo je znašal 11.250.000 tolarjev, od tega je ivanška občina primaknila depozit kot vir za kredite v višini 4,5 milijona tolarjev, NLB je k proračunskemu znesku dodala 6.750.000 tolarjev in za subvencioniranje obrestne mere 1.271.664 tolarjev. Posojilo so razdelili 9 prosilcem.

V okviru agromelioracij so tudi letos v ivanški občini nadaljevali z odstranjevanjem kamenja na kmetijskih površinah. Odbor za

• Županstvo občine Ivančna Gorica skuša pridobiti za čiščenje vodotokov nekaj denarja tudi z republike. Program del, ki je sicer predviden za leto 1997, obsega čiščenje vodotokov Šentpavla, Višnjice in predvideva sanacijo nekaterih vodnih požiralnikov. Po besedah tajnika občine Vinka Blatnika pa so v dosedanjih dogovorih z uradom za varstvo narave pri ministrstvu za okolje in prostor, uspeli pridobiti zagotovilo, da naj bi nekatera dela opravili že konec letošnjega leta.

kmetijstvo in gozdarstvo je na osnovi javnim razpisom pridobitih 52 vlog prosilcev, zvečine lastnikov zemljišč, na katerih so v preteklih letih že opravljali agromelioracije, pripravil predlog razdelitve 615 strojnih ur, ki jih je pozneje potrdil tudi župan Jernej Lampret. Lastniki zemljišč so prevzeli obveznost, da plačajo 30 odstotkov vrednosti na pet tisočakov ovrednotene strojne ure, ostalo pa bo plačala občina. Lastniki zemljišč in pristojni občinski odbor so zadovoljni s kakovostjo opravljenih strojnih ur, ki naj bi bile v celoti opravljene do sredine decembra letos.

P. P.

KEGLJAVKE MERCATORJA VODIJO

TREBNJE - Kegljavke trebanjskega Mercatorja so v 4. krogu 3. slovenske kegljske lige dosegle pomembno zmago proti celjskem Miroteksu in ga premagale s 5:3, tako da vodijo na prvenstveni lestvici s šestimi točkami. Ostali rezultati: Rudar (Črnomelj):Sremič (Krško) 2:6, Nafta:Impol 1:7 in Komel:Kri-lato kolo 7:1. Vrstni red: 1. Mercator 6, 7. Sremič 4 in 8. Rudar 2 točki.

N. G.

BALINARJI ZA MARTINOV POKAL

MIRNA NA DOLENSKEM - Tradicionalnega balinarskega tekmovanja za Martinov pokal, ki ga je pripravil BK Dana z Mirne, se je udeležilo 13 trojk. Ekipa gostilne Kramar iz Grosuplje je bila premočan tekmeč za vse balinarje in je zaslužno zmagala. Vrstni red: 1. Gostilna Kramar (Grosuplje), 2. BK Krško, 3. BK Društvo upokojencev Mirna, 4. BK Cestar (Novo mesto) itd. Za vse udeležence turnirja je organizator pripravil praktične nagrade, ki jih je prispevala tovarna rastlinskih specialitet in brezalkoholnih pijač Dana z Mirne.

R. MRAZ

MARUSSIGOVO MORJE - Ob sevniskem občinskem prazniku so v sevniskih občinskih knjižnicah pripravili razstavo izdelkov dijakin srednje teštilne šole Sevnica, ZKO in knjižnica pa ta povabili v goste pesnika Jurija Marussiga iz Ljubljane, ki je tudi ob glasbeni spremljavi Tee Mlakar predstavil svojo prvo pesniško zbirko (na posnetku) - Morje. O tem, da ima mladi pesnik očitno v sebi kar nekaj genov in talent svojega deda, nekdanjega tehničnega direktorja sevniskega Jugotantina, je v prisrčni reminiscenci opomnil sevniski umetnik Rudi Stopar. (Foto: P. Perc)

Ker še ni sklepa, otroci pešačijo

Le uradniške ali tudi drugačne ovire, da morajo malčki iz Dečje vasi še vedno pešačiti v šolo v Dolenji Nemški vasi po nevarni cesti brez pločnikov?

TREBNJE - Čeravno se domači zasebni avtobusni prevozniki (še vedno) upravičeno nezadovoljni, ker jih pristojni niso obvestili o neizboru za prevoznika šolskih otrok, ima po drugi strani t.i. Venclejeva skupina, ki jo je trebanjski občinski svet v časovni stiski tik pred pričetkom novega šolskega leta pooblastil, da pravočasno najde ustrezen rešitev, svoje argumente, zakaj je sklenjena pogodba za večino prevozov z "Gorjanci".

Nek vročekrvni prevoznik je nedavno glede tega neobveščanja glasno robantil po občini, kjer mu niso mogli dopovedati, da je pravi naslov za pritožbene zadeve osnovna šola, na katere razpis je pač dal svojo, žal zavrnjeno ponudbo za prevoz šolarjev. Majda Ivanov, vodja občinskega oddelka za proračun, finance ter gospodarske in družbene dejavnosti, nam je v ponedeljek povedala, da še čaka na zapisnik zadnje seje občinskega sveta, da bi imela v rokah natančno interpretacijo sklepa glede obravnavane informacije o prevozu šoloobveznih otrok iz vasi Dečja vas, kjer otroci, stari od 6 do 10 let, tako še vedno pešačijo po nevarni cesti do podružnične šole v Dolenji Nemški vasi, pa tudi glede letošnje problematike šolskih prevozov.

Starši osnovnošolcev, ki obiskujejo več kot 4 km oddaljeno podružnično šolo v Dolenji Nemški vasi so na več naslovov naslovili zahtevo, naj se vendarle zganejo in preprečijo pot njihovih malčkov po prometno zelo obremenjeni cesti brez pločnikov, preko katere poteka še železniška proga. "In nikar ne bodite vi tisti, ki je lahko krivec najhujšega zločina na cesti!" še pozivajo zaskrbljeni starši. Pozitivno mnenje, da naj bi zagotovili avtobusni prevoz v šolo tudi za te učence je seveda dala matična trebanjska osnovna šola in predlagala ustrezen rešitev, podprla pa jo dr. Darinka Strmole iz šolskega dispanzerja in občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Na podlagi strokovnih mnenj je oddelk za proračun sicer pred-

lagal, naj bi v občinskem proračunu za letošnje leto zagotovili 126.000 tolarjev za te prevoze, prevoze pa naj bi zaupali Polikarju Kastigarju iz Preske pri Dobrniču. Svetniki so v načelu soglašali s takšno rešitvijo, dlje pa so se zadržali pri različnem ocenjevanju odločitve Venclejeve skupine, ki se je pohvalila, da je sklenila z "Gorjanci" ugoden dogovor, saj je namesto prvotnih 25 milijonov tolarjev v tem šolskem letu strošek prevozov padel na okrog 17 milijonov.

P. P.

Stanovanja in ceste za praznik

Številne prireditve ob sevniskem občinskem prazniku, nekaj tudi pomembnih pridobitev, predvsem posodobljenih cest - Neprofitna stanovanja na Planinski cesti v Sevnici

SEVNICA - Poleg kulturnih in športnih prireditev, ki so se v okviru letošnjega sevniskega občinskega praznika že zvrstile, kaže spomniti še na nekaj dogodkov, s katerimi se bodo v sevniskih občini spomnili drzne akcije komandirja brežiške čete in španskega borca Dušana Kvedra, ko je 12. novembra 1941 iz sodnijskih zapisov v Sevnici rešil skupino političnih jetnikov, ki so jih zaprli Nemci. Danes bo občinski stanovanjski sklad odprl neprofitna stanovanja na Planinski cesti. Sklad razpolaga z 18 stanovanji, z nekaterimi menjavami in v sodelovanju s podjetjem Lisca pa bo skušal rešiti 22 stanovanjskih problemov.

Jutri, 15. novembra, popoldne bo v boštanjski osnovni šoli slavnostna seja sevniskega občinskega sveta, na kateri bodo podelili letošnja občinska priznanja. Grb občine Sevnica bo prejel rokometni klub Lisca Sevnica, priznanja Dušana Kvedra - Tomaža direktor SGP Posavje Karel Makari, ravnateljica sevniske osnovne šole Sava Kladnika Anica Pipan in podjetnik Marjan Zidarič iz Loke. Medaljo Dušana Kvedra - Tomaža pa

NAGRADA IZ TOKIA ZA SEVNISKEGA PESNIKA Stopar je za nagrado prejel iz Tokia zeleni čaj, na embalaži katerega so haiku verzi. Ta čaj pošiljajo Japonci povsod po svetu in tudi na ta način popularizirajo haiku poezijo in njegove avtorje.

Pesniku Stoparju nagrada za haiku iz Japonske

Tudi v hrvaški antologiji

SEVNICA - Na 7. svetovnem natečaju za haiku poezijo je v konkurenci več kot 300 avtorjev iz preko 60 držav (samo Japoncev je bilo v ožjem izboru 88!) nagrado dobil tudi sevniski pesnik Rudi Stopar kot edini iz Slovenije in Tomislav Maretič iz Zagreba. Selektorja Ryusai Takeshita in Mark F. Peterson, prof. univerze Meiji, sta izbrala za priložnostno publikacijo o nagradjenih natečaja Stoparjev haiku: The snow is falling/ my hands are full of stars.../ they are vanishing/ (Sneg pada/ moje roke so polne zvezd.../ ki izginjajo/). Stopar malo hudomušno pravi, da je ob tej priložnosti lahko prikratk videl, kako se v japonski pisavi napiše njegovo ime in priimek.

Nedavno pa je Stoparjeva haiku poezija doživela pomembno priznanje, kajti bard haiku poezije Vladimir Devide iz Zagreba je uvrstil kar 8 Stoparjevih pesmi v antologijo hrvaške haiku poezije.

P. P.

• Po volitvah se predvolilni golaž spremeni v godljo. (Bradač)

• Vsakdo je sam sebi najbližji. (Terenc)

• V najbolj prazne glave ne gre nič notri. (Jurij)

• Ljudje ne verjamejo resnici, če jo izgovori revež, verjamejo pa celo laži, če jo izreče bogataš. (Rückert)

Vodohran na Svibnem

30 milijonov tolarjev

LITIJA - Litijski vodovod se gradi že nekaj več kot 30 let, pa še vedno ni dograjen. Najprej je bil zgrajen za mesto Litija s črpališčem talne vode reke Save, v naslednjih letih so našli nove vodne vire v gozdu Reka in Mali Kostrevnici, postopno so zaprli črpališče ob reki Savi in priključevali nove porabnike. Ni pa zgrajeno zadostno število vodohranov, tako da ni normalna oskrba pitne vode za vse odjemalce tudi v času večje okvare cevovoda. Litijski vodovod danes oskrbuje s pitno vodo mesto Litijo, Šmartno pri Litiji, Malo in Veliko Kostrevnico, Jablaniško dolino in Breg. Pričakovati pa je tudi priključitve novih krajev ali celih krajevnih skupnosti.

Na zadnji seji občinskega sveta je direktor Komunalnega stanovanjskega podjetja Litija Janez Baš obrazložil, da bodo pričeli z gradnjo vodnega zbiralnika na Svibnem v velikosti 400 kubičnih metrov v lastni režiji in z lastnimi sredstvi v vrednosti okrog 30 milijonov tolarjev. Zgrajen naj bi bil do oktobra prihodnje leto. Z izkoristkom celotnega razpoložljivega kredita pri SKB se ni strinjal načelnik oddelka za finance in je predlagal, da se vsaj 60 odstotkov kreditnih sredstev nadomesti z lastnimi sredstvi, sicer vse načrtovane občinske investicije ne bodo izvedljive. Predsednik nadzornega sveta KSP Litija je dejal, da je ta denar najbolje izkoristiti za vodooskrbo, saj je to največji problem v občini.

MARJAN ŠUŠTERŠIČ

SEVNISKI STRELCI BOLJ NATANČNI

SEVNICA - V 3. krogu 2. lige v streljanju z zračno pištolo so strelci SD heroj Marok iz Sevnice premagali ekipo SD Mrož iz Velenja s 1596:1559. Sevnčani so brez poraza na vrhu lestvice in so med resnimi kandidati za uvrstitev v 1. ligo. Za SD heroj Marok so nastopili Anton Ajster (546), Ivan Tomše (538) in Gorazd Cimperšek (515 krogov).

PAOLO PAROVELLI V LITIJI

LITIJA - Litijsko občino in grad Bogenšperk je obiskal italijanski novinar in publicist Paolo Parovelli, ki je prevedel del Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske, ki se nanaša na Kras, Trst in Ljubljano, v italijansko. To je dokaz, da je naš polihistor Janez Vajkard Valvasor cenjen in poznan tudi po svetu in se njegove knjige prevajajo v razne jezike sveta. Ob obisku pri Mirku Kaplji, litijskem županu, je Knjižnici dr. Slavka Gruma podaril Slavo vojvodine Kranjske in Brižinske spomenike, prevedene v italijansko. Parovelli je prepričan, da se Valvasorjeva Slava vojvodine Kranjske in ostale knjige, v katerih avtor opisuje slovenske kraje, lahko uporabljajo kot vodič po opisanih krajih.

M. Š.

Krjavljewe iskrice

SEG PROTI ZA - Slovensko ekološko gibanje (SEG) bo, kot kaže, izrinilo Zeleno alternativo (ZA) s političnega zemljevida ivanške občine. Vodstvo ZA oziroma njen predsednik Ivo Frbežar iz sosednje občine Grosuplje namreč doslej sploh nista reagirala na izstop skoraj celotnega vodstva ivanške ZA, na čelu s predsednikom Francijem Heglerjem, iz te nove politične stranke. Verjetno so bili v centrali ZA pred volitvami preveč zasedeni s tako nepomembnimi rečmi, toda ker se namesto ZA v ivanških logih vse pogosteje pojavlja SEG in njegov generalni tajnik Karel Lipič, ki je pripravljen nuditi strokovno pomoč ivanškim okljevartveno osveščenim krajanom, bodo morda v vodstvu ZA prepozno ugotovili, da jih je v kot stisnilo strokovno združenje...

Trebanjske iveri

AFRIKA - Prvaku SKD Lojzetu Peterletu očitno ni kaj dosti pomagal niti obisk nove disko-teke Afrika v trebanjski obrtni coni do zgodnjih jutranjih ur tik pred volilnim molkom ne pojavljanje in radodarno "talanje" avtogramov zbranim na cilju pohoda po Levstikovi poti na Čatežu. Lojzetu je bolj slaba tolažba, da je dobil direkten mandat, kajti kazalo bi se zamisliti, zakaj sta ga kandidata LDS Pungartnik in SLS Metelko prehitela kar za okrog 10 odstotkov. Dobro obveščeni pravijo, da bi krščanskim demokratom na Martinovo nedeljo lahko dišalo po zmagi, če bi Peterleta in druge strankarske veljake tudi med letom večkrat videli v domačih krajih, namesto da skušajo v enem tednu z delitvijo marel in svinčnikov nadoknaditi zamujeno v zadnjih 4 letih...

DESNO SPODAJ - Nekoliko simbolično je kandidatki ZLSD Zvonki Falkner tik pred volitvami njen plakat oz. poster pri Novotehni končal desno spodaj, na tleh. Približno tja je prizvončkal, kjer se Falknerjevi verjetno niti v najbolj morečih sanjah ni prikazoval slab volilni izid stranke, za katero je Janez Kocijančič napovedoval celo 2. mesto.

Sevniski paberki

SOOČENJE - Na soočenju kandidatov za poslance, ki so kandidirali v 7. okraju 6. volilne enote, je bilo iz dvorane kar precej provokativnih vprašanj. Tako je kandidat SKD Igor Umek na vprašanje, koliko časa je bil član KPJ, lakonsko odvrnil: "Nič, večja, nič odstotka časa!" In ko je kandidat Kelemina, po poklicu gradbincev, na vprašanje, kako bi on gradil državno cesto Impolje - Zavratac, odgovoril, da nekajkrat hitreje in ceneje, kot to počno zdaj, ga je prometni minister Umek nekajkrat prekinil in pozval: "Prijavite se in tvegajte!" Na koncu pa je jezno zabrusil Kelemini še: "Vi ste na poti v konkurz!"

KAMERA ODKRIVA - Nedeljske volitve v 7. volilnem okraju so sevniskih občini presenetljivo prinesle celo toliko željeni neposredni mandat, poslanca v državnem zboru pa so se najbolj razveselili privrženci socialdemokratov, saj je novi poslanec, 44-letni podjetnik Branko Kelemina, Blance, član SDS. Novopečeni poslanec nam je v ponedeljek povedal, da je sicer vesel zaupanja volilcev, da pa se ne predaja nikakršni evforiji, kajti zaveda se odgovornega dela. Kelemina (na desni) in predsednik sevniskih socialdemokratov Jože Bedek sta v ponedeljek popoldne v bližini sevniskega gasilskega doma takole odstranjevala strankin jumbo poster in s tem menda dokazovala, da misli resno z geslom "Čas je za spremembo", da pa je treba najprej počistiti pred svojimi pragom... (Foto: P. P.)

Štejeta zdravo telo in športni duh

**Dan OŠ Leskovec povezal
zgodovino in sedanost**

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Na nedavnem dnevu tukajšnje osnovne šole so vsebinsko povežali zgodovinski spomin s sodobnim dogajanjem, pri čemer so dali velik poudarek na športno dejavnost. Za veliko zgodovinsko uro za to priložnost so na pobudo ravnatelja učitelji ob sodelovanju učencev anketirali šolarje o njihovem počutju v razredih in pri pouku, z drugo anketo pa so zbrali odgovore med starejšimi prebivalci o njihovem doživljanju šole pred leti. Z razstavo, ki je bila sestavni del dneva šole, so učitelji in učenci ob pomoči ZKO Sevnice in Posavskega muzeja Brežice predstavili v enem prostoru učilnico nekoč in danes.

Organizirali so tudi tekmovanje za najmočnejši razred v vlečenju vrvi. Za popestritev sta se na igrišču pomerili še športni malonogometni ekipi učencev in staršev, pri čemer so zmagali šolarji. Na dan šole so povabili med drugimi tudi starše in nekdanje sodelavce šole. Po besedah ravnatelja Ivana Mirta so se odzvali v precejšnjem številu; podobne prireditve jih pride gledat iz leta v leto več.

Kot je v zvezi s športno vzgojo povedal ravnatelj Mirt, se na šoli v Leskovcu vse bolj uveljavlja športni oddelek. Organizirajo tekmovanje za najboljši razred v športnih dejavnostih, pri čemer za končni uspeh štejejo ne le športni dosežki, pač pa tudi obnašanje na igrišču in ob njem. Potem ko so na šoli pred štirimi leti začeli načrtno povečevati obseg športne vzgoje, so ga dozdaj razširili za eno uro, in to tako na razredni kot predmetni stopnji. Po besedah ravnatelja Mirta so to lahko dosegli, ker finančno pomaga občina, v zadnjem času pa omenjeno obogatitev pouka sofinancira tudi ministrstvo za šolstvo in šport. Več športa za učence si šola s 582 učenci v matični šoli v Leskovcu lahko privoši tudi zaradi prostora. "Imamo veliko športnih objektov, ki bi si jih samo želela vsaka šola. Šolska stavba, ki je stara dvajset let, je tudi sicer dokaj prostorna. Ob širokih hodnikih in razporedjenosti prostorov se naval, na primer med odmor, ne pozna toliko, kot bi se sicer, in to je po našem mnenju koristno predvsem za počutje naših učencev," je povedal ravnatelj Mirt.

L. M.

Alenka Burja

Kostanjevičani za čisto vodo, obvoz in čistilno napravo

Iz mnenjske raziskave

KOSTANJEVICA - Novinarka Alenka Burja iz Kostanjevice je v svojo magistrsko nalogo vključila mnenjsko raziskavo, kaj Kostanjevičani menijo o Kostanjevici, rezultate 192 anket, ki jih je opravila po večini gospodinjstev, pa je obravnavala konec oktobra v okviru prireditve ob prazniku krajevnosti v domu kulture. Rezultati kažejo, da ljudje poznajo probleme kraja, pričani so, da se problemov okolja ljudje premalo zavedajo, imajo pa tudi vizijo razvoja. Tako je velika večina vprašanih opozorila na onesnaženo Krko, pogoste težave s pitno vodo, motijo jih tudi številna črna odlagališča in neurejene ceste. Opozorili so na pospeševanje turizma in izkoriščanje termalne vode, na potrebo po bencinski črpalki in na redno dežurstvo v zdravstvenem domu. Na vprašanje, kaj bi storili najprej, če bi postali predsednik KS, se jih je največ zavzelo za čimprejšnjo ureditev čistilne naprave, cest (tudi prepotrebne obvoznice!) in pitne vode. Kar dve tretjini vprašanih vidi razvoj kraja v turizmu, desetina pa razmišlja o novi občini.

Da pa se stvari v krajevni skupnosti odvijajo prepočasi, ljudje krivijo nezainteresirano občino in neučinkovito vodenje krajevnosti. T. G.

V igri Obrežje in Slovenska vas

Nekdanje vojaško tehnično središče v Slovenski vasi se le počasi razvija - Nedaleč stran v Obrežju naj bi zgradili poslovno središče - Med rodovitno in zamazano zemljo

SLOVENSKA VAS - Potem ko do danes ministrstvo za obrambo Republike Slovenije še ni dalo iz rok območja nekdanjega tehničnoremontnega zavoda v Slovenski vasi, se ta kompleks le počasi razvija. Čeprav so v nekaterih vojaških servisnih delavnicah trgovine in manjši obrati, usoda območja kot celote ni znana, toliko bolj, ker naj bi nedaleč stran ob mednarodnem mejnem prehodu Obrežje zgradili t.i. gospodarsko ploščad.

Podjetniki in gospodarske družbe, ki zdaj poslujejo v Slovenski vasi, bi radi vedeli predvsem to, ali jim bo kdo dal v last objekte, v katerih obnovo so v zadnjih nekaj letih vložili veliko denarja. To so poudarili tudi nedavno v Slovenski vasi, ko jim je občina predstavila prostorsko ureditvene dokumente za širše območje Slovenske vasi.

Tista maloštevilna podjetja, ki poslujejo v Slovenski vasi, ne verjamejo, da občina misli podpreti razvoj območja Slovenske vasi, kot so poudarili njihovi predstavniki tudi ob omenjeni predstavitvi prostorskih dokumentov. V teh podjetjih so prepričani, da bi se občina manj posvečala bodočemu poslovnemu središču ob meji v Obrežju, če resno misli razviti območje v Slovenski vasi.

Kompleks v Slovenski vasi in nastajajoči ob meji na Obrežju bi si lahko konkurirala, česar se boji-

jo tudi podjetniki iz Slovenske vasi. Ali gre še za kaj več, kot za strah pred konkurenco? Nekateri menijo, da gre pri poslovnotrговskem središču, kakršno naj bi nastalo na Obrežju, za že zastarelo obliko, ki v razvitejših okoljih ne bi dobila zelene luči. Tak kritiki dobijo v odgovor podatek, da bi na Obrežju poleg špedicije, pošte, banke in zavarovalnice med drugim stal tudi prenočitveni objekt z 12 sobami in da lahko ob meji dela celo zdravnik, kot je to praksa ponekod. Zakaj ne bi vseh teh dejavnosti, za katere bi na Obrežju zabetonirali veliko rodovitnih njiv, začeli raje v že zazidani Slovenski vasi, pa prepričljivo ne pove nihče.

Slovenska vas tako ostaja, kjer tiči že nekaj let. Vanjo gotovo ne bo vlagal BTC Ljubljana, ker tej uspešno gospodarski firmi Brežice niso bile pripravljene na stečaj odpreti vrat v občino, kot smo slišali na eni od sej občinske-

Kam z deževnico in s knjigami?

Na šolsko igrišče na Raki se ob nalivih steka voda - Naneseni pesek s ceste bi mogoče povzročil poplavo v šoli - Kam naj šolska knjižnica umakne svojih 10.000 kosov?

RAKA - Neredko se sliši, da je za posamezni kraj koristno, če ima osnovno šolo, in verjetno je težko ugovarjati tistim, ki prisegajo na medsebojno povezanost kraja in šole. Običajno gre za prepričanje, da šola, ko pripravlja različne prireditve in projekte, predvsem duhovno poživlja kraj. V takem smislu se poznata tudi kraj in njena osnovna šola. Vendar raška šola spada med tiste, ki skupaj s krajem hoče noče rešujejo tako vsakdanje probleme, kot je hudourni voda in pomanjkanje prostora za zdravnika.

Šola na Raki ima igrišče na prostoru, kamor se steka ob nalivih veliko deževnice. Ta prinaša na omenjeni šolski prostor tudi umazanijo, kar najbrž ni najbolj za zdravje, obenem pa spremeni igrišče v jezerce in s tem za daljši ali krajši čas onemogoči šolarjem športno dejavnost. Rešitev, ki jo šola predlaga skupaj s krajevno skupnostjo, so cevi, ki bodo odvečno deževnico speljale stran od šolskega igrišča.

Drugi primer, ko je odveč deževnica, je nekako naravno dan in izvira iz dejstva, da površinska voda odnaša pesek in kamenje z makadamskih cest v hribih. Hribovitost terena dela preglavice ne le na Raki, pač pa tudi, denimo, na bližnjem Velikem Trnu in v številnih hribovitih vaseh v Posavju in drugje. V raškem primeru gre za to, da se proti obstoječi šolski kanalizaciji ob dežju grozeče steka površinska voda, ki prinaša s seboj pesek z bližnje maka-

damske ceste in ki bi lahko zamašila cevi in tako povročila poplavo v šoli. Nanesenega materiala je več od takrat, ko je Kostak pripeljal na omenjeno cesto pesek.

V Kostaku so nam o tem svojem dejanju povedali, da so na prošnjo krajana pač nasuli material, kjer ga je s ceste odnesla deževnica. To so storili na cesti, ki sicer pelje tudi do vodovodnega rezervoarja, vendar je cesta krajevna in bolj kot Kostaku potrebna domačinom.

Kostakovo pripravljenost pomagati krajanu pohvalijo, za sporno cesto pa predlagajo trajnejšo rešitev - asfalt.

Glede že omenjenega prostora za zdravnika je nastopila težava zato, ker ima šola že nekaj let svojo knjižnico v opuščenih prostorih zdravstvene postaje. Knjižnica razpolaga z 10.000 primerki knjig in publikacij in šola si beli glavo,

in tudi nekateri ostanki nemško-italijanske meje iz 2. svetovne vojne.

O učni poti je šola izdala tudi brošuro, ki jo je strokovno verificiral Zavod Republike Slovenije za šolstvo. "Publikacija šolska učna pot predstavlja zelo kakovosten in inovativen pristop k pouku zemljepisa." "Odlika vodnika po učni poti so tudi raznovrstne naloge, ki naj bi jih učenci opravili med hojo po terenu." To je med drugim zapisal prof. Igor Lipovšek v imenu predmetne skupine za geografijo pri Zavodu Republike Slovenije za šolstvo.

Šolska učna pot deluje na svojem področju kot novost. Njen tvorec Drago Ivanšek je prepričan, da bi v državi morali imeti merila, po katerih bi za tak poseben trud učitelje tudi primerno plačali. Brez plačila bo take širše koristno inovativnosti manj, kot je bilo sicer.

Šolsko učno pot, pot in brošuro je po Ivanškovi zamisli pomagala narediti skupina ljudi. "Delali smo usklajeno, pri čemer so pomagali učitelji. Za vsako področje, ki sem ga obdelal, sem iskal učitelja-strokovnjaka," je povedal Ivanšek. Brigita Barkovič je z učenci naslikala omenjeni zemljevid in časovni trak. Učenci, največ iz 7. in 8. razreda, so pomagali zbirati gradivo, ljudje po vaseh so pomagali s podatki. Ivanškova žena je prispevala ilustracija v brošuri. K srečnemu zaključku projekta je po Ivanškovih besedah veliko pripomogla ravnateljica Slavka Šebrek, ki ji je uspelo pritegniti res številne sponzorje, brez katerih bi ob sedanjem financiranju (ob)šolskih dejavnosti šolska učna pot nikoli ne zaledala luči sveta.

L. M.

kam naj se seli s to dragocenostjo.

Ob tej zadregi se krog reševalcev raških problemov nujno razširi s šole in domače krajevnosti na pristojno občino Krško.

M. LUZAR

KD KRŠKO VABI

KRŠKO - Kulturni dom Krško vabi v soboto, 16. novembra, ob 18. uri na abonmajski koncert za harfo in flavto (M. Zlobko in C. Kobal) za zeleni glasbeni abonma in izven. Vstopnina za izven je 600 tolarjev. V torek, 19. novembra, pa bo ob 17. uri gostovalo za rumeni sončkov abonma in izven Mavrično gledališče Ljubljana. Tudi tokrat je vstopnina za izven 600 tolarjev.

NINA MANDŽUKA IN SOLZICE

BREŽICE - Glasbena šola Brežice bo organizirala v soboto, 16. novembra, ob 18. uri v malem auditoriju brežiškega gradu koncert, na katerem bo nastopila Nina Mandžuka s citrami. Gost koncerta bo vokalna skupina Solzice. Koncertni program je pripravila prof. Mateja Ferenčak, Solzicam bo dirigirala prof. Marjetka Podgoršek.

SREČANJE SLADKORNIH BOLNIKOV

ČATEŽ OB SAVI - Društvo sladkornih bolnikov Posavja bo pripravilo v soboto, 16. novembra, ob 9.30 v prostorih Termopolisa v Termah Čatež 4. srečanje sladkornih bolnikov. Na srečanju bodo udeleženci poslušali strokovna predavanja o boleznih, in sicer bodo govorili med drugimi dr. Tita F. rst-Koren, mr. Meta Bogovič, dr. Cvetka Oberč in dr. Vanda Kostevec Zorko. Udeleženci se lahko na srečanje pripeljejo z vlakom, ki odpelje iz Sevnice ob 8.12.

Rezervoar v Kapelah so izpraznili

**Vodohran ne sodi na
šolsko podstrešje**

KAPELE - Vodovodni rezervoar na podstrešju osnovne šole v Kapelah je brežiško komunalno podjetje po vgradnji ustreznih naprav v vodovodno omrežje pred nedavnim izpraznilo, kot je v preteklosti obljubilo. Cisterne z vodo so na šolsko podstrešje, ki je med najvišje ležečimi točkami v Kapelah, pred leti postavili zato, da bi hiše v vasi bolje oskrbeli z vodo. Potem ko je šola pred časom že zastavila vprašanje, ali je stavba dovolj trdna, sta na eni od sej občinskega sveta Brežice dr. Zvonimir Škofljanec in Franc Vranetič zastavila nekaj vprašanj o vodovodnem rezervoarju na šolskem podstrešju. Po njunem takrat izraženem mnenju vodohran ne sodi na šolsko podstrešje.

Na omenjeni seji občinskega sveta je dr. Škofljanec vprašal, ali je šolska stavba v Kapelah dovolj trdna, da je na njej lahko vodovodni rezervoar. Že pred tem so v komunalnem podjetju dali izdelati posebno študijo in po vsem navedenem so šolsko podstrešje kot rečeno izpraznili. K tej odločitvi je mogoče prispevala tudi to, da ni strokovnega izračuna, da temelji kapelske šole lahko nosijo poleg drugega tudi omenjeno vodno breme.

L. M.

KAKO SPOZNATI POKRAJINO - Drago Ivanšek ob zemljevidu in časovnem traku

PLAKATNI NAPADI - Volitve so za nami. Če ne drugače, se jih bodo prebivalci občine Krško zapomnili po pravem plakatnem napadu, saj so se nasmejani obrazi kandidatov za poslance pojavljali pravzaprav povsod, pravi boj pa se je bil tudi med lepilci plakatov. Sploh ni bilo več pomembno, ali z novim obrazom prekrijejo može, ki so si že pred njim priborili prostor na panoju, celo prijateljstvo slovenske pomladi ni nič vplivalo na to. Na račun so prišle še neodkrte umetniške duše, ki so smejoče obraze okrasile z uhančki, brki, bradavicami in še s čim, po mnenju nekaterih pa sta bila najlepša kandidata SKD in ZLSD. In za velik del nevesčnosti je kriv odlok o plakatiranju, ki ga svetniki pred časom niso sprejeli. Pravzaprav ni čudno. Občinska blagajna bi bila lahko malo bolj polna, je pa bila zato kampanja cenejša.

SAMO DA SE OTVARJA - Pred volitvami so občani doživeli nekaj otvortitev cest, zato so mnogi tudi že glasno pomišljali, kako prav bi bilo, da bi bile volitve pogostejše. V veliki vnemi po odpiranju cest pa so nekateri malo prehiteli. Če so si predstavniki krajevnosti Senovo na vse kripje prizadevali, da bi le dobili cesto skozi kraj, jih je z napovedjo otvortitve še pred končanjem ceste prehitel župan oziroma SKD. Otvortitve pa ni bilo. Zanj bodo že poskrbeli krajan, ko bo vse nared. Ni torej presenetljivo, da na Senovem vre in se kuha nekaj, kar diši po lastni občini.

POMOČ NA DRUG NAČIN - Tudi v Kostanjevici so odpirali ceste, ki je bila sicer lepo končana (vsa pohvala izvajalcem - Cestnemu podjetju iz Novega mesta), vendar pa ob gostilni Zolnir bode v oči neasfaltirana avtobusna postaja, ki niti nima nadstreška. Da bi to nevesčnost naradili manj opazno, so se otvarjalci ceste pred začetkom raje pomaknili bolj proti Kostanjevici.

Novo v Brežicah

PREPOVEDANO SNEMATI - Neki ljubitelj ptic je šel za časa JLA na obisk k prijatelju, ki je bil pri vojakih, in ker je pri vходу v vojašnico opazil prelepe pape, jih je fotografiral. Ustrezne armadne službe so ga nemudoma aretirale in ga zasilševale, za katero tujo obveščevalno službo snema obraze oficirjev ter razporeditev armadnih sil. Slovenska vojska, ki deluje v nekdanjem tehničnoremontnem zavodu nekdanje JLA v Slovenski vasi pri Brežicah, tudi ne dovoli fotografiranja, tako vsaj je zadnjič opozorila televizijskega snemalca. Ve se, od kod vojaški strah. Vojska se boji, da bi tuje države videle, s kako nesodobno opremljeno vojsko naj bi bila skupaj v Natu.

PO SESTOPU ODSTOPA - Med brežiškimi objekti, ki naj bi jih vrnili v preteklosti razlaščenim, je tudi nekdanja stavba družbenopolitičnih organizacij. Menda bi jo lahko dali nazaj upravičencem že letošnje leto. Če se to ne bo zgodilo, se bo najbrž sesula. Potem ko je šla iz hiše partija, ki je pač "sestopila z oblasti", je v stavbi in namreč na njej začelo odstopati, kar lahko odstopi: omet, les ipd. Tako se lahko zgodi, da bo kateremu od mimoidočih padel na glavo kos dimnika. Iz vsega opisanega se vidi, kaj lahko potegne za seboj tranzicija - celo dimnik.

ODPRTO, ZAPRTO - Potem ko so brežiški prenovljeni most nekaj minut po otvortivi zaprli za ustreznimi zapornicami, meščanom ni bilo jasno, kaj se v resnici dogaja. Za povrh so brežiški Zeleni zaradi mostu napovedali pravcate male demonstracije s traktorji. Zeleni so tudi sicer pili kri praznično razposajenemu županu, saj je predsednik Zelenih Ivan Tomš na dan otvortive nekajkrat lastnoročno odmaknil zapornico pred mostom in se z avtom peljal v prepovedano smer. Grožnja s podstavljenim mino pa ni maslo zelenih, kot odločno trdi predsednik.

V času od 30. oktobra do 8. novembra so v brežiški porodnišnici rodile: Milena Omerzel iz Narpelj - Luka, Zdravka Bahčič iz Bučerce - Nino, Polonca Špan iz Krškega - Marušo, Tatjana Srpčič z Malega Vrha - Jerneja, Stefanija Kržan z Bojsnega - Nino, Ladislava Seničar iz Podsrede - Jasmino, Jasminka Bajc iz Krškega - Žiga, Ulfeta Hodžić iz Brežice - Saro, Irena Tršinar z Gornje Prekope - Jana. Čestitamo!

Korak naprej za dolenjski turizem

V skupnem nastopu pri promociji in trženju turizma je devet občin Dolenjske in Bele krajine bogatejša za brošuro, uspeh pa bo odvisen od dela in sodelovanja

NOVO MESTO - Mednarodni projekt, ki ga sofinancira Evropska unija, z naslovom Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine, je s podpisom sporazuma predstavnikov občin in ostalih partnerjev dobil tudi formalno potrditev. S sporazumom so urejeni medsebojni odnosi, zagotavlja pa izvajanje trženja regijskega turističnega proizvoda. Prejšnji četrtek so namreč v prostorih mestne občine Novo mesto predstavili tudi brošuro projekta.

Projekt Evropska komisija urešničuje v nerazvitih, a z dediščino bogatih območjih, kjer je možno, da se razvije turizem veliko, vključuje pa ponovno ožvitev podeželja. Strokovne osnove za oblikovanje regijskega turističnega

proizvoda so bile posredovane preko angleškega podjetja Eco-turism iz Londona, slovenski partner pa je v imenu devetih občin Območna gospodarska zbornica Novo mesto. Trženje naravne in kulturne dediščine kot turistične-

ga elementa dolenjskega in belokranjskega podeželja pomeni tudi trenutno turistično usmeritev v Evropi in Sloveniji. Ker je to pilotni projekt, je zasnovan tako, da ga je možno širiti tudi na ostale regije in države.

Prva promocija brošure, ki združuje v regijsko ponudbo okoli 30 lokacij naravne in kulturne dediščine, vinske ceste, tradicionalne prireditve, običaje in izdelovalce domače obrti, poteka že v tem tednu na World Trade Marketu v Londonu v okviru prikaza turistične ponudbe Slovenije, ki jo pripravlja Center za promocijo turizma Slovenije. Trženje in marketing bosta lahko s podpisom sporazuma profesionalno vodena in temeljita tudi na tesnem sodelovanju s celotno turistično industrijo regije. Izdelavo brošure v 50.000 izvodih v angleškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku so omogočili Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - sektor Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi ter Območna gospodarska zbornica Novo mesto preko pokroviteljev.

Predstavljena brošura je le ogrodje, vse, ki so vključeni v projekt, pa čaka še precej dela, da dediščino Dolenjske in Bele krajine predstavijo tako doma kot v tujini - predvsem za Evropo sta tukajšnja krajina in dediščina izživ in novost - trženje pa bo odvisno tudi od skupnega nastopa in sodelovanja regije.

T. G.

SPORAZUM JE PODPISAN - O brošuri in sporazumu sta spregovorila direktor Območne gospodarske zbornice Novo mesto Janko Goleš in regijski koordinator projekta mag. Marko Koščak. Podpisali so ga predstavniki občin in ostali partnerji, ki so prevzeli nase oblikovanje strategije, projekt pa je tako prešel v roke lokalne skupnosti. (Foto: T. Gazvoda)

Nastaja novo zdravilišče

Številne naravne možnosti ob jezeru naj bi združili z medicino - Že povezani podjetniki

KOČEVJE - V kočevskem poslovnem servisu PROM so se pred letom dni lotili preverjanja poslovne zamisli, če je mogoče ob jezeru, ki je nastalo po zaprtju kočevskega rudnika, urediti naravno zdravilišče. Prvi neposredni korak k uresničitvi zamisli je bil storjen prejšnji teden, ko je 10 podjetnikov ustanovilo gospodarsko interesno združenje za ustanovitve zdravilišča. To so: Gramat iz Grosuplja, Zastopnik iz Trzin, RTC Jasnica, GM Konzorcij, Lesno predelovalno podjetje Zobec iz Rakinice, Pinus, gostilna Lovšin, elektroprojektant Župančič, zeliščar Ivan Maršič iz Škofljice in Tone Fabjan iz Predstrug, pridobili pa so že več drugih sodelavcev, zdravnikov, farmacevtov, bioenergetika, kiropraktika...

Seveda pa brez težav ne gre. Naravovarstveniki bi radi, da se okrog jezera nič ne spremeni. Ptičje biotope bi radi tako zaščitili, da bi nihče ne stopil v okolje, ljudje, ki živijo v okolici, pa vedo povedati, da enkrat do dva-

krat letno pogori vse podrastje, seveda s ptičjimi gnezdi vred. Okrog jezera je nastala vrsta kolib, črna odlagališča, ljudje tu perejo avtomobile, dirkajo z motorji, moteča so tudi številna romska naselja.

Marsikdo se vpraša, kaj bo nudilo zdravilišče. Res da ni termalne vode, pobudniki pa so se zgle dovali po Kneippovih zdraviliščih v Avstriji in Nemčiji, kjer zdravijo s hladno vodo, zdrav hrano, z glino, čebeljimi izdelki in drugimi naravnimi sredstvi, kar bi združili z duševnim zdravljenjem in rekreacijo v naravi. Posebnost kočevskega zdravilišča bo tudi v tem, da bodo prvič pri nas na enem mestu združili najbolj priznane ljudske zdravilce in predstavniki uradne medicine omogočili, da ocenijo, kaj je dobrega in sprejemljivega v ljudski medicini.

V zdravilišču je bilo vloženih že blizu 500 tisoč nemških mark. Z delom bodo začeli sredi prihodnjega leta.

M. CETINSKI

Šušmarje bodo "po prstih"

V pripravi zakon zoper sivo ekonomijo - Iz pogovora z Antonom Starcem, tajnikom območne obrtne zbornice

KOČEVJE - Tudi v kočevski občini je razmerje med proizvodno in storitveno dejavnostjo v prid slednji: od 500 članov obrtne zbornice se jih namreč največ ukvarja s storitvami. Pojasnilo za takšno razmerje je preprosto, ti, ki bi si kruh služili s proizvodnjo, nimajo dovolj denarja za zagon.

Po besedah Antona Starca, tajnika območne obrtne zbornice, se ta čas največ ukvarjajo s prilaganjem novemu obrtnemu zakonu, ki je precej omejevalen. Nekateri d.o.o., ki še opravljajo dejavnost kot obrtniki (največ zidarji), še niso prezele obrtnega dovoljenja, čeprav jim je zbornica po uradni dolžnosti že izdala dovoljenja z liste A in B. Ker se temu nekateri tudi načrtno izogibajo, bo obrtna zbornica ukrepa-

la preko inšpekcijskih služb. Zakon zoper sivo ekonomijo, osnutek je v pripravi, bo še posebej udaril po žepih tistih šušmarjev, ki se skrivajo med obrtniki. Starc pravi, da jih je pri njih kar precej. Z zakonskimi spremembami pa so najmanj zadovoljni vozniki. Zakon o cestnem prometu jim namreč prinaša licence, ki jih morata imeti lastnik vozila in njegovo vozilo. Licenco bo potrebovalo 70 kočevskih voznikov, ki imajo vozila nad 3.500 kg, oziroma do 6 tisoč skupne teže. Za pridobitev tega "papirja" bodo morali opraviti preizkus znanja oziroma strokovno usposobljenost, pa čeprav jih večina že dalj časa opravlja to dejavnost.

M. G.

Aerostop zmanjšuje porabo kuriva

Cena izdelka zanemarljiva glede na korist

SODRAŽICA - Že kot vodja priprave dela v Donitovi Pletilnici v Sodražici, kjer je, kot sam pravi, 30 let opravljati tudi vsa druga dela, se je upokojenec Danilo Šilc ukvarjal tudi z nekaterimi inovacijami. Že v nekdanji državi patentni niso bili dovolj spodbujani, nič bolje pa se ne godi tudi zdaj. Pred tremi leti se je lotil zahtevnega in dragega postopka patentiranja izuma aerostopa, v tem ga je podprlo tudi ministrstvo za znanost in tehnologijo. "Izklop regulatorja, vleka zraka pri kotlih na trda goriva" ali skrajšano aerostop zapre zračno loputo, ko na kurišču poide zaloga kuriva in se kotel prične ohlajati. Tako prepreči prepih zraka skozi peč in dimnik ter izgubo toplote. Kotel in dimnik ostaneta še dolgo ogreta, zato je tudi naslednje kurjenje hitro in uspešno, brez velike porabe netiv. Prihranki kuriva so opazni takoj.

Napravo aerostop, ki je primerna za večino obstoječih tipov peči, izdeluje ribniški ITTP, cena pa je zanemarljiva glede na koristi in ugodnosti.

M. G.

Danilo Šilc in njegov patent aerostop

Kako kaže na borzi?

Čeprav so v preteklih tednih nekaterim vrednostnim papirjem dvignile ceno govorice o zanimanju tujcev zanje in je precej nakupov tudi bilo izvršenih, saj se med lastniki delnic raznih družb pojavljajo tuji državljani iz kakih tridesetih držav, med njimi tudi tako eksotičnih, kot so Bermuda, Kajmanski otoki, Nizozemski Antili ipd., so se tuji očitno hitro umaknili s slovenskega trga vrednostnih papirjev, saj trgovanje ponovno postaja bolj mrtvo, precej manjši promet pa spremenjajo tudi padajoči tečajji vrednostnih papirjev. Kljub prihodu novih delnic na trg se obseg trgovanja bistveno ne povečuje, kar pomeni, da se njegova likvidnost zmanjšuje, zato optimizem ne more trajati dalj časa, če dejansko ne bo pritoka novega denarja.

Dogajanje na borzi je v glavnem v znamenju trgovanja z delnicami SKB banke, saj se v banki resno pripravljajo na kotacijo delnic na tuji borzi. Čeprav je pot do uresničitve namere še dolga, se je tečaj delnic že začel popravljati, tako da se je v nekaj dneh povzpел od 40.000 na 45.000 tolarjev, kljub tolikšnemu porastu pa je še vedno daleč pod knjigovodsko vrednostjo delnice, ki znaša okoli 60.000 tolarjev. Borzni posredniki se predvidene kotacije na tuji borzi veselijo ne samo zaradi živahnjega trgovanja, ampak pričakujejo, da bo

cena delnic te banke potegnila za seboj tudi tečaje delnic drugih podjetij.

Trgovanje z obveznicami je še vedno mrtvo. Maloštevilni kupci jih bolj kot zaradi zaslužka kupujejo zaradi davčnih olajšav pri dohodnini. Manjša je tudi ponudba delnic izven borze, na neorganiziranem trgu, čeprav so še vedno zelo iskane delnice Luke Koper, ki bodo v roku enega meseca prišle na borzo, Krke, Radenske in nekaterih drugih. Ker se praviloma s prihodom na borzo delnic dvigne cena, se s prodajo ne izplača hiteti. Naj ponovno opozorim, da prodaja delnic, ki ste jih pridobili v zameno za certifikat, tudi v prihodnjem letu ne bo obdavčena, saj ne spada v kategorijo kapitalističnih dobičkov, kateri bodo obdavčeni po 1. januarju prihodnjega leta. Obdavčeni bodo le kapitalistični dobički (to je razlika med nakupno in prodajno ceno), ki ste jih pridobili s prodajo delnic, kupljenih na borzi, in jih prodali pred potekom treh let od nakupa.

Priliva iz prodaje delnic, ki ste jih pridobili s certifikatom, torej ni treba prijavljati v dohodnino, prijaviti je potrebno le dividende, ki vam jih je kot delničarju nakazalo podjetje.

MARJETKA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba
Novi trg 5, Novo mesto
Tel.: 068/323-553, 323-554

Žolčno o gospodarjenju in o šoli

Območna gospodarska zbornica za Dolenjsko in Belo krajino v Trebnjem o perečih gospodarskih razmerah in izboljšanju konkurenčnega položaja gospodarstva

TREBNJE - Aktualne gospodarske razmere in možnosti za izboljšanje konkurenčnega položaja gospodarstva je bila gotovo najpomembnejša tema seje upravnega odbora območne gospodarske zbornice za Dolenjsko in Belo krajino.

Direktorica Trima Tatjana Fink, ki je imela v gosteh tokratno zasedanje območne novomeške zbornice, je najprej predstavila podjetje Trimo. Okrog 450 zaposlenih v tem najmočnejšem podjetju v trebanjski občini kar dve tretjini od približno 60 milijonov mark letnega prihodka ustvari v tujini. Predsednik območne gospodarske zbornice, mag. Miloš Kovačič iz novomeške Krke je menil, da bi morala Agencija za plačilni promet ločeno prikazati posamezne kazalce gospodarjenja za Krko in Revoz, kajti zdaj oba dolenjska velikana v marsičem zamegljuje-

ta podoba te pokrajine. Kovačič je še poudaril, da so možnosti za sodelovanje s Cefto še vse pre malo izkoriščene.

Da so premalo izkoriščene možnosti stikov in poglavljenega sodelovanja s Cefto, je soglašal tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije, mag. Joško Čuk in svoje teze podkrepil z nekaterimi podatki. Sicer pa ima Čuk o gospodarskih razmerah na Dolenjskem in v Beli krajini dokaj dobro mnenje, vsekakor pa ocenjuje, da podatki kažejo sorazmerno stabilnost.

Analitik novomeške podružnice Agencije za plačilni promet Lojze Padovan je poudaril, da se mu zdi sramotno, da izvozno tako močna regija nima več niti podatkov o izvozu in uvozu, ker teh na republiko ne zajemajo več. Ponočil je znano stališče, da so izvozniki zavoljo nespodbudnega tečaja pravzaprav še kar naprej tepeni, naše izvoznike pa tepejo v hudi konkurenci na tujih trgih tudi sorazmerno visoki stroški dela in predraga posojila.

V letošnjih prvih osmih mese-

cih je dolenjsko in belokranjsko gospodarstvo ustvarilo za 2,1 odstotka več kot lani v tem času, brezposelnost pa se je znižala na 12,5 odstotka. V stečaj je šlo 6 podjetij in na cesti je končalo okrog 1000 ljudi. Poslabšala se je tudi plačilna sposobnost. Povprečne plače na Dolenjskem in v Beli

• V okviru t.i. novomeške akademске pobude, da bi Novo mesto oz. regija dobila neko kakovostno visoko šolo, so na sestanku upravnega odbora območne gospodarske zbornice v Trebnjem razpravljali o pobudi za ustanovitve visoke šole za upravljanje in poslovanje v Novem mestu. Predsednik GZS Čuk je dejal, da je zbornica dala za vse tovrstne pobude generalno soglasje. Predsednik območne zbornice Kovačič je bil odločno proti takšni šoli vprašljive kakovosti. Kovačič je kvečjemu za to, da se osnuje dobra finančna šola. Večina pa je ocenjevala, da kaže podpreti pobudo.

krajini so nižje od republiškega povprečja; navkljub 115-odstotni rasti investicijske porabe je žal tudi ta še vedno pod slovenskim povprečjem.

P. PERC

GEA College

1996/97

VEČERNA ŠOLA PODJETNIŠTVA

NOVO MESTO

- PET MODULOV - 90 UR
- PODJETNIK IN VODENJE PODJETJA
- MARKETING
- PODJETNIŠKI MANAGEMENT IN ORGANIZACIJA
- EKONOMIKA IN FINANCE
- KADRI

PRIČETEK: 26. NOVEMBRA 1996

USPOSABLJANJE POTEKA OB TORKIH IN ČETRTHIH OD 18.00 DO 20.30

Usposabljanje sofinancira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, GZS - Združenje podjetnikov Slovenije, Obrtna zbornica.

Informacije: GEA College d.d., tel.: 061/ 168 70 02 ali 168 73 01, fax: 061/ 168 82 13 (Rok Šimenec).

O SLOVENSKEH PODJETJIH NA EVROPSKEM TRGU

AIESEC - Mednarodno združenje študentov, ki se zanimajo za ekonomske, poslovne in organizacijske vede, in ELISA, Evropsko združenje študentov prava, sta prostovoljni, neprofitni in nevladni študentski organizaciji. Prvi je še posebej uspešen pri mednarodni izmenjavi študentskih strokovnih praks in projektih Top job in malem borznem seminarju MBS. Tokrat pa se lahko udeležite mednarodnega seminarja za študente "Evropa - mlada staraka", ki bo od 20. do 24. novembra v hotelu Špik pri Kranjski gori. Projekt bo razdeljen v tri dele: okroglo mizo o približevanju slovenskih podjetij Evropski uniji, vse dni bodo potekala številna predavanja, po seminarju pa bo izšel tudi zbornik. Informacije in prijave na telefon 061 133 72 19 (AIESEC).

ZA BOLJŠE POZNAVANJE DAVKOV

Davčna reforma je s sprejemom dveh temeljnih zakonov v letošnjem letu dosegla svoj višek in se prevesila v zaključno fazo. Spremembe, ki jih reforma prinaša, so precejšnje, vendar pa se jim okolje počasi prilagaja. Da bi bilo nejasnosti in s tem tudi čim manj napak, se lahko udeležite seminarja o novi davčni ureditvi v Sloveniji in pripravi na sestavljanje zaključnega računa v davčnem letu 1996. Seminar bo v torek, 19. novembra, od 9. do 17. ure v prostorih Tilie. Za vse dodatne informacije pokličite Gospodarsko zbornico Slovenije - Združenje podjetnikov Slovenije na telefon 061 218 242 ali se oglasite g. Cvelbarju na Območni gospodarski zbornici v Novem mestu na Novem trgu 5.

O MOŽNOSTIH ZA LASTEN KMETIJSKI ZAVOD

Zaostajamo, ker nam manjka znanja

Vse druge regije razen dolenjske so zadržale kmetijske in kmetijsko-veterinarske zavode
- Žal je podpora oblasti kmetijstvu na Dolenjskem predvsem v besedah

NOVO MESTO - Petdeset let razvoja - boljše rečeno relativne stagnacije kmetijstva - v širšem dolenjskem območju dobesedno kliče po spremembah in hitrejšem napredku. Zaostajanje se kaže tako v obsegu proizvodnje kot tudi v intenzivnosti.

Analize govorijo o približno 15% manjšem obsegu proizvodnje in približno enaki manjši njeni intenzivnosti kot v primerjalnih regijah Slovenije. Menimo, da so bili za tako stanje krivi predvsem odnosi do te "manjvredne" panoge. Le-ti so se odražali v neenotni politiki, drobnjakarstvu, razcepjenosti, kadrovskem siromašenju in drugih napačnih pristopih.

Posledica takega stanja je bila ukinitve nekaterih za kmetijstvo vitalnih predelovalnih in pridelovalnih kmetijsko-živilskih obratov in institucij (novomeška mlekar, osemenjalni center, okrajni kmetijski zavod). Kljub naporom nekaterih maloštevilnih entuziastov pa Dolenjski ni nikoli uspelo ponovno pridobiti izgubljenega.

Vse obdobje se je najbolj čutilo pomanjkanje znanja, ki bi ga z ustanovitvijo lastne institucije po vzoru in izkušnjah drugih lahko pridobilo kmetijstvo na tem prostoru. Dejstvo je, da so vse druge regije zadržale kmetijske ali kmetijsko-veterinarske zavode, ki so ogromno pripomogli k večjemu napredku in uveljavitvi kmetijstva v teh regijah. Tudi tu so razlogi za slabše rezultate delovanja pri nas na Dolenjskem.

Po letu 1990 je bila po vzoru Evrope oblikovana v Sloveniji kmetijska svetovalna služba z namenom, da bo v nekem smislu servis znanja in napredka tako v strokovnem kot v organizacijskem pogledu za vse kmetijske proizvajalce, predvsem pa nečlane za drug. V vseh regijah je postala sestavni del kmetijskih ali kmetijsko-veterinarskih zavodov, na Dolenjskem, kjer nimamo lastnega zavoda, pa je organizacijsko vezana na Kmetijski zavod Ljubljana. V primeru, da bo podana zakonska osnova za oblikovanje dolenjskega zavoda, bo prav svetovalna služba zametek le-tega. Seveda se moramo zavedati, da to ni in ne bo problem le države, ampak najbolj občin in drugih uporabnikov, za katere bojo zavodi delovali. Zato je jasno, da se bi odgovorni funkcionarji po občinah morali bolj zavzeti, ne samo v deklarativnih predvolilnih programih, za resničen razvoj kmetijstva, česar temelj je vsekar znanje.

Pred dnevi so bile v sklopu Zakona o kmetijskih zemljiščih sprejete osnove za statusno, finančno in organizacijsko ureditev sveto-

valne službe. Zaradi pomembnosti in različnih interesov je ta postopek trajal približno 6 let. Njene zakonske naloge so izjemno široke in pomembne, zato jih v skrajšani obliki navajam.

Najpomembnejše in najširše naloge so svetovanje; izobraževanje in usposabljanje ter prenos znanja do kmetov na tehnološkem, gospodarskem in okoljevarstvenem področju, načrtovanje in izvajanje programov celostnega razvoja podeželja in obnova vasi ter na drugih področjih, pomembnih za razvoj kmetijstva in živilstva na podeželju.

Za naloge, ki so tako zakonsko opredeljene, je kmetijska svetovalna služba kadrovsko razmeroma dobro pripravljena. Nujno bo sicer še nekaj kadrovskih okrepitev, predvsem za področje zelenjadarstva in CRPOV, večje probleme pa imamo s prostori, opremo in podobnim. Prav na tem področju se čuti izredna praznina iz preteklosti, žal pa moram ugotoviti, da niti sedaj ni predvsem v novomeški občini nič boljše.

Stiki kmetijskih svetovalcev z uporabniki - kmetijskimi proizvajalci so izjemno obsežni, kar se vidi iz polletnih in letnih poročil. Kljub temu pa se še najdejo kmet-

je, ki si želijo napredka, a se ne vedo kam obrniti za nasvet. Prav zaradi teh pa tudi ostalih želimo v naslednjih sestavkih podrobneje predstaviti delo kmetijske svetovalne službe po posameznih panogah, pa tudi njeno organiziranost.

NIKO POŽEK, dipl. inž. agr. vodja oddelka KSS Novo mesto

KRST VINA - Seveda ni pravega martinovanja brez krsta vina. Na črnoma-ljskem martinovanju je to prijetno delo opravil župnik Vinko Podbevšek, ki je hkrati tudi nazdravil z županom in predsednikom prireditelne odbora Andrejem Fabjanom. (Foto: M. B.-J.)

Združeni pod geslom "Od njive do mize"

M-KG Kočevje zaključuje 10-letni program razvoja kmetijstva

KOČEVJE - Z nedavno otvoritvijo prenovljene Mesarije Kočevje je Mercator-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje svečano obeležil tudi zaključek 10-letnega programa razvoja kmetijstva na Kočevskem. Razvojna izhodišča, postavljena pred 10 leti, so bila za takratne čase zelo smela, vendar je podjetju uspelo zastavljene cilje doseči le z manjšimi odkloni.

"Danes že imamo tako imenovano veliko večdružinsko kmetijo turističnega tipa z geslom "Od njive do mize", ki daje trajno varnost vsem zaposlenim," pojasnjuje dosežene razvojne usmeritve direktor M-KG Kočevje Janez Žlindra in dodaja, da v podjetju dosegajo strokovne, tehnološke, organizacijske, ekološke in ekonomske rezultate, ki so v samem vrhu v Sloveniji in v zgornji polovici, če jih primerjamo z EU. V desetletni prehojeni začetni poti so se sicer morali odpovedati programu razvoja podeželja, družinskih kmetij in

infrastrukture, uresničili pa so vse tisto, kar jim danes omogoča, da so s 338 zaposlenimi eno izredno redkih velikih podjetij v kočevski občini, ki dobro posluje.

V obdobju po letu 1991, ko je večina podjetij v Sloveniji zašla v hude težave, so se v M-KG uspešno prilagajali spremenjenim razmeram, vendar pa pri tem niso slepo upoštevali prav vsake črke novonapisanih zakonov. M-

• V M-KG Kočevje so ponosni na dosežene rezultate: uporaba gnojivke (33,05 m³/ha) je vezana na strokovno izdelan gnojilni načrt, poraba mineralnih gnojil (379 kg/ha) dosega le 35 odst. glede na porabo v Pomurju in le 20 odst. v primerjavi z razvitimi državami EU, nikjer ne presegajo normativov obtežbe GVŽ/ha (2.009 GVŽ/ha), uporaba pesticidov pa je, kot zatrjujejo v M-KG Kočevje, zanemarljiva.

KG Kočevje je tako danes edino od nekoč velikih državnih posestev v celi Sloveniji, ki ni podpisalo pogodbe o najemu zemljišč s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS, saj menijo, da je zakon o Skladu kmetijskih zemljišč nepotreben in celo škodljiv tako za njihovo podjetje kot za celotno Kočevsko, in da ga je zato potrebno spremeniti.

MARTIN DA ENIM VINO, DRUGIM ŠELE TRGATEV - Medtem ko so vinogradniki v nedeljo varovali mošt, ki je se na martinovo spremenil v vino, so v Šturmovi zidanici na Pleščem Vrhu nad belokranjskimi Vidošči šele stiskali grozdje pozne trgatve. Spozno trgatvijo so pričeli 5. novembra ter do konca minulega tedna pobrali kabernet sovignon, modri pinot, šardone in laški rizling, na trtah pa je še vedno rumeni muškata. Za poskus so do martinovega na trtah pustili tudi kraljevino, ki je najbolj razširjena sorta v Beli krajini, ter dokazali, da je kljub letošnjemu slabemu vremenu dosegla zelo visoko sladkorno stopnjo. Na fotografiji: Šturmovi na pozni trgatvi modrega pinota ter specialistka svetovalka za vinarstvo Kmetijskega zavoda Slovenije Katarina Merlin pri kontroli sladkorne stopnje in vzorčenju grozdič. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Prvi pretok vina

Kdaj letos prvič pretakati? V novembru bi morala biti pretočena vsa vina srednjepoznih, a tudi že poznih sort, ki so bile trgane do 20. oktobra. Izjema so vina, v katerih še poteka vrenje. Predolgo zadrževanje vina na drožeh je nevarno zaradi možnega razvoja nezaželjenega vonja ali okusa v vinu. Kvasnice v drožeh začnejo razpadati, lahko se celo dvigajo v posodi in zmotijo že čisto vino. Na čas prvega pretoka vina vpliva tudi razsluzenje. Vino iz razsluzenega mošta lahko nekaj dni dalj čaka na prvi pretok.

Višja vsebnost kislin letos vpliva na mnoge vinogradnike, da čakajo s prvim pretokom v upanju, da bo stekel biološki razkis in omilil ostro kislost vina. Upoštevati moramo, da jabolčno mlečni razkis vina lahko poteka le pri temperaturah, ki so nad 15° C. Zato ne priporočam čakati na naraven razkis vina v zidanicah in kletih, ki so se ohladile pod navedeno temperaturo.

Ali je priporočljivo ob prvem pretoku vino zračiti?

Gotovo, če se je pojavil smrdljivi plin žvepla (H₂S), ki ga z zračenjem preženemo iz vina. Ne priporočam pa zračenja, če kaže mlado belo vino le prijetno vinsko in sortno aromo. Trditve, da je potrebno zračenje vina ob pretoku zaradi pospešene izločanja beljakovin in s tem hitrejšega razvoja vina, niso točne. Raziskave so pokazale, da se samo 3 odst. beljakovin sesede zaradi zračnega pretoka. Z brezračnim pretokom se vino navzame 0,3 mg/l kisika. Z zračnim pretokom je količina raztopljene kisika, odvisno od stopnje zračenja, 15- do 20-krat večja. Kletarji

težijo k temu, da znižujejo potrebno količino žvepla v vinu in to tudi govori proti zračnemu pretakanju vina. Več kisika v vinu zahteva višje doze žvepla.

Včasih so morali vino pretočiti, da so ga lahko zažveplali. Na razpolago so bili samo žvepleni trakovi. Danes lahko dodamo natančno izračunano količino žvepla (SO₂) v poln sod. Na ta način se lahko izognemo nepotrebnemu zračenju.

Navada je, da se pred pretokom vino pusti do 12 ur v kozarcu na zraku, da se preveri stanovitnost vina. V bližnji preteklosti je veljalo, da je vino, če ne spremeni barve v 10 urah, sposobno za zračni pretok brez posledic. To ne drži! Med belimi in rdečimi mladimi vini so mnoga oksidirana, a imajo krasno rumenkasto ali rubinasto rdečo barvo. Zračni pretok oksidirane vina bi pomeni veliko škodo za kakovost vina, saj bi vino izgubilo svoje tipične značilnosti.

Preden se odložimo za pretok vina, posebno če bomo zračno pretakali, je potrebno preveriti vsebnost prostega SO₂. Če je ta pod 15 mg/l, moramo nujno dodati 3 do 4 dni pred pretokom vsaj pol decilitra 5-odst. žveplaste vodne raztopine. Koliko žvepla se bo v vinu nevtraliziralo med pretokom in 10 dni po pretoku, najbolj natančno ugotovimo z analizo. Vedno mora biti v vinu dovolj žvepla, niti premalo niti preveč, zato je najbolje, da redno vsaj enkrat na mesec kontroliramo stanje žvepla v vinu. Če se nam bo pojavljal približno enak rezultat dvakrat zaporedoma v dveh mesecih in je sod poln, potem ni potrebna več mesečna kontrola vsebnosti žvepla v vinu.

dr. JULIJ NEMANIČ

ZAHVALA DR. NEMANIČU - Predsednik semiške podružnice društva vin. i. gradnikov Bele krajine Matija Hudak je ob otvoritvi martinovanja v Sen. i.ču priporočil vinogradnikom, naj se odločajo za trgatve čim pozneje. Dr. Julij Nemanič je pristavil, da so Semičani že na dobri poti, da rešijo problem prezgodnje trgatve, ter ocenil letošnji letnik z dobrim do pravdo-brim uspehom. V zahvalo za vse, kar je dobrega storil za semiško vinogradništvo in kletarstvo, sta se Matija Hudak in župan Janko Bukovec zahvalila dr. Nemaniču za likovnim delom akademskega slikarja Aca Lebariča, dr. Nemanič pa je podaril svoje knjižno delo "Spoznajmo vino". (Foto: M. B.-J.)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Zavese kažejo in skrivajo

Okna nam omogočajo naravno zračenje prostorov, osvetljenost z sončno svetlobo, razgled in povezanost z okolico. Zavese lahko okna poudarijo ali ji zakrijejo, nas pa varujejo pred nezaželenimi pogledi od zunaj. Pri izbiri zaves moramo vedeti, da so edini element notranje opreme, ki vpliva tudi na zunanji videz zgradbe. Namembnost zaves pa je poleg lepega videza tudi zaščita pred hrupom in dodatna toplotna izolacija.

Zavese svetlih barv odbijajo sončne žarke in s tem zmanjšajo temperaturo v prostoru, temne zavese pa pospešujejo segrevanje okenskega stekla in s tem tudi prostora. Pri opremljanju se ponavadi odločimo za kombinacijo več zaves, ki so barvno skladne in iz različno debelih tkanin. Poznamo več vrst zaves, ki se razlikujejo po videzu, vrsti materiala in načinu obešanja:

nagubane zavese, romansko nabrane zavese, draperije, lamelne zavese, panelne zavese, rolo zavese ali navojnice, rolete, žaluzije ali beneške rolete, zavese iz svilenih niti, kovinske veržice ali tekstilni trakovi in markize.

V bivalne prostore največkrat nameščamo nagubane zavese, ki so lahko prosto nagubane ali s prešitimi gubami. Segajo lahko od stropa do tal, do okenske police ali pa so obešene samo na spodnjem delu okna. Za nagubane zavese potrebujemo dvakratno do trikratno dolžino, ki jo želimo prekriti z zaveso. Potrebna gostota gub je odvisna od debeline blaga in zelenega učinka. Pri nakupu upoštevajmo tudi to, da je izgled nabrane vzorčaste tkanine na pogled drugačen, kot če je ravno razgrnjena. Le s premislekom izbrana zavesa bo služila svojem namenu!

DAN PRODAJE KMEČKIH PRIDELKOV

RIBNICA - Kmetijska svetovalna služba iz Ribnice organizira v soboto v Ribnici "Dan prodaje kmečkih izdelkov in oranje z različnimi plugi". Članice društva podeželskih žena iz Ribniške doline bodo prodajale zelenjavo, domače sadje, kruh, pecivo in mlečne izdelke na Šeškovi ulici že od 8. ure naprej, ob. 10. uri pa bo na Ugarju prikaz oranja s konjsko vprego ter plugi Regent in Kverneland. V primeru slabega vremena oranja ne bo.

O DROBNICI

POSTOJNA - Revija Drobница bo v sodelovanju z Biotehniško fakulteto iz Ljubljane v času od 27. do 29. novembra v hotelu Jama priredilo strokovni posvet o možnostih razvoja reje drobnice v Sloveniji. Sodelovala bo vrsta strokovnjakov s tega področja.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Na ponedeljkovi tržnici je bilo zelo malo kupcev, branjeveke pa so tako kot ponavadi ponujale veliko pridelkov. Redkev, koleraba, repa in korenje so bili po 150 do 200 tolarjev, endivija in radič po 200, špinaca po 600, fižol po 400 do 500, paradižnik po 250, paprika po 200, merica motovilca po 200, zelje po 100, kislo zelje in repa po 200, brstični ohrovt po 400, krompir po 50 do 60 in česen po 400 tolarjev. Veliko manj kot do sedaj pa je bilo naprodaj sadja; jabolka so bila od 70 tolarjev naprej, na voljo pa je bil tudi domači kivi po 300 tolarjev kilogram. Lonček domače pregrete smetane je stal 600, kilogram sirčka 400, jajčka so bila 22 do 25, vrečka posušenih jabolčnih krhljev je bila 300, orehi 1100 do 1200 tolarjev, kozarec medu 600 do 700 in krvavice 700 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 180 do 3 mesece starih in 60 starejših prašičev. Prvih so prodali 125 po 290 do 360, drugih pa 50 po 250 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Gnoj je zlato, zlato je gnoj

"Nekoč, ko sva imela polno štalo, je bilo moderno umetno gnojilo, zdaj, ko si sama, pa so zopet vsi navdušeni nad naravnim hlevskim gnojem," se potoži v Vestnikovi karikaturi svoji zadnji kravici Francek. Pomen organskih gnojil se zadnje leta res zelo povečuje, reja na nastilju pa se znova uveljavlja in vse kaže, da se bo ta usmeritev tudi nadaljevala.

Že od Liebiga naprej je znano, kako se rastline prehranjuje in kako se organska snov v zemlji mineralizira, to je razgradi v koreninskih laskom dostopne delce. Organska snov pa ni samo hrana rastlinam, temveč tudi vir življenjske energije za deževnike in vse drobnoživke v tleh, brez katerih ni rodovitne zemlje. Mineralna gnojila jih nikoli ne morejo povsem nadomestiti, čeprav je po prvem navdušenju nad njihovim učinkom na pridelek že kazalo na to.

Pomen hlevskega gnoja in drugih organskih gnojil je začasno zmanjšala tudi nova hlevska tehnika, predvsem gradnja rešetk namesto trdnih hlevskih tal in uvajanje izplakovanja. To je resda olajšalo delo rejcu, saj ni bilo treba preskrbeti nastilja in nastiljati, ga je pa prikrajšalo za hlevski gnoj in mu namesto tega dajalo preobilico manj uporabne gnojeveke z mnogo manjšo hranilno vrednostjo.

V moderni dobi mineralnih gnojil se je kar nekaj pozabilo, da ima hlevski gnoj poleg meliorativne tudi precejšnjo hranilno vrednost za tla. Ena tona govejega gnoja ima v sebi 4 kg čistega dušika, 2 kg fosforja, 5 kg kalija, 4,5 kg kalcija in 1 kg magnezija. Prašičji gnoj je s hranili še bogatejši, tega pa še nekajkrat prekaša kokošji, ki ima v sebi kar 17 kg dušika, 16 kg fosforja in 9 kg kalija. Seveda je vsebnost hranil odvisna tudi od nastilja, za kar je najboljša zrezana slama, ki dobro vpija seč in amonijak.

Hlevski gnoj postaja - brez pretiravanja bi lahko tako rekli - prava dragocenost za naravi prijazno kmetovanje, saj povečuje odstotek humusa v tleh. Kmetje vedo, da ga je pravzaprav škoda za vsako poljščino, saj najbolj prija okopavinam, ki porabijo največ humusa, hkrati pa puščajo v tleh najmanj koreninskih ostan- kov. Z dodajanjem gnoja ohranjamo naravni krogotok hranil v tleh.

Inž. M. L.

ZA OTROKE "VESELA ŠOLA NA KOLESIH"

NOVO MESTO - V Domu kulture bo v četrtek, 14. novembra, ob 16.30 gostovalo Gledališče brez tretjega iz Kopra s predstavo za otroke Vesela šola na kolesih. Avtor te hudomušne predstave je Andrej Jelačin iz Kopra, igravec, režiser, pisec humoresk, radijskih in odrskih del. Predstava je namenjena otrokom od male šole dalje. Vstopnice so na voljo v predprodaji v tajništvu KC Janeza Trdine, možno pa jih je tudi rezervirati.

"TRI SESTRE"

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine organizira v soboto, 23. novembra, ob 19.30 v ljubljanski Drami ogled predstave Tri sestre Antona Pavloviča Čehova v režiji Mete Hočevar, za katero je rezerviranih 50 vstopnic. Ob 20-odstotnem skupinskem popustu stanejo karte tisoč 360 tolarjev. Za najmanj 20 udeležencev bodo organizirali tudi poseben avtobusni prevoz: avtobus bo odpeljal z avtobusne postaje ob 18. uri, cena: 640 tolarjev. Prijave zbirajo do srede, 13. novembra, do 12. ure, v tajništvu KC.

GODALNI KVARTET SLOVENSKE FILHARMONIJE

ČRNOMELJ - Glasbena mladina Bele krajine pri glasbeni šoli Črnomelj, Občina Črnomelj in Ministrstvo RS za kulturo vabijo v ponedeljek, 18. novembra, ob 19. uri v Kulturni dom Črnomelj na koncert Godalnega kvarteta Slovenske filharmonije.

Mesto bo v znamenju arheologije

V Dolenjskem muzeju uresničili delovni program - Dodatna ponudba obiskovalcem: filmi, voščilnice, dan odprtih vrat itd. - Prihodnje leto vseslovenski projekt o železni dobi na Slovenskem

NOVO MESTO - "Zaključili smo letošnji razstveni program in res smo lahko veseli, da smo skupaj uspešno izpeljali vse načrtovane projekte, ob čemer velja pohvaliti kolektiv, ki je dokazal, da se da s skupnimi močmi in sodelovanjem marsikaj narediti," je z zadovoljstvom povedal direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj. Tudi načrtov za naprej ne manjka, najpomembnejši pa bo vseslovenski projekt v sodelovanju z Narodnim muzejem "Železna doba na Slovenskem s poudarkom na Stični" od 28. novembra 1997 do oktobra 1998.

Eden izmed dokazov, da so prizadevanja delavcev Dolenjskega muzeja to ustanovo in njeno delo čimbolj približati ljudem uspešna, je tudi številčen - letos so zabeležili kar trideset tisoč obiskovalcev. Od tega 14 tisoč v muzeju, 1.600 v Jakčevem domu, ki je odprt od torka do petka med 9. in 13. uro, ostali pa so si ogledali zgodovinske razstave po Sloveniji. Najuspešnejša razstava je prav gotovo razstava stripov Mikija Mustra, s katero so gostovali po vsej Sloveniji in je doživela že 15 postavitvev (v načrtu 20). Picelj je za vrhunec letošnjih razstav označil nedavno sredi oktobra, ki so jo pripravili ob 250-letnici novomeške Gimnazije, ko so razstavljali 20 slik profesorjev in dijakov te ustanove. Katalog ob tej razstavi bo izšel do konca januarja 1997.

V letošnjem letu so v Dolenjskem muzeju pripravili kar nekaj novosti. Omeniti velja prvi uspešen "dan odprtih vrat" 1. marca, s katerim bodo nadaljevali, med

Zdenko Picelj

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V LUNI - Od četrta, 7. novembra, je v novomeški galeriji Luna na ogled fotografska razstava izbora izdelkov z dveh fotografskih delavnic, ki sta letos junija potekali v prostorih Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Delavnico je zasnoval, organiziral in vodil absolvent arhitekture Jorg Ceglar (na desni), ki je na otvoritvi še enkrat z zadovoljstvom ugotovil, da je bila delavnica uspešna, med dijaki in študenti pa je že močna želja po novi. Povedal je, da fotografiranje ni umetnost, ampak preprosta stvar, saj je fotografija samo izrazno sredstvo. Sicer pa razstavljena dela, katerih tema so ljudje, dogodki, arhitektura in urbano okolje, kažejo napredek v pogledu na fotografijo, kar je po Ceglarjevem mnenju zelo optimistično. Delavnico je finančno podprla ŠOU v Ljubljani, z materialom in storitvami pa podjetji Vista 21 iz Novega mesta in Manjana iz Ljubljane. Otvoritev je vodila Klavdija Kotar. (Foto: L. Murn)

SODRAŽICA V SPOMIN NA KIPARJA GORŠETA - Na prvi seji krajevnega odbora za pripravo proslave ob 100-letnici rojstva akademskega kiparja Franceta Goršeta so predstavili idejni načrt prireditve, ki se bodo začele 10. maja z gostovanjem članov SPD Kočna iz Sveč na Koroškem, končale pa 28. septembra prihodnje leto z odkritjem umetnikovega doprsnega kipa v kulturnem parku v Sodražici. France Gorše se je rodil 26. septembra leta 1897 v Zamostcu pri Sodražici. Kiparstvo je študiral pri svetovno priznanem umetniku Ivanu Meštroviču, živel in delal je v Trstu, New Yorku, Rimu in na avstrijskem Koroškem. Umrli je 12. avgusta 1986 na Golniku, pokopan pa je bil v Svečah na Koroškem. "Prezreti ne gre dejstva, da je velikemu ambasadorju slovenske umetnosti in kulture v svetu, politična oblast v Sloveniji svoj čas odrekla gostoljublje," je povedal predsednik krajevnega odbora za proslavo, prof. Ludvik Mihelič (desno). Pobuda o proslavi 100-letnice rojstva kiparja Goršeta se je porodila v domačem okolju, naklonjena pa ji je tako strokovna, kot tudi širša javnost. Ribniški župan Jože Tanko je na seji povedal, da bo proslava ob 100-letnici rojstva osrednji dogodek prihodnje leto v ribniški občini. (Foto: M. Glavonjič)

dodatno ponudbo obiskovalcem pa spadajo tudi filmi. V načrtu so kar štiri: nedolgo tega so že predstavili film V dolini reke Krke, pripravljajo 15-minutni film o Kočevskem Rogu, o kulturi in življenju v Novem mestu, po letu 2000 pa še film, ki bo predstavljaval vse stalne zbirke Muzeja. Do leta 2000 nameravajo namreč obnoviti arheološko zbirko ter dokončati stalno etnološko zbirko, ki bo odprta tudi v spodnjem delu. Prijetna in koristna popestritev ponudbe muzeja so voščilnice z muzejskimi predmeti, primerne za razne priložnosti, pestra pa je tudi ponudba mlajšim obiskovalcem, saj pripravljajo najrazličnejše delavnice, od lončarske, tkalske, pletarske pa do izdelovanja božičnih in novoletnih okraskov. Letos so muzejsko knjižnico preselili v bivše lastniško stanovanje in tako pridobili predavalnico za najrazličnejše prireditve.

Tudi za prihodnje leto delavci muzeja pripravljajo številne prireditve; v galeriji se bodo zvrstile razstave Jožeta Čiuhe (prvič v Novem mestu), Lucijana Reščiča, Alojza Eberla, Antona Postla itd. Osrednji projekt, ki ga bo Dolenjski muzej v sodelovanju z Narodnim muzejem začel pripravljati po novem letu, pa bo imel naslov Železna doba na Slovenskem s poudarkom na Stični. "To je projekt svetovnega formata, sofinancirala ga bo tudi država, trajal pa bo od 28.11.1997 do oktobra 1998. V tem času bomo skušali Novo mesto preplaviti z arheologijo, saj se to mesto s tem lahko postavlja," je povedal Picelj. Ob arheološki razstavi velja omeniti še

načrtovan poskus prikaza življenja v času starejše dobe. Tako so živeli. V mali dvorani bodo na ogled fotografska razstava, pripravljena v sodelovanju s Posavskim muzejem Brežice, zanimiva pa bo tudi razstava amaterskih fotografij med obema vojnoma v Novem mestu. Med obveznostmi za prihodnje leto je tudi druga stalna postavitev razstave na Bazi 20 o Kočevskem Rogu med drugo svetovno vojno z vsemi dejavnostmi (prva je bila lani o življenju in delu na Bazi 20), zadnja, ki jo bodo pripravili do leta 1999, pa bo pregledna. Seveda se bodo nadaljevala tudi arheološka izkopavanja.

L. MURN

ŽELEZNIK RAZSTAVLJA V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Od torka, 12. novembra, je v razstaviščnem prostoru Zdravilišča Dolenjske Toplice na ogled razstava del slikarja Franca Železnika.

ZGODOVINSKI ORIS OSAMOSVAJANJA - V Knjižnici Mirana Jarca so v četrtek, 7. novembra, zvečer predstavili knjigo Osamosvajanje Slovenije, ki sta jo napisala dr. Janko Prunk in Martin Ivanič (na sliki levo). Predstavitev je vodila Jadranka Matić-Zupančič (druga z desne), udeležila pa sta se je oba avtorja in predstavnica založbe Alenka Štante. Več o knjigi v Prilogi. (Foto: MiM)

Bogastvo knjižnic naj bo dostopno

"Knjižnica in njeni uporabniki" je bila tema posvetovanja ZBDS 11. in 12. novembra v Termah Čatež - Podelitev Čopovih diplom - Plaketa novomeški in brežiški knjižnici

ČATEŽ PRI BREŽICAH - Dva dni, 11. in 12. novembra, so se v Termah Čatež zvrstile številne okrogle mize, referati, predavanja, predstavitve ipd. na temo "Knjižnica in njeni uporabniki", kajti Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) je pripravila redno letno strokovno posvetovanje. Na srečanju je sodelovalo približno 300 udeležencev iz vseh slovenskih knjižnic, nekaj pa je bilo tudi tujih gostov iz Hrvaške, Bosne, Avstrije in Nemčije. Glavni organizatorji, tehnični in delno tudi vsebinski, so bili novomeški knjižničarji, ki so se dobro izkazali.

Na otvoritveni slovesnosti je zbrane najprej pozdravila predsednica ZBDS mag. Nada Češnovar, ki je razložila, da so z naslovom posvetovanja želeli dati ustrezen poudarek skrbi uporabniku knjižnice, kdo je, kdaj in zakaj kaj potrebuje, odnosu knjižničarjev do njih, itd. Da so izbrali pravo temo, je dejal tudi minister za kulturo dr. Janez Dular. "V zadnjih letih so uporabniki knjižnic v svojih zahtevah postali zelo raznoliki in treba se jim je prilagoditi, da bo bogastvo knjižnic čimbolj dostopno." Poudaril je pomen slovenskega jezika ter spomnil na uspehe (računalniško opremljanje knjižnic - sistem Cobis, strokovno ovrednotenje in obnavljanje naše najstarejše knjižničarske dediščine idr.)

100 let rojstva Danila Bučarja

Kulturnik iz Črnomlja

ČRNOMELJ - Danilo Bučar se je rodil 8. junija 1890 Albinu Kovačiču in Juliju Bučarju. V knjižni rojstev je med drugim zapisano, da se je leta 1925 poročil z Marjeto Hahm, umrl pa je 8. avgusta 1971 v Ljubljani. Bučarjeva rojstna hiša v Črnomlju še stoji, čeprav v bornem stanju.

Bučar je bil v Novem mestu učenec skladatelja Ignacija Hladnika, kapiteljskega organista in učitelja glasbe na novomeški gimnaziji. Od začetka prve svetovne vojne do leta 1945 je bil zaposlen v lekarniški stroki, potem pa kot urednik za zborovsko glasbo pri Radiu Ljubljana. Kot gledališki organizator se je po prvi svetovni vojni vključil v gledališče na Jesenicah in ga pomagal postaviti na noge, od leta 1921 pa je mladi Bučar igral, režiser in dirigent v Sentyakobskem gledališču v Ljubljani. V njem je imel orkester in je tudi samostojno nastopal. Sentyakobsko gledališče je letos izdalo knjigo Leta ljubezni in dela 1921-1996, ki jo je uredil Peter Ovsec. Tudi v njej najdemo Danila Bučarja, saj je pisal gledališko glasbo in operete: Studentje smo, Na Trški gori, Smuk-smuk in Kurent.

Belokranjec in Dolenjec je Bučar bolj znan kot zborovski skladatelj in prireditelj. Njegova glasbena govorica je neposredna in blizu ljudskemu počutju, zato imajo slovenski zbori še danes na sporedu njegove pesmi: Tam, kjer pisana so polja, Jesenska in Trije bratci. Med orkestrskimi skladbami jih je bilo kar nekaj izvajanih, med samospevi pa velja omeniti Kmetovo pesem in Delavca. Prav slednji je vzpodbudil moje pisanje, saj imam z njim svojstveno doživetje iz leta 1979 s koncerta v švicarskem mestu Winterthur. O življenju in delu Danila Bučarja kot glasbenika bo morala sledi ko prej reči svojo besedo tudi muzikološka znanost in mu podeliti mesto, ki ga zasluži. Ob 100-letnici umetnikovega rojstva pa mi še iz rosnih let odzvanjajo v ušesih njegove Belokranjske pisanice in Žumberaška rapsodija.

SILVESTER MIHELČIČ

Spregovorila je tudi predsednica Društva bibliotekarjev Dolenjske Nataša Petrov; to lokalno društvo deluje od leta 1977 in ima danes 101 člana. Zbrane pa so nagovorili tudi novomeški, krški in brežiški župan: Franci Končija, Danilo Siter in Jože Avšič. Za dobro zavzetost slovenskih bibliotekarjev ima prav gotovo zasluže strokovna revija Knjižnica, ki letos izhaja že 40. leto, zato je njena dolgoletna urednica Jelka Gazvoda prejela darilo.

• Knjižnicama jubileantkama, ki letos praznujeta 50 let delovanja, novomški in brežiški, oziroma ravnateljicama Andreji Pleničar in Tei Bekoč je direktor Dolenjskih pekarn Alojz Muhič podelil spominski grafični mapi. Copove diplome kot najvišje strokovno priznanje tistim bibliotekarjem, ki so se s strokovnim in publicističnim delom še posebej izkazali, je podelil predsednik Odbora za Čopove nagrade Mihael Glavan; dobili so jih: Stanislava Bahor in Ivan Kanič iz NUK Ljubljana, Cirila Gabron-Vuk in Alenka Mihalič-Klenančič iz Univerzitetne knjižnice Maribor in Metka Kovačič iz Občinske matične knjižnice Laško.

KONCERT IN IZLET V LJUBLJANO

ČRNOMELJ - Glasbena mladina Bele krajine je učence 8. razredov OŠ Vavta vas in 7. razredov OŠ Šmihel ta teden peljala v Cankarjev dom na glasbeno mladinsko matinejo. Se prej so si ogledali stavbi Radia in TV Slovenija, poslojce parlamenta, šmihelski učenci pa so imeli še zanimiv ogled tovarne Union. Glasbena mladina Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj pa bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 19. uri organizirala drugi koncert godalnega kvarteta Slovenske filharmonije, v četrtek, 21. novembra, pa bo v črnomajski glasbeni šoli ob 11. uri drugi koncert iz cikla mini abonmaja za OŠ Milke Šobar Nataša. Nastopili bodo učenci z Oddelka za pihala in trobila.

Za kulturni del programa je na otvoritvi poskrbel mešani pevski zbor Viva iz Brežic, Drago Vuica iz Straže pa je ob glasbeni spremiljavi Lada Jakše pripravil diapozitive z motivi reke Krke ter fotografsko razstavo. Dvodnevno strokovno srečanje so slovenski bibliotekarji uspešno zaključili z izletom po Posavju.

L. MURN

DARILO OB 50-LETNICI KNJIŽNICE - Andreja Pleničar skupaj s Francijem Končijo ob grafiki Rudija Stoparja, ki jo je dobila jubileantka Študijska knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, pa tudi brežiška knjižnica. (Foto: L. M.)

OBNOVA RIBNIŠKEGA MUZEJA

RIBNICA - Zob časa je močno načel nekatere pomembne kulturne stavbe v Ribnici. Občinska uprava in Javni zavod Miklova hiša si prizadevata, da bi prihodnje leto s pomočjo ministrstva za kulturo obnovili prvi del muzeja v gradu. Občina pričakuje od države tudi sofinanciranje treh likovnih razstav in gledališkega abonmaja ter denar za izdajo pomembne zbirke. Ministrstvo naj bi sofinanciralo obnovo Plečnikovih zvonikov na ribniški župnijski cerkvi, frančiškanskega samostana pri Novi Stifiti. V načrtih imajo še prenovno stavbo na Marofu, v kateri naj bi bil del muzeja in prostor za stalno razstavo. Knjižnico naj bi razširili v zgornje prostore zadružnega doma. Z zasebnim denarjem obnavljajo rojstno hišo patra Stanislava Škrabca v Hrovači, v kateri bo del muzeja.

Takega zbora ni daleč naokoli

Majda Kokošinek vodi tri pevske zore, ki imajo skupno preko sto pevcev in pevk

VELIKE LAŠČE - Majda Kokošinek, predmetna učiteljica glasbene vzgoje in zborovodstva, ob pouku v osnovni šoli Primoža Trubarja Velike Lašče vodi še tri pevske zore. Na šoli poučuje sedmo leto, šolska pevska zbor pa sodelujeta na pevskih revijah že šesto leto. Zbori so vedno med najboljšimi in tako se je njen mladinski pevski zbor v minulem šolskem letu uvrstil med devet najboljših v ljubljanski regiji, tako rekoč brez konkurence pa so bili tudi na reviji šolskih pevskih zborov v Kočevju.

Na šoli vodi otroški pevski zbor z okoli 30 člani in mladinski zbor z okoli 55 člani; razen tega pa še mešani zbor KUD Primoža Trubarja Velike Lašče, ki šteje 27 pevcev in pevk. V slednjem je velika večina njenih nekdanjih učencev in učenek, ki so zdaj srednješolci. Podobnega zbora, ki bi vključeval toliko srednješolske mladine, ni daleč naokoli.

"Naša dolžnost je, da ohranjamo ljudske pesmi," pravi Majda in dodaja, da pojejo tudi nekaj pesmi tujih skladateljev. Pesmi Jakoba Gallusa-Petelina pa se še niso lotili, a se jih bodo, ko bo menila, da je zbor že dovolj pripravljen zanje.

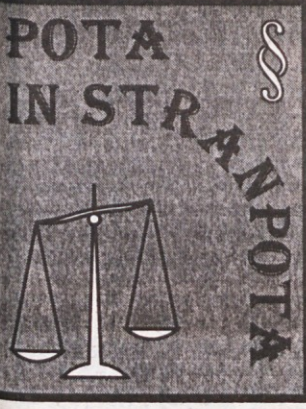
Majda Kokošinek

Mešani pevski zbor KUD je letos nastopil ob Trubarjevih dnevih z bogatim in pestrim programom, saj so razen domačih peli tudi pesmi Lužičkih Srbov, madžarske, črnske duhovne in južnoameriške pesmi. Za letošnji glavni koncert pa študirajo program cerkvenih pesmi iz vseh obdobij.

In še to: zbor sodi tudi med tiste, ki so boljši z ozirom na izbor pesmi in njihovo izvajanje pa tudi na urejenost, saj so pevci dobili letos nove obleke, za njihov nakup pa so največ prispevali KUD Primož Trubar, šola, občina, Mobitel pa tudi drugi

J. PRIMC

dežurni poročajo

OB KOLO Z MOTORJEM - 7. novembra okoli 14. ure je neznanec v Ornuški vasi prišel v garažo, ki je bila odprta, in odpeljal kolo z motorjem. Vzel je tudi čelado, šal in rokavice. S tem je lastnika 44-letnega C. M. z Vrha pri Trebelnem oškodoval za okoli 60 tisočakov.

NAŠEL BOMBI IZ 2. SVETOVNE VOJNE - 10. novembra dopoldne je 59-letni Z. V. iz Kaplje vasi našel dve neeksplozirani letalski bombi kalibra 48 mm iz druge svetovne vojne. Prevzel ju je pirotehnik.

AVTO ODKLENJEN, V NJEM PA DENAR - 9. novembra zvečer je neznanec pred zidnico na Debenču iz odklenjenega osebnega avtomobila vzel iz denarnice 240 tisoč tolarjev in 1.350 mark.

OBJESTNEŽI NA DELU - V noči na 10. november je neznanec v Obrtniški ulici v Trebnjem na parkirišču podjetja Avto Slak poškodoval avtomobile tako, da je razbijal vetrobranska stekla novih avtomobilov. Lastnika A. S. iz Trebnjega je oškodoval za okoli 350 tisočakov.

DO SMRTI POVOZILA PEŠKO

KRŠKO - 42-letna hrvaška državljanka P. M., ki začasno stanuje v Dolenjem Boštanju, je 6. novembra ob 9.45 peljala po lokalni cesti Orehovo - Breg. Pri Bregu je po klancu pripeljala navzdol z neprimerno hitrostjo, ko je nenadoma pred sabo zagledala 74-letno peško L. M. iz Trbovelj, ki je hodila po desni strani ceste. Voznica je sicer zavirala, a po osmih metrih zaviranja trčila v peško, da jo je odbilo na pokrov motorja osebnega avtomobila, nato pa na nasip, kjer je zaradi hudih poškodb umrla.

DOBRO SE JE OSKRBEL

PODPRESKA - V noči na 5. november je nepridiprav, lahko pa jih je bilo tudi več, prišel skozi zadnje okno v priročno skladišče trgovine v Podpreski, od tam pa vdrl zaklenjena vrata v trgovino z mešanim blagom. Denarja v trgovini menda ni našel, ker ga ni bilo, zato pa je temeljito počistil vso zalogo cigaret, salam in za zdaj še neugotovljeno količino raznih pijač. Koliko si je vlomilec pridobil, nam ta hip, ko poročamo, poslovodkinja Irena Šepši ni mogla povedati, ker še ni imela rezultata inventure, meni pa, da je poleg naštetega izginilo morda še kaj. Policija primer še raziskuje.

KRONIKA NESREČ

NEPREVIDNO PREHITEVAL - 8. novembra ob 1.30 je 30-letni A. M. iz Velike Hubajnice vozil osebni avto iz Dobruške vasi proti Otočcu. Pri Ruhi vasi je začel prehitevati osebni avto, ki ga je vozil 28-letni A. S. iz Sevnice. Ker je vozil z neprimerno hitrostjo, ga je pri vračanju na svoj prometni pas naneslo na drugo polovico ceste, zato pa čez bankino na travnatu useku. Od tam ga je odbilo v krošnjo drevesa. Voznika je vrglo iz avta in je hudo poškodovan obležal na useku. Avto je obstal na desnem prometnem pasu, vendar je A. S. kljub zaviranju trčil vanj.

IŽSILIL PREDNOST - 37-letni B. M. iz Brezic je 7. novembra zvečer vozil osebni avto po Bizelj-

Župan proti novinarki polovično zmagal

Dele štirih od šestih spornih prispevkov sodišče ocenilo kot nedopustno škodno ravnanje, s katerim je novinarka posegla v osebnostne pravice - Namigovanja in trditve o izvenzakonski skupnosti prehuda - Pritožbe že z obeh strani

NOVO MESTO - Okrožno sodišče v Ljubljani je razsodilo o tožbi Francija Koncilija zoper časopisno in založniško podjetje Delo in Delovo dopisnico Zdenko Lindič Dragaš. Slednja je namreč lani v rubriki Dolenjska spotikanja nekajkrat obravnavala tudi novomeškega župana Francija Koncilija. Županov zahtevek je sodišče spoznalo za deloma utemeljen, toženi stranki pa morata namesto predlaganih 3 milijonov tolarjev plačati 900.000 tolarjev z zamudnimi obrestmi vred. Po razsodbi mora vsaka stranka nositi svoje pravne stroške. Tako Franci Koncilija, ki zahteva celoten znesek in povračilo stroškov, kot Delo in Zdenka Lindič Dragaš so že vložili pritožbo.

Od marca do septembra lani je novinarka Zdenka Lindič Dragaš v Delu objavila 6 besedil, katerih del se nanaša tudi na Francija Koncilija. Ta je kot župan občine bolj izpostavljen očem javnosti, javni kritiki in komentatorjem, vendar pa, kot je zapisano v razsodbi, zaradi tega njegove osebnostne pravice ne uživajo nič manjšega varstva kot osebnostne pravice drugih oseb in od njega tudi ni mogoče pričakovati višjega praga tolerance in občutljivosti do napadov na njegove pravice. Kot oseba, ki je bolj izpostavljena zanimanju javnosti, je seveda v večji meri podvržen kritikam, vendar pa se morajo te nanašati na njegovo družbeno, politično, gospodarsko oziroma nasploh poklicno delo in delovanje, ne pa osebno nanj. Slednje je nedopustno in protipravno, ne glede na vrsto pisanja.

Sodišče je za žaljive ocenilo naslednje članke: Eni se postijo zaradi zdravja, drugi prisilno. So zaradi pionirjevcev gostilne na pol prazne?, Nekateri pač znajo s svojo plačo delati prave čudeže in Poletni pohod revščine pač ni prizadel oblasti. Prispevka Župan bi bil lahko dober natak in Župan ne dovoli nakupa rokavic za komunalce ne žalita Koncilijevih osebnostnih pravic, saj sta komentarja dogodkov in delovanja tožnika kot župana. Iz besedil pod slednjima naslovoma sicer veje določena kritika, vendar je ta naperjena zoper delovanje tožnika in ne zoper njega osebo. Po mnenju senata, ki mu je

predsedovala sodnica Karmen Iglič Stroligo, iz delov prej naštetih štirih spornih prispevkov izhajajo bodisi namigovanja, bodisi povsem določene trditve o tožnikovi izvenzakonski ljubezenski zvezi in nezakonskemu otroku, predvsem v dveh člankih, v katerih je zapisano: "Ne glede na to, da določeni ljudje nikakor ne morejo sprejeti namigovanj, da je prav novomeški župan najbolj zaslužen za to, da Dolenjci prešustvu po novem pravijo božja volja à la Koncilija" in "Novomeška ulica ne glede na novomeškega župana tožbe in groženje vztraja pri svojem, češ da župan zanika otroka, njegove matere pa ne..." Pri ocenjevanju te vsebine senat poudarja, da se je ista vsebina večkrat ponovila v krajšem času. V tej luči se po mnenju senata omenjena članka pokažeta kot grob napad na tožnikovo pravico do dobrega imena, časti in pravico do zasebnosti. Novinarka namreč uporablja tožnikovo ime za označitev razmerja, ki ga družba vrednoti kot moralno negativno. Informacija v zadjem spornem članku je po oceni senata takšna, da človeka v javnosti diskreditira - toliko bolj pa je objavljena informacija senzacionalistična, če se nanaša na osebo, ki opravlja javno funkcijo in obenem še funkcijo v okviru cerkve.

"Ne glede na to, kakšen je interes javnosti, ni dovoljeno brez privolitve prizadetega objaviti dogodkov in dejstev, ki se tičejo osebnega življenja, ki se niso javno odigrali in ne zadevajo sploš-

nih koristi. Pravica javnosti, da je obveščena, ne more iti tako daleč, da bi se obravnavale zadeve, ki se tičejo privatnega ali celo intimnega življenja, v tem primeru pa so se po izpovedi prizadetega izkazale celo za neresnične," je senat zapisal v sodbi in poudaril, da je treba v koliziji med dvema načeloma: varstvom osebnostnih pravic in svobodo izražanja dati prednost osebnostnim pravicam in njihovu varstvu.

Senat tudi ni upošteval zagovora novinarka, češ da informacija za prizadetega ne pomeni nič novega in da gre le za zapis govoric, ki so tožniku bile nedvomno znane že prej, saj ljudje govorice drugače vrednotijo kot zapis v časopisu, ki tako postane informacija.

Škodo, ki je tožnika prizadela,

je sodišče spoznalo iz zagovora prizadetega, ki je izpovedal, da rubrika Dolenjska spotikanja od njegove izvolitve dalje pomeni napad na njegovo osebnostno integriteto, družino in otroke. Če so ga po prvi objavi ljudje le bolj zvedavo gledali, se je ta pritisk z nadaljnjimi objavami le stopnjeval. Koncilija je dobival anonimne telefonske klice in pisma, soolci so njegove otroke gledali postrani, posledice je prizadeti občutil tudi v cerkvi, kjer opravlja delo diakona. Na podlagi zaslišanja tožnika je sodišče zaključilo, da je vest o tožnikovem nezakonskem otroku neresnična, saj ima le zakonske otroke, prav tako pa tudi ni niti ni bil v teku noben postopek, v katerem bi se ugotavljalo tožnikovo očetovstvo.

T. GAZVODA

Sodišče Franciju Konciliju verjame, da zaradi omenjenega pisanja trpi duševne bolečine, vendar pa je ocenilo, da tožnik na eni strani prestrogo ocenjuje pisanja novinarka, po drugi strani pa ji neutemeljeno pripisuje prav vse neugodnosti, ki jih je imel. Tako šteje, da gre za sistematično gonjo zoper njega, in žih vsak, tudi neželjiv zapis (kateri so to bili, je v tem prispevku zapisano) šteje za takšnega. Da bi šlo res za sistematično gonjo ali celo namen, da se ga "zruši kot župana", sodišče ni moglo ugotoviti niti iz člankov, ne z zaslišanjem novinarka, ne direktorja časopisa. Upoštevat pa je treba tudi, da so se vsebinsko enaka pisanja pojavila tudi v drugih časopisih (Mladina). Tako sodišče primerno odškodnino za opisane tožnikove duševne bolečine, ki jih je trpel zaradi pisanja novinarka, ocenjuje na 900 tisočakov. Višja odškodnina ni utemeljena. Po obtožbi je pisanje novinarka Zdenke Lindič Dragaš v nasprotju s temeljno novinarjevo obveznostjo, torej dolžnostjo resničnega in neponarejenega obveščanja javnosti, dolžnostjo skrbnega preverjanja informacij in ustrezno označitvijo vseh nepotrjenih vesti, govoric in ugibanj, dolžnostjo varovanja človekove osebnosti in njegove intimne pred neupravičenim in senzacionalističnim razkrivanjem v javnosti. Zaradi tega ne more biti dvoma o neposredni odgovornosti novinarka. Po oceni sodišča je Franci Koncilija deloma zmagal v pravdi in njegov uspeh ocenilo na polovico, čeprav je po višini uspel z manjšim delom. Sodba še ni pravomočna.

LAŽJI ZA KUPČEK MARK

MEDVEDJEK - 8. novembra je nepridiprav v Medvedjeku skozi odprt balkon prišel v stanovanjsko hišo, ki je last T. K., odšel v garažo, kjer je v osebnem avtu našel jakno in iz nje vzel 13.500 nemških mark.

ZAKURIL IN ODŠEL

RAVNIK - 34-letni Z. K. iz Ljubljane je 4. novembra ob lokalni cesti v Ravniku polil suhe veje z odpadnim motornim oljem in jih zažgal, nato pa odšel. Ogenj se je razširil na drva, ki jih je imela J. B. zložena od drvarnice, nato pa še na drvarnico, ki je pogorela do tal. Ogenj je ogrožal tudi gospodarsko poslopje in hišo, vendar so gasilci ogenj pravočasno omejili.

VLOMILCA PRESENETIL LASTNIK

BLATO - 6. novembra okoli 22. ure sta neznanca v Blatu vlomila v hišo, stopila v sobo, kjer je spal I. L., in začela iskati denar. Rotop je zbudil oškodovanca, da je vstal in od neznancev zahteval, naj mu vrne denarico, vendar sta ga napadla. Še preden sta pobegnili, sta vzel 10 tisočakov, denarnico in dokumente pa sta pustila. Policisti so kmalu po tem dejanju prijeli osumljenca: gre za 20-letnega G. H. iz Hudej, z njim pa je bil 11-letni otrok.

PO MAGISTRALKI S KOLESOM V SMRT

BIČ - 10. novembra ob 13.45 je 33-letni M. M. iz Malega Gabra s kolesom prečkal magistralsko cesto na Biču. Ko je bil na sredini vozišča, je iz ljubljanske smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila 38-letni G. B. iz Šentjerneja, ki se je umikal in zaviral, vendar je vseeno silovito trčil v kolesarja, da je hudo poškodovan obležal na cesti. Med prevozom v novo-meško bolnišnico je umrl.

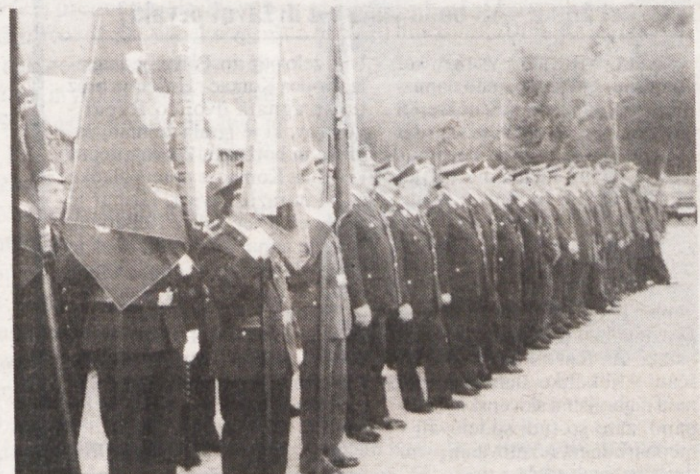
po dolenjski deželi

Za nami je težak vikend, ki je mnogim pustil težko glavo tudi še v ponedeljek. Mošta ni več in očito je vino krst kar dobro preživelo. Tudi občani, ki niso poskrbeli za kakšne hujše izgrede. Morda so bili preveč zaposleni z volitvami. Pač pa je pokalo pri novomeških Romih, a menda je šlo "le" za petarde. Romi se verjetno niso preveč zanimali za volitve. Ali pa? Kdo ve.

Mošt je preizkušal nekaj dni pred Martinom 26-letni S. M. z Malega Obreža. Seveda to zanj ne bi bilo nič hudega, če ne bi v četrtek zvečer padel v roke prometni policiji. Ta je kaj kmalu ugotovila, da iz avtomobila prihaja opojni hlapi. To je potrdila tudi pojoča travica, saj je mladenič napihal 1,21 promila alkohola. Policisti so mu začasno vzeli vozniško dovoljenje in mu zabičali, da se ne sme več peljati z avtom. Na prepoved pa se je mladi voznik očito poživžgal, saj je le dobre pol ure kasneje moral spet ustaviti ob policistih. Tokrat mu ni uspelo: noč je preživel na hladnem pri možeh v modrem.

Iznajdljivi, a tudi ne preveč uspešni sta bili dve mladi dekleti, ki sta se prejšnji teden napotili na mejni prehod Obrežje, češ da hočeta v Slovenijo. Pokazali sta potna lista Madžarske. Toda policistu sta se zdela sumljiva, zato je malo poklepetal z dekleti in ugotovil, da sta Ukrajinki, ki sta morali za potna lista v Beogradu plačati vsaka po tisoč nemških mark. Popotovanje sta nadaljevali v nezaželeni smeri: nazaj po Hrvaški.

Lokev, ga ustavil in od njega zahteval denar. Nemočni A. K. je iz žepa vzel denarnico, mladenič pa iz nje 27 tisočakov. Zaradi tega je slednji osumljen kaznivega dejanja drzne tatvine.

60 LET PGD MAHOVNIK - Čeprav je po nekaterih podatkih v Mahovniku pri Kočevju delovalo organizirano gasilstvo že pred letom 1936, je PGD Mahovnik v teh dneh praznovalo 60-letnico delovanja od svoje uradne ustanovitve. Kot je na slovesnosti v počastitev jubileja (na posnetku) povedal predsednik društva Matija Jerbič, je društvo nastalo iz potrebe po varstvu pred požari in je bilo vse od svoje ustanovitve pa do današnjih dni v središču dogajanja v vasi. Društvo ima danes 69 članov, med katerimi je tudi 6 žensk. Najdlje, in sicer že 44 let, je v njihovih vrstah Slavko Tomšič, najstarejši po letih pa je 72-letni Alojz Bajt. Še posebno veseli so, da imajo kar 14 gasilcev, ki so mlajši od 18 let, saj jim to daje upanje, da gasilstvo v Mahovniku še dolgo ne bo zamrlo. Veliko vzpodbudo za nadaljnje delo pa jim pomeni tudi novo orodno vozilo, ki jim ga je ob visokem jubileju poklonila občina Kočevje. (Foto: M. L.-S.)

POGOVOR Z MINISTRICO METO ZUPANČIČ - Prejšnji teden je na predvolilni klepet v restavraciji Krkinga hotela v Novem mestu vabila ministrica za pravosodje Meta Zupančič kot kandidatka za poslanko LDS. Pogovora na temo o moči in nemoči žensk pri poklicnem napredovanju, spremembah v šolstvu in o medijih se ni udeležilo veliko ljudi. Kljub temu je bilo na omenjene teme slišati tudi nekaj nasprotujočih si mnenj, najbolj napeto pa je postalo na koncu, ko je beseda nanesla na novinarje in njihovo pisanje. Po mnenju odvetnika Janeza Lavriča bi bilo potrebno "pisu-nom stopit na žulj" in jim pristrichi peruti. Pa tudi predpisati, kaj smejo pisati in kaj ne. (Foto: J. Dornič)

BREZPLAČNI PREGLEDI VOZIL

Avto-moto zveza Slovenije tudi to jesen pripravlja akcijo brezplačnih preventivnih tehničnih pregledov vozil - pripravo na zimske pogoje vožnje. Akcija bo v soboto, 16. novembra, v dvanajstih tehničnih bazah, tudi na Otočcu, v Črnomlju in Kočevju. Pregledi bodo brezplačni za vse udeležence akcije ne glede na članstvo v AMZS. Poleg pregleda in svetovanja boste lahko v tem času nekatere izdelke (avtoplašče, snežne verige, olja, zimsko sezonsko avtokozmetiko) kupovali ceneje.

TRIGLAV PONOVO USPEŠEN

BLED - Šahisti krškega Triglava so na državnem ekipnem prvenstvu na Bledu pripravili prijetno presenečenje, premagali so favorizirano ekipo ŠK Ptuj s 6:5 (3:3). Prtjučani so bili Krčanom enakovredni na članskih deskah, kjer je bil rezultat (3:3), manj uspešni pa so bili na zadnjih deskah, zato so Krčani tudi zmagali. Po dveh krogih imajo Krčani 4 (15,5 - 1) točke in so na odličnem tretjem mestu, vodi pa mariborska Piramida s 6 (23) točkami. Zvedeli smo, da imajo Krčani celo evropske ambicije, saj za to ekipo igra cela vrsta vrhunskih mojstrov šaha.

ODLIČNI V ZAGREBU

NOVO MESTO - Člani karate kluba Novo mesto, ki letos praznuje 20-letnico obstoja, so redno vadili tudi med poletnimi počitnicami, kar se jim je obrestovalo tudi na nadavnem odprtem prvenstvu Hrvaške v semi contactu v Zagrebu. V kategoriji do 14. leta sta Dušan Stojanovič (do 49 kg) in Darko Milanovič (do 54 kg) zmagala, prav tako je bil najboljši Izairi Petrit med mladinci v kategoriji do 66 kg. Med člani so od Novomeščanov v svojih kategorijah zmagali Muhamed Mujakić, Franjo Skok in Toni Turk. Tekmovanja so se udeležili tudi tekmovalci novega novomeškega kluba Kick boxing club scorpion, med katerimi je bil najuspešnejši Mirko Vorkapić, ki je zmagal med dečki do 30 kg.

Po petih krogih pet zmag

Namiznoteniški igralci Krke so v petih krogih dosegli pet zmag - Ali bodo jesenski državni prvaki?

NOVO MESTO - Vse gre kot po maslu. Odkar so vrste namiznoteniškega kluba Krka okrepili igralci Gregor Komac, ki je prišel iz Kočevja, trener in igralec Marjan Hribar ter mlada mušketirja Matjaž Retelj in Tomaž Kralj, imajo ob sebi zanesljivega igralca, ki niza zmage kot po tekočem traku. Zato ni presenetljivo, da je novomeška vrsta v vodstvu republiške lige in bo, kot kaže po prvem delu tekmovanja, tam tudi ostala. Že lani so bili Novomeščani v nekoliko slabši zasedbi med najboljšimi slovenskimi ekipami, zato so tudi sodelovali v mednarodnem tekmovanju, vendar niso imeli sreče.

Sredi tedna so se na domačem parketu v športni dvorani Marof pomerili z ekipo Vesne iz Zaloga. Start je bil pričakovan. Gregor Komac je z lahkotno igro porazil Ruparja (2:0), mladi Matjaž Retelj pa je nato izgubil z bolj zanesljivim Pavičem (2:1). Tako so gostje rezultat izenačili na 1:1. Kljub takšnemu razpletu je bilo pričakovati gladko zmago gostiteljev, vendar ni šlo vse tako, kot so načrtovali. Marjan Hribar je v tretji partiji imel kar veliko dela z neugodnim Šemrovom, ki ga je potem z rutinirano igro ugnal z 2:0. Maloštevilni gledalci so se oddahnili. Kajti že bi Hribar izgubil bi bilo nadaljevanje dvo-

boja zelo odprto. Potem je zaigrala dvojica Komac - Hribar in brez težav ugnala dvojico Rupar - Šemrov, ki je igrala že manj za-gre-to in borbeno. Že vnaprej se je udala. Komac je potem gladko z 2:0 porazil Paviča, Hribar je imel nekaj več dela z Ruparjem, ki ga je ugnal z 2:1, potem pa je postavil piko na i še mladi Tomaž Kralj, ki je z 2:0 ugnal Šemrova.

Rezultati: Komac : Rupar 2:0, Retelj : Pavič 1:2, Hribar : Šemrov 2:0, Komac - Hribar : Rupar - Šemrov 2:0, Komac : Pavič 2:0, Hribar : Rupar 2:1 in Kralj : Šemrov 2:0.

S. DOKL

Gregor Komac ima največ zaslug, da NK Krka vodi v republiški namiznoteniški ligi.

NAMIZNOTENIŠKA EKIPA KRKE

Prepričljiva zmaga Interierja

Košarkarji Interierja, ki so med tednom izgubili tekmo v Koračevem pokalu v Odesi, so v nedeljo gladko premagali Idrijo - Zmagale Brežice in Iskra Litus, Krka nesrečno izgubila v Škofji Loki.

NOVO MESTO - Košarkarji krškega Interierja so med tednom gostovali v Odesi pri Bipo Modri in srečanje izgubili (67:61), doma pa so jih pred tednom premagali (88:71). V nedeljo so na svojem parketu premagali neugodno Idrijo, in to kar z razliko 22 košev (87:65). Dobro jim je šlo že v prvem polčasu, ki so ga dobili z razliko desetih košev (38:28), v nadaljevanju še bolje zaigrali in tekmo dobili z razliko 22 košev.

Brežice so doma po težkem boju v podaljšku premagale Gradbina iz Radovljice. V rednem delu se je tekma končala neodločeno (63:63), potem pa so si gostitelji s koši Antoloviča in Krivokapiča zagotovili zaslužen zmago. Končni rezultat je bil 75:71.

Z lepo zmago so se okitili tudi Litijani, saj je Iskra Litus z 89:79 (39:32) doma ugnala presenečenje

letošnjega prvenstva - Kemoplast iz Sentjurja.

Košarkarji Krke so imeli veliko smole. Sredi drugega polčasa so vodili s prednostjo štirinajstih košev, gostitelji pa so razliko malce pred končnim piskom sirene zmanjšali na 78:76. Ko se je tekma že

zaključevala, je domači igralec Mitič iz obupa vrgel žogo čez vse igrišče in na veselje kakih 400 gledacev zadel trojko, kar je zadostovalo za minimalno zmago (79:78). Najboljši igralec v gostujoči ekipi je bil nadarjeni Matjaž Smodiš, ki je zadel kar 28 košev.

RK INŽENIRING ŠARBEK V OSMINI FINALA

LITJA, SEVNICA - V povratni tekmi šestnajstine finala slovenskega pokala so rokometiški sevniceški prvotigaša Lisce v Litiji z domačim drugoligašem Inženiring Šarbek zmagali s 27:24. Toda to ni bilo dovolj za napredovanje v naslednji krog tekmovanja, kajti Litijani so Sevnice v prvem srečanju prepričljivo premagali v gosteh kar z osmimi zadetki razlike. Pretekli četrtek pa so "lisjaki" odigrali v Sevnici prijateljsko mednarodno tekmo s trenutno drugouvrščeno ekipo avstrijskega prvenstva HCK Avanti iz Celovca. Rezultat je bil 24:24 (polčas 14:11 za Lisce).

T. A.

SAMO ŠENICA ZMAGAL V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Na strelišču na Dolenjski cesti v Ljubljani je bila pred dnevi zadnja tekma za Camo pokal 96, kjer so nastopili tudi dolenjski tekmovalci. Med njimi se je najbolje odrezal Samo Šenica, ki je v kategoriji Compound lovski zasedel prvo mesto, v Compound 3-D pa je Marjan Ilar, ravno tako član LK Novo mesto, tretji.

KRKINA PLANINSKA SKUPINA VABI

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v nedeljo, 17. novembra, na pohod na Trstelj, Sveto goro in Korado. Odhod z avtobusi ob 6. uri zjutraj izpred tovarne Krka v Ločni. Izlet je primeren za vse starosti, tudi otroke. Vodil bo vodnik Planinske zveze Slovenije Igor Sladič. Prijave za avtobus zbirajo do četrтка, 14. novembra, na tel: 068 312 537.

OBNOVA RIBNIŠKEGA BAZENA IN DVORANE

RIBNICA - Ribniška športna dvorana je bila zgrajena pred 20 leti in je bila za takratne čase še kar sodobna. Tudi 25 metrski plavalni bazen je bil pomemben dosežek Ribničanov, čeprav je obratoval le dobre dve leti. Ker je zob časa načel objekt, se v občinski upravi prizadevajo za obnovo edinega pokritega športnega objekta v Ribnici. Potrebi je prisluhnilo tudi ministrstvo za šolstvo in šport, ki bo še letos v okviru izvajanja nacionalnega plavalnega programa namenilo 14 milijonov tolarjev za ureditev fasade in stropa. Prihodnje leto pa naj bi uredili še notranjost bazena, v katerem naj bi se plavanja naučili učenci iz občin od Turjaka tja do Kolpe. Župan Jože Tanko je povedal, da bodo čez dve leti najbrž z denarjem iz občinskega proračuna obnovili dvorano, v kateri je vsaj tla in stene že povozil zob časa. (M. G.)

Ustanavljajo kulturno- športno zvezo

Kaj bo s propadajočim kulturnim domom v Loškem Potoku

LOŠKI POTOK - Na zadnji seji odbora za kulturo in športne dejavnosti pri občini Loški Potok 7. novembra so na mesto odstopivšega svetnika Jožeta Knavska, ki je vodil ta odbor, izvolili prof. Bogdano Mohar, ki poučuje na osnovni šoli in tam vodi pretežni del pošolskih kulturnih dejavnosti.

Glavni del razprave pa je bil posvečen predlogu za ustanovitev kulturno-sportne zveze. Menili so, da je ustanovitev smiselna iz več razlogov. Zvezo naj bi sestavljali predstavniki društev in skupin, ki ne delajo ali pa komaj životarijo. Ustanovitev naj bi bila nekakšna priprava, ko bodo vsa društva in skupine lahko polno zaživele, ko bo zaživila večnamenska dvorana, ki bo, to je za zdaj že gotovo, zgrajena v nekaj letih.

Sedanji kulturni dom razpada in je v denacionalizacijskem postopku. Stavbo so začeli graditi natanko pred 90 leti s prostovoljnim delom in prispevki, kar je dokumentirano, manj pa je znano, kako je dom prišel v last lokalne Cerkve. Nesporno je, da cerkev za gradnjo ni dala nič, zemljišče pa je podarila takratna Kmečka družba in prispevala celo 3000 kron; izgovorila si je kletne prostore za potrebe skladišč in jih je dolga leta tudi uporabljala.

A. KOŠMERL

Dolenjski ženski rokomet

"vstaja od mrvih"

Novemu mestu in Šentjerneju se je pridružil Škočjan

NOVO MESTO - Prvič v zgodovini ženskega rokometna na Dolenjskem se lahko Dolenjci pohvalijo, da imajo v eni ligi kar tri rokometne ekipe. Gre za 2. državno rokometno ligo, kjer igajo igralke Šentjerneja, Škočjana in Novega mesta. Mlade ekipe, ki jih vodi jo rokometni navdušenci, ne igrajo pomebnije vloge v ligi, vendar je to kapital, ki obeta, da bosta Novo mesto in Šentjernej čez leta postala znani rokometni središči Slovenije, kot sta bili že pred leti. Zato je potrebno veliko volje rokometnih delavcev, seveda pa tudi denarja, brez katerega ne gre.

Razveseljiva je ugotovitev, da so se v tekmovanje vključile tudi rokometnice iz Škočjana, kjer praktično ni nobene rokometne tradicije, vsaj take ne, kot jo imajo v Novem mestu in Šentjerneju, kjer so pred leti celo krojili slovenski rokometni vrh.

M. GREGORČIČ

OBETAVNE ŠPORTNICE - Mlade rokometnice Novega mesta

Pred velikim odbojgarskim dogodkom

Novomeški odbojgarski ženski klub TPV bo imel v gosteh odbojkarice iz treh držav na turnirju 2. kroga pokala CEV - Največ možnosti za napredovanje imajo grške odbojkarice

NOVO MESTO - V novomeški športni dvorani Marof bo od petka, 29. novembra, do nedelje, 1. decembra, potekal mednarodni ženski odbojgarski turnir 2. kroga pokala CEV. Poleg gostiteljic odbojkaric TPV Novo mesto bodo sodelovale še ekipe Panathinaikosa iz Grčije, Mamerja iz Luksemburga in Teute iz Albanije.

Novomeške odbojkarice so si nastop priigrale z osvojitvijo tretjega mesta na lanskem državnem prvenstvu. Letos so imele tudi nekaj sreče z žrebom, saj so bile v prvem krogu tega tekmovanja proste, za drugi krog pa so jim v mednarodni odbojgarski zvezi dodelili še organizacijo turnirja, ki pomeni veliko priznanje, hkrati pa tudi veliko obveznost. Priprave na ta pomembni športni dogodek potekajo že mesec dni. Organizacijski odbor, vodi ga Miloš Dular, sekretar za okolje in prostor Mestne občine Novo mesto, je opravil že večji del obsežnih priprav, vse z namenom, da bi bila organizacija čimboljše, prav tako pa počutje gostujočih ekip in sodnikov.

Znan je tudi urnik tekmovanj. V petek, 29.11., ob 17. uri bo tekma Panathinaikos (Grčija) - Teuta (Albanija), ob 19. uri pa TPV Novo mesto - Mamer (Luksemburg). V soboto, 30.11., bo ob 17. uri srečanje Mamer - Panathinaikos, ob 19. uri pa TPV - Teuta. V nedeljo, 1.12. bo ob 12. uri tekma TPV - Panathinaikos, ob 14. uri pa še Mamer - Teuta. Nedeljsko srečanje med novomeškimi in grškimi odbojkaricami bo posnela tudi TV Slovenija in 45-minutni posnetek še isti dan predvajala na drugem programu TVS. Prav omenjeno srečanje naj bi odločilo zmagovalca turnirja, ki se bo uvrstil v nadaljnje tekmovanje pokala CEV, to je v osmino finala 16 najboljših ekip stare celine. Po doslej znanih podatkih o igralkah nastopajočih ekip so velike favoritinje Grkinje, ki tudi v evropskem merilu veliko pomenijo. Povprečna višina grških igralke je krepko čez 180 cm, njihova najvišja igralka in ruska reprezentantka Ioulia Saltechevih pa meri celo 197 cm. Za albanske odbojkarice je znano, da so v povprečju precej niže od Novomeščank, medtem ko podatkov o luksemburških igralkah ni. V novomeškem taboru upajo, da jim bo do začetka turnirja uspelo obdržati sedanjost formo in jo še popraviti, da jih ne bi pestile poškodbe, kot je to bilo lani, ko so igrale na podobnem

turnirju v Pještanih na Slovaškem. Sama organizacija turnirja pomeni veliko popularizacijo odbojke v

ALI BO ALEŠ MURN OBRANIL NASLOV?

TREBNJE - Najboljši slovenski mladi igralci badmintona se bodo v soboto v Trebnjem pomerili na državnem prvenstvu igralcev starih do 16 let. Za naslov državnega prvaka se bodo potegovali v igrah posamezno in v dvojicah. Organizator prvenstva je mirenški badmintonski klub TOM. Mirenčani imajo v tej kategoriji vrsto obetavnih igralcev, ki lahko posežejo po prvih mestih. Največ stavijo na Aleša Murna, ki bo branil naslov državnega prvaka, možnosti pa imata tudi brata Dušan in Uroš Škerbiš ter Nina Šumi. Državno prvenstvo bo potekalo v športni dvorani OŠ Trebnje od 9. ure dalje.

M. Č.

Nov rekord proge

Ulični tek v Kostanjevici

KOSTANJEVICA NA KRKI - V Kostanjevici so pripravili tradicionalni ulični tek Po ulicah Dolenjskih Benetk, na katerem je nastopilo 446 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Ob tej priložnosti je Anica Živko iz Ljubljane postavila nov rekord na 4.000 metrov dolgi progi (13.20.10).

Rezultati - cicibani: 1. Vrbancič (FIT Brež.), cicibanke: 1. Dimc (Leskovec), ml. dečki: 1. Bučar (Šentjernej), ml. deklice: 1. Vrtič (Sevnica), mlajši dečki (84/85): 1. Vimpolšek (FIT), mlajše deklice: 3. Žnidaršič (Sent.), starejši dečki: 1. Veber (Sevnica), starše deklice: 1. Pungerčar (Sevnica).

Ekipno: 1. OŠ Leskovec, 2. OŠ Krško, 3. OŠ Velike Lašče. Množični tek na 4.000 m: - dečki: 1. Veber (Sevnica) 14.43; deklice: 1. Pungerčar (Sevnica) 17.27; mladinci: 1. Krajčič (Maribor) 11.51; mladinke: 2. Auerspoerger (N. mesto) 14.59; članice: 2. Udovc (N.m.) 13.35; člani: 1. Čelič (Biograd) 11.14; mlajše veteranke: 2. Bregar (Sevnica) 15.26; mlajšiveterani: 1. Froline (Lj.) 11.20 in starejši veterani: 2. Tomše (Brež.).

REGATA OKOLI KOSTANJEVIŠKEGA OTOKA

KOSTANJEVICA NA KRKI - Več kot 100 veslačev iz Slovenije in Hrvaške se je pomerilo na 13. regati okoli kostanjeviškega otoka. Poleg tekmovalnega dela je pritegnil veliko pozornost številnih ljubiteljev veslanja tudi tradicionalni dvoboj osmercev Otoka in Kontinenta. Letos so ga dobili veslači iz kontinentalnega dela Kostanjevice. Prva mesta so v glavnem pobrali veslači iz Ljubljane, Varaždina in Zagreba, od domačih tekmovalcev pa se je v K - 1 najboljše odrezal Boris Irt s Čateža ob Savi, ki je zmagal v kategoriji članov.

Novem mestu, zato so organizatorji sklenili, da bo vstop v dvorano za vse brezplačen. Prav dober obisk in podpora s tribun pa bosta novomeškim odbojkaricam še kako prav prišle. Veliko zanimanje za športno prireditve so pokazali tudi številni sponzorji, brez katerih turnirja na tako visokem nivoju ne bi bilo mogoče organizirati.

Trdno smo prepričani, da se bodo novomeške odbojkarice tokrat okitile s prvo mednarodno zmago na turnirjih za pokal CEV.

JOŽE ŽURA

RADIO KRKA IZGUBILA, KOLPA ZMAGALA

NOVO MESTO - V 12. krogu 3.SNL so nogometaši novomeškega Radia Krka pripravili razočaranje, saj so doma s 3:1 izgubili proti Telmontu iz Šmarja. Na njihovo srečo je izgubil tudi Tabor iz Sežane, tako da so Novomeščani še vedno v vodstvu. Hud spodrsljaj Novomeščanov so popravili nogometaši Kolpe iz Podzemlja, ki so s 3:0 zmagali na gostovanju v Lescah. Vrstni red: 1.in 2. Tabor in Radio Krka 28 točk, 3. Kolpa 23 točk.

Krka skozi šivankino uho

Odbojkarice TPV Novo mesto so v Koprju doživele hud poraz - Odbojkarji Krke zmagali - Pričakovan poraz Žužemberka

NOVO MESTO - Odbojkarice Kemiplasa iz Kopra, ki igrajo od kroga do kroga boljše, so doma s 3:0 (12,11,8) ugnale ekipo TPV Novo mesto, ki je tako doživela drugi poraz. Gostiteljice so bile boljše, vendar tako visoka zmaga ne kaže pravega stanja na igrišču, kar kažejo tudi sami nizi. Novomeščanke bodo lahko zamujeno popravile že prihodnjo soboto, ko bodo igrale doma z ljubljanskim Krimom.

V novomeški športni dvorani je v soboto zvečer potekal enakovreden dvoboj med Krko in ravnskim

Fužinarjem. Pričakovane lahke zmage ni bilo. Gostje so vodili z (2:1) in so imeli igro, vendar so jih domačini z veliko borbenostjo premagali v petih nizih. O zmagovalcu je odločal peti niz (15:13), ki je bil krona za igralcem prizadevne Krke.

Žužemberčani so igrali doma z vodilnim Šostanjem Topolščico, ki ne pozna poraza. Doživel ga ni niti v Žužemberku, saj so gostje slavili s 3:1 (-12,13,-10,-11), vendar so se za zmago morali krepko potruditi. Žužemberk še vedno ostaja prijetno presenečenje 1.B lige.

Polstoletni jubilej zelene bratovščine

Lovci iz lovskih družen Mirna Peč in Novo mesto pred skupinskim lovom na divje prašiče

Lovstvo na Dolenjskem letos praznuje 113-letnico prve lovske družbe v tej pokrajini in 50-letnico organiziranega delovanja lovskih družen. Večina družen, ki so povezane v Zvezo lovskih družen Novo mesto, je bila ustanovljenih leta 1946. Lovci, ki so ena izmed najmnogičnejših organizacij, so v minulem polstoletju skrbeli za prosto živčje živali, jih varovali, gojili in lovili ter upravljali z lovišči, ki so urejena nad evropskimi standardi. Zgodovina slovenskega lovstva je tesno povezana z naravovarstvenimi načeli, ki narekujejo vlaganja v lovišča. Nikoli se ni primerilo, da bi lovci prekomerno izkoriščali lovišča, saj zaradi delovanja lovcev nobena vrsta divjadi ni bila iztrebljena ali pa ogrožen njen obstoj.

Prve zapise o lovstvu na Dolenjskem zasledimo v Valvasorjevi Slavi Vojvodine Kranjske, številne izkopanine, shranjene v Dolenjskem muzeju, pa pričajo, da so se naši predniki že v mlajši kameni dobi ukvarjali z lovom. Zbirka listin in dokumentov, ki jih je zbral in ohranil znani novomeški rojak dr. Dušan Grom, zdravnik, univerzitetni profesor in lovec, nas pouče, da je Dolenjska do leta 1750 v lovstvu delila usodo z drugimi deželami tedanjega avstro-ogrskega cesarstva. Lovska pravica je temeljila na lastništvu zemlje. Pravico do lova so imeli le zemljiški gospodje.

Lovski patent Marije Terezije

Leta 1750 je cesarica Marija Terezija z lovskim patentom uvedla dominikalno-zakupniški sistem lova. Z njim je uzakonila, da se morajo lovišča oddajati v zakup. Tako je z zakupninami napolnila obubožano državno blagajno. Samo Kranjska je iz naslova lovskih zakupnin vanjo prispevala 36.000 goldinarjev. Po deželsko plemstvo je v tem obdobju močno obubožalo, hitro pa je rasla gospodarska moč meščanstva, zato so na javnih dražbah sodelovali tudi neplemiči in meščani. Leta 1754 pa je cesarica Marija Terezija razveljavila lovne pogodbe z meščani in neplemiči. Ukazala je, da lahko lov izdružijo samo plemiči. Lov se je tako vrnil v izključni privilegij višjih družbenih slojev.

Lovski red za Kranjsko je prinesel osnutek lovskega zakona iz leta 1754. Bistvo zakona je bilo v določbah, da ima pravico do lova samo zemljiški gospod. V visoki lov so bili opredeljeni jeleni, košute, divji prašiči in gamsi. Prepovedan je bil lov jelenov in šilarjev in vilarjev, košut in telet ter gamskih koz. Uveden je bil lovopust za črno divjad

(divji prašiči), za jelene in gamse. Živali so zakonsko zaščitili pred kmečkimi psi. Uvedena je bila prepoved lova z zankami, prepovedali so pobiranje jajc in mladih ptic iz gnezd, prepovedano je bilo loviti po poljih, travnikih in vinogradih v času dozorevanja plodov. Naredili so tudi sezname lovne poljske divjadi in določili, da se lahko lisice, medvedje, divje mačke in volkovi love skozi vse leto, srno pa so zaščitili.

Razmere v lovstvu na Dolenjskem se dolgo niso spremenile. Šele leta 1848 je pod močnim vplivom francoske revolucije tudi avstro-ogrska zakonodaja doživela spremembe. Po lovskem zakonu iz let 1949 in 1850 so bila lovišča razdeljena v zasebna in občinska. Zasebno lovišče je lahko imel lastnik strnjjenih zemljišč, ki so merila najmanj 200 oralov (115 hektarov). Nearondirana zemljišča pa so občine vključile v občinska lovišča, ki so jih oddajala v zakup na javnih dražbah. Zakupniki

takšnih lovišč so postali veleposestniki, trgovci in maloštevilni višji uradniki, redki so bili zakupniki iz vrst kmetov. Slovenski lovci, ki jih je zblížala želja po lovu, so ustanavljali lovske klube, ki so se zoperstavljali vplivom tujih veleposestnikov in kapitalistov.

Lovska družba Novo mesto

Leta 1883 je bila v Novem mestu ustanovljena Lovska družba Novo mesto (Jagdgesellschaft Rudolfswert) kot prva lovska organizacija na Dolenjskem. Štela je 16 članov, med njimi so bili veleposestniki, trgovci in uradniki. Družba je imela za dobo petih let v zakupu lovišča v Stopičah, Šmihelu, Jurki vasi, Prečni, Šentjuriju, Mirni Peči, Bršljini z Daljnim vrhom, Dobindolu, Drganjih selih in v Mestni hosti. Oddala je nekatera lovišča v podnajem: Povšetu Mirno Peč, Smoli Ragov log, Kulovcu Dobindol, Germu Bršljin z Daljnim vrhom, Meinholdu Šentjurij in Faleskiniju Prečno. Imela je 13 lovskih čuvajev, ki jih je opremila z lovskim orožjem in oskrbela s strelivom.

Člani družbe so lovili posamično ali na skupnih brakadah. Stroške za lov so krili z izkupičkom za prodano divjačino in kože. Dobiček in primanjkljaj so si porazdelili po enakomernih deležih. Vsak član je moral gojiti lovskega psa, zanj je prejel 10 goldinarjev letne vzdrževalnine. Družba je razpadla leta 1889, njena lovišča pa so vzeli v zakup posamezni lovci.

Žužemberški rogisti naznanjajo začetek lova in lovskih svečanosti

Klub deseterice lovcev v Novem mestu

Leta 1906 je bil v Ljubljani ustanovljen Lovski klub Sava, ki se je 27. februarja 1907, okrepljen z lovci izven Ljubljane, preimenoval v Slovenski lovski klub. Slovenski lovski klub se je 19. marca 1909 leta preimenoval v Slovensko lovsko društvo (SLD). Njegovi člani so bili tudi nekateri dolenjski lovci, kot sta bila J. Vozel in Adolf Grom iz Novega mesta. Slovensko lovsko društvo je 1. januarja 1910 pričelo izdajati glasilo Lovec, ki izhaja še danes.

Prizadevanja za ustanovitev podružnice Slovenskega lovskega društva na Dolenjskem so zamrla s prvo svetovno vojno (leta 1914). 7. junija 1921 je bil v Novem mestu ustanovljen "Klub deseterice lovcev v Novem mestu". Na prvem zasedanju so sprejeli klubska pravila, za gospodarja izvolili Josipa Bergmana in določili nagrade za lovske čuvaje. Škode, povzročene od divjadi, in izdatke skupnih lovov so poravnali iz klubske blagajne. Vsak član je moral rediti psa braka, sicer je moral na brakadah izplačati brakirja na roke. Klub je zastopal gospodar, ki je razdeljeval članom divjačino, jo prodajal in izplačeval lovske čuvaje za izsledene divje lovce in streljino. Člana so v klub sprejeli in ga izključili z nadpolovično večino članov. Člani kluba so bili: J. Bergman, O. Bayer, E. Durini, A. Grom, L. Kopac, Macele, J. Paula, F. Reitz, J. Stangel in J. Drašler.

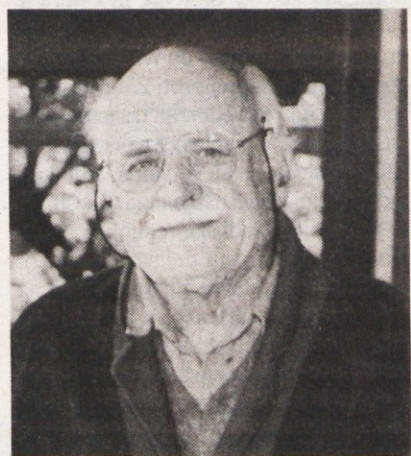
Ko se je Klub deseterice lovcev v Novem mestu okrepil z novimi člani, se je preimenoval v Lovski klub Hubert v Novem mestu, ki je štel 14 članov. Na podlagi dopolnjenih določil je klub izvolil gospodarja, tajnika in blagajnika. V tem času se pojavijo zametki lovske evidence, saj je moral vsak član gospodarju naznaniti in plačati vsak kos uplenjene divjadi. Uplenitelj je imel prednost pri odkupu, pripadla pa sta mu cvrček in trofeja. Hkrati kot lovski klub so v Novem mestu ustanovili Ribarski klub Krka (15 članov), nekaj njegovih članov pa se je ukvarjalo tudi z lovom.

Zametki lovskih družen

12. avgusta 1946 se je v novomeški kavarni Smola sestalo 12 lovskih zaup-

nikov, 42 lovcev iz okraja, zastopnik državnih lovišč, predstavnik okraja in okrožja. Na skupnem zasedanju so določili meje državnim, rezervatnim in okrajnim zakupnim loviščem. Določitev okrajnih lovišč je bila baza nastanka lovskih družen v novomeškem okraju. Zatem je 12 lovcev - datum žal ni znan - ustanovilo Lovsko družino Novo mesto-Prečna, ki je vzela v zakup lovišče na levem bregu Krke, ki je razmejeno po reki Krki od jezua v Mačkovcu do Soteske, od tam pa po stari cesti na Veliki Lipovec, Brezovo Reber in Dolenji Ajdovec mimo Frate in po stari Hmeljniški cesti na karteljevski priključek in po cesti M/1 do Mačkovca. Leta 1946 so bile poleg LD Novo mesto ustanovljene tudi lovske družine Šentpeter, Bela Cerkev, Mirna, Mokronog, Trebnje. Novoustanovljene lovske družine so bile organizacijsko povezane v okrajne lovske podzveze Novo mesto, Črnomelj in Trebnje. Leta 1951 so se okrajne lovske podzveze združili v Okrajno lovsko zvezo Novo mesto. Predsednik njenega upravnega odbora je postal Franjo Bulc, ki je do tedaj predsedoval Okrajni lovski zvezi Trebnje. Istega leta so se na Frati prvič zbrali predstavniki vseh lovskih družen novomeškega in trebanjskega področja.

Prva lovska razstava je bila leta 1951 v Trebnjem, čez dve leti pa še v Novem mestu. V letih 1953 in 1954 je bilo izvedeno prvo bonitiranje lovišč, v kas-

Dr. Dušan Grom

nejših letih pa so lovci pričeli z naseljevanjem fazanov in vlaganjem divjih zajcev. Po letu 1954 so se lovske družine belokranjskega območja vključile v Okrajno lovsko zvezo Novo mesto. 29. novembra 1958 je Lovska zveza Novo mesto na Frati kot prva v Sloveniji razvila lovski prapor.

Lovska zveza (ZLD) Novo mesto

Leta 1967 je bil v Novem mestu ustanovni občni zbor Lovske zveze Novo mesto. Iz nje so izstopile lovske družine iz Bele krajine, ki so se organizirale v Lovsko zvezo Bele krajine s sedežem v Črnomlju. Lovska zveza Novo mesto je sprejela nova pravila. Vanjo so se vključile lovske družine Brusnice, Dobrič, Gorjanci, Lazina-Hinje, Mokronog, Mirna, Mirna Peč, Novo mesto, Otočec, Orehovica, Padež, Plešivica, Škočjan, Šentjerneji, Šentjanž, Tržišče, Trebnje, Trebelno, Toplice, Velika Loka, Veliki Gaber in nekoliko kasneje še Šentrupert. Leta 1975 se je Lovska zveza Novo mesto preimenovala v Zvezo lovskih družen Novo mesto, v katero je vključenih 22 lovskih družen z okoli 1.200 člani.

(Zapis je nastal po dokumentih dr. Dušana Groma in zapiskih velikega dolenjskega lovca Franje Bulca.)

BOJAN AVBAR

Kako Kandijo povezati z mestom?

S prispevkom na simpoziju Društva Novo mesto v tednu proslav ob 250-letnici novomeške gimnazije z naslovom Novo mesto - moje mesto, Kandija iz preteklosti v prihodnost, je arhitekt Marijan Lapajne Kandijo vmesnil v preteklost razvoja Novega mesta in z urbanistično študijo predlagal njen bodoči razvoj in možnost primernejše in meščanom prijaznejše povezave med Kandijo in starim mestnim jedrom.

Marijan Lapajne sicer ni rojen Novomeščan, vendar v njem živi od otroštva in več kot 50 let opazuje rast in razvoj mesta - tudi dejavno, saj je marsikatero stavbo in ulico v zemljevid Novega mesta narisal prav on. Po strokovni plati se je s Kandijo prvič srečal leta 1962, ko je za diplomsko nalogo izdelal predlog, kaj bi se dalo zgraditi nasproti IMV-ja (kasneje so tam zgradili stanovske bloke), leta 1972 pa je v okviru Dominvesta izdelal kasneje sprejeti zazidalni načrt.

Kandija, naselje na desnem bregu Krke nasproti starega mestnega jedra Novega mesta, je bila nekdaj del največje slovenske občine Šmihel - Stopiče, od druge svetovne vojne pa je sestavni del Novega mesta in je od leta 1991 spomeniško varovana kot del historičnega mestnega jedra. Raztezala se je od gradičev Kamen in Neuhoof, kjer je svoj čas pre-

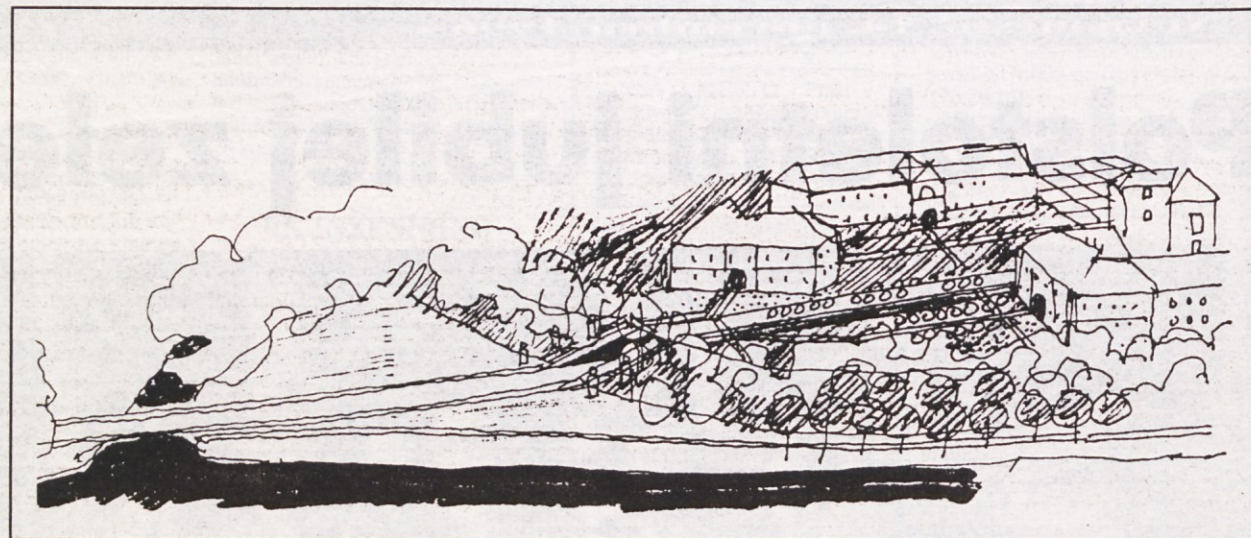
in rekreaciji na reki Krki. Na območju kandijskega vozlišča bi svoje mesto lahko dobila večja osrednja mestna tržnica, ponovno je treba dati poudarek stari kandijski cesti (za nekdanjim SDK-jem do trgovine Mercator), ponovno zgraditi stari leseni most, ki bi bil namenjen pešcem in kolesarjem, obnoviti parke pri gradičih Neuhoof in Kamen ter revitalizirati Resljevo cesto. Kot največji problem navaja preoblikovanje prostora ob samem kandijem križišču, saj se je v vseh dosedanjih načrtovanjih prav tu najbolj pokazala nemoč stroke.

Inž. Lapajne je pri prostorski razdelitvi osnutka predloga Kandijo razdelil na tri območja: A - bolnišnični kompleks; B - Kandijsko križišče z njegovimi kraki, ki segajo v spodnjo Kandijo, Resljevo in Trdinovo ulico, ter del Kandijske ceste do Hadlove vile ter v Jakčevo ulico; C - del kandijske ceste od Hadlove vile do spomenika v Žabji vasi, ki ostro deli industrijsko cono na južni strani od stanovanjskega predela na severni. Predlaga precej spremenjeno traso kandijske ceste, ki bi od mostu čez Težko vodo do križišča z ulico Nad mlini potekala po stari trasi, potem pa bi zavila levo in bi peljala naprej takorekoč pod zemljo pod kamnitim delom železnega mostu ter prišla na dan pri izteku na Ragovsko ulico. Ves ta del bi bila cesta torej vkopana in pokrita, pred iztekom na Ragovsko ulico pa bi bilo tudi križišče, kjer bi se odcepila cesta proti Žabji vasi. Kandijska cesta od stavbe nekdanje SDK do križišča v Žabji vasi bi bila dvopasovnica s pločniki in kolesarskimi stezami, odmaknjenimi od motornega prometa. Ker je bil stari železni most obnovljen letos in na njem ni mogoče pričakovati razširitve ali kakšne druge izboljšave, je pa preozek za za normalen potek motornega, peš in kolesarskega prometa, saj kolesarske steze ni, pešci so stisnjeni povsem ob mostno ograjo, pa tudi dve nekoliko širši vozili se na mostu komaj srečata, inž. Lapajne predlaga enosmerni promet s posebnimi dovolilnicami ter omejeno hitrostjo na 20 do 30 km/h, s čimer bi pridobili več prostora za pešce in kolesarje.

Tudi skozi bolnišnični kompleks naj bi bila cesta proti Dolenjskim Toplicam vkopana, in to od sedanjega divjega parkirnega prostora ob Težki vodi do križišča pri novem mostu. Tako bi lahko rekonstruirali parke ob gradičih Neuhoof in Kamen, prostor, kjer je sedaj divje parkirišče, pa bi lahko smotno izrabili in uporabili za večetažno parkirišče. Ob Krki bi s pešpotjo povezali oba mestna gozdna parka Ragov log in Portoval, okoliško izliva potoka Težke vode bi uredili na naraven način, ohranili zelenje ter bregove vrnili ljudem.

Največje spremembe bi doživelo območje B, to je območje kandijskega križišča z vsemi svojimi kraki. Zaradi nove ureditve prometa bi to območje dobilo mirnejši značaj. Novonastali trg pred Windischerjem - Lapajne predlaga ime Trg novomeške pomladi - bi bil dobro mesto za osrednjo mestno tržnico, s čimer bi se razbremenilo staro mestno jedro, stari kandijski klanec bi brez motornega prometa dobil nove kakovostnejše vsebine, zapreti bi bilo mogoče tudi cesto mimo SDK-ja proti Ragovski ulici, s čimer bi Trg novomeške pomladi na tej strani obzidali oziroma zaokrožili z obrtniški, ki so nekdaj tam že stale.

Za območje C velja, kot pravi Lapajne v svojem prispevku, da se tu nič ne dogaja. Kandijska cesta tu le ostro ločuje industrijski del nekdanjega IMV-ja od stanovanjskega dela. Ob že omenjeni ureditvi ceste na obstoječi trasi predlaga tukaj dvostranski drevored, industrijske objekte pa bi na strani ob cesti lahko

obzidali z neindustrijskimi vsebinami ter dodali nove objekte pri TPV-ju na mestu nekdanjega križišča z bivšo karlovško cesto. Na območju vhoda v TPV in Revoz Lapajne predlaga večji trg, pod katerim bi bil prostor za večetažne garaže oziroma pokrit parkirni prostor.

Pričujoči zapis je le oris predloga inž. Lapajnete, ki je v celoti zapisan in boga-

to opravljen s skicami in fotografijami v novomeškem zborniku Mesto, vloga, pomen in razvoj Novega mesta v prihodnjem tisočletju, v Kulturnem centru Janca Trdine pa je na ogled postavljena tudi razstava, ki bo odprta do 30. novembra. Inž. Lapajne pravi, da s svojim predlogom nima ambicije dokončnega urejanja Kandije, ampak da je njegova študija

le poskus ene izmed možnosti reševanja problematike desnega brega reke Krke na način, da bi v tretjem tisočletju znova prišlo do izraza človekovo merilo, obvladljivost mesta in lastnosti, ki naj bi jih mesto imelo, da bi bilo lahko prilagojeno človekovim potrebam.

IGOR VIDMAR

NAŠI KRAJI

V vasi samo mati in sin

Dolenjsko vas si ponavadi predstavljamo na hribčku ali v dolinici kot gručo bolj ali manj skupaj postavljenih hiš ob cesti, z vsaj nekaj deset prebivalci, obdano s polji, travniki in pašniki, na obronkih z začetki gozdov, včasih pa tudi s cerkvico. Od vseh teh običajnih predstav odstopa Grč Vrh, vas v okolici mirnopenske doline, južno od Golobinjskega, ki je raztreseno naselje nekdaj 12 hiš, danes pa le še ene, skrite sredi gozda. V njej živi Nežka Kolenc, včasih Sukovčeva, in njen sin. Sama. In na presenečenje mnogih, kljub skromnosti in daleč stran od "pravega" sveta, zadovoljno.

Težko ju je najti sredi vseh tistih bukev, gabrov, smrek in grmičevja ter neštetihi zidanic. Pot do njiju, ki je dosti bolj podobna stezi kot cesti, še zdaleč ni enostavna in sedaj verjamem tistim, ki so me opozarjali, da je Grč Vrh pravi London (samo brez oznak in smerokazov) in naj s sabo vzamem vodiča. Poti, ki se kar na lepem cepijo spet na manjše, je v tem gozdu toliko, da brez napotkov zadnjega mimoidočega svetovalca Bobnarjevega Sreča, ki sem ga srečala še na eni izmed golobinjskih domačij (potem ni bilo več žive duše razen ptičkov), prav gotovo ne bi prišla do svojega cilja, vsaj ne kmalu.

"A Kolenčeva Nežka da iščeš? Pa prvič si tukaj? To bo pa težko. Vidiš, tam dol, v tisti hosti, živita s sinom," je z roko pokazal v dolino, kjer ni bilo videti nobene hiše in tudi dima iz dimnika ni bilo mogoče opaziti. "Saj če bi imel čas, bi šel s tabo, tako pa ti rečem le, da se drži desne smeri, in nikar ne misli, da se boš z avtom pripeljala do hiše," je dejal in mi z veseljem pokazal tudi svojo srnico. Kljub temu da sem ga ubogala, sem nenačrtovano obiskala kar nekaj grčevskih zidanic, s katerih je bil lep razgled na čudovito globodolsko dolino, le tiste prave hiške ni in ni bilo. Ko sem se napotila še po zadnji stezi navzdol, pa sem vendarle od daleč zagledala sredi travnika hiško, iz katere se je tudi kadilo.

Nežka Kolenc

Kolenčeva Nežka sem zmotila sredi presajanja rož. "Čeprav imava vse staro, je pa le čisto drugače, če so pri hiši kakšne rožice," je modro povedala in se takoj začela opravičevati, ker je bolj neurejena. "Saj vidite, kje živiva s sinom! Nikamor ne grem. Si pa najbolj želim, da bi me kdo zapeljal v Mirno Peč po trajno. Čez zimo bom še nekako zdržala takale, spomladi pa bom res koga prosila. No, pa saj menda niste prišli zaradi moje trajne, ne?" se je nasmejala in si za ušesa popravila siv pramen las.

Nežka že 72 let živi v Grč Vrh. Njena hišna številka 12 pove, da je bilo tu včasih toliko gospodinjstev, danes pa v

vasi živita samo še Kolenčeva dva, en par pa v Grč Vrh preživlja le poletja. "Ja, tako je. Vsi so nekam šli: stari so pomrli, mladi pa so odšli drugam, kjer se bolje in lažje živi. Kdo bo pa živel tukaj v teh kamnih, kjer je treba do najbližjega avtobusa v Mirno Peč pešačiti dobro uro!"

V Nežkini družini je bilo sedem otrok, dva sta umrla še majhna, dva pri domobrancih, ostali pa so si življenje uredili drugače. Le Nežka, ki je sedaj že osmo leto brez moža, skupaj s sinom vztraja na tej osamljeni domačiji sredi gozda, do katere delno vodi le stezica. Sicer pa ceste niti ne potrebuje, saj nimata ne avta ne traktorja. Toda kljub temu še zdaleč nista osamljena. "Kar naprej imava obiske. Spodaj v Globodolu imam sorodnike, pogosto me obišče hčerka, ki sedaj živi na Golobinjski in razni vikendarji. Pa tale naš pes Tarzan (ki je pohlevno sedel ob mizi in prisluškoval pogovoru) nama dela družbo. Sicer pa imam najraje mir." Najhuje bo, ko bo zapadel sneg in si bosta morala sama dva narediti gaz do "glavne" ceste. Saj Nežka ne gre nikamor, sin pa le mora prinesiti vse potrebno iz trgovine. Nežka se je spomnila, kako je bilo pred dvema letoma, ko je šla v bolnico in so jo morali nesti do rešilca, ki seveda do hiše ni mogel priti. Kaj šele, če bi bila zima!

V službi ni bila nikoli, je pa večkrat poprijela za kakšno sezonsko delo. V gozdu je sadila smrekice, pomagala raznim kmetom v Globodolu ipd. In kako se preživljata sedaj? Težko. Nežka ima po možu majhno pokojnino, ki mora zadoštovati za dva. "Veste, tako sva na samem, da sedaj na stara leta res ne morem biti sama tukaj. Bi me bilo strah. Sin, ki je avtomehaničar, je zato službo pustil in je pri meni. Za hišo imava majhno njivo pa vinograd, tako da si najnujnejše pridelava. Sicer pa ne morem veliko delati, ker me bolijo roke in noge. Živiva skromno, res je. Ampak vseeno sem najraje tukaj v svoji kajžici." Televizije nimata, poslušata pa radio. Nežka zelo rada bere in je naročena na Dolenjski list. "Zelo ga imam rada in vsega preberem, da kaj izvem, pa še druge časopise, na primer Jano, rada prelistam. To mi prinese hčerka. Sicer pa nam poštar pušča pošto v nabiralniku v bližnji vasi in je treba ponjo."

Tako mirno minevajo dnevi Kolenčevima v Grč Vrh sredi gozda. Sreča je biti z naravo, jo gledati in z njo govoriti. "Najlepše pa je tukaj poleti, ko sije sonce in se usedem pod lipo pred hišo ter gledam globodolsko dolino," je ob slovesu še povedala Nežka, ko je spet nadaljevala s presajanjem svojih rožic. Veselje je treba najti v majhnih stvareh. Nežka to ve.

LIDIJA MURN

Kolenčeva domačija edina še živa v Grč vrhu

Za popotnico psovke in žaljivke

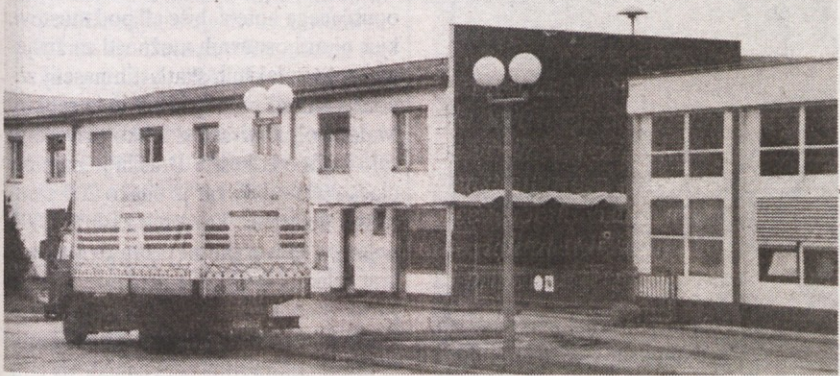

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Kolpa, podjetje iz Rosalnic, v katerem je Peter Henčič čez noč izgubil direktorski stolček.

Pocestne govorice novinarjem praviloma ne služijo kot verodostojne informacije, na osnovi katerih bi pisali ali delali celo zaključke. So pa lahko signal, da se je nekje zgodilo nekaj, kar zaradi kakršnega koli vzroka ni moglo ali hotelo ostati za zidovi hiš in za zobmi ljudi, temveč se je - morda celo hitreje, kot bi nekateri želeli, razširilo med ljudmi.

Tudi zato, ker imajo takšne govorice rade krila, ljudje pa jih pogosto napihujejo kot otroci balone, se jim novinarji, ki jim ni vseeno, kako verodostojno in korektno je njihovo pisanje, izognejo ter poskušajo poiskati uradni vir informacij. To pa je včasih vse prej kot lahko, ne nazadnje tudi zato, ker tisti, ki bi lahko dal informacije, molči. Si s tem naredijo uslugo ali medvedjo uslugo, je stvar presoje vsakega posebej, novinarji pa smo navadno v dilemi: javnost od medijev pričakuje informacije, novinarji, ki smo v službi javnosti, pa naletimo na zaveso molka.

Henčič: "Pripravili so gostilniško akcijo"

Zakaj sem začela z uvodom, ki odstira delček javnosti navadno nepoznanega novinarskega dela? Zato, ker se mi je v poldrugo desetletje dolgem poklicnem novinarskem delu sicer le redkokdaj zgodilo, da sem naletela na blokado informacij. A če že sem, sem se v svoji odgovornosti do bralcev počutila krivo, da morda nisem naredila vsega, kar bi lahko za celovito informacijo. In tako se počutim tudi tokrat, ko pišem o dogodkih, ki so se v ponedeljek, 21. oktobra, pripetili v podjetju Kolpa, d.d., iz Rosalnic pri Metliki. Prvo novico o tem sem čez nekaj dni zvedela po naključju na tisti. Sledili so klici bralcev na uredništvo, zakaj Dolenjski list ne piše o tem. Toda ko sem za naslednjo številko našega časopisa hotela napisati kaj več in se obrnila na - po mojem mnenju - verodostojen vir informacij, je iz vsega, kar sem lahko zvedela od v. d. direktorja Kolpe Mirjana Kulovca, nastala le vest, iz katere je razvidno, da so na izredni skupščini delniške družbe Kolpa iz Rosalnic razrešili direktorja Petra Henčiča ter ga razporedili na drugo delovno mesto. Kulovec je še povedal, da so se na skupščini delničarjev podjetja dogovorili, da ne bodo dajali izjav, zakaj in kako je bil direktor odstavljen, dokler ne razjasnijo vseh okoliščin.

Prav slednje pa je napeljalo Petra Henčiča, da se je obrnil na Dolenjski list. "Nerazumljivo mi je, da še teden potem, ko so me odstavili, ne vedo, zakaj in kako. A želim, da tisti, ki me poznajo, izvedo resnico," je dejal ter položil na mizo zajeten kup papirjev, v katerih so dokumentirani dogodki oktobrskega dne, ko je kot odstavljeni direktor ob psovkah in grožnjah zapuščal s številnimi plakati oblepljeno podjetje. "Za ponedeljek, 21. oktobra, je bila sklicana redna seja skupščine delničarjev Kolpe, d.d., na dnevnem redu pa je bila predstavitev možne spremembe lastninjenja. Toda v soboto pred omenjeno skupščino sem, potem ko sem se vrnil z dvodnevne službene poti v tujini, v domačem nabiralniku našel vabilo brez gradiva za sejo skupščine Kolpe, d.d., v izjemnih razmerah. Sklicana je bila za isti ponedeljek, le dve uri in pol prej kot prva," pove Henčič. "Kot je razvidno iz zapisnika s seje skupščine v izjemnih razmerah, je seja, sklicana ob 11. uri, odpadla, ker jo po besedah predsednika skupščine delničarjev Branka Faleskinija ni sklical on, temveč Henčič.

"Ironija je, da je predsednik skupščine Faleskini sklical skupščino s tistimi, ki so

odšli iz Kolpe in se sedaj ukvarjajo s Kolpi konkurenčnim delom. Jaz pa prav teh nisem vabil na skupščino. Menim, da niso upravičeni do informacij, ki bi jih lahko zlorabili. Sicer pa je iz obširnega zapisnika razviden potek seje, na kateri so na moje delo leteli številni očitki. Če sem hotel karkoli pojasniti, so me prekinjali ali pa sploh nisem prišel do besede. Nisem je dobil niti pred sprejetjem sklepa, s katerim so mi izrekli nezaupnico, čeprav ima možnost zagovora tudi na smrt obsojeni. Na vprašanja, na katera sem sproti odgovoril, pa v zapisniku ni mojih odgovorov. Po mojem mnenju je bil scenarij seje zelo prefinjen. Že ob prihodu v tovarno me je na vratih moje pisarne pozdravil letak s pasjo glavo in iztegnjenim jezikom. Tovarna je bila oblepljena z različnimi napisi. Na njih je na primer pisalo: "Do sedaj smo bili tihi. Sedaj pa je 'počil film'! Delavci Kolpe, danes je zadnja prilika. Da ostanemo pokončni!" Ali pa: "Mi ves dan v poliestru, Henčič na tenis placu! Do kdaj?" Ali pa: "Da slučajno ne mislimo, da prihaja tuj kapital v Kolpo? Ne! V Kolpo prihaja opran denar mafije!!!" A še ni bilo dovolj. Med sejo je eden od članov skupščine zapustil sejno sobo in ko se je vrnil, so se pred tovarno razlegli žvižgi in vpitje, naj me vržejo ven. "Takšen žsprejem" sem doživel tudi, ko sem peš odhajal iz tovarne, kajti službeni avtomobil, s katerim sem se vrnil s službene poti, so obstopili in mi niso pustili več zraven. To je zame gostilniška akcija," pripoveduje Henčič.

Grehi bivšega direktorja Kolpe

Kaj je pravzaprav zagrešil zdaj že bivši direktor Kolpe Peter Henčič? Iz obrazložitve sklepa o njegovi razrešitvi je razvidno, da skupščini ni dal poročila o poslovanju Kolpe, d.d., za leto 1995 in ne predlogov za odločanje o drugih zadevah iz njene pristojnosti, s svojimi nepravilnimi ravnanji v zvezi z izplačili iz blagajne in drugimi ravnanji pa je povzročil veliko razburjenje med delavci. Zato mu je skupščina izglasovala nezaupnico. Upravni odbor, ki je zasedal še istega dne, pa je ugotovil tudi, da mu je morala blagajničarka na njegovo zahtevo izplačevati povračila stroškov za reprezentanco brez računa, s tem pa je poleg predpisov o blagajniškem poslovanju kršil tudi določbo 9. člena individualne pogodbe, ki določa, da ima direktor pravico do povračila le dejansko dokumentiranih stroškov. Henčič na to odgovarja, da so poslovanje v letu 1995 in plan dela za leto obravnavali vsi trije upravni odbori družb, torej Kolpa san, d.o.o., Kolpa ker, d.o.o. in Kolpa, d.d., skupščina pa ne, ker ni več delnic. "14. junija 1994 smo v podjetju sprejeli sklep, da Markovičeve delnice - lastninili smo se namreč po Markovičevem zakonu iz leta 1990 - spremenimo v zadolžnice, da bi se privatizacija lahko odvijala po sedanjem zakonu. Če pa je bilo to, da skupščina o tem ni razpravljala, tako velika napaka, bi me predsednik skupščine lahko opozoril. Po pravilniku o povračilu stroškov in urejanju razmerij za službena potovanja pooblaščen osebja nadzoruje upravičenost službenega potovanja. Če bi bilo s stroški

za potovanja in reprezentanco kaj narobe, bi me tudi lahko opozorila," pravi Henčič in pristavlja, da po njegovem to niso pravi vzroki za njegovo razrešitev.

Se je kdo zbal za stolček?

"Vem, da je nekaj v ozadju, ne vem pa, kaj. Morda je moja napaka, da nisem hodil po gostilnah, ampak sem se ukvarjal s športom. Ali pa morda to, da sem predlagal kot eno od možnih poti za nadaljnji razvoj Kolpe povezovanje s finsko firmo Sanitec. Šlo naj bi za prijateljsko združenje dveh kapitalov. Kolpa je, odkar se je leta 1990 odcepila od Novolesa, veliko gradila, vlagala in se razvijala. 6 milijonov DEM smo vložili v razvoj in prizvodno kerrocka, ki je izključno izdelek Kolpinih strokovnjakov. Pridobili smo certifikat 9001, uredili komercialno-računovodsko-razvojni oddelek v Jedinščici pri Novem mestu in obnovili salon v Rosalnicah. V vseh teh letih ni bilo podjetje nikoli blokirano, plače so bile redne in 244 zaposlenih ni sram povedati, koliko zaslužijo. Prav sedaj smo bili na pragu projekta 'Dobiček Kolpa', ob katerem bi si lahko čestitali, namesto da si pljujemo. Ta projekt vodi gospod Piskar iz ljubljanskega podjetja Management, ki je dejal, da je Kolpa fantastično podjetje, ter nam priporočil, naj tako kot doslej delamo tudi vnaprej. Letošnje leto bi lahko prvič zaključili z dobičkom, prihodnje leto pa z realnim dobičkom, ki bi znašal 8 do 10 odst. A ob tem bi moral vsak polagati račune za opravljeno delo in morda se je kdo v podjetju zbal za svoj položaj. Ven-

dar je Kolpi manjkalo obratnega kapitala za razvoj in širitev izdelkov na trgu. Prav Sanitec je bil pripravljen odkupiti delnice od države, modernizirati opremo v naši tovarni in prispevati denar za vračilo neugodnih posojil, kar bi skupaj veljalo v letošnjem letu 6 milijonov DEM; v naslednjem letu pa bi vložil še 1,5 milijona DEM v posodobitev opreme. Želja Saniteca je, da pride na slovenski trg s sanitarno keramiko, kar ni konkurenčno Kolpi, ampak bi se programa lahko dopolnjevala. O Sanitecovi pomoči sem se posvetoval na skladu za razvoj in agenciji za privatizacijo in vsi so v superlativih pohvalili možno povezavo. Kolpine delavce je zanimalo le, če bodo imeli še naprej delo. V tej povezavi bi ga bilo zagotovo dovolj. Samo za primer: v letu 1997 smo v Kolpi načrtovali 24,5 milijona DEM realizacije in s tem 11 odst. dobička. V sodelovanju s Sanitecom pa bi bilo ob istem številu zaposlenih 29 milijonov DEM realizacije in 32 odst. dobička. Leta 2001 bi bila realizacija že 40 milijonov DEM ali skoraj dvakrat več kot letos," pojasnjuje Henčič.

"Ko sem dva tedna po moji razrešitvi predajal posle in se pogovarjal z v.d. direktorja Mirjanom Kulovcem, sem prišel do zaključka, da v Kolpi že spoznavajo, da je povezava s Sanitecom potrebna, sicer jih bo vzel hudič," pravi Henčič, ki je sicer še vedno zaposlen v Kolpi. "Premestili so me v službo varstva pri delu, ki je nadzorna služba, in bi se torej še izživljali nad menoj. To je tako podla poteza, kot bi utapljajočemu po-

nudili kozarec vode. Tega mesta ne nameravam zasesti in ne verjamem, da bom še kdaj delal v Kolpi. Kolektiv je v mojih očeh izgubil vse zaupanje, a sem solidaren do tistih, ki niso nič krivi, zato kljub temu da bi lahko nagajal, pomagam po svojih močeh, da tovarna še dela. Res pa je, da te dogodke s pridom izkorišča firma Mont Kemija iz Zagreba, ki je Kolpin največji konkurent," pravi ter ob tem pristavi, da ne more požreti besed, ki jih je na seji skupščine v izjemnih razmerah izrekel Branko Faleskini, češ da morajo s Henčičem ravnati pošteno. "Kako naj ob vsem, kar sem doživel, temu verjamem, zlasti še, ker je, ko sem odšel, taisti gospod dejal delavcem: 'Jaz sem odstranil direktorja, vi pa dajte plakate in delajmo naprej, kot da se ni nič zgodilo.'"

Druga plat

Takšna je torej zgodba Petra Henčiča, ki jo je želel povedati vsem, ki ga poznajo in hočejo zvedeti resnico. Ker pa ima vsaka medalja dve plati, sem želela zvedeti še drugo. A sem, kot sem napisala že v začetku, naletela na zid molčečnosti. V. d. direktorja Mirjan Kulovec ga je utemeljil s tem, da ima nad sabo skupščino in upravni odbor, katerih želje in ukaze mora izpolnjevati. "Dogovorjeno je bilo, da ne dajemo v javnost nikakršnih izjav, ker nečemo delati politike Kolpe preko medijev. Ker pa Peter Henčič posreduje javnosti enostranske informacije, bomo po skupščini, ki bo okrog 20. novembra, dali skupno izjavo. Sicer pa je Henčič še vedno član našega kolektiva, ima delovno mesto, pisalno mizo, telefon in ima pravico še dve leti dobivati plačo," je bilo vse, kar je bilo moč zvedeti iz Kolpe.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

BREŽIŠKI MOST OBNOVLJEN

Dva bregova in most med njima

Brežiški most z dvema železnima lokoma prek Save in enim prek Krke in z zidno ograjo na obeh koncih je vsekakor mestna znamenitost, ki danes šteje za tehnični spomenik. Zgradili so ga Avstrijci pred 90 leti in je širok 5 in dolg 524 metrov ter je bil takrat tretji najdaljši most v avstroogrski monarhiji. Slovesna otvoritev mostu je bila 25. avgusta 1906. V desetletjih po tistem ga je bolj ali manj uspešno razjedal zob časa. Vse do petdesetega leta, ko so most začeli popravljati, je kljuboval času in vremenu. V zadnjih tridesetih letih, pa vse do pred kratkim ni bil deležen nobenih tehničnih izboljšav in večjih vzdrževalnih del. Njegove železne loke je razjedla sol in pospešila njegov propad, tako da so morali most leta 1987 zapreti za promet.

Most je bil do leta 1937 v lasti takratne mestne občine Brežice, uporabniki mostu pa so za prehod čezenj plačevali mitnino. Ponoči so most zapirali z železnimi vrati. Kot navaja brežiški novinar Vlado Podgoršek v Nedelu, je "za eno osebo prehod prek mostu v obe smeri stal pol dinarja oziroma toliko kot ena mala zemlja. Za enoprežni voz z voznikom je bilo treba odšteti 4,50 dinarja. Šolarji, dijaki in obrtniški vajenci so imeli popust in so za mesečno karto plačali 2,50 dinarja." Domačini vedo povedati različne podrobnosti o plačevanju mitnine. Ljudje so hoteli čez most kar najceneje. Tako se je pogosto zgodilo, da se je iz skupine ljudi eden pogovarjal z mitničarjem in ga zamotil, nekaj pa jih je tačas steklo čez most.

Ker občina z mostnino in drugimi prihodki ni zaslužila dovolj, da bi vzdrževala most, ga je od nje prevzela v upravljanje takratna banovina. Potem je bil vse do izgradnje novega betonskega mostu med Catežem in Brežicami v upravljanju države. Letos so ga, kot rečeno, popolnoma obnovljenega znova predali v uporabo.

Za mesto in širšo okolico je bil most pomemben ves čas. Brežice, mesto nad sotočjem Save in Krke, je bilo že od nekdaj znamenito stičišče poti. Lega Brežic ob stičišču Štajerske in Kranjske in blizu Hrvaške je bila pomembna predvsem za promet, saj se v Brežicah križajo nekatere pomembne ceste.

Brežiški jekleni most je približno tam, kjer je prej postaja broda, ki je dolgo časa povezoval oba bregova Save in ki je

bil tako tudi vez med večnimi tekmeči Štajerci in Kranjci. Brod na Savi je bil tudi v Brežicah pomembno prevozno sredstvo. Brežice so bile znane kot trgovsko mesto, kar je bilo povezano tudi z rečnimi prevozi. Zdaj je sicer bolj malo znamenj o brodarstvu na Savi, ki je bilo dolgo časa gospodarsko pomembna dejavnost. Vendar je reka naredila svoje v življenju mesta in zaledja. Tako sta bili v okolici Brežic pristanišči na Jesenicah na Dolenjskem in v Krški vasi, mestno savsko pristanišče je bilo blizu sedanje Jutranjke.

Pomembna transportna oblika vse do leta 1946 je bilo splavarjenje lesa iz gozdov po rekah. Tudi po Savi mimo Brežic so savinjski splavarji vozili na vzhod les, apno, oglje, lončevino in drugo blago. V gostilnah ob Savi v Radečah, Krškem in Brežicah je bilo za splavarje dobro poskrbljeno. V Krškem ali Brežicah so na splav naložili tudi vino.

Nekateri lesni trgovci iz Zgornje Savinjske doline so v krajih okoli savskih pristanišč dokupili les, dali zbiti splave in jih pridružil splavom od doma ali pa so les samo določili na svoje splave. Zato so bile ob savskih pristaniščih tudi lesne trgovine, ki so jih pogosto imeli gostilničarji ob Savi, ki jih imajo tudi Brežice.

Povezanost ljudi z gozdovi, vodami in preživetjem je dalo ljudem, ki so se ukvarjali s splavarjanjem, poseben etnografsko-socialni pečat, tako kot je del žive brežiške zgodovine tudi omenjeni most čez Savo in Krko.

Slovesna otvoritev mostu je bila 25. avgusta 1906, kot rečeno. Iz tistega časa

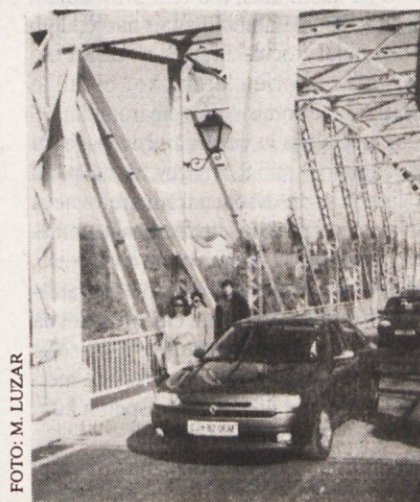

FOTO: M. LUZAR

Brežiški most čez Savo in Krko oktobra 1996

je pismo okrajnemu glavarstvu v Brežicah. V pismu, ki ga hrani Posavski muzej Brežice, med drugim piše:

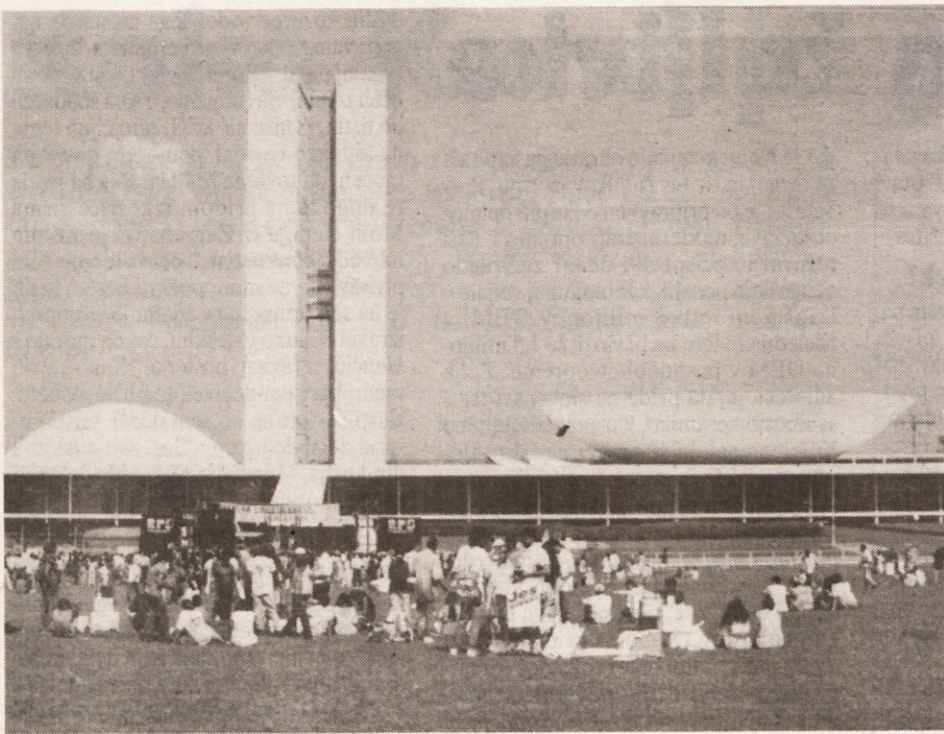
"Dne 25. in 26. avgusta t.l. slavi mestna občina Brežice otvoritev novega mostu in bo izkoriščala to slavo za vsenemško manifestacijo. V to svrhu povabljeni so nemški gostje, od vseh krajevnih se je bati izgrediv. Podpisana prosi v imenu vseh brežiških slovenskih posestnikov c. k. okrajno glavarstvo, naj priskrbi zadostno število orožnikov v brambo in varstvo brežiških Slovencev in njih posesti tim sigurneje."

Do mednarodnih obračunov ob otvoritvi prenovljenega mostu letos ni prišlo. Bilo pa je precej strankarskih in drugih debat o tem, ali je most primeren za enosmerni ali dvosmerni promet, skratka o tem, čemu naj most služi. Tudi tokrat so bili poklicani "orožniki". Ti sicer niso prišli "v brambo in varstvo brežiških Slovencev in njih posesti", vendar v naelektrnem ozračju, ko so grozili tudi z razstrelitvijo, brez policije ni šlo.

Zdaj Brežičani čakajo, kako jim bo minil čas do takrat, ko bo za most napočil spet kateri velikih zgodovinskih trenutkov.

MARTIN LUZAR

Glavno mesto Brazilije je bilo po načrtih postavljeno povsem na novo, zato je zanj značilna moderna arhitektura, kot sta katedrala (na sliki desno) in parlament.

FOTO: T. GAZVODA

Dežela lepote in različnosti

Po 10-urni vožnji z letalom, ki je v tem času s hitrostjo od 800 do 900 km/h preletelo dobrih 8 tisoč kilometrov, smo pristali v Fortalezi, obalnem mestu na severovzhodu ene največjih držav sveta - Brazilije. V državi, katere ime je dolga stoletja simboliziralo tropski raj na zemlji in ki je vzbujala domišljijo Zahoda tako zaradi specifične kulture, norih karnevalov, ogromnega porečja temne Amazonke ali morda zaradi več kot 8.000 kilometrov obale.

Če smo Dunaj, kjer je bila temperatura le nekaj stopinj nad ničlo, v začetku oktobra sicer zapustili pripravljeni na obljubljene tople kraje, nas niti kratka poletna oblačila niso obvarovala pred presenečenjem. Nad deželo, ki jo mnogi poznajo po kavi, po največji reki na svetu ali svetovni nogometaški zvezdi Peleju, morda pa po kriminalu, ki Brazilijo uvršča na drugo mesto na svetu (kar smo občutili tudi na lastni koži, a o tem prihodnjič), se je že spuščala noč, vendar nas je kljub temu objel vročinski val. Pa ne zaradi delovanja motorjev letala, kot bi lahko obiskovalec pomislil v prvem trenutku. 30 stopinj Celzija in visoka zračna vlaga sta skupino osmih Slovencev, ki smo prišli v Brazilijo predvsem zaradi svetovnega prvenstva v praktičnem streljanju, pomenili pravi šok. Pravzaprav smo imeli srečo, da je v tiste kraje na drugi strani ekvatorja šele prihajala pomlad. Občutek, kot da te nekdo polije z vedrom kropa, se je razblinil, takoj ko smo po nekaj sto metrih hoje po letališki stezi prispeli h kontrolorjem potnikov.

Srečanje z njimi bi bilo gotovo precej krajše, če ne bi imeli fantje pri sebi sedem pištol in skupaj okoli 6 tisoč nabojev velikega kalibra, kar pa nekaj pomeni v državi, ki je glede posedovanja orožja zelo stroga. Situacija je sicer znana iz domačih logov, a kljub temu: Brazilija je gostila preko 600 najboljših strelcev vsega sveta, prav zato bi bili lahko mejni organi bolj pripravljeni na sprejem orožja v državo. Tako smo se pogosto srečali z začudenimi obrazi, kot da bi prvič videli več pištol na kupu.

Vročina ga je premagala: povsem običajen prizor na brazilski ulici.

ob začetkih vikendov v kolonah bežijo v prijaznejše kraje, ki jih sicer v Braziliji ne manjka.

Na svetu bi verjetno težko našli mesto, ki bi bilo primerljivo s tem glavnim mestom, ki bi bilo tako sterilno, strogo organizirano in pusto, za nameček pa še eno najdražjih mest v Braziliji, čeprav si nekateri prizadevajo, da bi poudarjali veličino arhitekture, ki ima temelje v egipčanski in hebrejski kulturni dediščini.

Egipčanski duh nad mestom

Pogled iz zraka odkriva neverjetno obliko mesta, ki je bilo grajeno v obliki ptičja Ibsa - svete štokljke starih Egipčanov. V Braziliji najdemo tudi piramidalno obliko stavbe, v kateri je narodno gledališče. Tudi katedrala, katere moderne oblike, kot jih opisujejo turistične karte, temelji na spoštovanju grške kulture, kipi prerokov pred katedralo - trije na levi in eden na desni - pa spominjajo na stari Egipt, kjer so bili pred vsemi templji kipi bogov.

Na robu mesta je veliko umetno jezero, ki je bilo narejeno zato, da vzdruže vlago v celem mestu, ki leži na kar 1.100 metrov visoki planoti Goiás, čeprav vremenske razmere sploh ne dajo čutiti takšne nadmorske višine. Nalogo uravnavanja vremena je imelo tudi jezero Moeris v Egiptu, ki je bilo prvo umetno jezero na svetu. Tisti, ki se ukvarjajo z vprašanjem, ali je Brasília egipčansko mesto, našli podobnost pri voditelju. V starem Egiptu je Aknaton pred 3.580 leti zgradil Aton, načrtovano mesto, ki je odigralo veliko vlogo v verski tranziciji države. Tudi mesto, ki ga je zgradil Juscelino Kubitschek, je močno vplivalo na socialni in politični razvoj države. Tako kot Aknaton je tudi Kubitschek tragično umrl 16 let po otvoritvi mesta, katero je zgradil.

Simbol Brasilie je tudi narodni kongres. Stavba z dvema stolpoma, v katerih je po 28 nadstropij, je povezana z dvema prehodoma in ima obliko črke H. 21. aprila, na rojstni dan Brasilie, sonce vziđe natančno med stolpoma. Tudi tu najdemo povezavo s starim Egiptom. Na faraonov rojstni dan je bil sončni vzhod prav na vrhu Keopsove piramide. Seveda pa se podobnosti z zgodovino ne končajo. Posebno poglavje predstavlja numerologija, ki je vtkana v glavne stavbe Brasilie. Seštevanje in množenje števila stopnic ter nadstropij odkriva zanimive (in zapletene) povezane z Egiptom.

Mesto brez duše

Načrtovalci so mislili na vse in večino stvari pospravili kot v škatlice. Tako najdemo v enem predelu mesta same bolnišnice, v drugem banke ali šole, vzdolž ceste v dolžini približno dveh kilometrov so nanizana vsa ministrstva, v drugem

koncu lahko najdemo vse mogoče ambasade, celo jugoslovansko, ki je bila druga zgrajena ambasada v tem glavnem mestu in spada med razkošnejše, saj je vsa v marmorju, zgrajena pa je bila ob pričakovanem obisku predsednika Tita, enega prvih tujih predsednikov, ki je obiskal glavno mesto Brazilije.

Medtem ko se nastanite v enem od več kot 50 hotelov in motelov, lahko zgodovino mesta in države spoznate v več kot 20 muzejih, obiščete številne trgovske centre, moderne restavracije, spoznate različna verstva, ki so našla svoj prostor v glavnem mestu, in si predvsem ogledate znamenite stavbe, zaradi katerih so nekateri Brasília nadelili ime galerija na prostem.

Turista vsak turistični vodič popelje do televizijskega stolpa, od koder seže pogled na vse strani mesta, stolp pa je tudi odličen za orientacijo, saj je viden daleč naokoli. In kljub številnim znamenitostim, ki so posejane na vseh koncih mesta, kraj nima prave duše. Pravzaprav me ni presenetilo, ko sta dva prijatelja - Slovenca najela avtomobil z neomejenimi kilometri samo zato, da bi našla center Brasilie. Po dveurni vožnji sta presenečena

NARAVNE ZANIMIVOSTI

"Jazbina" pri Podturnu

Če bi skalovje in kraške jame znali govoriti, bi bilo za okolico Podturna zelo veliko zgodovinskega gradiva. Več bi vedeli tudi o skrivnostni jami pri Podturnu, ki nosi ime Jazbina.

Podzemsko votlino ravne smeri je najbrž izdolbila tekoča voda, saj nedaleč od jame v Podturnu izvira velik studenec, ki so ga vse bližnje vasi Topliške doline izrabile za črpališče vode in je tako voda iz tega studenca v slehernem zaselku. Velik izvor vode je tudi zahodno od jame, kjer je nekdanji poganjal mlinška kolesa in žago.

Iz pisanih virov vemo, da so jama Jazbina izkoriščali kot naravno hladilnico za meso in pijače že graščaki. Tudi pivo iz soteške grajske pivovarne so hladili tam, saj ima jama pozimi in poleti vedno enako temperaturo, se pravi poleti je hladna, pozimi pa ne premrzla.

87-letni Ludvik Markovič, ki je gasilec že od leta 1929, pove, da so imeli pri Jazbini v vseh teh letih veliko gasilskih veselic. Lastniki gozdovja Auerspergi jim nikoli niso delali težav, če so se tam zbrali.

Z dostojnim pristopom, do te jame Jazbine, ki je v zelo lepem prostoru pod gozdom, bi se dalo marsikaj narediti v turistične namene. Morda bi v poletni sezoni postavili lesen kiosk v obliki bruna-

ugotovila, da sta nastaljena v samem centru mesta, tam, kjer je zgoščena tudi večina hotelov.

Revežem se ne piše dobro

Mesto ni bilo zgrajeno za reveže, zato tu ni prostora zanje. Kljub temu številni najdejo svoj prostor ob robu kakšnega opuščene hotela, hiše ali pod mostovi, kjer ni niti osnovnih možnosti za življenje, zato iz takšnih škatlastih naselij zaudarja smrad po odpadkih in iztrebkih. Malce bolj situirani si lahko privoščijo celo kakšno kokoš. V Brasília je najnižja plača 200 realov, kar je enako 200 ameriškim dolarjem. Zdravnik zasluži 1.000 dolarjev, univerzitetni profesor pa dvakrat toliko. (Razliko je profesor, ki smo ga spoznali, ko je kupoval letalsko vozovnico za Nemčijo, pojasnil z besedami: "Profesor mora zdravnika naučiti, da lahko zdravi.")

Prav profesorji so v glavnem mestu deležni posebnih pozornosti. Tako lahko na primer v restavracijah ob predložitvi posebne profesorske izkaznice jedo po polovičnih cenah, ki veljajo za vse, ki gredo z njimi. Seveda pa so deležni vsaj dvakrat toliko pozornosti pri postrežbi, kar smo občutili tudi na lastni koži, ko smo šli trije Slovenci na ogled mesta z enim od profesorjev brasilske univerze. Kaj pomeni profesorska plača v glavnem mestu Brasilije, pove tudi 800 dolarjev mesečne stanarine za srednje veliko stanovanje. Zato pravzaprav ni čudno, da so cene nekoliko dražjih izdelkov, kot na primer oblek, čevljev ali tehnične robe, izražene v obrokih. Če smo prej mislili, da so ti izdelki zelo poceni, smo kmalu spoznali, da v izložbah visijo cene za enega od treh obrokov, kar je bilo zapisano z desetkrat manjšimi črkami kot cene.

Brazilija je še pred leti veljala za poceni deželo in je bila zato za turiste pravi raj. Še v 60. letih je bila zaradi tujih vlaganj priča gospodarskemu čudežu, vendar je od velikih dobičkov, ki jih je zagotavljala država, obogatela le tujina in peščica domačih bogatašev. Na začetku 70-ih let se je začela gospodarska kriza (ta traja še sedaj), ki jo je vlada poskušala zaveziti s programom Brazil Novo. Ukinili so prejšnjo valuto kruzejro in uvedli real. Za en dolar je bilo tako možno dobiti en real, prej pa celo deset.

V Braziliji obstajajo tudi dežele in ljudje, ki se ravna po geslu: "Danes je zabava. Ne gremo domov, ker je jutri služba, ampak jutri raje ne gremo na delo, ker je danes zabava." A več o tem prihodnjič.

TANJA GAZVODA

FOTO: T. VIRANT

Vhod v Jazbino

rice, ki bi se zelo lepo ujemala z okoljem, da bi obiskovalci Jazbine imeli kaj za prigrizniti in popiti ali možnost, da si kupijo kakšen spominek. Trud bi se kaj kmalu poplačal. Ali res ne znamo naše deželice predstaviti našim pa tudi tujim turistom? Zdaj sta Jazbina in čudoviti prostor ob nji neizkoriščena, le kakšen naključni popotnik zaide včasih tja. Če so imeli še v času mladosti staroste podturnskih gasilcev veselice pri Jazbini, zakaj ne bi se danes poskusili. Tudi topliška šola bi lahko kdaj popeljala svoje učence na ogled jame. Narava nam kar sama ponuja svoje darove, le vzeti jih moramo.

TONE VIRANT

Rezika in Janez Šurla iz Kranja

Trta obrodi tudi na Gorenjskem

Kako prijetno dišeč in okusen je bil nekdanji golaž v Hrastarjevi gostilni v Šmihelu, kako spretno so se obračale žanjice na Šrajevi njivi v Stranski vasi, kako čisto in hitro so znali pokositi fantje Langerjev travnik v Pogancih in kako spretno so zastavili svoja ostra orodja podgorski tesarji na Mrvarjevem hribu nad Škrjančami! Na Partizanski cesti v Kranju se pogovarjamo o teh stvareh. Tu je za stanovanjskimi bloki parcela, kjer zemlja daje najrazličnejše povrtine, in tu obilno obrodijo češnje in slive. Tu se že desetletja vije vinska trta, ki jo skrbno neguje dolenjska roka.

Verjetno pa pridelek ni tisto, kar je Rezko in Janeza Šurla ob prvih pomladanskih sončnih žarkih gnalo na vrt za blokovskimi garažami. Vojni po sveži zemlji ju je ves čas spominjal na njuno mladost, ki sta jo preživela tam daleč pod Gorjanci. Sprva sta se še kar pogosto vračala v rodne kraje in tako potešila svoje domotožje, potem pa je prišla starost in z njo vse tegobe, ki jo spremljajo. Potovanja v kraje njune mladosti so postajala vse redkejša, zato pa so spomini rasli iz gorenjske zemlje. Janezove roke, prej vajene obrezovanja in vezanja v domačem vinogradu na Ljubnu, so se posvetile trsu, ki so ga zasadile v gorenjsko zemljo. Trs je hvaležno rasel, Rezka in Janez pa sta ga ovesila s svojim domotožjem.

Rezka se je pred dobrimi devetdesetimi leti rodila pri Rozenbergerjevih v Stranski vasi pri Novem mestu. Njen oče Tone je bil kmet in tesar, mati Marija gospodinja. Otroci so morali kmalu od doma za kruhom. Rezka je po osnovni šoli odšla za nekaj let služiti v Podgrad, od tam pa kelnariti v Hrastarjevo gostilno v Šmihel. Na tisti čas ima Rezka lepe spomine. Lastnika gostilne sta bila prijazna, prav tako gostje, ki so se v njej ustavljali. Zlasti je bila polna ob nedeljah. Takrat so vanjo vreli prebivalci iz bolj oddaljenih vasi šmihelske fare, ki so prišli k jutranji maši, potem pa so zavili še na požirek v bližnjo gostilno. Zraven so si privoščili še dišeči golaž, ki sta ga že dan prej pripravili domača gospodinja in Golobova Rezi iz Stranske vasi, ki je pomagala v kuhinji. Tudi ob semanjih dnevih je bila gostilna polna. Takrat so se v njej ustavljali kmetje, použili toplo juho in zalili uspelo kupčijo.

Z Golobovo sosedo pa je imela Rozenbergerjeva Rezi še eno doživetje, ki se ga še sedaj rada spominja. Gospodar Franc Hrastar, ki je bil tudi kmet, se je pripravil k žetvi in razmišljal, kje bi najel žanjice. Pa mu je rekla Rezi: "Nikogar ni treba najemati. Jutri prinesite zajtrk na njivo, za drugo bova poskrbeli midve." In

res, ob prvem svitu sta bili Rezki iz Stranske vasi, ena točajka, druga kuharica, vsaka s svojim srpom že na Hrastarjevi njivi in dopoldne je bilo žito v snopih. Seveda žanjici nista bili začetnici, saj sta bili kmečkega dela vajeni od doma. Na tekmovanju žanjic na Šrajevi njivi v Stranski vasi, ki ga je pripravilo domače Društvo kmečkih fantov in deklet, pa je Rozenbergerjeva Rezika zasedla celo drugo mesto.

Kmečke in gostilniške idile pa je bilo za Rozenbergerjevo Reziko konec, ko se je leta 1936 preselila v Kranj, kjer je služila pri premožnejši družini, nato pa se je zaposlila v Savi. Istega leta je za njo prišel tudi Janez in dve leti pozneje sta se poročila.

Janez se je rodil leta 1909 Ani in Janezu Šurla na Gorenjih Lakovnicah. Tudi on je odrasel v kmečkem okolju. Spominja se, kako je dolina pod njim oživila v eno samo gradbišče, ko se je belokranjska železnica prebila skozi tunel v Stranski vasi in počasi lezla proti Beli krajini. Spominja se tudi, kako je gostilna, ki jo je Bon iz Gotne vasi odprl tudi v Stranski vasi, prav na račun železnice dobro služila. Spominja se tudi, kako so učenci s podgrajskim učiteljem na čelu koračili skozi vas, da bi v Birčni vasi pričakali prvi vlak. Kmalu zatem so se pri Šurlovih zbrali fantje in moške iz bližnjih vasi, nekaj popili, potem pa s pesmijo na ustih odšli na fronto, kamor jih je poklical avstrijski cesar. Mnogi med njimi se niso nikoli več vrnili, Janezov oče pa je imel srečo, da so ga zajeli Rusi. Za njih je potem delal v rudnikih, poleti pa pomagal pri žetvi in mlačvi. Ko se je po štirih letih vrnil, se je komaj življal spet v domače razmere. "Kolikor žita pridelajo Gorenje in Dolenje Lakovnice skupaj, toliko smo pa samo raztresli na ruskih poljih, ki smo jih tam poželi," je pripovedoval. Potem se je pa hitro lotil dela. Predno je odšel na vojsko, je pripravil les, po štirih letih, ko se je vrnil, pa je postavil skedenj. Če bi njegove kosti strohnele na fronti, bi verjetno strohnel tudi tisti les. Tako je življenje.

Njegov sin Janez je, tako kot ostali lakovniški fantje, pel na vasi in tako kot več drugih fantov iz vasi se je tudi on izučil za tesarja ali "cimermana", kakor so rekli tistim, ki so bili spretni v obdelovanju lesa in v postavljanju lesenega ogródja in ostrešja za hiše in gospodarska poslopja. Iz Podgorja ga je zaneslo v Kranj, kjer sta se z Rozenbergerjevo Rezi ko poročila. Tudi on se je zaposlil v Savi. V Kranju imata sedaj dve vnučinki in štiri pravnuke, tam pa še raste tudi trta, njuna vez s sončno mladostjo na Dolenjskem.

TONE JAŠE

Krvava tragedija na Gornjih Lazah

Leta 1941, pred dnevom mrtvih zvečer, je močno snežilo. Belokranjska četa, ki je tistega dne nameravala prečkati Krko, je spremenila načrt in se vrnila v Podgorje, v vas Gornje Laze, kjer se je na dveh kmetijah nastanila čez noč. Tu so jo ponoči presenetili Italijani in precej borcev pobili. Kako je doživljal tisto noč pripoveduje France Avsec, ki je, takrat star šestnajst let, pri Mavsarjevih služil za pastirja. Po njegovi pripovedi je za Dolenjski list zapisal Tone Jakše.

Partizani so 28. oktobra na Smuku ustanovili Belokranjsko četo. Potem so prišli k nam, od nas so šli v Podgrad, iz Podgrada pa so hoteli iti na pomoč partizanom, ki naj bi napadli Bučko, a je bila Krka že tako narasla, da so načrt opustili in se vrnili v Podgrad. Od tam so skozi Spodnjo Pristavo v koloni z razvito jugoslovansko zastavo spet prišli na Gornje Laze. Bilo je okoli štirih popoldne in sneg je močno padal. Trije karabinjerji so bili takrat na Pristavi in so jih videli. Zbali so se in jo ucvrli proti Novemu mestu. O tem so fantje pripovedovali, ko so prišli sem.

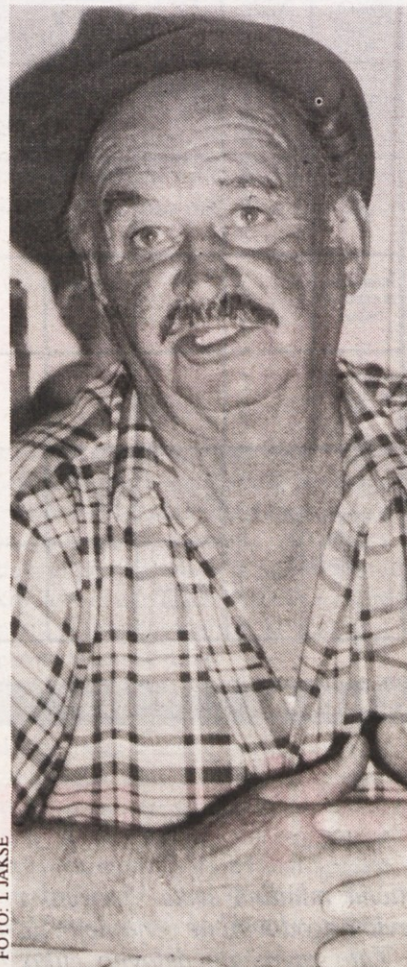
Ob tri četrt na šest zvečer so prišli sem. Snega je bilo že kakih trideset centimetrov in še je snežilo kot za stavo. K naši hiši jih je prišlo petnajst, k sosedovi, Šobarjevi, pa štirinajst. Prej, ko so se odpravljali na Bučko, jih je bilo trideset, ko so se vračali, pa so verjetno enega poslali kam drugam za zvezo. Pri nas so vprašali, če lahko prenočijo. Gospodar ni mogel reči ne. Gospodinja jim je skuhala večerjo, po domače, krompir in fižol. Fantje so lupili krompir in se šalili. Bili smo sami domačini, Belokranjci. Jaz sem poznal edinole Koširja iz Črnomlja, drugih ne, kajti bil sem še mlad in še nisem hodil dosti naokoli. Košir je imel skupaj s Fabjanom, tudi iz Črnomlja, komando nad skupino.

Niso postavili straže

Ko smo povečerjali, je od Šobarjeve hiše prišel Košir k nam in Fabjanu, ki je bil nekakšen komandant skupine, ki je prenočevala pri nas, in mu rekel, naj postavi zunaj stražo. Da bo tudi on storil tako, je dejal, saj so Italijani v bunkerjih ob železnici le kak kilometer stran. Pa je Fabjan ugovarjal, da ne bo postavljali nobene straže. "To, kar smo mi zdaj prehodili v dveh urah, imajo Italijani dovolj za dva dni pešačenja," je dejal.

Košir je prišel še enkrat in opozoril Fabjana, naj postavi stražo, a ta je še vedno vztrajal pri svojem. Prišel je še tretjič, tedaj je prišla z njim Milka Šobarjeva s čelado na glavi. Malo so se šalili okoli tega, a straže tudi tedaj ni nihče postavil. Potem so se fantje sezuli in mokre čevlje pustili pri topli peči, da bi se posušili. Tudi bombe so pustili v sobi; bilo jih je za eno košaro. Odeje in puške pa so vzeli s sabo. Šel sem z njimi na hlev in jim posvetil, da so si poiskali ležišče v senu. Ura je bila pol devetih zvečer, ko sem prišel nazaj v hišo. Sezul sem si čevlje in jih vrgel v podpeček, Alojz, gospodar pa si je ogledoval zemljevid, ki so ga partizani pustili na mizi. Gospodinja ga je karala, naj se ne briga za njihove stvari.

Vse je utonilo v zimski tišini, a ne za dolgo: presekala sta jo dva strela. Skočil sem k oknu, pogledal ven in vzkliknil: "Stric, Italijani so tu!" Bolj slutil kot videl sem pojave v temi. V tem je že zaropotalo po vratih. Gospodar mi je rekel, naj grem odpret. Ko sem vrata odpiral, sem zagledal bradato pojava italijanskega vojaka. Mimo mene je vrgel bombo v sobo. Šrapneli so brizgnili naokoli, črepinje in posode so padale po tleh v kuhinji in v hipu je bilo notri polno Italijanov. Videli so kup čevljev na tleh, krilili z rokami in vpili. Od besed sem razbral le "... porka dio..." in "...komunista..." Zunaj pa je pokalo kot na sodni dan. Očitno smo bili obkoljeni. Kmalu se je zunaj posvetilo. Zagorel je pod. Bil je nov, s slamo krit. Tudi kašča je bila s slamo krita. Vse je gorelo in svetlo je bilo kot ob belem dnevu. Nemogoče je bilo, da bi kdo kam pobegnil. Pogledal sem skozi okno in vsepovsod videl čelade, ki so se svetlikale v

France Avsec

svetlobi, ki so jo metali plameni. Očitno je bilo, da je obkoljena samo naša hiša.

"Jo, pod gori," je tarnal gospodar. Gospodinja pa mu je odvrnila: "Lojze, tiho bodi, vse bo v redu, samo če bomo ostali živi." Ona je bila kakih dvajset let starejša od njega in je že marsikaj doživela. Spominjala se je še prve svetovne vojne in ljudi, ki so za vedno ostali v njej. Lojze je bil doma iz Semiča, pri Mavsarjevih je služil in potem ostal pri njej.

Ubili ranjenca

Bilo je pred polnočjo, ko je prišel v izbo italijanski oficir. Le sergente je znal nekaj besed slovensko, on pa nič. Dal je gospodarju v roke svetilko in ga potisnil skozi spodnja vrata. Nekaj mu je spotoma dopovedoval, verjetno, da se morajo partizani predati. Hiša in hlev sta bila čisto blizu. Gospodar je odšel v hlev in prinesel v sobo ranjenega partizana. Vsa kri mu je že odtekla. Italijani pa so partizana hitro zgrabili, porinili ven na stopnice in ga ubili. Gospodar je moral še enkrat v hlev. Prinesel je še enega težkega ranjenca in Italijani so tudi tega ubili. Približno do tri četrt na dve je bila tišina. Potem pa je oficir še enkrat poslal gospodarja ven. Zunaj ni bilo nobenega partizana več. Gospodar se je vrnil, in ko je hotel vstopiti v hišo, ga je eden od Italijanov blizu vhoda dvakrat zabodel z bajonetom. Stal sem pri oknu in vse videl. Slišal sem, kako je gospodar zaječal. Rekel sem gospodinj: "Zdaj so pa njega zaklali!" V tem je že vstopil oficir in naju pričel naganjati spat. "Dormire, dormire!" je vpil in kazal na posteljo, a midva ga nisva mogla ubogati. Kako bi, pri vsem tem, kar se je tisto noč dogajalo!

Minute so bile neskončno dolge. V tišino je zopet nekaj zaprasketalo. Pokazal se je ogenj pri hlevu, kjer sem v koše za naslednje jutro pripravil krmo za živino. Eden od Italijanov v izbi mi je v roke potisnil vedro vode, ki je ostalo še celo, vse drugo je razbito od prve bombne eksplozije ležalo po tleh, in me spremljal še vogla hiše. Tam je počakal, kajti naprej se

Italijani niso upali. Najprej z vodo in potem s snegom, ki sem ga metal na ogenj, sem pogasil zublje. Videl sem mrtva partizana in gospodarja, ki so ležali umorjeni zunaj na stopnicah. Previdno sem se splazil nazaj v hišo. Potem je bil mir do jutra.

Zjutraj ob pol sedmih je prišel Luzar, tisti, ki je Italijane pripeljal sem. Pozneje je veljal za izdajalca in za to so ga tudi obsodili. Pozabil sem povedati, da so Italijani, ko so šli čez Gornjo in Spodnjo Pristavo, na Spodnji Pristavi vzeli vodiča, Kralj se je pisal, ime sem pa pozabil. Ta jih je peljal proti Gornjim Lazam, a so zaslišali psa na Radohi in krenili najprej tja, če nebi, bi bili pri nas še prej. Na Radohi so pustili Kralja, naprej pa je šel z njimi Luzar. Moral je iti. Saj bi moral tudi jaz, če bi mi tako rekli. A izdajalec se lepše sliši in je potem bilo tako. Luzar je bil v Cankarjevi brigadi, pa so prišli fantje ponj in so ga v dobinski hosti počili.

No, ta Luzar mi je zjutraj rekel, da bodo Italijani zažgali še hlev. Res so se zdaj že upali do hleva, ki je bil skupaj s svinjakom. Odvezali so živino, šest glav goveje živine je bilo. Hlev je zagorel. Stal sem na vogalu hiše in vse videl. S hleva je skočil na tla en partizan. Za tnalom, kjer smo ponavadi sekali drva, pa je ležal italijanski mitraljezec s pomočnikom. V hipu je bil pri njiju in vsakega z enim strelom iz pištole pokončal. Uspelo mu je steči še kakih petnajst metrov, potem so ga podrle italijanske krogle. Na drugo stran hleva je skočil še en partizan. Tega sem videl šele pozneje, ko je ležal že mrtev. Italijani so potem svoje mrtve zavili v odeje in jih z vso spoštljivostjo odstranili, od sosedov pa so prinesli vrvi, z njimi zvezali padle partizane in jih zvekali na kup. Vtem se je prikazal še en partizan. Med presenečenimi Italijani jo je bos ucvrl v gozd. Pozneje smo zvedeli, da je pobegnil na Radoho, kjer ga je nek možakar skril v seno. Kako je prišlo do tega, ne vem, vem pa to, da so ga Italijani drugi dan dobili, ga privezali za kol in ubili.

Pri nas je obležalo trinajst partizanov. Potem so privedli k nam še enega partizana od Šobarjeve hiše. Bil je majhne rasti, v beli srajci, z zavahanimi rokavi. Sergente me je vprašal, če ga poznam, jaz pa sem samo skomignil z rameni. Ni mi bil znan. Pritisnili so ga ob steno in ga ubili. Vse se je zgodilo tam pred mano. Tako je bilo pri nas štirinajst trupel.

K Šobarjevi hiši so Italijani prišli šele ob dveh ponoči. Tisti, ki so bili tam nastanjeni, so imeli čas pobegniti. Nekatere so pozneje še prijeli, drugi so jo srečno odnesli. Tudi vaščani so se v glavnem umaknili. Moji starši, ki so me tako rekoč že odpisali, so se umaknili na Radoho. K sreči so se umaknili v hišo ravno v trenutku, ko je prišla mimo italijanska konjenica, sicer bi še njih postrelili.

Norčevanje iz mrtvih

Italijani so ostali še pet dni. Vse so imeli zastraženo. Z Laz so potem prišli kočevski kulturbundovci z vozovi. Navezali so mrtve po dva in dva za voz in jih zvekali na gornji vrt. Tam so jih morali delavci z Radohe naložiti na voz, medtem ko so se oni iz mrtvecev norčevali, jim rinili cigarete med zobe in počenjali podobne neokusnosti. Mene je zjutraj gospodinja poslala v Rožni Dol naročiti izkop jame za gospodarja. Spotoma sem videl še dva mrtva partizana, ki so ju pokončale italijanske krogle. Tudi Mišelčiča, ki je bil pozneje proglašen za narodnega heroja, so dobili Italijani. Ko sem se vračal iz Rožnega Dola, sem videl, da ga imajo zvezanega pri kamionu. Odpeljali so ga v Ljubljano in ga usmrtili.

Z gospodinjjo sva že tretji dan po tragediji na Gornjih Lazah vas zapustila in se preselila v bližino Semiča, kjer so imeli Mavsarjevi zidnico. Pri njej sem ostal do pomladi, nato pa sem si poiskal delo na Radohi.

“Naš čolnič otmimo!”

O propadu dvorske železarne in hudem strahu pred židovskim kupcem, ki je poosebljal požrešno židovsko nevarnost. Vendar suhokranjskega človeka niso ogrožali Židje, ampak huda revščina.

“Nedavno je knez Auersperg (1894) prodal svoj Dvor pri Žužemberku židu Tritschu,” so leta 1894 pisale Dolenjske novice. “Morda bode Žid koval milijone, kjer je imel Auersperg izgubo? Res je, da se židom... vse posreči, kjer gre kristjanom vse rakovo pot, saj imajo židje kapital v rokah. Kogar oni hočejo uničiti materialno, uničijo ga gotovo...”

Knez Auersperg je imel na Dvoru pri Žužemberku razvito fužinarstvo, nekoč največje na Slovenskem. V dvorskih železarni je bilo v najboljših časih zaposlenih več sto delavcev, od gozdarjev in rudarjev do kovačev in furmanov. To je bil čas, ko Suhokranjecem ni manjkalo kruha in ko se njihova zemlja ni zdela pusta in skopa.

Sloves dvorskih fužin je šel daleč čez meje tedanje kranjske dežele. Celo srbski uporniki proti Turkom so v dvorskih fužinah naročili šestdeset topov in možnarjev. Prišlo je celo do diplomatskega zapleta med Avstrijo in Turčijo, a so topovi vseeno prišli srečno do cilja.

Pa je prišel Žid in kupil fužine. Časnik je njegov načrt štel za uničevalnega, češ železarne ni kupil zaradi Dvora, temveč zaradi Dolenjske, ki je zadišala Židom, odkar je “pritekel v Kočevje prvi vlak”. Žid se je zdel kot krvooločna zver, mila Dolenjska pa kot žrtev, ki mora izginiti v njegovem žrelu.

Dolenjske novice so na koncu pozivale Dolenjce, naj se organizirajo za vojno proti židovstvu na vseh postojankah. “Povsod je treba buditi zavest o pravi nevarnosti židovstva za krščanski svet. Židu ni nič drugega sveto, nego denar!”

Pokrajinski časnik je dobil zgled v Slovincu, ki je istega leta objavil zelo oster članek z naslovom čez celo prvo stran - Dolenjska v nevarnosti. “Žid že nastopa,” je bil podnaslov prvega podistka. “Roka se mi trese od žalosti, ko pišem te vrstice, da opozorim slovensko občinstvo na veliko nevarnost, ki mu žuga, da ga ugonobi,” je pisal dopisnik iz Novega mesta.

Nestrpni do židovstva

Bralec bi pomislil, da se slovenski deželi spet bliža Turek, pa je šlo le za Schlesingerja, ki je kupil gozdove na Goričah in tam postavil tudi “tvornico”, s čimer so najbrž mislili žago. “Lepi gozdovi so sicer lepi, a so tuji,” je pisal Slovinc. Moral bi dodati, da so zeleni tudi kočevski gozdovi, a so tuji - nemški, vendar so bili Auerspergi tedaj premočni, da bi jih napadali z besednjakom, kakršnega so uporabljali za Žide.

O kakšni verski strpnosti na Slovenskem ni mogoče govoriti niti po letu 1848 in 1867, ko so z ustavnimi zakoni Židje postali v vsej Avstro-Ogrski enakopravni državljani. V srednjem veku so bili v Evropi zaradi verskih vzrokov skoraj brez pravic, čeprav je bil judovski davek za deželne kneze skoraj nepogrešljiv. Do izгона Židov je prišlo na koncu 15. in v začetku 16. stoletja najprej na Koroškem in Štajerskem, nato pa tudi na Kranjskem. Po marčni revoluciji 1848 oziroma po uveljavitvi ustavnih zakonov se je njihov položaj bistveno izboljšal, še vedno pa so bili pogostna tarča napadov v tisku.

V naslednjih številkah je Slovinc napovedal, da se nam obeta nov Žid ali cel zbor Židov. Grajal je nekatere Novo-meščane, češ da so se baje celo veselili, da bodo dobili v mesto kapitaliste, ki bodo vsaj zidali, prenovili življenje v mestu in dali ljudem zaslужka, četudi so drugačne vere. “Bog jih je udaril s slepoto!... Povsod se jih branijo, povsod jih odraivajo, le pri nas so nekateri tako napredovali...”, da se židovstva vesele, ker mislijo, da bodo spremenili mesto v blaženi Jeruzalem...”

“Slovenci!” je pozival časnik. “Kam jadrarno? Naš čolnič otmimo!”

Začeli so se časi velike revščine

Marsikdo se je takrat čudil, zakaj se knez Auersperg kot nosilec koncesije za gradnjo dolenjske železnice ni bolj zavzel za žužemberško traso, saj je imel na Dvoru razvito fužinarstvo. Kritiki so pri tem

pozabili, da se je težišče železarstva z izgradnjo gorenjske železnice že preselilo na Jesenice in za Auersperga so bile bolj zanimive druge gospodarske dejavnosti na Dolenjskem.

Za Suho krajino so se začeli časi velike revščine. Če bi povzeli dopise, objavljene v Dolenjskih novicah, bi o Suhi krajini dobili tole podobo:

“Zemlja je plitva in jo vroče sonce hitro posuši, zato pa je na cestah praha na pednje. Kadar orjejo, odnašajo kamenje na rob njive. Vseeno ga nikoli ne zmanjka, kakor da sproti raste in se raz-

Ivan Vajkard Auersperg, ki je po bratu podedoval Žužemberk in Kočevje, je bil minister pri cesarju Ferdinandu III. in Leopoldu I.

Dvor pri Žužemberku pred prvo svetovno vojno.

ZGODOVINA

Osamosvojitev Slovenije

Osamosvojitev Slovenije je postavila pred nove naloge ne samo slovensko politiko in gospodarstvo, ampak tudi nekatere znanosti, še posebej zgodovinopisje, ki je pač tista vednost, od katere iščemo pojasnila in odgovore za razumevanje sedanjosti skozi prehojene poti. Izkazalo se je, da slovensko zgodovinopisje boleha za pomanjkanjem sintetičnih prikazov slovenske zgodovine. To je sicer razumljivo, saj sta se tako slovensko zgodovinopisje kot sama zgodovina stoletja dogajala v širših okvirih (nemški, jugoslovanski) in jim bila podrejena, tako da je bila slovenska zgodovina več ali manj le del neke druge, v sedanjih večerih pa del nekega za tako stanje ni več. Potreba po sintetičnem in zgoščenem pregledu slovenske zgodovine se je morda še najbolj zgovorno kazala v tujini, kjer so ob vstopanju nove države Slovenije v mednarodno skupnost iskali primernih informacij o nji, naši predstavniki pa niso imeli kaj prida ponuditi.

Tako je bil kratek oris slovenske zgodovine, ki ga je napisal naš znani zgodovinar dr. Janko Prunk in je izšel v angleškem jeziku, še kako potreben, pohvalni odmevi na knjigo zunaj in doma pa so avtorja spodbudili, da se je odločil pripraviti podoben kratek sintetičen zgodovinski oris tudi za slovenske bralce. Z pomočjo je zaprosil zgodovinarja Martina Ivaniča, ki je prispeval zadnja tri od sku-

cveta. Naselja so tako rekoč odrezana od sveta, zato mora suhokranjski čovek, ki se podaja na dajšo pot, najprej na čevlje pogledati, ali je na njih dovolj žebeljev, ker se bo sicer vrnil domov bos. Po škripanju voz ponoči je mogoče sklepati, da so se najbolj oddaljeni kmetje odpravili na pot po vodo ponoči, tako da so ob svitu že polnili sode in čebre, pred sončno pripeko pa so bili že doma...”

Dolenjski kmet je v nekem dopisu v Dolenjskih novicah potožil: “Jezim se na pijavke, ki kmetu pobero ves dohodek in ga spumpajo malo v državno kaso, še več pa v svoj žep. Komu naj dopovem svojo bedo?” Š prošnjo se je obrnil naravnost na urednika Dolenjskih novic in ga prosil, naj piše o tem, da za kmeta ni več življenja.

Časnik mu je odgovoril takole: “Prejeli smo vaše pismo in se vam zahvaljujemo zanj. Res, hudo je, kar pišete. Ampak malo ste tudi sami krivi, ker ne berete našega časopisa, v katerem iz številke v številko svetujemo, kako naj bi z umnejšim kmetovanjem lahko izboljšali svoj položaj.”

Pač pa se je z izgradnjo proge do Straže napredek približal Dolenjskim Toplicam, zato je tamkajšnji dopisnik vzneseno zapisal: “Če so vsi okraji taki kot naš, ne bodo nemški Auerspergerji in vsi drugi v našo deželo privandrani Nemci in nemškutarji nič opravili.”

Dopisnik se je prezgodaj veselil, da bo mogoč njihov napredek tudi brez Auerspergov. Že naslednje leto je turjaški gozdni urad iz Soteske začel zidati zdraviliški dom. Po požaru, ki je prizadel Dolenjske Toplice, bi brez te investicije ljudem trda predla.

FRANCE TREBČAN

KNJIŽNA POLICA

Spoznanje večšine

Haiku na Slovenskem ni neznana in ne tako redka pesniška oblika, kot bi morda najprej pomislili ob omembi te eksotične besede. Že od prvih slovenskih prevodov haiku poezije, sploh pa od prve antologije Haiku, ki je izšla leta 1971, je nastajala tudi izvirna slovenska pesniška tvornost, ki se je, če že ne vsebinsko, pa vsaj formalno zgledovala po sloviti japonskih haikujih. Značilna trivrstična kitica s sedemnajstimi zlogi, po pet v prvi in tretji ter s sedmimi v drugem verz, je našla marsikateriga prijatelja med slovenskimi literati, ki so to pesniško obliko prenesli na slovenski Parnas.

Med pesnike, ki pišejo haiku poezijo, sodi tudi Rado Krstič, avtor že petih pesniških zbirk in ene prozne. Svojim šestim dosedanjim knjigam je pred kratkim dodal še sedmo, in sicer je pri založbi Debora izdal pesniško zbirko SPOZ-NANJE VEŠČINE. V zbirki je natisnjenih sto haikujev, razporejenih v štiri cikle; kot se za haiku spodobi, so to: pomlad, poletje, jesen in zima. Avtor se ne drži strogo klasičnih sedemnajstih zlogov, ohranil pa je trivrstičnost. Koliko je v Krstičevi zbirki haikujev tudi zenovskega duha, se pravi, koliko gre za vsebinsko zvestobo haiku poeziji, je vprašanje, na katero bi lahko odgovorila temeljitejša analiza in presoja. Izvorno haiku namreč ni lepa stvar, ampak “prst, ki kaže” (R.H. Blyth), je torej manj stvar estetike kot uporabnosti. Za slovenski haiku in tudi za Krstičev pa se zdi, da ostaja v območju estetike, bralec pa z njim podoživlja svet po meri poezije.

Zbirko je ilustrirala Alenka Vuk.

MILAN MARKELJ

Tennyson, Verlaine, Staff

Knjižna zbirka Lirika, ki jo izdaja Mladinska knjiga in z njo načrtno že dolgo vrsto let seznanja slovenske ljubitelje poezije s pomembnimi ustvarjalci iz svetovne književnosti, se je pred kratkim obogatila za tri nove knjige. Prvič se nam v samostojni knjižni izdaji predstavljajo tri velika imena svetovnega Parnasa: Alfred Tennyson, Paul Verlaine in Leopold Staff.

Najstarejši med njimi je lord Alfred Tennyson, pri nas razmeroma slabo poznan pesnik, ki pa se je s svojimi razmišljujočimi in razpoloženskimi pesmi v svoji domovini Angliji že za življenja proslavil, se povzpel v pesniški in družbeni vrh, saj si je s poezijo prislužil slavo, bogastvo in plemiški naslov. Za njim je ostala zelo bogata pesniška zapuščina, iz katere je naš prevajalec Andrej Arko izbral in prevedel najznačilnejše in najlepše Tennysonove pesmi ali odlomke iz njegovih daljših pesnitev. Arko je napisal tudi potrebne opombe in spremno besedo Nesmrtnosti mi daj, v kateri je zarisal Tennysonovo življenje in delo ter nam tako odprl pogled v pri nas doslej malo poznano pesniško ustvarjalnost.

Prav tako redki kot Tennysonovi ali pa morda še bolj so tudi slovenski prevodi pesmi francoskega pesnika Paula Verlaine, raztreseni po revijah in antologijah. Taka usoda Verlaineove poezije pri nas je razumljiva: Verlaine velja za pesnika, ki ga je izjemno težko prevajati, ker je svojo poetiko zgradil na zvočnosti besed in ne velja kar tako za najbolj muzikalnega francoskega pesnika. Njegovi verzi so polni mehke in nežno se prelivajočih občutij, kar prevajalca posatlavlja pred izredno težko nalogo. Boris A. Novak ji je bil kos. Izvrstno je prevedel izbrane pesmi, napisal spremno besedo Glasba Verlaineovih besed in pripravil tudi potrebne opombe. Posebnost knjige je v tem, da so nekatere najbolj spevne Verlaineove pesmi natisnjene tudi v izvirniku.

Zanesljivo je od vseh treh poetov iz tega paketa Lirike pri nas najmanj poznan poljski pesnik Leopold Staff, ki ga literarni zgodovinarji uvrščajo med začetnike vitalistične lirike in opredeljujejo kot

znalica drugega obdobja mladopoljske poezije. Veljal je za največjega živečega poljskega pesnika, znan pa je bil predvsem po svoji refleksivni liriki. V svojem dolgem in plodnem življenju je ustvaril bogat pesniški opus, iz katerega je Rozka Štefan izbrala in prevedla najznačilnejše pesmi, pri tem pa upoštevala več kot polstoletno obdobje, od Staffove prve pesniške zbirke Sanje o moči iz leta 1901 do zbirke Devet muz, ki je izšla leta 1958, eno leto po njegovi smrti. Štefanova je napisala tudi spremno besedo Apolon poljske poezije in pripravila kratek pregled prevodov Staffovih pesmi v slovenščino.

MILAN MARKELJ

Velika enciklopedija sesalcev

Založba Mladinska knjiga je poskrbela, da je te dni na knjižne police prišla zanimiva, lepa in tudi zelo zajetna knjiga, po kateri bodo radi segli predvsem ljubitelji narave in tisti, ki jim je naravoslovno vedenje poklicna potreba. Izšel je namreč skoraj tisoč strani obsežen prevod velike enciklopedije Sesalci, s katerim smo dobili v slovenskem jeziku doslej najpopolnejšo knjigo o sesalcih. Po izvirniku angleške založbe Andromeda, ki je plod dela več kot 170 avtorjev, je slovensko izdajo pripravilo devet naših strokovnjakov in prevajalcev. Nikakor niso imeli lahkega dela, saj je bilo treba poleg ostalega posloveniti številna imena živali, ki ne živijo pri nas in še nimajo slovenskih imen, urediti pa je bilo treba tudi biološko sistematiko in izvirno besedilo dopolniti z nekaterimi najnovejšimi spoznanji ter podatki o sesalcih na naših tleh. Slovenska izdaja je od izvirnika bogatejša še za koristen trojni trijezični (slovenščina, angleščina, latinščina) slovarček imen sesalcev.

Da je knjiga tako zajetna, ne čudi, saj je v nji temeljito s slikami in besedo prikazanih več kot 4000 vrst sesalcev, praktično torej vse znane vrste te skupine živali. Sesalci so sicer čisto majcen drobec, le nekaj deset ptomilov vseh živali, ki bivajo na svetu, vendar pa je to izjemno zanimiv in pester živalski svet, za nas še toliko bolj privlačen, ker pomeni razvojni vrh v živalskem kraljestvu in je izvor človeka samega. Ta skupina živali je v milijon letih razvoja dosegla izredne prilagoditve, razvila presenetljivo raznolikost v zgradbi in delovanju organizmov ter vedenjskih vzorcev, kot svoj življenjski prostor pa je osvojila tako kopno kot vodo in zrak. Le en primer izredne raznolikosti navedimo: najmanjši sesalec, kit-tijev pritlikavi netopir, tehta poldrugi gram, največji sesalec, sinji kit, pa stot milijonkrat več.

Knjiga je razdeljena na šest večjih poglavij: zveri, morski sesalci, prvaki, veliki rastlinojedi, žužkojedi, vrečarji in netopirji. Strokovnim podatkom in natančni klasifikaciji v vsakem poglavju sledijo opisi iz življenja posameznih vrst, besedilo pa spremljajo barvne fotografije, risbe in ilustracije, ki bistveno dopolnjujejo tekst. V zadnjih nekaj desetletjih se je namreč poznavanje življenjskih navad sesalcev izredno izpopolnilo, raziskovalci živijo z njimi v njihovih naravnih okoljih in so v objektivni svojih kamerah ujeli izredne prizore pa tudi tiste najredkejše vrste, ki smo jih prej poznali le po risbah.

A kakor je knjiga prava hvalnica narave in njenega bogastva je hkrati tudi velik opomin. Sesalci so namreč tista živalska skupina, ki jo je človek s svojimi posegi v okolje in lovom zelo ogrozil. V nekaj tisoč letih je iztrebil sto in sto vrst, veliko pa jih je prignal na sam rob izginotja. Usoda sesalcev je poudarjena usoda živalskega sveta, je kazalec, ki zgovorno kaže, kako se zmanjšuje biološka raznovrstnost na Zemlji, s tem pa, naj nam je to prav ali ne, kako si človek spodjeda korenine lastnega obstoja. Ob prebiranju in branju velike enciklopedije o sesalcih se torej ne bo krepilo le znanje, ampak tudi okoljska osveščenost.

MILAN MARKELJ

PRAZNUJMO SKUPAJ!

10 let smo že povezani s češkim proizvajalcem vozil Škoda.
To so leta sprememb, naporov, napredka in uspeha.

**Veseli smo, ker nam zaupate.
Zato vam pri nakupu kateregakoli
vozila Škoda podarjamo 1000 DEM.**

Volkswagen Group

Količine so omejene. Podrobnejše informacije pri pooblaščenih prodajalcih vozil Škoda.

PETROL

PETROL TRGOVINA r.o., Dunajska 50, LJUBLJANA

ODDA

bencinski servis Škocjan za opravljanje dejavnosti trgovine na drobno z naftnimi derivati in blagom dopolnilnega programa. V najem se odda objekt bencinskega servisa s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem v skupni izmeri 849 m², opremo, rezervoarji in napravami. Objekt v neto izmeri 60,50 m² obsega:

prodajni prostor	28,80 m ²
pisarno	14,40 m ²
skladišče	17,30 m ²

LEGA: bencinski servis je ob lokalni cesti Dobruška vas - Škocjan.

Bencinski servis bo oddan v najem za **določen čas, petih let, z možnostjo podaljšanja.**

Podrobnejše informacije dobite pri:

PETROL Trgovina r.o.
OE Sistem in cene
Dunajska 50, Ljubljana
telefon 061/ 17 14 855

Pisne ponudbe oddajte na isti naslov do **25. novembra 1996.**

VEDEŽEVANJE
090 44 09

kobra
Pooblaščen zastopnik za
svetovanje, montažo in
servis mobilitel.
ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
tel.: 068/323-000

novoles

NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d.
objavlja

R A Z P I S

za prosto delovno mesto

- PRODAJALCA V SALONU POHIŠTVA

Od kandidatov pričakujemo, da bodo izpolnjevali naslednje pogoje:

- IV. ali V. stopnja izobrazbe ustrezne smeri
- eno leto delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOLES - LESNA INDUSTRIJA STRAŽA, d.d., Kadrovsko-pravni sektor, Straža 8351, Na žago 6, z oznako "Za razpis".

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

5

Aki je na krožniku podoben stepenim jajcem in tudi okus je nadvse podoben. Nisem verjel, da gre res za sadež, dokler nisem nekaj dni kasneje sodeloval pri njegovi pripravi. Aki je na drevesu videti kot rdeča paprika. Užiten je šele, ko se odpre in se pokažejo rumenkasti deli, podobni za prst debelim črvom z veliko črno glavo. No, glava je pečka, ki jo je treba odstraniti. Nekateri uživajo sadež surov, mnogo okusnejši pa je kuhan, saj takrat dobi okus po jajcih oz. omleti. Sadeža običajno ne prodajajo v trgovinah, dobiti pa ga je mogoče na vsaki tržnici. Toda potrebna je previdnost, saj so akiji strupeni, če jih oberejo prezgodaj. Zaradi tega pride večkrat tudi do zastrupitve, ki pa se običajno ne konča tragično. Sadež je zelo priljubljen in ni čudno, da je proglašen celo za nacionalni sadež.

Podoba raja ob južni obali

Preko z gozdom porasle pokrajine sem se spustil na južno obalo, ki je k sreči še ni dosegel množični turizem. Tu je še vedno moč uživati v miru, ne da bi ti za petami neprestano hodili vsiljivi prodajalci. Izstopil sem v Black Riverju, mestecu ob izlivu večje reke, ki me je živo spominjalo na minule kolonialne čase. Na videz stare lesene hiše obledelih barv se vrstijo ob glavni ulici, s katere vijugajo manjše poti na vse strani. Med hiše z dolgimi balkoni, na katere se vzpenjajo škripajoče stopnice, so se ponekod vrinile manj ugledne kočure, običajno pokrite z neugledno rjasto pločevino.

Prenočišče sem našel v odsluženem avtobusu, ki ga je iznajdljivi domačin predelal v še kar udoben bungalov. Pločevina se je čez dan sicer segrela na ubijajočo temperaturo, toda to me ni motilo, saj sem dneve preživel na samotnih peščenih obalah, kjer vedno pihlja osvežujoči veter. Tu so mi delali družbo le pelikani, ki krožijo nizko nad morjem in se z zaprtimi krili kot kamen spuščajo na ribe, tudi pod vodo, če je potrebno. Občutki ob prhutajočih pticah, ki iščejo plen nad nedolžnimi kopalci, niso nič kaj prijetni, čeprav sem vedel, da me bela ptica ne more zamenjati s slastnim ribjim zalogajem. Smešni so bili tudi beli čopasti ptici na dolgih tankih nogah in so bili videti, kot da bi bili obuti v oranžne copatke. V jutranjem hladu sem pogosto naletel tudi na drobne ptice - kolibrije, ki so letali med velikimi cvetovi hibiskusa.

V pravcatem živalskem raji sem užival več kot teden dni, vse dokler nisem naletel na edino zverino, ki ti na Jamajki lahko nažene strah v kosti. Med

Igor Fabjan Življenje v ritmu reggaeja

jutranjim kopanjem mi je užitek pokvaril lenobni krokodil, ki je tiho priplaval v bližino obale. Ni kazal posebnega zanimanja za žilavega belega turista in se je dostojanstveno spravljal nazaj na rečno obrežje, kjer se neprijetne zverinice običajno zadržujejo čez dan. Domačini so me sicer prepričevali, da krokodili niso požrli še nobenega turista, toda nenadejano srečanje me je odvrnilo od namakanja nog v vodi.

Lenarjenje pri rastafarijancu

Večina turistov obišče le najbolj razvpite severne obale otoka, ki se ponašajo s kilometri čudovitih peščenih plaž, ob katerih so zrastle moderni hotelski giganti. Za ljubitelje prave Jamajke, nedotaknjene narave in miru, pa je veliko bolj primerna južna obala. Obala je razjedena od butanja valov. Valovi so na nji ustvarili nekakšne velikanske ponvice, ki se kot velike zelene stopnice, porasle z algami, spuščajo v vedno razpenjeno morje. Ob njih se drug za drugim lomijo divji valovi in ustvarjajo bele zavese, stekane iz tisočernih vodnih kapljic.

Pokrajina je vse od strme kamnite obale videti napol puščavska. Nizka bodljikava drevesa, več vrst velikih kaktusov, ki bi se jih razveselil vsak ljubitelj kaktej ter napol posušena, a še vedno gosta trava, ki prekriva večji del ravnice, pa dajejo vtis avstralske pokrajine. Ovce in koze, ki se zbirajo okoli rjavkaste mlake in poležavajo na rdečkasti prsti, tak vtis le še potrjujejo. K sreči je tukaj dovolj vode in pridne roke lahko stepsko pokrajino hitro spremenijo v pravcato podobo raja.

Prav takšen zeleni raj sem našel pri rastafarijancu Frankiju. Okoli ličnih bungalovov rastejo kot enonadstropna hiša visoki kaktusi, kokosove palme, bananovci, vitke papaje, ki s svojimi smešnimi krošnjami prej sodijo v čas dinosavrov kot pa v 20. stoletje. Vmes je polno rož z živo rdečimi, belimi in nežno roza obarvanimi cvetovi, ki jih v jutranjem hladu obletavajo kot čebele urni ptčki kolibriji. Ponekod se šopirijo grmi živo pisanih listov, ki veljajo drugod po svetu za nadvse priljubljene lončnice, najti pa je moč tudi ganjo (marihuano), ki je na Jamajki našla svojo drugo domovino. Vsenaokrog se razprostira travica, ki daje skorajda videz plastičnosti, dokler pod bosimi nogami ne občutiš mehke zelene pre-

proge stekane iz tisočernih drobnih listkov. V vseh pogledih se jamajska trava zlahka kosa z angleško.

Bungalova, v katerih lahko v miru uživajo štirje pari, in prikupno hišo je Franki zgradil sam, pa tudi bujno zeleno okolje je predvsem njegova zasluga. Že vrsto let živi tukaj z otrokom in Angležinjo, ki po-učuje angleščino v turističnem mestu Negril. Kljub udobnosti, ki jo nudijo lični bungalovi, se Franki noče odločiti za elektriko. Na videz nepogrešljiva dobrina 20. stoletja v tem romantičnem kotičku resnično ni potrebna! Franki pravi, da je tako bolj naravno in po nekaj nočeh sem moral priznati, da je res užitek, ko začneš živeti v naravnem ritmu. Vstajaš ob jutranjem svitu, ko je prijetno hladno, dan prebiješ v valovih vedno razburkanega morja ali v prijetni senci, udobno zleknjen v viseči mreži, kjer ni težko preživeti najbolj vročega dela dneva. Večer še prehitro mine ob klepetu z gosti ali v družbi z ljubljeno osebo. Ura dejansko izgubi vsakršen pomen in res se sprašuješ, zakaj doma vstajaš ob prvem svitu in se odpravljaš v posteljo šele v trdi temi.

Kotiček ob kamniti obali je eden najbolj romantičnih, kar sem jih kdaj videl. Mladoporočenci bi si le težko zamislili primernejši kraj za medene tedne! Večer ob polni luni in romantičnih sencah, ki jih po sobi meče nemirni plamen sveče, je prava izpolnitev skritih sanj zaljubljenec. Frankijev paradiž je pravi kraj za opojno uživanje medenih tednov, ki bi jih marsikdo z veseljem raztegnil v medene mesece ali celo leta.

Ob večerih je z obale slišati butanje valov, pod lesenim balkonom šumenje palminih vrhov in šepetanje vetra, v katerem trepetajo cvetovi vseh mogočih barv in oblik. Tudi gostje so običajno prijetni, saj zaidejo sem le na namig zadovoljnih prijateljev, ki so si tukaj odpočili pred nenaravnim ritmom moderne-ga življenja.

"Greš z nama na potep?" me je neko jutro presenetil napol odsotni obraz irskih mladoporočencev, ki sta v sosednjem bungalovu že lep čas uživala medene tedne v družbi neizmernih količin marihuane, ki je tod menda cenejša od uvoženih cigaret. Ko je pristopil še režeči se voznik razmajanega taksija in se z zgovorno rdečimi očmi zabuljil vame, nad vožnjo z zakajeno trojico nisem bil pretirano navdušen. Omehčala me je šele obljuba, da se bomo zapeljali tudi do Marleyeve grobnice, ki leži čisto na drugem koncu otoka.

FOTO: I. FABJAN

Lepe peščene plaže in obilje sonca so magnet za turiste.

KADETI LISCE VISOKO
PREMAGALI RADEČE,
ČLANICE ŠKOCJAN

SEVNICA - Kadeti RK Liska nadaljujejo zmagovito serijo v državnem prvenstvu lige - jug. Tokrat so obetavni sevniški rokometasi premagali Radečane kar s 35:5 (16:2) in tako še povečali sijajno razliko v golih na + 155 zadetkov. Za Lisko so dosegli zadetke Požek 8., Dražetič in Rupret po 5, Dernovšek 4, Fon in Lipoglavšek po 3, Mikerevič in Močivnik po 2 ter Mlakar enega. Članice RK Liska pa so ugnale rokometasiše Škocjana z 29:18 (16:11).

ŠPORTNI DAN

V sredo smo imeli športni dan. Ob 9. uri smo se dobili pred šolo in se vpisali v različne dejavnosti: kolesarstvo, streetball, boj med dvema ognjema in rolanje. Odločila sem se za vožnjo s kolesom. Kolesarji smo kmalu krenili na pot. Vodilo nas je pet učiteljev. Peljali smo se skozi Mali Obrež, Podvinje, Kapele, kjer smo imeli kratek odmor. Potem smo se odpeljali skozi Vrhnje, Slogonsko, Rakovec in se vrnili skozi Veliki Obrež nazaj k šoli. Med potjo smo se večkrat ustavljali, saj je bila pot tudi strma. V šoli smo nato imeli malico, ki se nam je zelo prilagla, saj smo prevozili 18 kilometrov

TADEJA BOŽIČ
novinarski krožek OŠ Dobova

Kljub spremembam se je PZR ohranil

Kljub družbenim spremembam v mnogih podjetjih svoje delavce še naprej pošiljajo na programe preventivne zdravstvene rekreacije - Več kot 800 udeležencev v Šmarjeških Toplicah

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Preventivna zdravstvena rekreacija (PZR) v podjetjih kljub novim časom, ki naj bi zaposlenim prinesli bistveno manjše socialne pravice, ne izumira, ampak marsikje celo pridobiva pomen, kar se je kako pozna tudi v Šmarjeških Toplicah, kjer se njihovega 7- ali 10-dnevnega programa udeleži vsako leto več ljudi. Letos se je preventivnih rekreacijskih programov v Zdravilišču Šmarješke Toplice udeležilo več kot 800 zaposlenih iz več slovenskih podjetij.

Letošnjih programov PZR so se v Šmarjeških Toplicah udeležili delavci podjetij in ustanov Rudnik lignita Velenje, Elektro Primorska, Lek, Termoelektrarna Šoštanj, Ministrstvo za notranje zadeve, Telekom, Pošta, Kovinoplastika Lož. Zanimanje za tovrstne programe je veliko, celo večje od kapacitet, ki jih nudijo Šmarješke Toplice. Vsako leto se PZR-a v Šmarjeških Toplicah

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - Rokometasiše Kočevja so po tihoma upale v zmago proti Izoli. Po blesteči tekmi proti Krimu v šestnajstini finala rokometnega pokala, ker so srečanje tesno izgubile, a bi ga lahko z bolj zavzeto igro tudi dobile, so bila pričakovanja povsem realna. Domačinke so 15 minut pred koncem vodile s petimi zadetki razlike, a so jih borbene Kočevke ujele in izid izenačile (23:23). Darja Kersnič je dosegla 7 zadetkov.

KOČEVJE - Pomanjkanje denarja in predvsem veliko število poškodovanih igralrk sta temeljna razloga, da odbojkaric Lik Tilie ni bilo prejšnjo soboto v Murski Soboti na tekmi proti Pomurki. Gostiteljice bodo tekmo dobile za zeleno mizo, Lik Tilio pa zanesljivo čaka denarna kazen in morda tudi odvzem kakšne točke. Prvo ekipo bodo okrepili z mladinkami, ki tekmujejo v tretji ligi.

KOČEVJE - V zanimivi tekmi ljubljanske medobčinske nogometne lige so igralci Kočevja po osmih zaporednih zmagah klonili v tekmi proti Viru. Kočevci so povedli z zadetkom Muhviča, slabi sodnik pa jim je razveljavil drugi zadetek in podelil kar osem rutenarjih kartonov in rdeči karton. Gostitelji niso igrali slabo, a so bili v končnici nespreditni in so zamudili kar nekaj stoodstotnih priložnosti. Kočevci so kljub porazu na drugem mestu; v prihodnjem krogu bodo igrali v Ihanu.

RIBNICA - Na gostovanju v Murski Soboti so rokometasi Inlesa povsem zaluženo premagali Pomurko (24:22) v tekmi osmega kroga v prvi B ligi. Ribničani so ves čas tekme vodili. Rokometasi Prizme iz Ponikev ostajajo tudi po petem krogu brez točk v drugi A ligi. V Ljubljani so jih premagale Prule s 27:17. Rokometasi Kočevja so ostali brez točk proti Svišu iz Ivančne Gorice in so tekmo petega kroga v drugi A ligi izgubili s 22:24. Po zanesljivem vodstvu v prvem polčasu so v končnici popustili in tudi po kriv-

Rokometasi Krškega na drugem mestu

Rokometasi Krškega so na odličnem drugem mestu, takoj za ekipo Pivovarne Laško

KRŠKO - Pred začetkom letošnjega državnega prvenstva v rokometu nihče ne bi mogel napovedati tako odlične uvrstitve Krškega. Po sedmem nepopolnem krogu so Krčani na odličnem drugem mestu, kar je več kot prijetno presenečenje.

Krčani so na svojem parketu v soboto dokaj lahko in gladko ugnali Delmar, ki ni bil enakovreden tekme dosti boljšim gostiteljem. V prvem polčasu so si Krčani priigrali prednost šestih golov (13:7), jo v

PREMAGAL
LJUTOMERČANE

SEVNICA - V osmini finala za pokal Slovenije v malem nogometu so nogometaši prvoliša Mizarstva Krošelj Log pretekli petek igrali v gosteh proti ekipi Meteor Plast iz Ljutomera, jesenskemu prvaku v 2. slovenski ligi. V Ljutomeru so "mizarji" pred polno dvorano navijačev sicer zmagali, a precej težje, kot so pričakovali, šele v končnici tekme s 7:5. Zadetke za Ložane so dosegli: Dolenc 4, Knežević 2 in Risteovski 1. Naslednja tekma v 1. slovenski ligi malega nogometa bo v petek, 22. novembra, ko pride v Sevnico trenutno drugouvrščena ekipa Domela iz Škofje Loke.

nadaljevanju še povečali in tekmo dobili z rezultatom 26:16. Pri Krškem so se zlasti odlikovali Iskra, Urbanč in German, ki so dosegli vsak po pet zadetkov.

Trebanjci, ki so očitno malo utrujeni, saj so v pokalnem tekmovalju doma igrali tekmo s Šeširjem iz Škoje Loke (26:13); potem pa so se Akripolovci v domači dvorani pomerili še z ljubljanskim Slovanom, ki je za vsakega tekmeča trd oreh. Srečanje se je končalo z delitvijo točk (21:21). Gostje se imajo za točko zahvaliti malce manj zbrani igri Trebanjcev. Najboljši strellec je bil Vešligaj, ki je dosegel 8 golov.

ATP Dobava je gostovala v Slovenj Gradcu z ekipo, ki sodi med naše najboljše ekipe. Gostje so slabo igrali zlasti v prvem polčasu in ga izgubili z razliko 12 golov. Nekaj več volje in znanja so pokazali šele v drugem delu srečanja, ko so domačinom zabili deset golov, dobili pa so jih dvanajst. Končni rezultat 33:19 ni prava slika moči obeh ekip. Pri gostih sta Begovič in Mijačinovič

vsak dosegla po štiri zadetke.

Sevniška Liska je počivala zaradi mednarodnih obveznosti njenih tekmecev.

USPEH MLADIH

Mlade atletinje iz brežiške osnovne šole so sodelovale na atletskem državnem prvenstvu, ki je bilo v četrtek, 17. oktobra, v Kopru. Na koprskem stadionu se je pomerilo štiriindvajset najboljših skupin dečkov in deklic iz slovenskih osnovnih šol. Med njimi so bila tudi naša dekleta, ki so tekmovala v metu žogice, suvanju krogle ter teku na 60, 300 in 1000 m. Ob pomoči trenerja g. Henrika Omerza, so naše atletinje ekipno dosegle 9. mesto.

Novinarski krožek OŠ Brežice

Jubilej
straških
tabornikov

Vabilo na čajanko, ki bo 23. novembra v OŠ Vavta vas

Taborniki Roda zelene Krke praznujemo 18. novembra letos, 40-letnico ustanovitve našega roda. Po starostni strukturi članov smo mlad rod, sestavljen v večini iz osnovnošolcev, toda po času delovanja eden od starejših rodov, ki delujejo v zvezi tabornikov Slovenije.

Leta 1956 je bil rod ustanovljen pod imenom Četa zelene Roga. Z leti je četa rastla in spreminjala svoje ime, danes pa je to rod s šestdesetimi člani. In ker so to večinoma osnovnošolci, imamo svoje "delovne prostore" v OŠ Vavta vas.

Tako kot vsem tabornikom je tudi bistvo našega dela spoznavati naravo in z njo živeti, kar nam narekuje tudi geslo zveze tabornikov "Z naravo k boljšemu človeku"! Tako imamo v programu dela vsaj enkrat mesečno rodovo akcijo na prostem, posamezni vodi pa spoznavajo naravo vsak teden na vodovih sestankih.

Vsako poletje poskrbimo, da se naši člani lahko udeležijo letnega tabora, ki je nagrada za celoletno delo v roku. Kadar tabora nismo organizirali sami, so naši taborniki taborili kot gostje pri drugih rodovih. Udeleževali pa smo se tudi taborov, ki jih je organizirala koordinacija dolenskih tabornikov.

V roku deluje tudi klub, namenjen članom od 15. leta dalje. Ta enkrat mesečno organizira vikend akcije, ki so namenjene prijetnemu druženju in izobraževanju. Kot pravi in delovni rod pa izdajamo rodovo glasilo Brbuč. V njem poskušamo predstaviti delo roda v času od izida zadnjega Brbuča. Njegov vsebino vsaki poskušamo napolniti s čim več uporabnimi zanimivostmi.

V teh štiridesetih letih se je izmenjalo zelo veliko članov in starši dveh tretjin današnjih članov so bili tudi sami taborniki, zato nam veliko pomagajo pri organizaciji akcij.

Vabimo vse nekdane in sedanje tabornike, ki so bili člani taborniške organizacije v Straži, da se udeležijo slavnostne čajanke v počastitev 40-letnice roda. Čajanka bo v soboto, 23. novembra, 1996 v OŠ Vavta vas. Pridite, spominjali se bomo lepih dni!

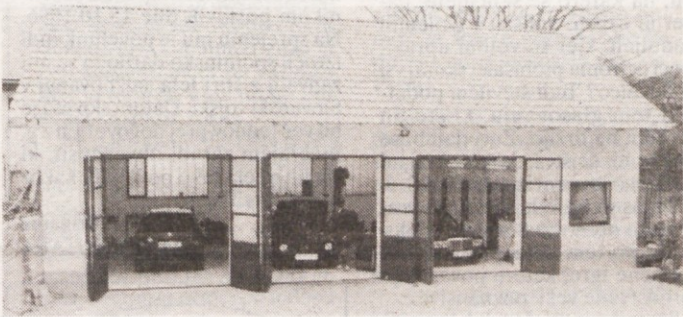
ELIZABETA RUS

USPEH SLOGE NA ZDOLAH - Čeprav so prebivalci Vrha in Cerine le nekaj kilometrov od občinskega središča, so se morali še do nedavnega do Raven, od koder vodi cesta do Zdol in naprej v dolino, voziti po slabi makadamski cesti. Pred kratkim so jo delavci cestnega podjetja le asfaltirali, pripravljala dela so zaupali gradbeni mehanizaciji Draga Kuneja iz Osredka, Kostakovci pa so sanirali tudi plaz, ki je vedno znova načeljal cesto. Na otvoritvi ceste je župan Siter tudi obljubil, da bodo prihodnje leto preplastili cesto Zdole-Ravne-Kostanjek. Sicer pa je kljub prihajajoči zimi živahno tudi na Zdolah, kjer v centru vasi že nastaja večnamenski objekt z okoli tisoč kvadratnimi metri uporabne površine, v njem pa bodo prostori krajevne skupnosti, pošte, eno stanovanje, svoje prostore bo imelo gasilsko društvo in še kdo. Če bo vreme ugodno, bodo letos narejene kleti, predračun za letošnja dela pa je 8 milijonov tolarjev. (Foto: T. Gazvoda)

S STROJEM GRE HITREJE - Dolenjski in posavski pridelovalci trčnih sadik so pričeli izkopavati letošnji pridelek. Nekdanje zamudno delo opravi- jo zdaj v trsnicah podjetja Staneta Jarkoviča z Broda pri Podbočju s strojem. Naprava, priključena na traktor, nadomešča 20 do 25 ljudi. Za rast trsnih cepljenk je bilo letošnje vreme ugodno, kar se pozna tudi pri kakovosti. Iz- bira trčnih sadik je pestra, cene pa bodo v primerjavi z lanskimi nekoliko višje. (Foto: M. Vesel)

POSODOBLJEN AVTOSERVIS ŽIBERT v Šentjerneju - Na Novomeški cesti si je obrtnik Franc Žibert že pred šestimi leti uredil mehanično delavnico, te dni pa jo je v celoti posodobil. Pridobljeni prostori nudijo boljše delovne razmere, s čimer želi poleg pridobljenega statusa pooblaščenega servisa katere od znanih avtomobilskih znamk odpreti še prodajo avtomobilov in rezervnih delov. Pridobitev je dobrodošla tudi za Šentjernej, saj se s tem odpirajo možnosti za nova delovna mesta, ki jih v tem kraju močno pri- manjkjuje. Besedilo: D. Homan, slika: M. Hočevnar)

BLAGOSLOVITEV OBNOVLJENE KAPELICE - Zadnjo nedeljo se je okrog vaške kapelice v Jagodniku zbralo za ta kraj zelo veliko ljudi. Prišel je tudi trebeljanski župnik Janez Novak, ki je skoraj 100 let staro in temeljito obnovljeno Marijino kapelico blagoslovil. Krajani so jo obnovili sami, denar zanj pa so poleg njih prispevali tudi vikendarji. Po blagoslovitvi so zbrane pogostili. (Foto: J. Dornič)

ZLATA POROKA MARIE IN STANISLAVA - Dokler ljubiš, odpuščaš, pravi neki rek. Da to res drži, lahko potrdira tudi 72-letna Marija in 78-letni Stanislav Lukič z Belega Griča pri Mokronogu, ki sta v soboto, 9. novembra, praznovala zlato poroko: najprej s svečano mašo v domači cerkvi Sv. Križa, kasneje pa s svojimi sorodniki v rakovniški gostilni Javornik. Povedala sta, da je 50 let skupnega življenja zelo hitro minilo, kot recept za uspešen in tako dolgotrajen zakon, kar je dandanes že prava redkost, pa sta navedla potrežljivost. V teh letih ni manjkalo veselih trenutkov, pa tudi manj srečni jima niso bili prihranjeni. Imela sta štiri otroke; trije so še živi (na sliki) in skupaj s še tremi vnuki so se v soboto prijetno povesečili. Veselje podaljšuje življenje in utrjuje zdravje, zato le tako naprej. Čestitke tudi z naše strani! (Foto: L. Murn)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• V teniškem centru je bil ob koncu tedna odigran teniški turnir dvojic. V konkurenci 42 igralcev in igralrk so nastopili tudi gostje iz Hrvaške. Zanimiv je bil zlasti finalni dvoboj med dvojico Marčec - Jankovič (Hrv.) in novomeško dvojico S. Bradač - B. Erak, ki so ga s tesno razliko dobili gostje. Polfinale: Jankovič

- Marčec (Hrv.) : Šporec - Lesnika (Hrv.) 7:4; Bradač - Erak : Kranjc - Lavrič (Slov.) 7:2; finale: Jankovič - Marčec : Bradač - Erak 7:6; za tretje mesto: Šporar - Lesnika : Kranjc - Lavrič 6:3. Ženske - vrstni red: 1. S. Srebrnjak - Škarjak; 2. M. Zupanc - N. Gregorčič in 3. T. Peljhan - A. Rifelj (vse Novo mesto).

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Bučka k Škocjanu, Bučka k Sevnici

Dol. list št. 45, 7. novembra

Zavedamo se, da je polemika v časopisih nevhvaležna stvar, zato se je nikoli do sedaj nismo posluževali. Zdi pa se nam, da članek z omenjenim naslovom le zahteva kratko pojasnilo.

Verjetno prav toliko prebivalcev območja nekdanje KS Bučka ni zadovoljnih z izrazom, ki je bil uporabljen v tem članku in nas je krstil za "Bučane", kot jih ni zadovoljnih z dejstvom, da proti svoji volji spadamo pod občino Škocjan. Pa pustimo čudno novo poimenovanje in preidimo k bistvu!

Zakaj niste, gospodje svetniki, povedali, da je bilo ob glasovanju, na katero se sklicujete, namerno zaprto volišče v Dolenjih Raduljah, kjer so volilni uravničenci oziroma prebivalci skoraj vsi za Sevnico? Tudi številni podatki o tem glasovanju, ki ste jih navedli, ne držijo. Zavedali bi se lahko tudi dejstva, da so se krajin Bučke na javnem izjavi 20. 3. 1994 jasno opredelili za referendumsko območje Sevnice, vsi dogodki po tem dejanju pa so bili politične igre, katere povezujejo sorodstvene vezi, poznavanja...

Svetnika iz "bučinskih krajev", ki trdi, da je v pobudi kup laži, pa prosimo, naj navede vsaj eno in jo argumentira! Navede naj imena "kričarjev in rogoviležev" in pove, kdaj so mu le-ti onemogočili kakšen sestanek, navede pa naj tudi svoje svetniško ime. Zaveda naj se, da so takšne izjave pod nivojem in da z njimi samo kaže svojo sposobnost in kulturo. Pouči naj se tudi, koliko ljudi zastopa, kajti število je precej večje od 400. Dobro ve tudi, da se je spomladi tega leta v izpeljani anketi kar 86,7% dosegljivih volilnih uravničencev zavzelo oziroma izreklo za vrnitev k občini Sevnica.

Se pa popolnoma strinjamo, naj se ljudje odločijo na referendumu, v kateri občini hočejo živeti, kajti samo to je naš cilj in nič drugega. Naj bo končno spoštovana volja in ustavna pravica ljudi!

Odbor krajanov bivše KS Bučka: MITKO PIRMAN, Zaboršt 2 a MIRO ŠENK, Jerman Vrh 20 VINKO TOMAZIN, Dule 14

Semičani imajo svoj praznik

Dol. list št. 45, 7. novembra

Odgovor IO SKD Semič

Na svoje izzivanje v Dolenjskem listu sem pričakoval močan, vendar pošten, športni protiidarec; vendar se od vas, večerajšnji sodelavci, dobri znanci in tako rekoč prijatelji, nisem nadejal tako nizkega udarca. Usekali ste me prefinjeno, hainovski in pre-mišljeno na mesto, kjer ste pričakovali, da me bo najbolj zabolalo in prizadelo. Udarili ste na področje mojega poklicnega vzgojno-izobraževalnega dela, na katero sem posebno ponosen.

Zaradi svoje časti in zaradi mnogih generacij otrok, ki so mi bile in so mi še vedno zaupane v vzgojo in izobraževanje kot učitelju, sem se prisiljen braniti. Očitajte mi, kako sem se "zviška norčeval iz otrok, ki so hodili k verouku in nedeljski maši".

Ko bi me malo bolje poznali, prav gotovo ne bi zavozili na mino, ki ste si jo sami nastavili.

Vedeli bi, da sem do enajstega leta hodil k maši, bil ministrant, česar nisem nikoli zanimal ali se tega sramoval. Vedeli bi, da sem dolga leta javno vozil svojo globoko verno mamo vsako nedeljo k maši. (Še danes rad vzamem v avto ženičko, ki se vrača peš od maše in jo mnogi v svoji vzvišenosti spregledate na cesti). Vedeli bi, da sem leta 1988 popeljal otroke in kaplana iz mrzle cerkve v toplo učilnico štrekljevske šole in da poteka tam verouk še danes. Vedeli bi, da sem bil in sem kljub svojem globokemu ateističnemu prepričanju vedno v najboljših odnosih s semiškimi kaplani in da me je pred nedavnim župnik Janko Štampar javno in pisno predstavil kot dobrega športnega prijatelja izpred dvajsetih let, ko je kaplanoval v Semiču.

Nikogar nisem ocenjeval niti ne ocenjujem po njegovem prepričanju, temveč po tem, kakšen CLOVEK je.

V prihodnje ne bom več odgovarjal na vaše še tako nizke udarce. Semičani dobro poznajo mene in vas. Pošteno bojo razsodili in prepričan sem, da se bo tehnika globoko prevesila v mojo korist. Prepričan sem tudi, da bojo spoštovani in poštenu semiški krščanski demokrati spoznali, da bo treba zamenjati nekatere svoje farijejske voditelje.

BLAŽ KOČEVAR
Vavpca vas

Novomeška kronika

Dol. list št. 43, 24. oktobra

V četrtek, 24. oktobra, ste v rubriki Novomeška kronika objavili novico v zvezi z odhodom našega častnika v pokoj. Povedati vam moramo, da vas je vaš informator zavedel, saj smo se od edinega častnika, ki je v tem času odšel v pokoj, majorja Ivana Šteblaja, dostojno in v skladu s pravilnikom poslavlili dne 15.10.1996. Na sprejemu mu je poveljnik tudi izročil spominsko darilo in se mu zahvalil z štiri leta službovanja v Slovenski vojski. Datum slovesa je bil več tednov prej dogovorjen z g. Šteblajem zaradi obveznosti, ki sta jih imela tako poveljnik kakor tudi g. Šteblaj.

Brigadir
JANEZ BUTARA

Je lastnina res cenjena?

Razočarana v Sloveniji - Denacionalizacija se vleče predolgo - Kdaj bosta rešena Dergančeva primera?

Po treh letih sem spet prišla v domovino, če jo sploh lahko tako imenujem. V Ameriki nas Slovence na veliko vabijo v Slovenijo, tako kot turiste kot morebitne vlagatelje. Pravijo, da je v Sloveniji sedaj demokracija in je lastnina cenjena.

A na moč sem bila razočarana, ko sem v Semiču obiskala bratrančovo družino. Prepričana sem bila, da jim je nova demokracija že vrnila po vojni nacionalizirano hišo. Vem za zakon o denacionalizaciji, vem za razsodbo Vrhovnega sodišča iz leta 1991. Pri nas v Ameriki bi bil primer že zdavnaj rešen. V bivši hiši Franca Derganca pa je še več stanovalcev kot ob mojem zadnjem obisku. Človek bi pomislil, da bo precej drugače, ker ima Semič svojo občino. Domačini naj bi vendar lažje reševali domače zadeve, ali ne? Dobila pa sem vtis, da je prav semiška občina glavni zaviralec. Kako bodo tuji verjeli lepim besedam naših politikov, naj vlagajo, ker je lastnina cenjena, ko pa je žuljev naših prednikov niso poplačali?

Enak problem ima tudi znana

APLAVZ NI OBVEZEN Eden zatrtih

Poznam ne preveč rosnio mladega intelektualca, ki je prekel socializem po dolgem in počez. Trdil je, da so komunisti krivi, ker v službi ni napredoval, da je osebnostno stal na istem mestu. Vsako sekundo so mu metali polena pod noge, in to samo zato, ker kljub mnogoštevilnim prošnjam ni hotel v njihove vrste. No, stanovanje so mu res dodelili, a kaj, takrat je bilo stanovanj za mlade izobražence kot listja in trave... Skoraj vsak dan je zaradi komunistične prisile nad njim zaspal za mizo v zakotni gostilni. Njegova vroča želja je bila, da bi komuniste vzel huduč.

V letih demokratične preno-ve Slovencev sem pozabil nanj. Samo po sebi se mi je zdelo razumljivo, da je zdaj kje na kakšnem pomembnem položaju, da je v najslabšem primeru ravnatelj gimnazije, kajti tistih, ki so mu branili h koritu, ni več. Vsaj na oblasti ne. Gotovo je razplahotal svoja krila sposobnosti, sem menil, iz ličinke se je razvil metulj. Privoščil sem mu: prišel je njegov čas in tako je prav.

Ne vem, kaj me je zaneslo v gostilno, ki slovi le po tem, da je s prvotno moč prebrati celomejski jedilnik. Bil je tam: nepočesan, v ponošenem puloverju, pošvedranih čevljev in razcefranih hlačah. Okrog njegovih ust, iz katerih je polzela z alkoholom pomešana slina, so se po mizi pasle muhe. Škoda, da je spal. Prav zanimivo bi bilo slišati, kdo ali kaj je kriv za stanje, v kakršnem sem ga našel...

TONI GAŠPERIČ

• Večina ljudi se ne briga za moralo: vera jim je udobnejša. (Weber)

• Prevodi so kot ženske: ko so lepi, niso zvesti, in ko so zvesti, niso lepi. (Bacon)

• Možile bi se, množile pa ne. (Sršen)

Zamolčan prispevek Gimnazije v NOB

Ob počastitvi 250-letnice Gimnazije Novo mesto so ostali v tihem ozadju mnogi dijaki in profesorji, ki so v prelomnem obdobju vedeli, kje je njihovo pravo mesto

Želim omeniti poglavje iz zgodovine novomeške gimnazije, ki pa, kolikor mi je znano iz javnih občil ob jubileju, ni bilo omenjeno. Gre za njeno vlogo pri vzgoji številnih dijakov, ki so se šolali v desetletju pred razpadom stare Jugoslavije. Takratni dogodki so to generacijo posebej zaznamovali. Pripadali so ji priznani ustvarjalci in osebnosti: Vladimir Lamut, Ivo Pirkovič, Franček Saje, Bogo Komelj, Dušan Povh, Ivan Marincek, Vilma Bukovec in drugi.

V tihem ozadju je ostalo izjemno veliko število njenih dijakov in tudi profesorjev, ki so v prelomnem obdobju - borbi za osvoboditev slovenskega naroda v času 2. svetovne vojne - dali iz sebe vse svoje sile, znanje, zdravje, tudi življenja. Novomeška gimnazija se lahko ponaša z izredno velikim številom dijakov in profesorjev - borcev za svobodo.

Nekateri sicer zanikajo, da je bil NOB osvobodilno gibanje. Toda zgodovina in odnos zmagovitih sil antifašistične koalicije do NOB kakor tudi do nove Jugoslavije nedvomno potrjujejo, da je to bilo osvobodilno gibanje. Verjetno je prav zaradi dvoma o antifašistični vsebini NOB ostal tovrstni delež novomeške gimnazije v okviru njenih proslav v ozadju.

Nimam natančnih podatkov, koliko novomeških gimnazijcev je bilo borcev ali aktivistov NOB, koliko jih je padlo, bilo ubitih, koliko ranjenih, zaprtih, interniranih. Ocenjujem, da jih je bilo precej več kot iz drugih gimnazij v Sloveniji.

Bilo bi koristno, če bi se kdo pogledal v ta del življenja in trpljenja dijakov novomeške gimnazije. Naj iz njihovih vrst izdvojim samo nekaj pomembnih osebnosti, kot so generali (Jože Borštnar, Dušan Švara, dr. Marjan Morelj, dr. Dolfe Medvedšek), politiki in diplomati (Bogdan in Marjan Osolnik, France Hočevar, Niko

Šilih, Mirko Jakše, Radko Močilnik, Franc Pirkovič, Jože Preželj in še kdo), publicisti in znanstveniki delavci (Jože Krall, Marjeta Vasič, Ivan Komelj, Ema Muser, Milan Dodič, Jelka Hočevar in še kdo), gospodarstveniki (Boris Andrianič, Jur Levičnik, Luka Dolenc itd.).

Javen, organiziran množični protest dijakov novomeške gimnazije proti italijanski okupaciji 1.12.1941 je bil predmet raziskovalne naloge Barbke Močilnik, ki pa ni objavljen. Tudi Ema Muser je o temu pisala. Protest je bil dejanje, kakršnega v takem obsegu ni zaslediti v nobeni od drugih gimnazij v Sloveniji. Na vse to je lahko novomeška gimnazija po-

VOLILNA KOMISIJA BI MORALA BITI POŠTENA

DOLENJSKE TOPLICE - B. A. iz Dolenjskih Toplic (naslov v uredništvu) je na volišču v Dolenjskih Toplicah, ki je bilo v osnovni šoli, ugotovil, da so nekateri glasovalni listki že predhodno obkroženi za stanko LDS. Tako je volilec dobil dva volilna lista, enega za KS in drugega za državni zbor. Pri pregledu volilnega lista v državni zbor je ugotovil, da je na listu že obkrožena stanka LDS. Volilec je komisijo opozoril na že predhodno obkroženo stanko LDS, član volilne komisije pa je odvrnil: "Če vi ne boste volili te stranke, bomo dali glasovni list drugemu volilcu, ki bo obkrožil to stanko." Občan se sprašuje, ali je volilna komisija poštena, saj bi morala volilne liste pregledati, biti neustrankarska in se lepo obnašati oziroma se volilcu za njegovo napako opravičiti.

"Šrejfarji" smo končno dobili vodovod

Kmalu tudi park Šrejf

Črešnjevčani ali po domače "Šrejfarji", kakor nas imenujejo ostali Belokranjci, smo končno le dobili tolikokrat obljubljeni vodovod. Še lani nismo verjeli tistim, ki so govorili, da bo kmalu pri nas tekla pitna voda. Stvari so postale bolj realne na sestanku vaše skupnosti, ki je bil meseca julija letos. Takrat je župan semiške občine g. Janko Bukovec zbranim zagotovil, da bo voda na Črešnjevcev pritekla že čez nekaj mesecev. Komunalna Črnomelj je začela z deli glavnega voda Krupa - Črešnjevce v drugi polovici meseca avgusta, tudi izkop hidrantnega omrežja po vasi je bil v teku. Izvajalce je ves čas dela motil dež, toda kljub temu so projekt izpeljali do predvidenega roka.

Na slavnostni prireditvi ob odprtju vodovoda v nedeljo, 27. oktobra, se je predstavil otroški pevski zbor z znanimi slovenskimi pesmimi. Župan je v govoru na prireditvi predstavil finančno plat izgradnje vodovoda, pohvalil je vaščane, ki smo prevzeli kar velik delež obveznosti pri izgradnji vodovoda. Tudi vaški mož Črešnjevca Edvard Kočevar se je posebej zahvalil predsedniku gradbenega odbora Ivanu Simonu ml. in vaščanom za opravljenega dela. Med ostalim je poudaril, da je vaška skupnost kot oblika organiziranega delovanja potrebna, saj se preko nje lažje dosežejo zastavljeni cilji in naloge, ki jih vas kot taka skupnost ima. Povedal je tudi, da izgradnja vodovoda ni edina uspeša akcija vasi. Vaščani smo sami uredili 2,5 km dolgo gozdno pot; v planu je projekt ureditve nacionalnega parka, imenovanega Šrejf; urejen je športno-rekreacijski center, kjer je nekoč stala vaška luža in sanirano divje odlagališče odpadkov.

"Šrejfarji" smo bili večkrat zasmejavani zaradi tega vzdevka, ki pa je nastal po ljudski pripovedi, da so Črešnjevčani v davnih časih vlekli konje iz globoke vrtače na bezgov "Šrejf" ali vijak. Danes za nas to ni več slabšalni izraz in tudi na Vrtači bo kmalu urejen park, imenovan Šrejf.

ANICA JAKŠA za vaško skupnost Črešnjevce

SREČANJE KRAJANOV KS ŽABJA VAS - Srečanje starejših krajanov, ki ga vsako leto pripravi Krajevna organizacija Rdečega križa, je potekalo 18. oktobra skromno in pristrčno. To je priložnost, da se starejši med seboj vsaj enkrat na leto vidijo in se bolje spoznajo. Da je bilo naše druženje še lepše, so pripomogli različni darovalci: zasebniki, obrtniki in Blagovnica s svojimi prispevki za srečelov. Vsem se iskreno zahvaljujemo, prav tako osnovni šoli Grm za kulturni program. Zahvala tudi vsem aktivistom KO RK Žabja vas, kajti brez njihove prizadevnosti ne bi bilo srečanja starejših krajanov. (Krajevna organizacija RK Žabja vas, Anka Urbančič)

NAŠEL JE KORENINE - Čeprav je Stefan Kapsch iz Oswega v ameriški zvezni državi Oregon vedel, da ima njegov rod tako po mamini kot po očetovi strani korenine v črnomaljski občini, do leta 1994 ni nikoli obiskal Slovenije. Hranil pa je naslov Matije Absca iz Mihelje vasi pri Črnomlju, za katerega ni natančno vedel, komu pravzaprav pripada. Ko je pred dve-ma leti prišel kot predavatelj političnih ved za dva semestra predavati na ljubljansko Fakulteto za družbene vede, je Abščeve obiskal in ugotovil, da so njegovi daljnji sorodniki. Pozneje je odkrival v Sloveniji vedno nove sorodnike in dežela se mu je tako priljubila, da jo je samo letos obiskal že dvakrat: ob črnomaljskem jurjevanju in martinovanju. Čeprav se je že njegov oče rodil v Ameriki, pa je gospod Kapsch odraščal ob belokranjskih običajih. "Ponosen sem, da sem Črnomaljec," pravi v lepi slovenščini. A ne le to, po Črnomlju je povpraševal tudi, kje bi lahko kupil črnomaljsko zastavo. Njegova želja je prišla na ušesa tudi občinskim možem in črnomaljski župan Andrej Fabjan mu je poklonil občinsko zastavo in knjigo o Sloveniji, gost iz Amerike (na desni) pa se je oddolžil z darilom "Made in Oregon". (Foto: M. B.-J.)

22 let KS Rožno- Presladol

Kmetu vrniti upanje in zaupanje

ROŽNO - V družbenem domu na Rožnem so se ob 22-letnici KS Rožno-Presladol zbrali krajinani in slovesno odprli novo asfaltirano cesto ter proslavili 22-letnico KS. Čeprav je to majhna krajevna skupnost, se odlikuje po prizadevnosti krajanov, kar se pozna v razvoju kraja (posodobljenje cest, novi družbeni in gasilski dom, telefon, vodovod).

Vztrajnost, prizadevnost in delavnost vodijo te ljudi skozi čas. Hribovita pokrajina in težka zemlja jim nista vzeli ljubezni in poguma. Vztrajno kljubujejo času in sledijo napredku. Veseli so vsakega uspeha in ga z veseljem proslavijo. Tudi ob prazniku KS so dvorano napolnili do zadnjega kotička. In misel, napisana na steni dvorane - "V volji je pot, v slogi je moč", je njihovo življenjsko vodilo.

Zelimo, da bi naša slovenska vas še naprej tako odločno in vztrajno premagovala ovire vsakdana, da bi zmagala ljubezen do zemlje in podeželja. Žal se bo marsikaj moralo spremeniti, kajti ne zadostujeta le ljubezen in pogum kmeta. Treba mu je dati vrednost in možnost preživetja, mu vrniti upanje in zaupanje. Le tako je moč ohraniti idiliko vasi in zdravo življenje.

VERA KUSTU

Upokojenski pevci praznujejo 40-letnico

Koncert bo v petek

NOVO MESTO - Ob 40-letnici mešanega pevskega zbora Društva upokojencev (DU) Novo mesto bo slavnostni koncert pod pokroviteljstvom mestne občine Novo mesto v petek, 15. novembra, ob 19.30 v KC Janeza Trdine. Slavnostni govor bo imel župan Franci Koncilija. Vstopnine ne bo.

Zbor je bil ustanovljen 1956. leta na pobudo danes že pokojnega Borisa Savnika, ki je bil tudi vodja. Kasneje so ga vodili še pokojni Tone Markelj, prof. Franc Milek, sedaj pa je to delo Sonje Pirc. V tem času je bilo mnogo težav: ni bilo ustreznega prostora za vaje, primanjkovalo je notnega materiala in denarja. Toda z dobro voljo in ljubeznijo do petja je šlo in kmalu so nastopali na prireditvah, revijah in samostojnih koncertih. Zbor je vseskozi skrbel za kvaliteto in je dopolnjeval program. Naštudiral je 200 pesmi in imel več kot 400 nastopov doma in po Sloveniji. Posebno pozornost so posvečali slovenski narodni in umetni pesmi. Zbor je vseskozi štel 30 do 35 pevcev in pevk, danes jih je 31, od tega 21 žensk in 10 moških. Vaje so enkrat tedensko. Dobri medsebojni odnosi, prijetno delovno vzdušje in medsebojno spoštovanje vzpodbudno vplivajo na premagovanje še tako zahtevnih nalog.

Za dolgoletno uspešno delo je ob 40-letnici zbora Zveza DU Slovenije zboru podelila visoko priznanje - veliko plaketo kot zahvalo za prehojeno pot, vsi pevci pa so prejeli priznanje DU Novo mesto. Želimo in verjame-mo, da bo pesem MPZ DU Novo mesto tudi v bodoče med nami.

IVAN SOMRAK
Predsednik DU Novo mesto

Ali bo potreben čuvaj?

Na mirnopoškem pokopališču vsako leto 1. novembra znosijo sveče na obzidje, prevračajo šopke, krađejo sveče itd.

MIRNA PEČ - Sem vaš zvest bralec in se vam oglašam prvič. Sem krajan KS Mirna Peč in pišem v imenu prizadetih krajanov in drugih, ki imajo svoje iz-znance na tem pokopališču. Vsa-ko leto namreč 1. novembra zvečer nekdo znosi sveče na obzidje pokopališča, prevračajo šopke, pokradejo baterijske vložke sveč, ki se napajajo iz njih itd. Mislim, da je to skrajno nekulturno ravnanje. Ko bi kdo od teh barbarov vedel, kaj si misli človek, ki stoji ob razjednem grobu. Še bolj pa me prizadene to, ko slišim, da to počnejo tisti, ki v kulturnem in cerkvenem javnem življenju v prelepi mirnopoški dolini nekaj pomenijo. Nisem še slišal, da bi imeli kje na svetu na pokopališču čuvaja in upam, da to ne bo po-

VRAČANJE PREVEČ IZPLAČANIH INVALIDNIN USTAVLJENO

Ustavno sodišče Republike Slovenije je 29. oktobra sklenilo, da zadrži izvrševanje Zakona o vojnih invalidih, kolikor o upornih invalidih za zahteve za poračun domnevno preveč izplačanih invalidskih prejemkov v letu 1996, temelječih na veljavni odločbah, izdanih na podlagi dotlej veljavne zakonodaje. Organom, ki so pristojni za izvrševanje zakona, je naložilo, naj takoj prenehajo pošiljati in izvrševati zahteve za poračun. To pomeni, da je ustavljeno vračanje preveč izplačanih zneskov in da bodo invalidski upravičenci odslej prejeli v celoti bodisi prejemke, za katere jim je že opravljena prevedba na novi zakon, bodisi prejemke, ki so jim še odmerjani po starem zakonu.

V tujini spoznaš, kaj imamo sami

Še malo razmišljanja ob poučnem in veselem potovanju finančnikov po Italiji

Društvo računovodij, finančnikov in revizorjev Novo mesto združuje kolege računovodje, revizorje in finančnike iz Dolenjske in Bele krajine. Na strokovne ekskurzije hodimo skupaj s kolegi iz Kranja. Letos smo se odpravili v severno Italijo in v Milano.

Po novih slovenskih cestah smo bili mimogrede čez mejo, med širnimi polji Padske nižine. Po ravnem so se menjavale njive s koruzo in vinogradi. Ni nam bilo všeč. Navajeni smo pač, da so pri nas vinogradi na hribovitih in brez sosednje koruze. To je naša posebnost.

Zvečer smo prišli na Gardsko jezero. Kamor seže oko - sam turizem! Toda za večerjo so nam v hotelu tik ob jezeru prinesli postan krompir in nič se niso vznemirjali. Tudi pribor smo morali obdržati od predjedi še za glavno jed.

Rekli smo, da so to mogoče njihove posebnosti. Možno je sicer tudi, da smo za svoj okus zgrešili hotel. No, za žepa ga seveda nismo. Vino je bilo namizno, a okusno.

Zjutraj smo se odpeljali v Milano. Sprejeli so nas v predstavništvu Nove Ljubljanske banke v središču mesta. Štirinajst zaposlenih. 900 mio Dem prometa. Dobiček. Kar ponosni smo bili.

Na kosilu smo bili v restavraciji sto metrov od katedrale. Tudi tukaj smo morali za glavno jed pribor obdržati. Mogoče je to pri njih v navadi. Saj res, pribor, ki si ga uporabil sam, obdržiš in ga znova uporabiš. Prihranili smo pomivanje, vodo, prašek, energijo. Zveni ekonomično. No pri nas se kaj takega ni že dolgo zgodilo.

Nazaj grede nas je v avtobusu gostil Ivan Kure, direktor KZ Metlika. Postreženi smo bili z metliško črtno in s kolednikom. Gorenjem in ostalim Nebelokranjem smo razložili, kaj je kolednik. Ugotovili smo, da bi v KZ Metlika in v Beli krajini lahko postregli z laškim rizlingom: kot z namiznim, kot kakovostnim, kot vrhunskim vinom, kot pozne trgatve - kolednikom, kot jagodnim izborom in kot ledenim vi-

nom. Šest kakovostnih ravni iste trte. Kakšno razkošje, kakšna enkratna posebnost!

Tisti, ki smo že doslej poskušali v zaporedju vse kakovostne ravni laškega rizlinga, smo doživeli nekaj posebnega. Vsaka nova raven vina je bila razpoznavno lepša, daljša od prejšnje. Tako se namreč reče za vino, če ostane zlahkni, sortni okus v ustih, ko je vino že v želodcu. Takšna degustacija je neverjetno doživljiva. Lahko bi se imenovala Janezova ali Ivanova degustacija. V Belo krajino je vse več enodnevnih izletov, ki so povezani z obiskom zidanice. Takšna degustacija bi bila nekaj razpoznavno značilnega za Belo krajino.

Kakšen bo tisti rizling, ki ga bodo nekoč trgali za tri kralje ali za Antonovo ali za Pusta, če bo dovolj zgođen! Trgatev po godu sv. Jožefa pa seveda ni mogoča, saj mora biti trta do takrat že obrezana.

Ivan Kure je nato izletnikom predstavil novo vino z imenom zdravica. To je morda frankinja z ustreznimi zlahknimi snovmi v vinu, ki raztapljajo maščobo. Vino z veliko ljubezni in znanja.

Taka je poslovna politika KZ Metlika. Vedno novosti, vedno investicije. Glede na nove tehnične možnosti obdelave vinogradov

Volitve prinesle Suhi krajini še tri nove pridobitve

Končno cesta do Dobrave

ŽUŽEMBERK - Resnično si Suha krajina želi več volitev. Tako so bile v enem samem tednu kar tri pomembne otvoritve: v torek so odprli 1,9 km dolgi cestni odsek regionalne ceste med Žužemberkom in Dobravo, kar je financiralo ministrstvo za promet in zveze. Vrednost investicije je kar 86 milijonov tolarjev. Cesto je predal namenu sekretar za ceste Marjan Dvornik, blagoslovil pa jo je domači župnik Franc Povirk. Zbranim sta spregovorila tudi župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija in predsednik sveta KS Žužemberk Franc Škufca.

V četrtek, 7. novembra, pa je bil odprt še zadnji asfaltirani odsek med Smuko in občinsko mejo med občinama Kočevje in Novo mesto. Asfaltiranje dvokilometerskega odseka, ki je bil dolga leta makedamski in je bilo opravljeno s pomočjo prispevkov mestne občine Novo mesto (10 milijonov tolarjev), kočevske občine (5,8 milijonov tolarjev) in republiških sredstev (6 milijonov) za demografsko ogrožena območja. Delo je omogočilo številnim Suhokranjem zvezo z Novim mestom.

Poleg cest je bila v Drašči vasi slovesnost ob prevzemu 29 novih telefonskih priključkov. Slovesnosti se je udeležila tudi ministrice za pravosodje Meta Zupančič, ki je telefone predala namenu. Ob otvoritvi so sodelovali še: direktor Telekomu poslovnice enote Novo mesto Andrej Zupanc, Roman Gabrijel in Feliks Strmole iz mestne občine Novo mesto ter številni krajanje.

S. M.

Volitve prinesle Suhi krajini še tri nove pridobitve

Končno cesta do Dobrave

ŽUŽEMBERK - Resnično si Suha krajina želi več volitev. Tako so bile v enem samem tednu kar tri pomembne otvoritve: v torek so odprli 1,9 km dolgi cestni odsek regionalne ceste med Žužemberkom in Dobravo, kar je financiralo ministrstvo za promet in zveze. Vrednost investicije je kar 86 milijonov tolarjev. Cesto je predal namenu sekretar za ceste Marjan Dvornik, blagoslovil pa jo je domači župnik Franc Povirk. Zbranim sta spregovorila tudi župan mestne občine Novo mesto Franci Koncilija in predsednik sveta KS Žužemberk Franc Škufca.

rigolajo terase, četudi bi trta na terasi lahko še dolgo rodila. A na starih dobrih navpičnih vrstah so stroški obdelave manjši. Investicije o pravem času. KZ Metlika ni imela nikoli likvidnostnih težav.

Ob hvaležnih temah je dolgočasna pot po Padski nižini lahko zelo kratka.

Mag. JANEZ KURE

SLOW FOOD-A NA BREGU

NOVO MESTO - Ob čaščenju sv. Martina gostiše Kos pripravljajo ponovno srečanje članov Slow food, in sicer v četrtek, 14. novembra, ob 18. uri v restavraciji Breg. Posebnost večera bo bogastvo različnosti slovenskih štrukljev, saj jih bo za pokušnjo kar 40, začeli pa bodo tudi s posebnostjo ob bifejski mizi. Večer bo zaključen s peko kostanja ob starem breškem trgu ob baklah. V Italiji praznujejo od 28. novembra do 1. decembra 10-letnico nastanka organizacije Arcigova - Slow food in tako bo takrat gastronomski sejem. Prihodnje srečanje na Dolenjskem bo 17. decembra, ko bo obletnica tega gibanja v Sloveniji. Rezervacije so obvezne, in sicer na tel. št. 068/321-269.

Metoda Adamič

Rodila se je pred 72 leti v Željnah pri Kočevju. Z 18 leti se je vključila v maju 1942 v organiziran boj proti okupatorju kot aktivistka OF in obveščevalka. V septembru 1943 ob kapitulaciji Italije se je vključila v IX. slovensko narodnoosvobodilno brigado in bila v njej vse do sredi oktobra 1944. Od tega časa dalje je delovala v ribniško-notranjskem okrožju do konca druge svetovne vojne. Bila je ranjena, in je zaradi posledic postala vojaška vojna invalidka. Po končani vojni je sodelovala v raznih organizacijah. V začetku novembra so se od pokojne Metode, ki je bila priljubljena med ljudmi, na kočevskem pokopališču poslovili sorodniki, prijatelji in tisti, s katerimi je med drugo svetovno vojno sodelovala v boju proti okupatorju. Za zasluge je bila dvakrat odlikovana.

V. DRAGOŠ

TEORETIČNO RAZMIŠLJANJE

Eklekticizem razjeda arhitekturo

Še o "Stavbarstvu malega gospodarstva v Spominskem parku Trebče, občina Brežice"

Ob Dnevh evropske kulturne dediščine na temo "Kulturna dediščina meniških redov" je opozoril Don Luca Pellegrini, da imata zgodovina in umetnost pomembno vlogo v družbi, tudi za odkrivanje duhovnih globin. Podobne ocene najbrž ne bo nihče izrekel ob temi "Stavbarstvo malega gospodarstva v Spominskem parku Trebče, občina Brežice". Pod roko nekaterih novomeških narodoslavev tu razsaja eklekticizem, ki ugonablja arhitekturo z vsiljevanjem starih fasadnih elementov, ki nimajo utemeljene zveze z nameni novih gospodarskih stavb; obenem pa so vsiljevane prvine v disonanci z bistvom obstoječe organske, funkcionalne arhitekture, ki je značilna za podeželje. Kakšen smisel je kopirati okna s polkni po stari stanovanjski hiši in nato enake vgraditi v fasado obrtne delavnice, ki je globoka 15 metrov, ob industrijska 4 metre visoka vrata? Zakaj se predpisuje edino zveličavno razmerje med streho in fasado po tipični stanovanjski hiši (tudi nekatera gospodarska poslopja so bila grajena v podobnem smislu, nikakor pa ne vsa!)? Čemu neuporabne frčade na strehi večje obrtne delavnice, morda zaradi "skladja" z obstoječo arhitekturo? In še je podobnih nesmislov, vendar ne želim bralcev utrujati z njimi.

Z gospodom Jožetom Avšičem, dipl. oec., brežiškim županom, sva nedavno govorila o tej temi v Pišcah (Spominski park Trebče) in si ogledovala lepa gospodarska poslopja ob baročni cerkvi sv. Mihaela: mlin ob Gabernici, kombinirano gospodarsko poslopje (hlev, senik, kozolec); podobnih starih poslopij je tam naokoli še nekaj, katera pa so grajena povsem drugače, lahko bi se reklo, da so grajena v nasprotju z navodili "sodobnih" naravoslavev. Tretji člen Zakona o Spominskem parku Trebče je zelo napreden in podpira razvoj malega gospodarstva,

ČAKAJO PO SILI RAZMER - Starke v begunskem centru Šmihel

Begunec sem, begunec tja

Mir, ki je zavladal na ozemlju nekdanje republike Bosne in Hercegovine, ni prinesel vseh rešitev

Begunski center Novo mesto, ki stoji nasproti srednješolskega centra v Šmihelu in je v bistvu nekdanji dijaški dom, sem obiskal v dopoldanskem času. Nekaj otrok se je igralo na bližnjem igrišču, moške so kadili in razpravljali na dvorišču pred vhodom, tri starejše ženske pa so se v avli ubadale z ročnimi deli. Mirnost ozračja je motil le vrišč otrok iz sosednje stavbe, kjer je potekal pouk otrok Osnovne šole Šmihel.

Začetki centra segajo v leto 92, ko sta bila ustanovljena zbirna centra Šmihel in Bršljin, ki sta sprejela hrvaške begunce, 9. maja leta 1992 pa je prišlo 190 bosanskih beguncev. Na začetku so prišli otroci, ženske in starejše osebe, leta 1993 pa so prišli še moški. Trenutno je v centru 200 beguncev, od katerih je 67 šoloobveznih otrok, kakor je povedal Janez Dolenc, vodja begunskega centra Šmihel. V majhnih dijaških sobicah sedaj prebivajo družine; stanovalci desetih sob skupno uporabljajo eno kopalnico s tuši in eno kuhinjo. Sicer pa v centru deluje menza, kjer imajo begunci možnost kosila.

Med letoma 1992-1994 je delovala begunska osnovna šola; v njej so poučevali begunski pedagogi in je združevala begunske otroke iz celotne novomeške občine, saj so nekateri našli zatočišča tudi pri sorodnikih. Zdaj begunski otroci po nalogu

Ministrstva za šolstvo obiskujejo slovenske šole, in sicer kot osnovnošolci, srednješolci in študenti. Lansko leto je Ministrstvo za šolstvo namenilo nekaj denarja kot pomoč dijakom, za njihove šolske potrebščine, letos pa so ostali tudi brez tega.

Begunski center v Ribnici domuje v prostorih nekdanje vojašnice, kjer so za potrebe beguncev namenjeni 4 objekti: 2 bivalna, kuhinja (nekdanja vojaška menza) in skladišče za lastne potrebe. V menzi postrežejo beguncem z dvema obrokom, zajtrkom in kosilom, večerjo pa si pripravijo sami. Sobe so veliko večje kot v novomeškem centru, vendar je dotrajanost objektov občutno večja. Trenutno je v Ribnici okoli 100 beguncev, od tega 11 osnovnošolcev, ki jih vsako jutro vozi v šolo kombi. Nekaj srednješolcev in študentov se šola v Ljubljani. Šolanje je sicer brezplačno, majhno finančno pomoč za šolske potrebščine pa dobijo od donatorjev (Soros, Piza).

Ljudje, ki sem jih srečal, torej niso tukaj po svoji volji. Doživeli so to, česar si nihče od nas ne želi: morali so zapustiti svoje domove. Kako jih bomo sprejeli, pa je na nas: kot nam enake ljudi, ki so se znašli v nesreči, ali kot...

BORIS PETKOVIČ

SEJEM PRVO IN TRETJO SOBOTO - Po zgledu že uveljavljenega šentjernejskega sejma - ta je vsako drugo in četrto soboto v mesecu - bo poslej podoben sejmu vsako prvo in tretjo soboto v mesecu na hipodromu Brege pri Krškem. Krajevna skupnost Krško polje je postavila tehtnico in organizirala odkupno postajo za živino, uredila stojišča za živino, prostor za stojnice, okrepčevalnice in podobno. Potrebno se bo še navaditi na novost in sejem bo zagotovo živ. (Foto: M. Vesel)

PRIVRŽENCI PRESNE PREHRANE!

LJUBLJANA - Društvo privržencev presne prehrane, ki ima sedež v Ljubljani, Igriška 14, vabi na zanimivo predavanje velikega poznavalca tega področja Jožeta Horvata, ki bo 27. novembra ob 16. uri v prostorih nekdanje občine Vič, Trg mladinskih delovnih brigad 7. Vstopnina znaša za člane 700, za nečlane pa 1000 tolarjev.

Inž. Jože Teršar - osemdesetletnik

Ta dni je v krogu svoje družine in prijateljev praznoval osemdesetletnico rojstva znani novomeški higienik in kemik Jože Teršar. Rojen je bil 25. 10. 1916 v Avstriji, kjer je takrat služboval njegov oče, visok železniški uradnik. Mlada leta je preživel v Ljubljani in se leta 1935 vpisal na fakulteto. Ko je leta 1942 delal diplomski izpit, so ga Italijani internirali in je 14 mesecev prebil v Gonarsu in Trevisu. Ko je prišel na svobodo, je diplomiral, a delal kot težak na regulaciji Glinščice. Šele po osvoboditvi je začel strokovno delati v Centralnem laboratoriju v Ljubljani. Ko je bil leta 1947 po službeni potrebi poslan v Novo mesto, se je začelo njegovo pionirsko delo na področju higijene. Ustanovil in vodil je živilsko-kemični laboratorij v Higienem zavodu za Dolenjsko. Njegova dejavnost je obsegala naslednja področja: oskrba in kontrola pitne vode, kontrola živil in predmetov splošne rabe, male asanacije (gradnja vaških vodnjakov in vodovodov), kontrola bivalnih pogojev, sodelovanje v sanitarni inšpekciji, predavanja in tečaji za higienski minimum za

živlilce, gostince, obrate družbene prehrane in druge. Njegov glavni projekt je raziskovanje onesnaženosti Krke.

Vse svoje strokovno delo od leta 1947 do upokojitve leta 1978 je inž. Teršar posvetil Dolenjski in Novemu mestu. Tu si je ustvaril družino, si pridobil dobre prijatelje in postal pravi Dolenjec.

V imenu vseh prijateljev Ti, dragi Jože, želim čim več zdravja in ti iskreno čestitam ob visokem jubileju.

MIROSLAV VUTE

Ali sodi računalnik tudi v vrtec?

Na to vprašanje so poskušali odgovoriti na seminarju o računalniškem opismenjevanju, ki ga je minuli teden organizirala novomeški VVO - Potreben strokoven pristop

NOVO MESTO - S šolskim tolarjem Ministrstvo za šolstvo in šport financira tudi program računalniškega opismenjevanja, ki teče že od leta 1994 na šolah in vrtcih. Pred kratkim je dobilo 50 vrtcev po en računalnik z barvnim tiskalnikom.

Glede vključevanja predšolskih otrok v delo na računalnikih pa so mnenja deljena. Minuli četrtek so na to vprašanje poskušali najti odgovor na seminarju, ki so ga organizirali v novomeški vzgojnovarstveni organizaciji na Ragovski. Seminarja se je udeležilo kar 47 vzgojiteljic iz cele Slovenije.

"Računalnike srečamo danes že skoraj povsod in se jim tudi v vrtcih ne moremo kar izogniti," je menila Nives Zore, svetovalka na ministrstvu za šolstvo in šport. Pri otrocih spodbuja razvoj likovnega in vizualnega izražanja ter uri spomin. Poudarila je, da je treba pri delu s predšolskimi otroki upoštevati didaktične prijeme, vsebine morajo biti prilagojene njihovim sposobnostim. Nada Razpet, višja svetovalka na Republiškem zavodu za šolstvo, je dodala, da je tudi računalnik potrebno dati otroku o pravem času kakor na primer določeno igračo.

Ana Lečevski iz novomeške enote Republiškega zavoda za šolstvo je opozorila, da bo potrebno delo otrok na računalnikih sistematično spremljati in jasno povedati, kdaj je primerno uvajanje računalnika in kaj to pomeni za otrokovo psihično in fizično zdravje. V Nemčiji je namreč neka raziskava pokazala, da je število otrok, ki imajo težave z govorom, pisanje pa jim ne dela težav, vse več, kar je prav gotovo posledica gledanja televizije in uporabe računalnika. Mnoge vzgojiteljice so bile mnenja, da ima vrtec možnost otrokom približati računalnik strokovno, njihovi starosti primerno, hkrati pa ozavešča tudi starše, kaj je za njihovega otroka dobro in kaj ne. Seveda naj bi bil računalnik samo delček vzgojnega procesa in poskušal določena znanja in spoznanja samo še utrditi. Primeren pa naj bi bil za otroke

od 5 leta starosti naprej. Vzgojiteljici iz Celja in Trbovelj, kjer so računalnike v vrtec uvedli že pred

• Ob tem so v novomeški VVO preteklo sredo pripravili tudi dan odprtih vrat, kjer so si starši lahko ogledali projekt opismenjevanja s pomočjo računalnika, povabilu pa se je odzvala tudi avtorica črkovne stavnice Zvedavček - Viljemka Jalovec. Pripravili so tudi okroglo mizo o vključevanju računalnika v vzgojo predšolskih otrok, vendar se je pogovora udeležilo malo staršev. Starši niso bili proti računalniku v vrtcu, so se pa zavzeli za strokoven in otrokovemu razvoju primeren pristop.

leti, sta povedali, da imata pri delu z njimi pozitivne izkušnje.

J. DORNIŽ

NA KRŽIŠČU ŽIVLJENJA

To je eden tistih spisov, ki me je pripravil, da sem nekaj časa sedela za mizo in premišljevala. Šolanje je zelo pomembno za življenje, saj je to pot, ki te vodi k sreči. V življenju je najlepše početi tisto, kar te vesele, ne pa da moraš vsako jutro vstati z mislijo, da bo treba zopet na delo, ki ti ni všeč. Se težja misel pa bo, ko se boš zbudil in se zavedal, da nimaš kam iti v službo, čeprav si to želiš. Če si brezposeln, pridejo še večje težave. Vedno si brez denarja in si ne moreš privoščiti tistega, kar želiš. Zato se pravilno odloči, ko si mlad! Sedaj hodim v 8. razred in se zavedam, da bom naredila velik orak v življenju, ko se bom odločila za nadaljevanje šolanja. Upam, da bo ta odločitev prava, kajti strah me je prihodnosti. Vsak večer, preden zaspi, premišlujem, kaj naj bom v življenju in kaj me vodi k sreči. Upam, da bom našla pravo pot.

MAJA RACIČ, 8.r.
OŠ Cerklje ob Krki

KRMELJČAN, KRMELJČANKA

Veste, kaj je novega pri nas v Krmelju? Dobili smo nov časopis, ki se imenuje Krmeljčan. Izhajati je začel, ko smo dobili "novo vlado." Spomladaj smo namreč imeli volitve in smo izvolili predvsem mlade krajanke, ki so prišli za delo. Lahko se pohvalimo, saj se je podoba našega kraja močno spremenila. Ustvarili pa smo že drugo številko Krmeljčana, ki je posvečena krajevemu prazniku in izgnancem. Dobili bomo nov pločnik in pomnik izgnancem druge svetovne vojne. Močno se strinjam s predsednikom KS Rudimjem Dobnikom, ki pravi, da spomin na vojno obuja globoko bolečino pri starejših krajanih. Trdno upam, da je vojna za najmlajše le neumljiva norost zgodovine. Menim tudi, da se mladi lahko veselimo sonca, ptic, našega lepega gričevja, mladosti... Želim si tudi, da bi Krmeljčani skupaj ustvarili še mnogo lepega, bili prijatelji in si med sabo pomagali. Tako bomo lahko s ponosom rekli: "Sem Krmeljčan, sem Krmeljčanka."

MILANKA KLENOVŠEK, 6.r.
OŠ Krmelj

NAJLEPŠE JE TAM, KJER SEM DOMA

Za vsakogar je dom najlepši kraj na svetu. Ko se vračaš domov, si srečen, saj te tam čakata ati in mami pa tudi sestrice in bratci. Če sem dlje časa od doma, ga vedno močno pogrešam. Bogastvo je vsako prgišče zemlje, ki je tvoje. Na tej zemlji stoji dom, ki je samo tvoj, zato ga imaš rad. Sploh ni res, da je vsaka tuja stvar ljubša od domače. Naš kraj je zame najlepši. Presladel je dolinica, ki jo obdajajo gozdovi in prepletajo potoki. V Presladolu je tudi okrog sedem ribnikov in močvirje. Prav močvirje je moj najljubši kraj in tja pogosto zahajam. Ko sem žalostna ali vesela, grem tja, s seboj pa vzamem psa in skupaj se sprehajava.

TANJA PROSENIK
literarni krožek OŠ Adama Bohoriča Brestanica

PO POTEH BREŽIŠKE ČETE

V soboto, 26. oktobra, smo se planinci naše šole odpravili na po-

hod. Zjutraj ob osmih smo se z avtobusom odpeljali v Sromlje. V Sromljah se je pred gasilskim domom zbrala velika množica planincev in borcev. Tu smo si najprej ogledali kulturni program, katerega so pripravili učenci osnovnih šol, folklorna skupina in moški pevski zbor; prav tako pa se nam je pridružil župan občine Brežice. Žal se gospod Milan Kučan povabilu ni odzval. Okoli desete ure smo začeli pohod po poteh, po katerih so nekoč hodili naši borci, spremljalo nas je tudi okoli 400 vojakov slovenske vojske.

JELENA STOJČOVSKI
novinarski krožek OŠ Dobova

KOSTANJEV PIKNIK

V soboto, 12. oktobra, smo imeli učenci OŠ Šentjernejevega kostanjev piknik. Bilo je zelo lepo. Na pikniku smo pekli kostanj. Seveda so pri tem pomagali tudi starši. Učitelji športne vzgoje so pripravili športne igre za učence od 2. do 8. razreda. Četrta razredi smo tekmovali v obešanju perila. V vsakem razredu je tekmovalo 5 učencev. Bili smo počasni, zato nismo zmagali. Po končanih igrah smo se sladkali s pečenim kostanjem. Na pikniku nas je zabavala skupina Objem. Igrali so čudovite pesmi. Veliko deklet in fantov je plesalo. Na pikniku se je zgodila tudi nepričakovana nesreča, v kateri se je ponesrečila učenka 7. razreda. Piknika je bilo prekmalu konec. Želimo si še podobnih družabnih srečanj.

DAMJANA CVELBAR IN
ERIKA MEDVESEK
4. c, OŠ Šentjerneje

NA ŽIVŽAVU

V soboto, 12. oktobra, smo imeli učenci OŠ Šentjerneje na hipodromu živžav. Pekli smo tudi kostanj. Pri peki so nam pomagali očetje. Imeli smo se zelo lepo. Otroci in starši smo se zbrali na hipodromu. Učenci drugih razredov smo tekmovali v skakanju v vrečah. Naš razred je bil najhitrejši in za nagrado smo dobili čokolado. Skozi zatemnjeno steklo smo opazovali tudi sončni mrk.

JANJA RUPERCIC, 2. b
OŠ Šentjerneje

NA KVIZU ZMAGALI UČENCI ŠENTJANŠKE ŠOLE - Tradicionalno srečanje učencev osnovnih šol v sevniški občini s kvizom PGD Sevnica ob mesecu požarne varnosti na temo Preprečujemo požare je v sevniškem gasilskem domu postregel z izenačenim tekmovanjem, predvsem ekip OŠ Boštanj in OŠ Šentjanž za zmago. Po seriji dodatnih vprašanj so tesno zmagali Šentjanci Mojca, Špela in David (na posnetku), ki jim je čestital podpredsednik PGD Sevnica Lojze Motore. Tretji so bili Blančani, četrta Krmeljčani, peti Sevnčani in šesta ekipa OŠ Tržišče. Tekmovalcem sta Motore in poveljnik sevniških gasilcev Janko Stopar izročila knjižne nagrade. (Foto: P. P.)

MODNI KOTIČEK

Letom primerno

Javna občila so naše okno v svet, zato mnogi slepo sledite bodisi trenutnim modnim trendom bodisi oblačenju zvezd s svetovne ali domače estrade. Morda posnemate le svojo sosedo, sodelavko ali pa celo hčerko. Včasih pri tem pozabite, koliko ste stari oziroma kakšno postavo imate. To vsekakor niso zanemarljiva dejstva, saj je kultura oblačenja del vaše osebnosti. S pravilnim izborom oblačil in obutve lahko izpopolnite svojo samozavest in dosežete željeno harmonijo, ki bo pripomogla tudi k boljšemu počutju.

Kaj pravzaprav pomeni "oblačiti se letom primerno"? Kdaj postane ženska "prestara" za lovljenje najnovejših modnih tokov ali za brskanje po hčerkinih omarah? Ste pomislili, da morda medijske zvezde ne ponujajo pravega odgovora? V Angliji zreli ženski, ki se obleče kot najstnica, ne prav prijazno pravijo "v jag-nje preoblečena ovca". Ta pojav je pogost v Hollywoodu, kjer je mladostni videz dobil razsežnost obsedenosti: Elizabeth Taylor, Goldie Hawn, Cher, David Geffen... Tako se pojavljajo v košarkaških supergah, motoristični opravi, oprijeti jeans hlačah, obrnjenih čepicah s ščitnikom ali pa zelo pomanjkljivo oblečeni. Obstaja pa tudi kategorija tistih, ki so "zamrzni" v svoji starostni kategoriji, npr. gospa Reagan.

Oblikovalka Carolina Herrera trdi: "Spreminjati se moramo v skladu s svojo starostjo. Najbolj žalostna stvar na svetu je ženska srednjih let, ki poskuša ta leta skriti." In predlaga: "Ne več rosnjo mlada ženska najprej potrebuje ogledalo in kritičen ogled, saj ima veliko žensk po štiridesetem letu krasno postavo bodisi zaradi športa, plastičnih operacij itd. Toda spremeni se koža, oblika telesa. Rob krila naj ne bo sredi meč, ne nosite pajkic, nohti naj bodo kratki in negovani, preveč ličil postara, in ne pomladi. Ena od prednosti staranja je, da z leti vsaka ženska lahko ugotovi, kakšen je njen stil oblačenja."

JERCA LEGAN

Opazovalni stolp

Na vrhu Kočevskega Roga

KOČEVSKI ROG - Novo postavljeni opazovalni stolp je rezultat 10-letne želje gozdarjev, ljubiteljev narave ter planincev, da bi vsem obiskovalcem 1100 metrov visokega vrha Kočevskega Roga omogočili lep razgled na roške gozdove in širšo Slovenijo. Visok je nekaj nad 8 metrov, ima leseno konstrukcijo v obliki lovške preže, iz njega pa je ob lepem vremenu mogoče videti tudi Triglav in Ljubljano. Dipl. ing. gozdarstva Ivan Plut, ki je vodja krajevene enote Podturn na Zavodu za gozdove Slovenije, je dejal, da bodo stolp zavarovali proti strelam in da bo varno opremljen. Dodal je še, da drevoja na vrhu niso sekali in je bil stolp postavljen brez škodljivih posegov v prostor. Dela so izvedli gozdarji z Zavoda za gozdove Slovenije ob pomoči Planinskega društva iz Novega mesta, finančno pa sta jih podprla GG Novo mesto in GG Kočev-

RAČUNALNIK V VRTCU - Novomeški otroci so v vrtcu na Ragovski gostom pokazali, kako že obvladajo računalnik. Skupina otrok dela na računalniku letos prvič. Daria Žgave, psihologinja in pomočnica ravnateljice novomeške VVO in tudi idejna vodja seminarja, poudarja, naj bo računalnik samo kot dopolnilo pri vzgojnem delu, je pa vesela, da ga vse več uporabljajo vzgojiteljice.

Poln nahrbtnik za 5.000 otrok

Kako zbrati 7.500.000 tolarjev - Glavni pokrovitelji so pomoč že obljubili - Prvi prispevki

Zveza prijateljev mladine Novo mesto je v teh dneh na več kot 1000 naslovov podjetij in ustanov v novomeški občini poslala prošnjo za pomoč pri izvedbi letošnjega Veselega decembra. Organizatorji tudi letos računajo, da bodo polovico potrebnega denarja dobili iz novoletnega sejma na Glavnem trgu, ostale prispevke pa pričakujejo od dobrih ljudi.

Iz lanskega poročila je razvidno, da je bilo obdarjenih 5043 otrok,

• V času od 22. do 25. oktobra so za Vesele december prispevali: KOP Longar, d.o.o., 10.000 tolarjev; Zarja, d.d., 30.000; Kakovost 2000, d.o.o., 10.000; Sporti, d.o.o., 10.000; Krajevna skupnost Birčna vas 30.000; Mestna občina Novo mesto 500.000; Osnovna šola Bršljin 30.000; PAM, d.o.o., 6.000; Osnovna šola Žužemberk 20.000; Krajevna skupnost Uršna sela 25.000; Lekarna Novak 15.000; Euro Tenel, d.o.o., 21.000; Osnovna šola Vavta vas 54.000; Splošna bolnišnica Novo mesto 100.000; Osnovna šola Brusnice 21.000; AL-transport, d.o.o., 10.000 tolarjev.

tudi iz novonastalih občin Šentjerneje in Škocjan.

Tudi letos v vseh treh občinah pričakuje darila enako število otrok.

Za darila, okrasitev novomeškega Glavnega trga, za izvedbo programov Veselega decembra je potrebno zbrati najmanj 7.500.000 tolarjev.

Lani je z denarjem in pomočjo pristopilo kar 447 pokroviteljev, med katerimi so bili največji: Krka - Tovarna zdravil, Renault-Revoz, Mestna občina Novo mesto, obrtniki, prispevale so domala vse zunajmestne krajevne skupnosti, osnovne šole in vrtci.

Generalni pokrovitelji so svojo pomoč že obljubili, prvi prispevki pa na žiro račun št. 52100-678-80209 že prihajajo. Med prvimi so 100.000 tolarjev nakazali iz novomeške bolnišnice, prispevale so že nekatere šole in krajevne skupnosti.

Darilo je že izbrano: letos bo to z igračami in sladkarijami napolnjen otroški nahrbtnik. Cena novoletnega paketa bo približno 1.800 tolarjev, vreden pa bo vsaj petkrat toliko. Če bo dovolj radodarnih pokroviteljev, bo tudi letos na Veselem decembru vse tako kot prejšnja leta. Organizatorjem nekaj skrbi povzroča napeljava razsvetljave Glavnega trga, ki bo letos na novo urejena in predvsem bolj varna. Na trgu se bo začel Miklavžev sejem že v ponedeljek, 2. decembra, Miklavž pa bo svoj prihod na Dolenjsko oznanil z velikim ognjemtomom.

• V času od 25. oktobra do 8. novembra so za obdaritev otrok v Veselem decembru prispevala naslednja podjetja in ustanove: Avtogalant, 20.000 tolarjev; Kremen Novo mesto 20.000; Srednja ekonomska šola 5.000; Dolenjski list 39.000; Minitour 6.000; RIC Novo mesto 18.000; Art optika, d.d., 10.000; zlatarna in draguljarna Karat 10.000; Globtour, d.o.o., 10.000; OŠ Mirna Peč 20.000; KS Ločna - Mačkovec 50.000; KS Kandija-Grm 30.000; KS Drska 20.000; KS Bršljin 30.000; KS Mestne njive 20.000; KS Regrča vas 10.000; KS Majde Šilc 50.000; KS Šmihel 10.000; KS Žabja vas 10.000 tolarjev. Na žiro račun št. 52100-678-80209 se je tako nabralo že 1.310.000 tolarjev.

Skupaj se je na žiro račun št. 52100-678-80209 za obdaritve nabralo že 892.000 tolarjev.

• Motiti se je poslansko. (Domača modrost)

• Predvolilna kampanja je propaganda za škart. (Večer)

• Imamo vedno daljše nosove, daljša ušesa in daljše jezike. (Ciuh)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 14. XI.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 OTROŠKI PROGRAM
OČALA TETE BAJAJAVE
10.55 MOJ OČE ŽIVI V RIU, nizoz. nadalj., 2/5
11.25 TEDENSKI IZBOR
PUSTOLOVŠČINE IN ODKRITJA, italij. dok. serija, 15/26
11.55 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.30 TEDENSKI IZBOR
ALICA, evropski kulturni magazin
16.00 DOSJE: piranski zaliv
17.00 TV DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz.
17.35 OPERACIJA STROGO ZAUPNO, 23/24
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 POHIŠTVENI SEJEM
18.40 RISANKA
18.50 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TEDNIK
20.50 ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE, 23. oddaja
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
KVANTNI SKOK, amer. naniz., 21/30
23.30 NAJSTRAŠNEJŠI UMOR, angl. naniz., 6/6

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.45 Japonska, 11. del - 13.15 Košarka - 14.35 Tedenski izbor: Duhovnik, angl. film; 16.20 Prevzetnost in pristranost, ponov. angl. nadalj., 3/6 - 17.10 Sova: Kvantni skok, amer. naniz., 20/30 - 18.00 Castlovi, angl. nadalj., 18/26 - 18.30 Korenine slovenske lipe, 6/24 - 18.55 Najstrašnejši umor, angl. naniz., 6/6 - 19.25 V najboljši družini, norv. nadalj., 11/21 - 20.00 Sporočilo iz Vietnama, amer. nadalj., 3/4 - 21.00 Pohištevni sejem - 21.05 Baragova Slovenija - 22.05 Podoba podobe - 22.55 Umetniški večer - 23.50 Ruska vojna, amer. dok. serija, 1/10

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 17.30 Živeti danes - 18.00 Pot flamingov (ponov. 31. dela) - 19.00 Glasbeni spoti - 19.30 Svet športa - 20.30 Prosim, ne jejte marjetic (13. del naniz.) - 21.00 Jessie (10. del naniz.) - 22.00 Transtelova obzorja (dok. oddaja) - 22.30 Srce teme (ponov. amer. filma)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezenske vezi (serija, 60/100) - 13.05 Santa Barbara (serija) - 13.55 Izobraževalni program - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.05 Besede, besede, besede - 17.35 Lepa naša (dok. oddaja - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Danes v saboru - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Kulturna krajina - 21.20 Glasbena oddaja - 22.15 Opazovanja - 22.55 Rdeča veriverica (špan. film)

HTV 2

14.25 TV koledar - 14.35 Hitler (dok. serija, 5/6) - 15.35 Oprah show - 16.20 Beli španski bezek (amer. film) - 18.25 Risanka - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Divje srce (serija, 57/160) - 19.23 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Dobiček (serija, 3/8) - 21.15 Trgovina za vogalom (amer. film) - 22.55 Filmska gibanja - 23.35 Seinfeld (hum. serija, 20/22)

PETEK, 15. XI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.10 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
8.05 OTROŠKI PROGRAM
UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 35/52
8.25 PAJE MESTO, kan. naniz., 24/31
8.45 TEDENSKI IZBOR
ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE POPEVKE, 23. oddaja
9.40 J. F. K., amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
15.30 OPERNI ZVOKI, 3. oddaja
16.00 BARAGOVA SLOVENIJA, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 LAHKIH NOG NAOBKROG
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 DODOJEVE DOGODIVŠČINE
18.40 RISANKA
18.50 LINGO, TV IGRICA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 FORUM
20.25 PROMETNI KVIZ - RONDO
20.45 PLANET IN
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 SOVA
KVANTNI SKOK, amer. naniz., 22/30
23.50 SO LETA MINILA, ponov. angl. naniz., 14/20
0.20 CHINKUNG EXPRESS, hongkon. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.05 Tedenski izbor: Poslovna borza; 12.15 Korenine slovenske lipe, 6/24; 12.40

Podoba podobe; 13.00 Umetniški večer; 14.25 Varljivo sonce, rus. film - 16.35 Sova: Kvantni skok, amer. naniz., 21/30 - 17.25 So leta minila, angl. naniz., 14/20 - 17.55 Slovenski magazin - 18.25 Koncerti za mlade - 19.25 V najboljših družinah, norv. nadalj., 12/21 - 20.00 Umor 1. stopnje, amer. nadalj., 4/23 - 20.50 Ljubezen in ostanke človečnosti, kan. film - 22.40 Videošpon

KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 17.00 Svet športa - 18.00 Transtelova obzorja (ponov.) - 18.30 Živeti danes - 19.00 Prosim, ne jejte marjetic (ponov. 13. dela) - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 Popotni vodič - 20.30 Umazanih dvanajst dobi novo nalogo, amer. film - 22.05 D. J. Bodo (koncert)

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezenske vezi (serija, 61/100) - 13.05 Santa Barbara (serija) - 13.55 Izobraževalni program - 15.50 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.05 Danes v sabo-ru - 17.35 Govorimo o zdravju - 18.10 Kolo sreče - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Pol ure za kulturo - 20.45 Lepa naša (show program) - 21.45 Sio let kinematografija (dok. oddaja) - 22.15 Opazovanja - 22.45 Klub d.d. - 23.00 Živi planet (dok. serija, 11/13) - 23.55 Poročila

HTV 2

14.20 TV koledar - 14.30 Seinfeld (hum. serija) - 14.55 Dobiček (serija 3/8) - 15.50 Triler - 16.50 Blago na otoku (avstral. film) - 18.25 Risanka - 18.35 Hugo, tv igrice - 19.00 Divje srce (serija, 58/160) - 19.23 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Zakon v L. A. (serija, 5/22) - 21.05 "Baby Snatcher" (amer. film) - 22.40 Jeleni z divjega zahoda (hum. serija, 4/15) - 23.30 "Silent Witness" (amer. film) - 1.05 Glasba - 1.45 Košarka

SOBOTA, 16. XI.

SLOVENIJA 1

7.45 - 2.10 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.20 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.40 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
8.50 PRISPEVKI ZA PEGAZA
9.05 MALE SIVE CELICE, kviz
9.50 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.25 UČIMO SE TUIH JEZIKOV
10.40 PLES ČAROVNIC
10.55 KLAJVR
11.10 SVET DINIZAVROV, ponov., 9/13
11.40 ANALITIČNA MEHANIKA, 44/52
12.10 TEDNIK, ponov.
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov. tv igrice
14.30 POLICISTI S SRCEM, avstral. naniz., 1/26
15.20 KINOTEKA: KOSILO V TRAVI, franc. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 4/10
18.00 NA VRTU
18.30 OZARE
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 RES JE!
21.45 ZA TV KAMERO
21.55 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 18/20
22.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 SOVA
KVANTNI SKOK, amer. naniz., 23/30
0.05 VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 21/25
0.30 BRATJE GRAVET, franc. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Planet In; 11.30 Mostovi - 14.15 Zgodovinska kitajska mesta, amer. dok. serija, 9/13 - 15.10 Skrivnostni svet A. Clarka, 11. epizoda - 15.35 Prometni kviz - rondo, ponov. - 15.55 Košarka - 19.30 V najboljši družini, norv. nadalj., 13/21 - 20.05 Ljubezen do polnoči, amer. film - 22.00 Trend, oddaja o modi - 22.40 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 10.30 Daktari, 11. del - 11.30 Oddaja o stilu - 12.00 Glasbena oddaja - 16.25 Umazanih dvanajst dobi novo nalogo (ponov. amer. filma) - 18.00 Mala morsk deklica (24. del risane serije); Račje zgodbe (24. del risanke) - 19.00 J. D. Bodo (ponov.) - 20.00 Zeld (film) - 21.35 Dežurna lekarna (32. del hum. naniz.) - 22.05 Hawkins (naniz.) - 23.20 Dannyjeve zvezde (ponov.)

HTV 1

8.20 TV spored - 8.35 Poročila - 8.40 Risanka - 9.05 Ameriški film - 11.00 Prizma - 12.00 Poročila - 12.20 Živi planet (dok. oddaja - 13.25 "Warrior Spirit" (kan.-fran. film) - 15.05 Briljanten - 15.50 Filipovi otroci - 16.20 Ustanovitelji hollywoodske akcije (dok. oddaja) - 16.45 Poročila - 16.50 Televizija o televiziji - 17.20 Modra kri (dok. oddaja) - 18.05 Zakaj bi bilo neobičajno? - 19.03 V začetku je bila Beseda - 19.10 Hrvaška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 "Under Siege" (amer. film) - 22.00 Glasbena oddaja - 22.45 Opazovanja - 23.15 Nočni program

HTV 2

15.30 TV spored - 16.30 Zakon v L.A. (serija, 5/22) - 17.15 Mladi Indiane Jones, II. (serija, 5/15) - 18.00 Mediteransko morje - 18.30 Vesoljni potop (dok. serija, 2/3) - 19.20 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 21.15 Neskončno potovanje (serija, 5/20) - 22.15 Dosjeji X (serija 5/49) - 23.05 Glasbena oddaja

NEDELJA, 17. XI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 23.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.40 OTROŠKI PROGRAM
ŽIVŽAV
9.30 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 26/28
9.55 NEDELJSKA MAŠA
11.10 VSI SMO ENA DRUŽINA, jap.-kan. serija, 9/10
11.35 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI
13.00 POROČILA
13.15 HUGO, ponov.
13.35 KARAOKE, razvedrilna oddaja
14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.05 DLAN V DLANI
15.20 TIHOMORSKO POSLANSTVO, angl. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ZAVRTIMO STARE KOLUTE
17.40 PO DOMAČE
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.15 MOŠKI, ŽENSKKE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 10.15 Pika in Tonček, nem. film (čb) - 11.40 Tedenski izbor: Videošpon; 12.10 Lahkih nog naokrog; 12.55 Na vrtu; 13.25 Oddaja o modi - 14.05 Sova: Kvantni skok, amer. naniz., 22/30 - 14.55 Kinoteka: Kosilo v travi, franc. film - 16.25 Glasbeni september - 17.25 Športna nedelja - 19.30 V najboljši družini, amer. nadalj., 14/21 - 20.05 Prevzetnost in pristranost, angl. nadalj., 4/6 - 20.55 Naš človek, sloven. film - 22.20 Novice iz sveta razvedrila - 22.45 Slovenske vode v kozarcu

KANAL A

9.00 Muppet show - 9.30 Kaličopko - 10.30 Risanka - 11.00 Tv prodaja - 14.55 Zeld (ponov. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morsk deklica (20. del); Račje zgodbe (risana serija, 31. del) - 18.00 Zvezdni popotnik (3. del mlad. film) - 19.00 Risanke - 19.30 Popotni vodič (ponov.) - 20.00 Mačka na pločevinasti strehi (film) - 21.45 Karma

PONEDELJEK, 18. XI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 23.50 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 OTROŠKI PROGRAM
MOJCA IN ŽIVALI, lut. igrice
11.05 ZAGORJE 96
11.35 NAŠ ČLOVEK, sloven. film
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.00 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
14.15 ZRCALO TEDNA
15.30 ZA TV KAMERO
15.40 FORUM
15.00 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.30 MOŠKI, ŽENSKKE
16.20 DOBER DAN KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.30 OČIVIDEČ, angl. dok. nadalj., 7/13
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 UMETNIKI ZA SVET
18.40 RISANKA
18.50 LINGO, TV IGRICA
19.20 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 TV KONFERENCA
20.55 ROKA ROCKA
21.55 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA
KVANTNI SKOK, amer. naniz., 24/30
23.15 NORO ZALJUBLJENA, amer. naniz., 15/25

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.05 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: angleščina; 11.20 Reka upanja, franc. nadalj., 7/18; 12.10 Res je!; 13.40 Sobotna noč; 15.40 Šport - 16.25 Wildbach, nem. naniz., 11/13 - 17.15 Sova: Kvantni skok, amer. naniz., 23/30 - 18.05 Simpsonovi, amer. naniz., 54/92 - 18.30 Sedma steza - 19.00 Noro zaljubljena, amer. naniz., 15/25 - 19.25 V najboljši družini, norv. nadalj., 15/21 - 20.00 Čamčatka, tv film - 21.25 Maruška, kratki igrani film - 21.45 Osmi dan - 21.45 Oddaja o turizmu - 22.45 Svet poroč - 23.15 Brane Rončel izda odra - 0.45 Enis

KANAL A

15.55 Šport tedna - 16.00 Oprah show (1. del) - 16.50 Drzni in lepi (1. del nadalj.) - 17.15 Drzni in lepi (2. del nadalj.) - 17.45 Rajska obala (1. del nadalj.) - 18.10 Očka major (1. del naniz.) - 18.40 Nora hiša (1. del naniz.) - 19.05 Družinske zadeve (1. del naniz.) - 19.35 Cooperjeva družina (1. del naniz.) - 20.30 Sam svoj mojster (1. del naniz.) - 21.00 Filmska uspešnica: Kapitan Ron (amer. film) - 22.40 'Alo 'alo (1. del naniz.) - 23.20 Tihotapci (1. del naniz.) - 0.40 Dannyjeve zvezde

TOREK, 19. XI.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.40 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.40 OTROŠKI PROGRAM

ZLATI PRAH: LEPOTECA BREZA
10.50 MAJKEN, šved. nadalj., 1/3
11.30 PIKICA IN TONČEK, ponov. nem. filma
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.35 TEDENSKI IZBOR
VSI SMO ENA DRUŽINA, jap.-kan. serija, 9/10
14.05 OBZORJE DUHA
14.35 ČAMČATKA, tv film
16.00 MARUŠKA, kratki igrani film
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 27/28
17.35 JAKEC IN ČAROBNA LUČKA, risana serija
17.45 O. J.
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 UMETNIKI ZA SVET
18.40 RISANKA
18.50 KOLO SREČE, tv igrice
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 GORE IN LJUDJE
20.50 BELI VITEZ, šved. nadalj., 4/4
21.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 POSLOVNA BORZA
22.35 SOVA
SPLOŠNE POIZVEDBE, franc. naniz., 12/14
0.05 DAVOV SVET, ponov. amer. naniz., 17/25

SLOVENIJA 2

8.15 Tedenski izbor: Osmi dan; 8.45 Boj za obstanek, angl. poljudnoznan. serija, 4/10; 9.35 Slovenski magazin; 10.05 Baletni gala iz Varšave; 11.40 Koncert orkestra SF; 12.05 Zoom; 13.15 Pustolovščine in odkritja, italij. dok. serija, 16/26; 13.45 Tenis - 16.40 Sporočilo iz Vietnama, amer. nadalj., 3/4 - 17.10 Sova: Kvantni skok, amer. naniz., 24/30 - 18.00 Castlovi, angl. nadalj., 19/26 - 18.30 Svet dinozavrov, amer. poljudnoznan. serija, 10/13 - 19.00 Davov svet, amer. naniz., 17/25 - 19.25 V najboljši družini, norv. nadalj., 16/21 - 20.00 Wildbach, nem. naniz., 12/13 - 20.50 Studio City - 21.50 Oči kritike - 22.40 Sodni dan, danski nemi film - 0.20 Studio City, ponov. - 1.20 Tenis

KANAL A

10.15 Risanke - 10.45 Rajska obala (ponov. 1. dela) - 11.10 Oprah show (ponov. 1. dela) - 11.55 Očka major (ponov. 1. dela) - 12.20 Nora hiša (ponov. 1. dela) - 12.45 Družinske zadeve (ponov. 1. dela) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov. 1. dela) - 13.35 Princ z Bel Aira (ponov. 1. dela) - 14.00 Tihotapci (ponov. 1. dela) - 15.20 Živeti danes - 16.00 Oprah show (2. del) - 16.50 Drzni in lepi (ponov. 2. dela nadalj.) - 17.15 Drzni in lepi (3. del. nadalj.) - 17.45 Rajska obala (2. del. nadalj.) - 18.10 Očka major (2. del. naniz.) - 18.40 Družinske zadeve (2. del. naniz.) - 19.35 Cooperjeva družina (2. del. naniz.) - 20.00 Princ z Bel Aira (2. del. naniz.) - 20.30 Ellen (1. del. naniz.) - 21.00 Odlična hiša (1. del. nadalj.) - 22.30 'Alo 'alo (2. del. naniz.) - 23.05 Bergerac (1. del. naniz.) - 0.05 Živeti danes

SREDA, 20. XI.

SLOVENIJA 1

8.45 - 23.55 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 TEDENSKI PROGRAM
KARAOKE
10.20 JEKLENI JEZDECI avstral. nadalj., 7/8
10.45 ROKA ROCKA
11.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 18/20
12.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.45 DLAN V DLANI
15.00 TV KONFERENCA
15.50 LJUDJE IN ZEMLJA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
POD KLOBUKOM
18.00 PO SLOVENIJI
18.30 POHIŠTVENI SEJEM
18.40 RISANKA
18.50 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.00 FILM TEDNA:
SAMOTA, špan. film
21.55 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
KVANTNI SKOK, angl. naniz., 25/30
23.20 CAROLINE V VELEMESTU, amer. naniz., 4/24

SLOVENIJA 2

8.15 Tedenski izbor: Poslovna borza; 8.25 Sodni dan, danski nemi film; 10.05 Tihomorsko poslanstvo, angl. film; 11.45 Oddaja o turizmu - 12.15 Sova: Splošne poizvedbe, fran. naniz., 12/14 - 13.45 Tenis - 16.10 Umor 1. stopnje, amer. nadalj., 4/23 - 16.55 Castlovi, angl. nadalj., 20/26 - 17.25 Šolska tv - 18.55 Maribor: košarka - 20.25 Barcelona: košarka - 22.00 Nogomet - 23.40 Košarka

KANAL A

10.15 Risanke - 10.45 Rajska obala (ponov. 2. dela) - 11.10 Oprah show (ponov. 2. dela) - 11.55 Očka major (ponov. 2. dela) - 12.20 Nora hiša (ponov. 2. dela) - 12.45 Družinske zadeve (ponov. 2. dela) - 13.10 Cooperjeva družina (ponov. 2. dela) - 13.35 Bergerac (ponov. 1. dela) - 15.00 Na potepu s kamerom - 16.00 Oprah show (3. del) - 16.50 Drzni in lepi (ponov. 3. dela) - 17.15 Drzni in lepi (4. del. nadalj.) - 17.45 Rajska obala (3. del. nadalj.) - 18.10 Očka major (3. del. naniz.) - 18.40 Nora hiša (3. del. naniz.) - 19.05 Družinske zadeve (3. del. naniz.) - 19.35 Cooperjeva družina (3. del. naniz.) - 20.00 Princ z Bel Aira (3. del. naniz.) - 20.30 Odlična hiša (2. del. nadalj.) - 22.05 Smith in Jones (1. del. naniz.) - 22.35 'Alo 'alo (3. del. naniz.) - 23.15 Vojak naj bo (1. del. naniz.) - 0.10 Na potepu s kamerom

DO NOVEGA LETA KABELSKA TELEVIZIJA

LOŠKI POTOK - Računalni so, da bodo glavna dela končana že prej, žal pa so ekipe na terenu nekoliko v zaostanku, predvsem zaradi izredno trdega terena. Kljub temu računajo, da bo KTV začela delovati vsaj do konca tega leta. Glavne prenosne in ojačevalne naprave bodo montirali v kletnih prostorih zdravstvenega doma na Hribu. Gradnja trenutno poteka samo v KS Loški Potok, opravljajo pa meritve za prenosne naprave za KS Draga, kjer imajo za razliko od potokške v nekaterih predelih izredno slab sprejem in možnost gledati samo hrvaško televizijo. O ceni projekta tokrat še ni moč govoriti, so pa znane cene posameznih priključkov, ki so nekaj manjše od 90 tisoč tolarjev, plačljivih v več obrokih in celo za dobo petih let. Glede na veliko naročnikov je odpadla bojazen, da bi bila investicija zgrešena.

A. K.

Jubilejna Naj naj

Pri produkciji in založbi Mandarina iz Šmarja-Sap je izšla nova kompilacijska disketa in zgoščenka, ki pod naslovom Naj naj naj prinaša priljubljene komercialne upešnice. Tokrat je to deseta, torej jubilejna Naj naj naj. Na nji je deset slovenskih hitov: Ansambel Ptujskih 5 z Natalijo Kolšek Gerlušnik se predstavlja z dvema skladbama: Ne ubijajte me in Poročni valček, pevec Korado Buzeti poje svoj hit Solza se bo posušila; Brendi ima na kaseti in cedeju dve pesmi: Vem, da spet se bom napil, in Jaz pa nisem verjel; pevka Nina Prigl, ki si še utira pot na komercialno zabavno glasbeno sceno, poje Ali veš, da jočem se; ansambel Venera se predstavlja s priredbo pesmi Vleče se kot noč ta dolga pot, Moni pa z novo popevko Šalala šalali; Miran Tetičkovič s Ptujja poje Obljubi mi, da boš le moja, novinka Nataša pa se predstavlja s popevko Pridi in igray se z mano.

• Opica ne spregovori, ker nima kaj povedati. (Lorenz)

• Ni umetnost postarati se, umetnost je, kako to prenesti. (Goethe)

IZVIRNI SODEVČANI - Slovesnosti ob 30-letnici prve radijske oddaje "Slovenska zemlja v pesmi in besedi", ki je bila pred kratkim v Ljubljani, so se udeležili tudi tamburaši iz Sodevcev ob Kolpi. Bili so edina instrumentalna skupina, ki z igranjem na tamburice že 50 let ohranja izvime belokranjske pesmi in melodije. Izvirnost je prav v tem, da so v tamburaški skupini od vsega začetka preprosti kmečki ljudje, ki igrajo po posluhu, a ubrano, kot bi bili profesionalci. Zato so dobrodošli gostje na prireditvah, kakršna je bila nedavno v Ljubljani. Spotoma so se tamburaši ustavili tudi v Dravljah, kjer so 90-letnemu Ivanu Ščuki, nekdanjemu Črnopolcu in predvojnemu nogometašu SKB, zaigrali podoknico (na fotografiji).

MLADI ŠKOCJANSKI HARMONIKAŠI - Na srečanju krvodajalcev jubilatov v Škocjanu so zaigrali tudi trije mladi harmonikaši in z igr

INTEGRAL, d.d.
ČRNOMELJ
Belokranjska c. 22

1. decembra 1996 se prične novo prometno leto 1996/97, zato cenjene potnike obveščamo, da smo spremenili vozne rede na naslednjih relacijah:

1. Vinica - Špeharji	iz Vinice ob 14.50 iz Špeharjev ob 04.49
2. Črnomelj ŽP - Črnomelj Loka Š	Črnomlja ŽP ob 07.28
3. Črnomelj - Ručetna vas - Semič	iz Črnomlja ob 13.25 iz Semiča ob 07.20
4. Črnomelj - Lahinja	iz Črnomlja ob 06.35, 13.03 iz Lahinje ob 06.45, 13.15
5. Vinica - Črnomelj - Lokve - Vrtača pri Semiču	iz Vinice ob 05.00, 12.55, 21.00 iz Vrtače pri Semiču ob 06.05, 14.10, 22.10
6. Metlika Beti - Jugorje pri Metliki	iz Metlike Beti 14.05 iz Metlika AP 05.10, 12.38, 13.03 iz Metlike 13.30 iz Jugorja 05.25, 13.05, 13.25, 13.49, 14.35
7. Rosalnice - Metlika - Radovica - Ostriž - Brezovica pri Metliki	iz Rosalnice 06.00, 14.05 iz Metlike 04.50, 06.40, 12.45, 13.30 iz Brezovice pri Metliki 05.10 iz Ostriža 06.30, 07.00, 14.40 iz Radovice 13.05, 13.43
8. Črnomelj Garaža - Hajka	iz Črnomlja Garaža 09.48, 12.18, 13.05, 14.30 iz Črnomlja 04.45, 06.55 iz Hajke 05.05, 07.15, 10.10, 12.40, 13.30, 14.52
9. Metlika - Griblje - Črnomelj	iz Metlike 07.10, 14.35 iz Gribelje 05.05 iz Črnomlja 12.20
10. Paungviči - Žuniči - Črnomelj Petrol	iz Paunovičev 07.05, 12.04, 12.54 iz Žuničev 21.00 iz Črnomlja 06.25, 12.18 iz Črnomlja Petrol 13.05, 22.28

11. Preloka - Žuniči
- Črnomelj

iz Preloke 04.50,
05.50
iz Črnomlja Petrol
11.28, 14.23
iz Vinice 12.20
14.07
iz Metlike 06.18

12. Vinica - Preloka

13. Metlika - Črnomelj

S 1. 12. 1996 bomo uvedli naslednje nove linije:

1. Črnomelj - Metlika iz Črnomlja 12.28
2. Vinica - Črnomelj iz Vinice 06.31, 07.16,
07.50

Vse dodatne informacije lahko dobite na tel.: 068/51-011,
58-709, 52-679.

INTEGRAL, d.d., Črnomelj

RAZVOJNA DRUŽBA
TOMŠIČEVA 3
LJUBLJANA

Tel.: 061/125-10-14, 125-70-56

ODKUP PRIVATIZACIJSKIH DELNIC
PO NAJVIŠJIH DNEVNIH CENAH

ODKUPNA MESTA:

KRŠKO: ADO, d.o.o., Krško, CKŽ, tel.: 0608/21-522
MIRNA: Promjes, tel.: 068/49-235,
ČRNOMELJ: Štruci, tel.: 068/51-523,
NOVO MESTO: d.i. MARKETING, tel.: 068/28-694, 41-061

Pokličite in se prepričajte!

TOVARNA ČEVLEJ B O R
DOLENJSKE TOPLICE, d.d.

vabi k sodelovanju

ČLANA UPRAVE — DIREKTORJA

Od kandidata pričakujemo:

- visoko ali višjo izobrazbo čevljarke ali ekonomske smeri
- najmanj 5 let izkušenj pri vodstvenih delih
- poznavanje osnov računalništva in nemškega jezika
- državljanstvo Republike Slovenije

Ponujamo sklenitev delovnega razmerja po individualni pogodbi.

Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev, z življenjepisom in vizijo razvoja sprejemamo v označeni ovojnici ZA RAZPIS do 21. novembra. Pričakujemo vaš predhodni osebni stik.

Predsednica nadzornega sveta
Tovarne čevljev BOR
Dolenjske Toplice, d.d.
Močile 1

Servisno prodajni center Novo mesto
Kandijska 60
Tel. 068/341-225, 341-226

POSEBNA PONUDBA
OBRESTNA MERA T + 0

Obrestne mere:

T + 0% = R 5 + CLIO
T + 5% = TWINGO
T + 7% dalje = vsi ostali modeli

- * Renault MEGANE iz zaloge cenejši za 120.000 SIT
- * Kupce vozil iz zaloge čaka presenečenje!

NA ZALOGI OMEJENA KOLIČINA VOZIL
LAGUNA AIDA Z BOGATO OPREMO!

Za vas TPV AVTO od ponedeljka do petka, od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

RENAULT

d.d.

gradbeništvo • trgovina • inženiring
8340 Črnomelj, Zadružna cesta 14

razpisuje

PROSTO DELOVNO MESTO SKRBNIKA
RAČUNALNIŠKE MREŽE ZA DOLOČEN ČAS 1 LETA
— NADOMEŠČANJE DELAVKE

Pogoji:

Zahtevana izobrazba:
Končana visokošolska izobrazba, smer računalništvo in informatika.

Alternativa:
Končana višješolska izobrazba, smer računalništvo in informatika.

Najmanj 1 leto delovnih izkušenj na navedenih delih.
Pisne ponudbe z ustreznimi dokazili ter kratkim življenjepisom pošljite v roku 8 dni na naš naslov.

KOVINARSKA - PROCESNA OPREMA, d.o.o., v stečaju

KOVINARSKA - EKOLOGIJA, d.o.o., v stečaju

KOVINARSKA - GRADBENA OPREMA, d.o.o., v stečaju

KOVINARSKA - INTELEKTUALNE STORITVE, d.o.o., v stečaju

KOVINARSKA - CONSULTING, d.o.o., v stečaju

KOVINARSKA, tov. ind. opreme, p.o., v stečaju
8270 KRŠKO, Cesta krških žrtev 137

po sklepih stečajnih senatov St 12/95, St 13/95, St 14/95, St 17/95, St 18/95, St 20/95 z dne 16.10.1996

RAZPISUJEJO

PRODAJO NEPREMIČNIN IN PREMIČNIN
STEČAJNIH DOLŽNIKOV Z ZBIRANJEM PISNIH
PONUDB, IN SICER:

1.1.SAMOSTOJNI PISARNIŠKI OBJEKT -
PRODAJNI SKLOP 2

- nepremičnina parcela št. 1067/62, št. z.k.vl. 1840, k.o. Leskovec, poslovna stavba s pisarnami v bruto izmeri 1410 m² s pisarniško opremo, do celote;

- nepremičnina parcela št. 1067/62 delno, št. z.k.vl. 1840, k.o. Leskovec, del zelenice v izmeri 3296 m²;

- solastni delež na zemljiščih, objektih in napravah, ki služijo vsem nepremičninam na kompleksu Kovinarska Krško, CKŽ 137, do 871/10000

- za najnižjo prodajno ceno za komplet 1.334.071 DEM ali 947 DEM za 1 m² v primeru prodaje po manjših zaokroženih celotah.

1.2.PISARNIŠKI OBJEKT - PRODAJNI SKLOP 5

- nepremičnina parcela številka 1067/66, št. z.k.vl. 1842, k.o. Leskovec, poslovna stavba - pisarne v bruto izmeri 445 m² s pisarniško opremo, do celote;

- nepremičnina parcela št. 1067/12, št. z.k.vl. 875, k.o. Leskovec, zelenica v izmeri 1239 m², do celote;

- solastni delež na zemljiščih, objektih in napravah, ki služijo vsem nepremičninam na kompleksu Kovinarska Krško, CKŽ 137, Krško, do 370/10000;

- za najnižjo prodajno ceno za komplet 174.580 DEM, v primeru prodaje po manjših zaključenih celotah po ceni 393 DEM za 1 m².

1.3.SAMOSTOJNA PISARNIŠKA OBJEKTA -
PRODAJNI SKLOP 6

- nepremičnina parcela št. 1067/64, št. z.k.vl. 1837, k.o. Leskovec, poslovna stavba - zidani pisarniški objekt v bruto izmeri 63 m², s pisarniško opremo, do celote;

- nepremičnina parc. št. 1067/65, št. z.k.vl. 875, k.o. Leskovec, poslovna stavba - pisarniški provizorij v bruto izmeri 72 m², s pisarniško opremo, do celote;

- solastni delež na zemljiščih, objektih in napravah, ki služijo vsem nepremičninam na kompleksu Kovinarska Krško, CKŽ 137, Krško do 30/10000;

- za najnižjo prodajno ceno za komplet 38.877 DEM;

- za najnižjo prodajno ceno za zidani pisarniški objekt 27.405 DEM;

- za najnižjo prodajno ceno za pisarniški provizorij 11.472 DEM;

- v primeru prodaje po manjših zaokroženih celotah za najnižjo prodajno ceno 435 DEM/m² za zidani pisarniški objekt in za najnižjo prodajno ceno 160 DEM/m² za pisarniški provizorij.

1.4.OPREMA ZA KONTROLNO KAKOVOSTI -
PRODAJNI SKLOP 30

- Oprema za kontrolo kakovosti v strojni in kovinsko-predelovalni industriji, po seznamu brez pisarniške opreme 47 kosov

- za najnižjo prodajno ceno 40.863 DEM

1.5.SPLOŠNO

Podatke o zemljiščih, objektih in napravah, ki služijo vsem nepremičninam na kompleksu Kovinarska, Krško, CKŽ 137, dobe zainteresirani v stečajni pisarni Kovinarske Krško, CKŽ 137

2. NAVODILA PONUDNIKOM

2.1. Vse ponudbe morajo biti naslovljene na "KOVINARSKO", tov. ind. opr., v stečaju, 8270 Krško, CKŽ 137, z navedbo: "PONUDBA - NE ODPIRAJO!"

2.2. Upoštevanje bodo pravilne in pravočasne ponudbe, ki bodo prispele naslovniku v 15 dneh po objavi v časopisu DELO.

2.3. Ponudba mora navajati točno firmo in sedež ponudnika, oziroma ime, priimek in naslov prebivališča ponudnika, oznako iz objave za nepremičnine, na katere se ponudba nanaša, ter ponujeno ceno, ki ne sme biti nižja od cene, navedene v objavi.

2.4. Varščina znaša 10% od najnižje prodajne cene, navedene v tej objavi za vse nepremičnine, na katere se nanaša ponudba, preračunano v SIT po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila ali izdaje garancije.

2.5. Ponudbi mora biti predložen dokaz o vplačani varščini v skladu s točko 2.4 te objave ali garancija prvorazredne domače ali tuje banke na enak znesek. Garancija mora biti na prvi poziv in brez ugovorov.

2.6. Varščina mora biti vplačana na račun št. 51600-690-86590 v korist KOVINARSKO v stečaju, z oznako "varščina za ponudbo - prodajni sklop št. ..."

2.7. Varščina bo uspešnim ponudnikom po odbitku stroškov prodaje vračunana v kupnino, drugim pa bo vrnjena v 5 delovnih dneh po izboru.

2.8. Varščina se ne obrestuje.

2.9. Garancije, dane za varščino, se vrnejo.

2.10. Ponudniki morajo ponudbam za nakup nepremičnin priložiti dokazilo, da so državljani RS, pravne osebe s sedežem v RS pa overjeno kopijo izpiska iz sodnega registra.

2.11. Ponudnik mora v ponudbi navesti način zavarovanja plačila, ki ga bo predložil ob sklenitvi pogodbe za plačilo kupnine, če se ta po tej objavi plačuje v roku, daljšem od 15 dni.

2.12. Vse nepremičnine in premičnine, ki so predmet te objave, si lahko potencialni ponudniki ogledajo po predhodni najavi po tel. 0608/22-121 vsak delovni dan od 8. do 14. ure, do končnega izbiranja ponudb.

2.13. Del gradbenih objektov in opreme je oddan v zakup. Zakupniki nimajo predkupne pravice. Zakup preneha z dnem prehoda lastništva na nepremičninah oz. premičninah na kupca.

3. IZBOR IN SKLENITEV POGODBE

3.1. Odpiranje pisnih ponudb bo 8. dan po končanem zbiranju ponudb.

3.2. Pri izboru bodo upoštewane le pravilne, popolne ter pravočasne ponudbe v skladu s to objavo.

3.3. Prednost bodo imele ponudbe, ki ob enaki ceni zajemajo večje zaključene enote nepremičnin oziroma celotno premoženje.

3.4. Prodajalci na osnovi te objave niso zavezani skleniti pogodbe o prodaji predmeta objave s katerikoli ponudnikom.

3.5. Izbrani ponudniki morajo skleniti pogodbo v 8 dneh po izboru, sicer se izbor razveljavi ter zapade varščina oz. se vnovči garancija iz tč. 2.5.

4. POGOJI PRODAJE

4.1. Kupnina, izražena v DEM, se plača v SIT, preračunano po srednjem tečaju BS na dan plačila.

4.2. Rok plačila kupnine je naslednji:

- če gre za ponudbo, kjer vse izklicne cene presegajo znesek 1.000.000 do 5.000.000 DEM, v 60 dneh po sklenitvi pogodbe;

- če gre za ponudbo, kjer vse izklicne cene presegajo znesek 500.000 do 1.000.000 DEM, v 45 dneh po sklenitvi pogodbe;

- če gre za ponudbo, kjer vse izklicne cene ne dosegajo zneska 500.000 DEM, v 30 dneh po sklenitvi pogodbe.

4.3. V primeru zamude s plačilom, ki je krajša od 15 dni, tečejo zakonite zamudne obresti. V primeru zamude, ki je daljša od 15 dni, se pogodba razveljavi, varščina pa zadrži.

4.4. Če kupec ne plača kupnine z nakazilom v roku 15 dni, je dolžan predložiti kot instrument zavarovanja plačila garancijo prvorazredne banke na prvi poziv za celotni znesek kupnine. Prodajalec ima pravico, da garancijo vnovči, če kupec zamudi s plačilom kupnine.

4.5. Lastništvo nepremičnine in premičnin se prenese na kupca, ko je plačana celotna kupnina.

4.6. Prometni davek in vse stroške v zvezi s prenosom lastništva ter stroške geodetske odmere in zemljiško-knjižnih ureditev plača kupec.

4.7. Vse urejanje zemljiško-knjižnih zadev, odmer, izmer odpisov itd., zemljišč, ki so kupljene skupaj z objekti kot idealni deleži drugih parcel, opravijo kupci na lastne stroške.

4.8. Prodajalec ne daje nikakršnih jamstev ali garancij za nepremičnine in/ali premičnine, ki se vse kupujejo po načelu "videno-kupljeno."

4.9. Vsa ostala določila, pomembna za odnose med prodajalci in kupci, bodo zajeta v vsaki posamični pogodbi.

4.10. Za morebitne dodatne informacije v zvezi s tem razpisom se obrnite na Kovinarsko, tov. ind. opr., v stečaju, Krško, CKŽ 137, po telefonu 0608/22-121 na strokovnega sodelavca stečajnega upravitelja gospoda Jožeta Muleja, dipl. inž., ali na stečajnega upravitelja gospoda Zdravka Morela, dipl.oec.

GORJANCJI - AVTOBUSNI PROMET

Prevoz potnikov v domačem in mednarodnem cestnem prometu z avtobusi, d.d.
NOVO MESTO, Topliška cesta 1

OBVEŠČA CENJENE POTNIKE, DA BODO S 1.12.1996

PRENEHALE VELJATI NASLEDNJE PRIMESTNE LINIJE:

Linija	Reg. št.
1. Novo mesto-Ratež-V. Brusnice-D. Suhadol	PRA02-014/95
2. Novo mesto-Nov mesto Ločna-Prečna-Straža pri N. mestu-	PRA02-029/95
3. Novo mesto-Kor. vas pri N. mestu-Jurna vas-Nov mesto-Bršljin	PRA02-055/95

SPREMENIJO PA SE NASLEDNJE LINIJE: PRIMESTNE

Linija	Reg. št.
1. Bučka-Škocjan pri N. mestu	PRA02-003
2. Mokronog-Trebnje	PRA02-004
3. Sevnica-Mokronog	PRA02-007
4. Šentjraž pri Krmelju-Krmelj-Sevnica	PRA02-008
5. Škocjan pri N. mestu-Draga pri Škocjanu-Nov mesto	PRA02-017
6. Bršljin Čefidelj - Novo mesto-Šmarjeta pri N. mestu-Škocjan pri N. mestu	PRA02-018
7. Bršljin Čefidelj-Nov mesto-Stopiče-Cerovec na Gorjancih-Dolž-Zajčji Vrh	PRA02-020
8. Bršljin Čefidelj-Nov mesto-Ratež-Gaberje pri N. mestu	PRA02-021
9. Vinica-Črnomelj-Metlika	PRA02-022
10. Novo mesto Šmihel-Nov mesto-Nov mesto Ločna	PRA02-025
11. Dobrnič-Žužemberk-G. Polje-Nov mesto	PRA02-026
12. Novo mesto-Prečna-Straža pri N. mestu	PRA02-028
13. Novo mesto-Stopiče-Podgrad pri N. mestu	PRA02-030
14. Novo mesto Ločna-Nov mesto-Mirna Peč-Trebnje	PRA02-031
15. Novo mesto-Draga pri Škocjanu-Smednik-Raka	PRA02-032
16. Trebnje-Nov mesto	PRA02-034
17. Šentjanž pri Krmelju-Sevnica	PRA02-035
18. Sevnica-Šentjanž pri Krmelju	PRA02-037
19. Štrit-Brezje pri Raki-Bučka-Dobruška vas-Nov mesto	PRA02-038
20. Zalohe-Raka-Zameško-Nov mesto	PRA02-039
21. Dolž-Stopiče-Nov mesto-Podgrad-Dolž	PRA02-040
22. Žužemberk-Dolenjske Toplice-Nov mesto	PRA02-041
23. Novo mesto-Raka	PRA02-057
24. Mokronog-Sentrupert-Trebnje	PRA02-058
25. Novo mesto-Dolž-Stopiče-Nov mesto	PRA02-059
26. Replje-Dobrnič	PRA02-061
27. Žužemberk-Prečna-Nov mesto	PRA02-064
28. Sevnica-Mokronog	PRA02-067
29. Mokronog-Nov mesto	PRA02-068
30. V. Podljuben-Stopiče-Bršljin Čefidelj	PRA02-069
31. Novo mesto-Stopiče	PRA02-070
32. Krško OB-Raka	PRA02-071
33. Novo mesto-Dolenjske Toplice	PRA02-072
34. Novo mesto-Šmarješke Toplice-Škocjan pri N. mestu-Dobruška vas	PRA02-075
35. Novo mesto-Nov mesto Ločna-Karteljevo	PRA02-076
36. Laze pri N. mestu-Nov mesto-Bršljin Čefidelj	PRA02-077
37. Mokronog-Sentrupert pri Mirni-Trebnje-V. Loka pri Trebnjem	PRA02-078
38. Novo mesto-Kostanjevica na Krki	PRA02-079
39. Novo mesto-Šentjernej	PRA02-081
40. Raka-Nov mesto	PRA02-082
41. Dolenjske Toplice-Nov mesto	PRA02-083
42. Dobruška vas-Škocjan pri N. mestu-Šmarješke Toplice-Nov mesto	PRA02-085
43. Metlika AP-Nov mesto	PRA02-086
44. Metlika AP-Nov mesto	PRA02-087

MEDKRAJEVNE

Linija	Reg. št.
1. Vinica-Črnomelj-Metlika-Nov mesto	MKA02-001
2. Novo mesto-Žužemberk-Ljubljana	MKA02-002
3. Šentjanž pri Krmelju-Trebnje-Ivančna Gorica-Ljubljana	MKA02-003
4. Vinica-Črnomelj-Metlika-Nov mesto-Ljubljana	MKA02-004
5. Češnjice pri Trebnjem-Španov most-Trebnje AC-Nov mesto	MKA02-005
6. Mokronog-Trebnje-Mirna Peč-Nov mesto	MKA02-006
7. Mokronog-Trebelno-Španov most-Nov mesto	MKA02-007
8. Žužemberk-Prevole-Dvor-Nov mesto	MKA02-008
9. Črnomelj-Nov mesto	MKA02-009
10. Novo mesto-Šentjernej-Brežice	MKA02-010
11. Mokronog-Trebnje-Mirna Peč-Nov mesto	MKA02-011
12. Črnomelj-Nov mesto	MKA02-012
13. Trebelno-Mokronog-Šmarjeta-Nov mesto	MKA02-013
14. Novo mesto-Metlika-Vinica	MKA02-014
15. Novo mesto-Šentjernej-Brežice	MKA02-015
16. Novo mesto-Krško-Sevnica-Celje-Maribor	MKA02-016
17. Senovo-Krško-Raka-Nov mesto-Ljubljana	MKA02-017
18. Novo mesto-Mokronog-Trebnje-Ljubljana	MKA02-018
19. Novo mesto-Trebnje-Ivančna Gorica-Ljubljana	MKA02-019
20. Novo mesto-Dol. Toplice-Žužemberk-Ivančna Gorica-Ljubljana	MKA02-020
21. Radovica-D. Suhor pri Metliki-Podgrad-Nov mesto	MKA02-021
22. Brežice-Nov mesto	MKA02-022
23. Novo mesto-Trebnje-Ljubljana	MKA02-023
24. Ljubljana-Nov mesto	MKA02-024

Vse dodatne informacije lahko potniki dobite na tel.: 068/321-123.

VEDEŽEVANJE,
odstranjevanje črne magije
urokov, pomoč pri ljubezenskih
in zakonskih težavah.
☎ 061/753-461

**Delnice podjetij KRKA,
PIVOVARNA LAŠKO,
PIVOVARNA UNION in
ostalih odkupujemo po
najvišjih cenah. Nudimo
gotovino takoj. Tel.: 061/
131-92-15**

LESO, d.d., v stečaju ČRNOMELJ

Belokranjska cesta 40,

ki ga zastopa stečajni upravitelj Janez PEZDIRC,

OBJAVLJA

na podlagi sklepa Okrožnega sodišča Novo mesto št. 20/95-91 z dne 14.10.1996

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb za prodajo:

1. tehnološko zaokrožene proizvodne celote "masiva" s pripadajočim zemljiščem in tehnološko opremo

in

2. zemljišče v izmeri 14.360 m².

Podrobnejši opis ponudbe:

Ad 1: Tehnološko zaokrožena proizvodna celota "masiva" obsega:

A) Gradbeni objekti:

1. proizvodna hala z aneksom	4.680 m²
2. sušilnica	240 m²
3. skladišče vnetljivih snovi	80 m²
4. objekt energetika in vzdrževanje z dimnikom in silosom (1000 m³)	640 m²
5. črpališče	49 m²
6. vratarica	12 m²

B) Zunanja ureditev:

1. parkirišče makadam	2.200 m²
2. asfaltne površine	2.500 m²
3. ograja	950 m

C) Zemljišča:

a) Stavbna zemljišča:

parc.št. 574/2	12.893 m²
parc.št. 570/2	13.754 m²
parc.št. 720/1	7.018 m²
parc.št. 1183/14	577 m²

Skupaj: 34.242 m²

b) Kmetijska zemljišča:

parc.št. 570/4	159 m²
parc.št. 725/2	126 m²

Skupaj: 285 m²

c) Zemljišča - cesta s služnostno pravico ostalim uporabnikom:

parc.št. 570/1	1.750 m²
parc.št. 720/2	368 m²
parc.št. 1183/13	27 m²
parc.št. 1183/15	31 m²
parc.št. 1183/12	89 m²
parc.št. 1196/1	7 m²

Skupaj: 2.272 m²

D) Tehnološka oprema

- po specifikaciji, ki je sestavni del ocenitve.

E) Oprema in deli opreme ter material po specifikaciji.

Ad 2: Kmetijsko zemljišče obsega:

- parc.št. 569 v izmeri	12.732 m²
- parc.št. 571 v izmeri	1.628 m²

Skupaj: 14.360 m²

Na zemljišču bo dovoljena gradnja industrijskega objekta.

Pogoji sodelovanja:

1. Sodelujejo lahko pravne in fizične osebe skladno z veljavno zakonodajo Republike Slovenije, ki bodo ponudile najmanj za:
Ad 1) 183.620.119,00 SIT
Ad 2) 15.507.720,00 SIT.

Pisna ponudba mora vsebovati predmet nakupa, ceno, rok in način plačila ter poslovni načrt za obdobje dveh let (1997, 1998).

Ponudnik priloži ponudbi nepreklicno bančno garancijo oziroma pismo o nameri banke, da bo v primeru nakupa izdala bančno garancijo, s katero se bo banka obvezala, da bo na prvi poziv stečajnega dolžnika plačala kupnino, če je ne bo plačal sam ponudnik. Rok veljavnosti garancije je 120 dni od datuma izdaje.

2. Celotno premoženje pod tč.1 (tehnološko zaokrožena celota masiva) je oddano v najem in je v polnem obratovanju z 80 zaposlenimi. Kupec se obveže, da obstoječe najemne pogodbe z najemnikom ne bo prekinil v dobi 6 mesecev od sklenitve kupoprodajne pogodbe oziroma izvršenega plačila kupnine. Kupec prevzema obveznost sklenitve pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas najmanj dveh (2) let z najmanj 80 zaposlenimi delavci.

3. Nakup nepremičnin in premičnin se opravi po principu videno-kupljeno; kasnejše reklamacije glede stvarnih napak ne bodo upoštevane.

4. Kupec bo dolžan plačati kupnino v celoti v 30 dneh po podpisu pogodbe.

5. Posest in lastniško pravico na prodane nepremičnine in premičnine pridobi kupec, ko je kupnina v celoti plačana.

6. Prometni davek in vse druge stroške za prenos lastništva in ureditve zemljiškoknjižnega stanja ter stroške parcelacije in ureditve odjemnih mest energetske in komunalnih priključkov, ki jih je že poravnal prodajalec, plača kupec.

7. Vsem zainteresiranim ponudnikom bo omogočen ogled družbe in vpogled v ocenitveni elaborat.

8. Prispele ponudbe bosta ocenila stečajni upravitelj in stečajni senat pristojnega sodišča. Ponujena cena za nakup obrata bo pomemben kriterij za oceno ponudbe, vendar bodo upoštevani tudi drugi elementi ponudbe, ki so navedeni v točki 1 in 2 tega razpisa.

9. Ponudbe morajo biti poslone do 29. 11. 1996 s priporočeno pošiljko, v zapečateni ovojnici, z oznako "JAVNI RAZPIS" na naslov:

LESO, d.d., v stečaju, 8340 ČRNOMELJ, Belokranjska cesta 40

10. Stečajni upravitelj LESO, d.d., v stečaju bo na podlagi prispelih ponudb in pridobljenega soglasja stečajnega senata pristojnega sodišča ponudnike obvestil o rezultatu zbiranja ponudb v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

11. Z najugodnejšim ponudnikom bo stečajni upravitelj sklenil kupoprodajno pogodbo o nakupu.

12. Sedanji najemnik ima predkupno pravico.

Stečajni upravitelj na podlagi tega razpisa ni zavezan skleniti pogodbo o prodaji predmeta tega razpisa s katerikoli ponudnikom.

Vse dodatne informacije lahko zainteresenti dobijo pri stečajnem upravitelju Janezu PEZDIRCU, tel. 068/321-150 ali 068/323-202, telefaks 068/323-176.

NOVI Voyager

CHRYSLER ALPINE
RDS RADIO

CHRYSLER

dve zračni blazini (US full size)
ABS*
klima*
bočne ojačitve
avtomatski pomik stekel*
avtomatsko pomična in ogrevana zunanja ogledala
dvije drsne vrata
triletna garancija oz. 110.000 km
sedem let garancije na karoserijo

Pooblaščen prodajalec:

AVTO BH, d.o.o.
Podbevškova 4
Novo mesto
Tel.: 068/26-077, 341-300

Zainteresirane kupce obveščamo, da smo v Delu 8.11.1996 objavili naslednji dražbeni oklic:

OKROŽNO SODIŠČE V NOvem MESTU Št 8/96-52

Okrožno sodišče v Novem mestu v skladu z določilom čl. 154/2 in 3 Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur. list RS št. 67/93) v stečajnem postopku nad dolžnikom PIONIR, gradbeno industrijsko podjetje, p.o., Novo mesto - v stečaju, objavlja

DRAŽBENI OKLIC

Dne 20.11.1996 ob 15. uri bo v prostorih stečajnega dolžnika na Kočevarjevi 1, Novo mesto, javna dražba premoženja stečajnega dolžnika, ki obsega:

- parc. št. 377/3 kamnolom v izmeri	1 ha 2 a 99 m²,
- parc. št. 380/4 pašnik v izmeri	91 a 34 m²,
- parc. št. 434/3 pot v izmeri	4 a 99 m²,
- parc. št. 417/3 dvorišče v izmeri	8 a 34 m²,
- parc. št. 417/2 poslovna stavba v izmeri	2 a 34 m²,
poslovna stavba v izmeri	1 a 4 m²,
poslovna stavba v izmeri	10 m²,
gospodarsko poslopje v izmeri	61 m²,
dvorišče v izmeri	1 ha 41 a 49 m².

Izključna cena za vse navedene nepremičnine znaša 24.000.000,00 SIT (štiriindvajset milijonov tolarjev) in je določena na podlagi cenilnih mnenj sodnih cenilcev Andreja Resmana z dne 15.4.1996 in Jožeta Stariča z dne 1.10.1996.

1. Javne dražbe se lahko udeležijo vse pravne in fizične osebe, in sicer morajo dražitelji, ki so fizične osebe, pred pričetkom javne dražbe predložiti dokazilo, da so državljani R Slovenije, dražitelji, ki so pravne osebe s sedežem v R Sloveniji, pa morajo pred pričetkom javne dražbe predložiti overjeno kopijo izpiska iz sodnega registra.

2. Dražitelji so dolžni vplačati varščino v višini 10% izključne cene, ki mora biti vplačana na žiro račun št. 52100-690-68375 pri Agenciji RS za plačilni promet, Podružnica Novo mesto, in to dokažejo s predložitvijo kopije nakazila pred začetkom javne dražbe.

3. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim pa bo vrnjena v roku 5 delovnih dni brezobrestno.

4. Uspešni dražitelj mora skleniti kupoprodajno pogodbo s stečajno upraviteljsko v roku 8 dni po končani dražbi, sicer mu varščina zapade oz. se zadrži. Kupec je dolžan celotno kupnino plačati na žiro račun stečajnega dolžnika št. 5211-690-68375 v 15 dneh po podpisu kupoprodajne pogodbe. V primeru, da kupnina ne prispe v 15 dneh na žiro račun stečajnega dolžnika, se kupoprodajna pogodba razreže z enostransko pisмено izjavo stečajne upraviteljice, varščina pa zadrži.

5. Premoženje se prodaja po načelu videno-kupljeno, zato stečajni dolžnik ne daje nikakršnih jamstev ali garancij za kupljeno premoženje.

6. Nepremičnine se izročijo kupcu v last in posest, ko je kupnina v celoti plačana.

7. Prometni davek, stroške sestave kupoprodajne pogodbe in stroške zemljiškoknjižnega prepisa je dolžan poravnati kupec in niso vključeni v izključno ceno.

8. Zemljišča-nepremičnine se prodajajo bremen prosto razen vpisanih služnostnih pravic hoje in vožnje, in sicer pri par. št. 417/3 v korist vsakokratnega lastnika parc. št. 417/4, obe k.o. Gotna vas, ter pri par. št. 377/3, 380/4 in 417/2 v korist vsakokratnega lastnika parc. št. 377/2, 379/2, 380/2, 380/3, 386/2, 391, 416/1, 546/8 in 377/4, vse vpisane v k.o. Gotna vas.

9. Vsa ostala določila, pomembna za odnose med prodajalcem - stečajnim dolžnikom in kupcem - uspešnim dražiteljem bodo zajeta v kupoprodajni pogodbi.

10. Informacije o javni dražbi in ogled je možen eno uro pred začetkom dražbe oz. po dogovoru s stečajno upraviteljsko go. Jožo Miklič, dipl. oec., na tel. št. 068/321-663.

NE ZAMUDITE!

NOVEMBER,
mesec **UGODNIH** nakupov
v **KOVINOTEHNI!**

1.990.-
Varčne žarnice
OSRAM E 27
od 7 do 23 W

Radiator
AKLIMAT
M650
samo
1.990.-

Največja izbira SVETIL
domaćih in tujih proizvajalcev
NOVO!

Električna
vrtiljiva
halogenska
peč,
moč 1200 W
SUPERCENA
12.990.-

Zunanji
senzor
500 W AZ
3.990.-

Nemogoče je mogoče - tudi v novembru!

PC Kovinotehne v BTC Novo mesto
Ljubljanska c. 27, tel.: 068/316-171
in INTERMARKET center v Brežicah
Tovarniška c. 10, tel.: 0608/62-857

KOVINOTEHNA

DOLENJSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj

NOVOGRAD, d.d.
Podbevškova 12
8000 Novo mesto

Novograd, d.d., na podlagi sklepa nadzornega sveta razpisuje delovno mesto **direktorja**.

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visokošolska izobrazba ekonomske, gradbene oziroma druge tehnične smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti.

Ob prijavi na razpis naj kandidat predloži smernice razvoja družbe. Mandat direktorja traja 5 let.

Kandidati naj prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogojev pošljejo do 6.12.1996 na naslov: NOVOGRAD, d.d., Podbevškova 12, 8000 Novo mesto, z oznako "Za razpis".

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 10 dneh po sklepu pristojnega organa.

1.	MADONNA	Evita
2.	D.J. BOBO	World in motion
3.	SIMPLY RED	Greatest hits
4.	PHIL COLLINS	Dance into the light
5.	RIBJA ČORBA	Najbolje
6.	CRASH TEST DUMMIES	A worm's life
7.	THREE TENORS IN CONCERT 1994	
8.	VAYA CON DIOS	Best of
9.	BAD AND BREAKFAST	In your face
10.	JASMIN STAVROS	Zrak-zemlja-zrak

NAJBOLJŠA IZBIRA CD PLOŠČ
BIG BANG NA oddelku
INTERMARKET, Brežice

BIG BANG

Radio HIT vsak torek ob 21.10

AVTO CENTER KRAŠNA
Servis in prodaja vozil

ŠKOCJAN 22
SERVIS IN PRODAJA VOZIL
RENAULT

tel.: 068/76-227, 76-270
del. čas: pon.-pet. 7.30 — 17.00

- * **RENAULT MEGANE IZ ZALOGE V NOVEMBRU CENEJŠI DO 130.000,00 SIT**
- * **ZA KUPCE VOZIL IZ ZALOGE ČAKA ŠE POSEBNO DARILO — 2 ZIMSKA AVTOPLAŠČA**
- * **NOVO! V mesecu novembru za CLIO in R5 kredit od T + 0%**
- * **Na zalogi zimski avtoplašči MICHELIN — brezplačna montaža**

V prodaji omejena količina
LAGUNE AIDA z bogato
opremo!

RENAULT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
Zavod za prestajanje kazni zapora
Dob pri Mirni
8233 MIRNA

objavlja prosto delovno mesto:

POOBlašČENE URADNE OSEBE V KPZ

Pogoji:

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustreznost smer, 6 mesecev delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

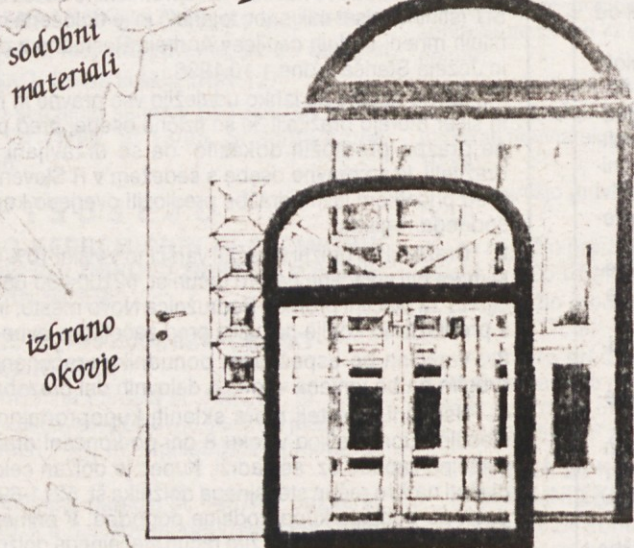
Na objavljenem delovnem mestu se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.

Delovno razmerje bo izbrani kandidat sklenil za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

NOVO
EVROPA '97
program stavbnega pohištva

izbrano okovje

različne površinske obdelave

Veseli smo se srečanja
z Vami

na razstavi
naših izdelkov:

OKEN, VRAT in HIŠ

na Ljubljanskem pohištvenem sejmu
v hali G1

JELOVICA

ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261

nove oblike

Vse, kar želite
izvesti o sebi in
svoji prihodnosti.
Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38
PREROK

SALON ZA PSE
BUDA
UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
(068) 324-377

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš
kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu **41**

RADIO

104.5 105.9
107.3 107.5
91.2

OGNJIŠČE

tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

PETROL

PETROL Trgovina r.o., Dunajska cesta 50, LJUBLJANA

ODDA

neopremljen gostinski lokal v Dobovi, v skupni neto izmeri 53,70 m², od tega:

gostinski lokal	29,65 m ²
prostor za pripravo hrane	12,50 m ²
skladišče	2,75 m ²
garderoba	3,20 m ²
sanitarije	4,10 m ²
predprostor	1,50 m ²

LEGA: poslovni prostor je ob bencinskem servisu Dobova

Gostinski lokal bo oddan v najem za **določen čas, petih let, z možnostjo podaljšanja.**

Podrobnejše informacije dobite pri:

PETROL Trgovina r.o.
OE Sistem in cene
Dunajska 50, Ljubljana
Telefon 061/ 17 14 855

Pisne ponudbe, s podrobnejšim opisom poslovne dejavnosti, oddajte na isti naslov do **25. novembra 1996.**

SKB BANKA, d.d.
POSLOVNA ENOTA Krško

objavlja prosta delovna mesta na naslednjih področjih poslovanja:

1. SAMOSTOJNI KREDITNI REFERENT

za področje komercialnega bančništva
— 1 izvajalec za nedoločen čas

2. VIŠJI KREDITNI REFERENT I

za področje komercialnega bančništva
— 1 izvajalec za nedoločen čas

Od kandidatov pričakujemo:

- * diplomu VI. ali VII. stopnje ekonomske smeri
- * najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnem področju dela
- * zaželeno znanje enega tujega jezika
- * usposobljenost za delo na računalniku (Windows okolje)
- * usposobljenost...samostojnega presojanja in utemeljevanja predlogov
- * urejen zunanji videz, komunikativnost in prijaznost.

Cenjene kandidate vabimo, da dokumentirane vloge s kratkim življenjepisom naslovijo najkasneje v osmih dneh po objavi na **Kadrovsko službo SKB banke, d.d., Slovenska 55, 1513 LJUBLJANA.**

Promex, d.o.o.

Odkupujemo hlodovino listavcev in iglavcev. Plačilo takoj, pri večjih količinah je cena po dogovoru. Informacije vsak delovni dan od 8. do 11. ure na tel.: 064/85-468 ali 063/32-662.

Najamemo gozdarski kamion za prevoz hlodovine s kapaciteto 25 - 30 m³. Informacije vsak delovni dan na tel.: 064/85-468 ali 063/32-662.

ZAHVALA

*Srce je dalo vse,
kar je imelo,
nobene bilke
zase ni poželo.*

V 54. letu nas je zapustil

ANTON KOSTELEC

iz Metlike, Gubčeva 45

Ob nenadomestljivi izgubi moža, očeta, brata, strica, zeta in svaka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče in pokojnika tako številno spremili na prerani zadnji poti. Posebna hvala Antonu Prusu in Ivanu Škofu za izrečene poslovilne besede, Cerkvemu moškemu pevskemu zboru za zapete žalostinke in g. župniku Albinu za tako lepo opravljen obred. Lepa hvala tudi zdravstvenemu osebju iz Metlike. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po zahrbtni bolezni nas je v 63. letu zapustil naš dragi mož, očka, brat, zet, stric, svak in nečak

JOŽE OMERZEL

iz Armeškega

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče ter vsem, ki so nam v težkih trenutkih stisnili roko, nam izrekli tolažilne besede in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala pihalni godbi Senovo, pevcem za zapete pesmi, govorniku KS, gospodu kaplanu za opravljen obred in Društvu upokojencev iz Brestanice. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju ZD Krško in ambulate Senovo ter oddelku B2 Onkološkega inštituta Ljubljana.

Žalujoči: žena Helena in hči Metka z družino

ZAHVALA

*Kako sta prazna dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.*

V 91. letu starosti se je končala življenjska pot naše drage mame, stare mame, prababice in tete

MARIJE ČEŠNOVAR

iz Zagrada 13

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni poklonili vence, sveče in za sv. maše. Lepa hvala pevskemu društvu upokojencev iz Škocjana, ge. Slavki Janežič za poslovilne besede, g. kaplanu za lepo opravljen poslovilni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

*Treba je mnogo tišine,
tišine zunaj in znotraj nas,
da bi slišal glas ljudi,
srce in njih bolečine.*
(Tone Pavček)

12. novembra je minilo žalostno leto, brez tebe in vendar s tabo, ljubi mož in očka

DRAGO NOVAK

Hvala vsem, ki se ga spominjate, stojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečke.

Vsi tvoji

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama, sestra, stara mama in prababica

ALOJZIJA TRAMTE

Ratež 28, Brusnice

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in prijateljem za izraze sožalja in za darovano cvetje in sveče. Obenem se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Glej, zemlja si vzela,
kar je nujno.
A kar ni nujno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.*
(S. Makarovič)

V 76. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, atek, stari ate, pradedek, brat, tast in stric

JOŽE JANKOVIČ

iz Jankovičev 6

Iskrena hvala vsem, ki ste našemu dragemu ateku in nam stali ob strani, njemu in nam kakorkoli pomagali in mu ob zadnjem slovesu podarili toliko cvetja in sveč ter ga tako množično pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala za vse!

Vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

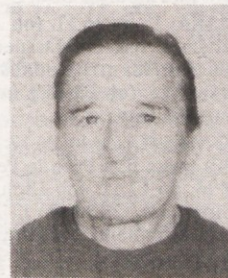
☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila žena, mama, stara mama, prababica in sestra

ANGELA CVELBAR

roj. Štojs

iz Sel pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, še posebno vaščanom, sosedovim Hostovim, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrazili sožalje, pokojni darovalci vence, cvetje in sveče, denar, molitev ter jo tako številno spremili na zadnji poti. Lepa hvala kolektivu Majde Pavlin, Elektru Šentjerneju in Novo mesto ter pevskemu zboru Vlaste Tavčar za zapete žalostinke, g. kaplanu pa za lepo opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Saj je tudi življenje,
ki se ne more končati,
ker za vedno živiš v zavesti vseh nas,
ki te imamo radi...*

V 69. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

ANTON ŠUŠTARŠIČ

s Črešnjevca 8 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bostiču in Splošni ambulanti Semič, osebju Urološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, posebno dr. Kramarju in dr. Pogačarju ter dr. Šuštaršiču za lajšanje hudih bolečin. Najlepše se zahvaljujemo vsem govornikom za poslovilne besede, GD Črešnjevec, sodelavcem Krke, tovarne zdravil-SEI, Osnovni šoli Loka, podjetju Esol in Visteam, d.o.o., ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Tončka, hčerke Milena, Vida in Sonja z družinami, brata Ivan in Franci z družinami

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustila žena, mama in babica

JULIJANA SPASOVSKI

Jakčeva ul. 20

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter stanovalcem Jakčeve ul. 20 za podarjeno cvetje, sveče, izraženo sožalje in pomoč v trenutkih žalosti. Za ves trud se zahvaljujemo tudi osebju Kirurgije in Internega oddelka I. in II. Splošne bolnišnice Novo mesto, ter vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: mož Mito, hči Jelica in sin Stojan z družino

*Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Ako bi ti volja do življenja*

ZAHVALA

*zdravje povrnila,
ne bi tebe črna zemlja krila.*

Ob mnogo prerani in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, sina, brata in strica

STANETA VINTARJA

z Loke 13 pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje in sveče, sočustvovali z nami v teh težkih trenutkih ter Stanetov grob zasuli s cvetjem. Posebna zahvala za nesebično pomoč sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom Loke, g. župniku za lepo opravljen obred in osebju bolnišnice Novo mesto. Iskrena hvala tudi delavcem Pneuma centra iz Mokronoga, delavcem Stikal iz Šentjerneja, delavcem LT-ja iz Šentjerneja, trgovini Cekar iz Novega mesta ter učencem in razredničarki 7. b. Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu in s spoštovanjem spremili na njegovi prerani zadnji življenjski poti. Hvala vsem, ki boste obiskovali njegov prerani grob, prižigali svečke in ga še dolgo ohranili v lepem spominu. Vsem še enkrat hvala!

V globoki žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 68. letu starosti zapustil naš skrbni mož, oči, stari ate, brat, stric, bratranec, vaščan in prijatelj

STANISLAV TURK st.

gostilničar iz Gor. Maharovca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in gostom, ki ste nam v tem težkem času pomagali, nam pisno in ustno izrazili sožalje, pokojniku darovali toliko lepega cvetja, sveč in sv. maš. Hvala PGD Dol. Maharovec, Obrtni zbornici Novo mesto, prevoznikom, gostincem, čebelarjem Kostanjevici, Dolenjski-market Šentjerneju ter vaščanom Gor. Maharovca za zbrano dobro delo. Posebna zahvala prijateljem lovčev iz Kočevja, Avstrije, Škocjana, Orehovice, Rateža, Kostanjevici ter Lovski družini Šentjerneju, govornikom Jožetu Grgoviču, Romanu Jordanu, Toniju Jordanu za tople besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen sv. mašo in obred, pevcem cerkvenega zbora ter Toniju Homanu za zaigrano Tišino. Iskrena hvala še enkrat vsem, ki ste poklonili svoj čas pokojniku v spomin in ga pospremili k večnemu počitku.

Žalujoči: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 14. novembra - **Nikolaj**
Petek, 15. novembra - **Polde**
Sobota, 16. novembra - **Jerica**
Nedelja, 17. novembra - **Gregor**
Ponedeljek, 18. novembra - **Roman**
Torek, 19 novembra - **Elizabeta**
Sreda, 20. novembra - **Srečko**

LUNINE MENE
18. novembra ob 2.09 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 14. do 17.11. (ob 18. uri) ter 18.11. (ob 20. uri) kriminalni film Ne zaljubi se, ko si že mrtev. Od 14. do 17.11. (ob 20. uri) komedija Štirje može, ena žena. 19. in 20.11. (ob 20. uri) komedija Strip-tease.

ČRNOMELJ: 15.11. (ob 20. uri) in 16.11. (ob 18. in 20. uri) ameriška

• **FILM ART FEST SLOVENSKA FILMSKA FEŠTA LETA** (Cankarjev dom, Ljubljana, 4. - 17. november)

Najprej veliko opravičilo za izpad članka v prejšnji številki DL. Beseda je tekla o začetku festivala, zdaj pa lahko pišemo le še o koncu. Čeprav z zamudo pa še kako velja zapisati besedo ali dve o slovenskem filmskem Kopru, še posebno sončnem oknu v filmski kozmos.

Nekaj inventarja. Že sedmi FAF bo v 12 za nekatere maratonskih dneh in nočeh prikazal 65 naslovov v 4 kategorijah. Kot vedno gre za "pušljive" adutov, ki so šarmirali v Cannesu, Benetkah, Berlinu in na ameriškem Sundanceu. Pva liga, prvič: v prestižnih Predpremierah so skoraj izključno evropski naslovi, nekakšni nacionalni advokati s svetovljanskim pedigrejem. Fest se je začel s škotskim Trainspottingom, "štosnožolčni" pop freski petih mladcov, za katere je "fiks" način življenja, zaključil pa se bo z danskim Lomom vallov, v katerem Lars Von Trier lomi stilistično režiserske principe in na rvjaskosti, znati podlagi s kadrom, dolgim 360 stopinj, pove bizarno zgodbo o ženski, ki

komedija Dim. 17.11. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Desperado.

KOSTANJEVICA: 16.11. (ob 20. uri) romantična melodrama Čenče. 17.11. (ob 20. uri) znanstveno fantastični film Dan neodvisnosti.

KRŠKO: 15.11. (ob 20. uri) in 17.11. (ob 18. uri) ameriški erotični kriminalni film Hudičevki.

METLIKA: 15. in 16.11. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Desperado. 17.11. (ob 18. uri) gledališka predstava. 17.11. (ob 20. uri) ameriška komedija Dim.

NOVO MESTO: Od 14. do 17.11. (ob 16.30) risani film Pepe in Pepček. Od 14. do 17.11. (ob 18. uri) drama Strip-tease. Od 14. do 17.11. (ob 20. uri) kriminalni film Fargo.

ŠENTJERNEJ: 15.11. (ob 18. uri) romantična melodrama Čenče. 15.11. (ob 20. uri) znanstveno fantastični film Dan neodvisnoti.

je svojega invalidnega moškega pozdravila tako, da je postala cipa. Drugič: V Perspektivah, kjer bo najboljši film nagrajen z 10.000 DEM nagrade, je vsakega malo, poudarek pa je na ameriškem neodvisnem filmu, torej polnokrvnih izdelkih mlajših inovativnih in še ne institucionaliziranih režiserjih. Tretjič: Fokus postavlja pod drobnogled prerez sveže skandinavske produkcije, znane po svoji severnjaški senzičnosti, fabulativni kompaktnosti in obrtniški dovršenosti. Četrtič: Teme Dokumentarcev so drugačni in drugačnosti.

Š pravičljivo zaporedno številko pa letošnji FAF prinaša tudi nekaj mladodne pravljicnih sprememb. Ker je organizator CD stopil v koprodukcijo s premožnimi ljubljanskimi kinematografi, lahko filme gledamo tudi v Komuni in Kompasu, in to v dodatnih dveh dopoldanskih in enem nočnem terminu. Poleg ponovitvenih projekcij in prijaznih terminov je velika novost tudi obšafovski dogajanje, ki vsak večer postreže z živo glasbo v Klubu DC-ja. Vmes so dobro obiskane tiskovne konference z uglednimi gosti. Že omenjena denarna nagrada naj bi poleg od letos nove celostne podobe - v prihodnje pa tudi z novim imenom - dali festivalu pečat kredibilnosti in znamko, s katero se bo predstavljali navzven, najbolj pa naj bi se to poznalo pri kupovanju filmov. Reportaža sledi.

TOMAŽ BRATOŽ

PLESNI CENTER DOLENJSKE

PLESNI TEČAJI ZA ODRASLE:

NEDELJA, 17. november 1996

- začetni tečaj ob 16. uri
- nadaljevalni tečaj ob 18. uri
- izpopolnjevalni tečaj ob 20. uri

ČETRTEK, 21. november 1996

- nadaljevalni tečaj ob 20. uri

Informacije na tel.: 068/321-685, 44-803

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: **Drago Rustja** UREDNIŠTVO: **Marjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj**, **Mirjam Bezek-Jakše**, **Jožica Dornič**, **Breda Dušič Gornik**, **Tanja Gazvoda**, **Anton Jakše**, **Mojca Leskovšek-Svete**, **Martin Luzar**, **Milan Markelj** (urednik Priloge), **Lidija Murn**, **Pavel Perc** in **Igor Vidmar**.

IZHAJA ob četrtku. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 2. polletje 4.680 tolarjev, za upokojence 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu. OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 2.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.000 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.000 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.600 tolarjev (po telefonu 2.000 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm malega oglasa 2.500 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: **dl@dol-list.si** Internet **http://www.dol-list.si** Nenaročnega rokopiesov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarjane številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, p.o.** Tisk: **Ljudska pravica, Ljubljana**.

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHIŠTVO - POSEST - PREKLICI - PRODAJ - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

bela tehnika

RABLJENO zamrzovalno skrinjo LTH, 300 l, in rabljen pralni stroj Gorenje prodam. ☎ (0608)31-223. 11733
PRALNI STROJ Gorenje po delih prodam. ☎ (068)23-050, popoldan. 11842

elektronika

VIDEOREKORDER Philips in nov avtoradio Sony s štirimi zvočniki Sony prodam. ☎ (068)25-075, Suzana. 11707
AVTORADIO Blaupunkt in zvočnike Blaupunkt za 150 DEM prodam. Jože Vojnovič, Slovenska vas 9, Šentrupert, ☎ 47-170. 11848
FAMILY COMPUTER, 2 joysticka, z vso opremo in igrice prodam za 15.000 SIT. ☎ (068)41-177. 11871

kmetijski stroji

KMETOVALCI, SERVISERJI! Trgovina Klasje, Kranj, vam po ugodnih cenah nudi rezervne dele za traktorje IMT, Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Fiat, Univerzal, Torpedo, Na zalogi vsi tipi akumulatorjev, kardanolov, rezervnih delov za kardane in gume. Rezervne dele pošljemo tudi po pošti. Klasje, d.o.o., C. na Klanec 9, Kranj, ☎ (064)331-375. 11071

HITRO IN KVALITETNO popravilo vseh tipov traktorjev (generalna popravila motorjev, menjalnikov, hidravlike, zavor), tudi na vašem domu. Klasje, d.o.o., C. na Klanec 9, Kranj, ☎ (064)331-375. 11072

ENOREDNI obiralnik koruze Torna-do 35 prodam. ☎ (0608)74-105. 11674
TRAKTOR TV 621, malo rabljen, in harmoniko frajtonarico Železniki, staro 8 mesecev, c, e, b, prodam. ☎ (0608)84-305. 11686

MULTIKULTIVATOR s frezo, moč motorja 8 do 10 KM, Goldoni, kupim. ☎ (068)52-191. 11693

TRAKTOR IMT 533 in kosilnico BCS prodam. ☎ (0609)622-762. 11698
TRAKTOR IMT 560 prodam. ☎ (068)49-327. 11721

SAMONAKLADALKO MENGELE, 18 m3, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)79-732. 11743

TRAKTOR ŠTORE 502, 1330 delovnih ur, prodam. ☎ (068)26-890. 11758
TRAKTORJE Fiat 300 in 250, Štore 402 in 502, IMT 535, Ursus 360 in TV 418 prodam. ☎ (068)81-797, dopoldan, 81-229, popoldan. 11778

TROSILEC hlevskega gnoja, tri-brazdni plug, pajka na 4 vretena in mlekovod Vestfalia prodam. ☎ (068)81-323. 11800

MOTOKULTIVATOR IMT, 6 KM, nogo ali komplet, kupim. ☎ (064)633-334, zvečer. 11808

NAKLADALKO SIP, 25 m3, pajka 230 in silokomplet Vihar 40 prodam. ☎ (068)64-372. 11825

TRAKTOR Deutz Torpedo, 48 KS, 650 delovnih ur, prodam. ☎ (068)76-163. 11852

TRAKTOR Univerzal 45, trosilec hlevskega gnoja, nakladalko, 19 m3 in tri-brazdni plug prodam. ☎ (068)85-734. 11881

TROSILEC hlevskega gnoja, lepo ohranjen, prodam. Lukšič, Novomeška 52, Straža, ☎ (068)84-180. 11885

kupim

KOSTANJEV LES, tudi na rastlilu, odkupujemo. ☎ (068)53-492. 10906
SMREKOVO HLODOVINO in les za ostrežje kupim. ☎ (068)85-690, Rateč. 11689

ODKUPUJEMO DELNICE Krke, serije G in B. Pridemo tudi na dom. ☎ (061)742-785. 11703
DELNICE Krke, B in G, ter druge odkupujemo. Pridemo na dom. ☎ (067)69-221. 11725

ODKUP DELNIC Z GOTOVINO: Pivovarna Laško, Pivovarna Union, Krka Novo mesto, Petrol, Istrabenz, Luka Koper, Etol, Cetis, Emona obala Koper, Cementarna Trbovlje, Avto Celje, Cestno podjetje Celje, Dana Mirna, Dobrna. Plačilo takoj, pridemo tudi na dom. Vpisujemo tudi certifikate in ostanke certifikatov. ☎ (063)844-284. 11726
MLIN za mletje koruze kupim. ☎ (0608)32-069. 11748
100 L rdečega, nežveplanega vina kupim. ☎ (068)81-596. 11869

motorna vozila

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran do 2/97, prodam. ☎ (068)26-136. 11676

ALFO 33 1.3 S, letnik 1987, registriran do 9/97, 102.000 km, kovinsko zelen, lepo ohranjen, prodam za 5200 DEM. ☎ (068)79-573. 11679

GOLF JX D, letnik 1990, prodam. ☎ (068)75-238 ali (0609)643-969. 11685

R 4 GTL, letnik 1984, registriran do 4/97, ugodno prodam. Ivan Mavsar, Igljen pri Dolžu. 11687
LANCIO THEME, letnik 1992, 60.000 km, 2.0, 155 KM, prva lastnica, odlično ohranjeno, prodam. ☎ (0608)21-608. 11694

R 5 GTD, letnik 12/86, prodam za 3900 DEM. ☎ (068)27-118 ali 76-037. 11702

GOLF D, letnik 1987, rdeč, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)52-246. 11843

R 4 GTL, letnik 88, reg. 1/97 (2.800 DEM), prodam. ☎ (068)28-907. 11850

R 4, letnik 1988, registriran do 5/97, svetlo moder, prevoženih 85.000 km, prodam. ☎ (068)23-674. 11713

LADO SAMARO 1500, letnik 1994, prevoženih 10.000 km, prodam. ☎ (068)51-001. 11717

ŠKODO, obnovljeno, letnik 1984, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)79-834, po 15. uri. 11722

JETTO JL, letnik 1981, zelo ohranjeno, registrirano za celo leto, prodam. ☎ (068)27-747. 11724

OPEL VECTRO 1.6 i GL, kovinsko siv, letnik 1991, registriran do 3/97, zelo lepo ohranjen, garažiran, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)52-585. 11727

VARTBURG KARAVAN, letnik 1990, prodam. ☎ (061)667-813, po 18. uri. 11735

JUGO 1.1 GSX, letnik 1988, moder, prodam. ☎ (068)76-359. 11736

GOLF JX D, letnik 1987, registriran do 8/97, prodam. ☎ (068)51-343. 11739

LADO SAMARO 1500 S prodam. ☎ (068)73-200. 11742

CLIO 1.2 RT, letnik 1993, prodam. ☎ (068)42-432, po 16. uri. 11744

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 5/97, prva barva, odlično ohranjen, kot nov, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)42-395. 11753

OPEL KADETT, z radiom, na novo registriran, in klavirsko harmoniko, 80 basno, zelo poceni prodam. ☎ (0608)64-461. 11759

LADO SAMARO, letnik 1995, prodam. ☎ (068)52-529. 11760

HYUNDAI PONY GLS, 1.5, letnik 1990, z vso opremo, prodam. ☎ (068)89-101. 11764

LADO SAMARO 1300, letnik 1993, registrirano do 11/97, prodam. ☎ (068)87-193. 11765

R 5 D, letnik 1991, prodam. ☎ (068)81-309. 11766

ODLIČNO OHRANJENO Z 128, letnik 1988, prodam. ☎ (068)67-102, Tone. 11768

R 5 FIVE, letnik 1994, prevoženih 31.000 km, prodam. ☎ (068)81-480. 11769

MONDEO CLX, letnik 10/94, prevoženih 45.000 km, ekskluzivno rumen, ABS in vsa ostala originalna RS oprema vključno z aluminijastimi platišči, ugodno prodam. ☎ (068)52-407. 11777

126 P, prva registracija 8.1.1988, drugi lastnik, zelo lepo ohranjen, registriran do 21.6.1997, prodam. ☎ (068)83-639. 11779

R 5 CAMPUS, letnik 12/91, 60.000 km, prodam ali zamenjam za jugo 45 z doplačilom. ☎ (068)65-458. 11780

R 19 1.4 RT, letnik 10/93, registriran za celo leto, bel, 5V, prvi lastnik, zelo ohranjen, redno servisiran, prevoženih 50.000 km, prodam za 17.000 DEM. ☎ (068)73-720, popoldan. 11781

126 P, letnik 1990, 46.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)341-828. 11785

LADO SAMARO 1300 S, letnik 1993, rdečo, prodam za 7000 DEM. ☎ (068)87-661, popoldan. 11791

AVTOMATIK, letnik 1986, moder, prodam za 10.000 SIT. ☎ (068)26-525. 11792

Z 101 Skala 55, letnik 1990, registrirano do 11.11.1997, prodam. ☎ (068)79-546. 11802

GOLF D, S paket, letnik 1985, dobro ohranjen, kovinsko temno zelen, prodam. ☎ (068)81-080. 11804

Z 900 KOMBI, letnik 9/88, 56.500 km, registrirano do 4/97, brezhibno, prodam. ☎ (068)27-554. 11805

CITROEN AX TGE, letnik 1990, bež, registriran do 5/97, prevoženih 78.000 km, prodam za 6800 DEM. ☎ (068)81-841, po 16. uri. 11807

Z 101, letnik 1986, belo, tehnični pregled do 11/97, prodam. ☎ (068)26-668, popoldan. 11813

LAGUNO RT, letnik 1994, prodam. ☎ (068)78-022. 11817

AX 11 TRE, letnik 1987, kovinsko siv, 84.000 km, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)25-843, popoldan. 11818

ATX 50 C, letnik 1990 in mizarsko kombinirko za 300 DEM prodam. ☎ (068)68-221. 11819

R 5 FIVE 1.94, reg. 3. 7. 97, metalik črn, 3 vrata, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 25-226. 11826

NISSAN SUNNY 1.6 SLX, letnik 1988, registriran do 3/97, 109.000 km, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)42-991. 11821

126 P, letnik 1988, prodam za 900 DEM. ☎ (068)65-407. 11824

R 5 D, letnik 1994, registriran do 9/97, prodam. ☎ (068)40-084. 11824

NISSAN MIKRO 1.2 LX, cat, letnik 12/92, nikoli karamboliran, 35.000 km, prvi lastnik, prodam za 10.500 DEM. ☎ (068)75-180. 11826

R 4 GTL, letnik 1990, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)87-630. 11832

126 P, letnik 1989 in kosilnico BCS prodam. ☎ (068)30-068. 11833

BMW 316, 1.88, bela barva, 4 vrata, kupljen v TEHNIONU, reg. do 6. mes. 97, temna stekla, vlečna kljuka, radio, prevoženih 96.000 km, vreden ogleda, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 25-226. 11835

GOLF D, letnik 1987, rdeč, prodam. ☎ (068)47-491. 11835

R 5 1600 D, letnik 1991, kovinsko rdeč, lepo ohranjen, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)89-248. 11836

JUGO 45, letnik 1985 in kanu za štiri osebe nujno prodam. ☎ (068)75-191. 11836

Z 750, starejši letnik, registrirano do 11/97, prodam. ☎ (068)27-586. 11843
MOTORNO KOLO MZ ETZ 250 LUX, odlično, nove gume, ogledala, sprednje steklo, 11.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)68-564, v četrtek in petek popoldan, Turk. 11846

VECTRO 1.8 i GLS, letnik 1991, registriran do 15.9.1997, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)75-574, od 16. do 20. ure. 11847

R 4 GTL, letnik 1989, rdeč, prodam. ☎ (068)73-766. 11850

R 18, letnik 1987, bel, zelo ugodno prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)57-170. 11864

OPEL VECTRA 2.0i, 4x4i, 90, metalik zelena, reg. 7/97 z dodatno opremo (14.900 DEM). ☎ (0608)57-219; (068)28-907. 11865

LADO SAMARO, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)60-486. 11865

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 1/97, zadaj rahlo poškodovan, prodam. ☎ (068)324-249. 11868

MAZDO 323 1.6 i, letnik 1990, registrirano do 10.10.1997 in 126 P, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)81-413. 11876

CLIO 1.2 RN, letnik 5/93, prvi lastnik, prevoženih 23.000 km, prodam. ☎ (068)22-063. 11876

z vami na telefonskih številkah:

KLJUČAVNIČARJA s prakso redno zaposlimo za samostojno delo. ☎ (068) 81-571. 11789

SREDNJE zahtevno terensko delo dopoldan in popoldan, redno ali pogodbeno, nudim. ☎ (061)614-582, (064)64-388, (063)33-364. 11815

SKROMNO, sočutno mlajšo upoko-jenko brez obveznosti iščem za varstvo starejših pokretne gospe na Obali. Nudim hrano, stanovanje in plačilo. ☎ (066)63-537, po 17. uri. 11823

DELAVKO, lahko pripravnico, četrti ali pete stopnje družboslovne smeri, za-poslimo. Delo je operatersko, na lokaciji v Novem mestu. Prošnje pošljite v roku 10 dni na naslov: Mikrografija, trgovina, d.o.o., Slovenska vas 5, 8232 Šentrupert, ☎ 316-596. 11828

TAKOJ ZAPOSIM izkušenega voz-nika šleparja - kiperja. ☎ (068)42-350, zvečer, 81-420. 11829

Dve natakari zaposli **Bistro A** na novomeškem Novem trgu. Informacije po ☎ 068/322-765.

ZASTOPNIKE z lastnim prevozom zaposlimo v Novem mestu, Krškem in Brezicah za prodajo poslovnega programa. Slovenska knjiga, d.o.o., PE PIRS, Litijska cesta 38, Ljubljana, ☎ (061) 1404-282. 11873

stanovanja

V NOVEM MESTU oddam enosobno opremljeno stanovanje. ☎ (068)27-134. 11710

DVOSOBNO STANOVANJE v No-vem mestu oddam. ☎ (068)24-891. 11851

STANOVANJE ali staro hišo najamem z otrokoma. ☎ (068)312-681, do-poldan, Miranda. 11854

zahvale

ISKRENA HVALA vsem zdravnikom Kirurgije Splošne bolnišnice Novo mesto ter sestram Visceralnega oddelka za ves trud v času zdravljenja pacienta Stanislava Turka. Hvala vsem prijateljem, ki ste ga obiskovali. Njegova družina. 11783

DRUŽINI Tisovec z Gor. Polja 6 in Markovič z Gor. Polja 3 se iskreno za-hvaljujeva krajanom KS Dolenjske To-plice za denarno pomoč ob elementarni nesreči. 11878

ženitne ponudbe

MOŠKI, 50/170/70, nekadilec in ne-alkoholik, zaposlen, z govorno napako, stanovanjem in avtom, brez obveznosti, želim spoznati delavko, vdovo ali ločen-ko z otrokom, za skupna srečanja. Šifra: »SRCE NE ZNA LAGATI«. 11858

živali

BELE PIŠČANCE, primerne za zakol, lahko dobite vsak delavnik na kmetiji Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038. 11367

SPREJEMAO NAROČILA za vse vr-ste piščancev, enodnevnih in večjih. Val-ilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608) 79-375. 11514

DVE KRAVI, 500 in 600 kg, za zakol, prodam. ☎ (068)78-347. 11691

KOZO MLEKARICO in Z 750 poceni prodam. ☎ (0608)82-203. 11692

MLADO KRAVO s telikom, 2 gumi voza in traktor Univerzal prodam. ☎ (061)872-125. 11700

VEČ brejih koz prodam. ☎ (0608)75-479. 11706

TRI breje krave prodam. ☎ (061)777-906. 11708

VEČ PRAŠIČEV, težkih 140 kg, in molzni stroj Vitreks prodam. ☎ (068)42-747. 11715

PLEMENSKE OVCE prodam. ☎ (068)49-687. 11720

DOBERMANE, vrhunsko leglo, psar-na iz Lakotenc, ugodno prodam. ☎ (068)81-307 ali (061)572- 567. 11730

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)89-130. 11731

TELIČKA SIVČKA, starega 1 teden, kupim. (068)68-230. 11732

PRAŠIČE, težke 120 do 150 kg, do-mača krma, in 2 telici prodam. ☎ (068)76-300. 11737

TELIČKO sivko, staro 2 meseca, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)81-643. 11746

BIKCA SIVCA in teličko frizijko, sta-ro 10 dni, prodam. ☎ (068)44-650.

DVE TELIČKI, težki cca 200 kg, dva bikca, težka cca 250 kg, in psa nemškega ovčarja, starega 8 tednov, prodam. ☎ (068)45-292. 11750

DVA PRAŠIČA, težka cca 180 kg, krmljena z domačo hrano, prodam. ☎ (068)42-309. 11754

TELIČKA, starega 10 dni, in zazidli-vo parcelo na Riglu pri Dolenskih To-plicah prodam. ☎ (068)65-012. 11755

TELICO FRIZIJKO, staro 16 mese-cev, prodam ali menjam za trosilec hlev-skega gnoja. ☎ (068)24-069. 11757

KRAVO, sivo, brejo 8 mesecev, pro-dam. ☎ (068)85-922. 11762

ŽREBICO lipicanko, staro 8 mesecev, teličko frizijko - simentalco, staro 8 ted-nov in repo za kisanje prodam. Ana Zu-pančič, Plemberk, Stopiče, ☎ (068)89-110. 11763

PRAŠIČE, težke 80 do 100 kg, pro-dam. ☎ (068)76-322. 11767

8 TEDNOV starega bikca sivca pro-dam. ☎ (0608)81-895. 11857

6 MESECEV staro psičko ovčarko podarim. ☎ (068)76-400. 11861

TELICO SIMENTALKO, staro 7 me-secev, ugodno prodam. ☎ (061)772-494. 11862

ŠKOTSKI OVČARJI, čistokrvni, po-tomci odlično telesno in vzrejno ocenjene psice, perspektivnega psa, prodam po po-lovični ceni. ☎ (068)87-055. 11863

KRAKODLAKEGA istrskega goni-ča, starega dve leti in pol, z vzrejnem do-voljenjem, prodam. ☎ (068)60-071. 11866

TEDEN stare teličke prodam. ☎ (068)78-282. 11867

DVA PRAŠIČA, krmljena z domačo krmo, po izbiri, prodam. Božica Ceh-te, Dovško, ☎ (0608)70-495. 11870

KRAVO SIVKO za zakol prodam ali zamenjam. ☎ (068)30-152. 11875

ŽREBICO, staro 2 leti, prodam ali menjam za govedo. Jože Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. 11880

ODOJKE prodam in kupim balirano slamo. ☎ (068)75-121. 11882

DVE TELICI frizijki, ena breja, pro-dam. ☎ (068)324-097. 11883

BIKCA FRIZIJCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)73-327. 11884

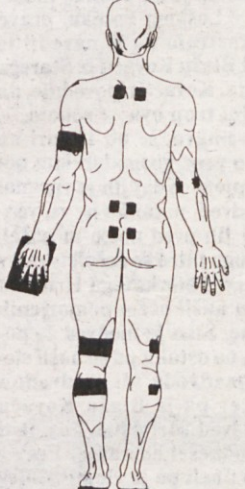
TELE limuzin ekstra, kvalitete za za-kol, ugodno prodam. ☎ (068)89-042.

ČRNEGA PSA, starega leto in pol, dobrega čuvaja, kravo, četrtri brejo 8 mesecev in pol, sivko ter teličko sivko, staro en teden, prodam. ☎ (068)30-242. 11770

KOZLA in brejo kozo prodam. ☎ (068)24-340. 11784

KUNCE - samice in samce, francoski ovnač, za nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)65-749. 11787

BIKCA, težkega 130 do 500 kg, pro-dam. ☎ (068)22-532. 11790

PENT 1-10 SODOBNI HIŠNI ZDRAVNIK

univerzalni elektrostimulator za lokalno in refleksno terapijo z dvema priključkoma za 4 elektrode in desetimi programi frekvenc.

Razvija, izdeluje in trži:
APEL, Košenice 83, 8000 Novo mesto, tel./fax.: 068-28083, 323204, 321478.

Trgovine: MEDIS, N. m., SANOLABOR, Lj., SANITA Lj., JAGER MEDICO Ce., PUR Zalec, SOCA Medico Mb.

KRAVO SIVKO, staro 4 leta, po dru-gem teletu, prodam. Vidmar, Česence 2, Mirna Peč. 11794

SIVO TELIČKO, staro 3 tedne, pro-dam. ☎ (068)45-449. 11795

TELICO, brejo 7 mesecev, črno-belo frizijko, prodam. ☎ (068)73-340. 11797

NEMSKE OVČARJE ugodno pro-dam. ☎ (068)50-140. 11798

PRAŠIČKE za odojke ali nadaljnjo re-jo prodam. ☎ (068)81-323. 11799

PRAŠIČE za zakol, do 130 kg, krm-ljene z domačo hrano, prodam. ☎ (068)42-949, zvečer. 11806

DVA TELIČKA, stara 8 tednov, dve telici, stari eno leto, kravo simentalco, brejo 6 mesecev, in 6 m hrastovih drv prodam. ☎ (068)25-846. 11810

KRAVO SIVKO s tretjim teletom pro-dam. ☎ (068)42-474, po 15. uri. 11811

OVCE za zakol ali nadaljnjo rejo ter čoln iz poliestra, primeren za ribolov, prodam. ☎ (068)75-549. 11827

BIKCA SIVCA, starega 4 mesece, in pse nemške ovčarje, stare 2 meseca, pro-dam. ☎ (068)45-296, po 15. uri. 11831

DVE mladi kravi s telikom prodam. Janez Povše, Sevno 8, Otočec. 11834

BIKCA simentalca in več telic pro-dam. ☎ (0609)633-691. 11838

PRAŠIČE, bikca in telico simentalco, staro pol leta, prodam. ☎ (068)81-453. 11839

TELICO SIVKO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ (068)25-148. 11841

PRAŠIČE, težke 100 do 120 kg, pro-dam. ☎ (068)325-308, zvečer. 11844

KRAVO SIVKO, staro 5 let, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)57-391. 11845

PRAŠIČA, težkega 130 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. Možnost za-kola. ☎ (068)81-774. 11849

TELIČKA- BIKCA simentalca, starega 10 tednov, in bika, težkega 400 kg, prodam. ☎ (068)322-806. 11855

ROTVAJLER mladiče, vrhunske, starši šolani in razstavni psi, prodam. ☎ (068)341-049. 11856

INTARA
BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, d.d.

— odkupimo delnice KRKE iz javne prodaje

Tel.: 061/137 73 73,
137 74 74,
137 75 75
173 44 44

VEDEŽEVANJE

Končno dosegljivi po telefonu, kjer se lahko najavite tudi za osebni stik

JAN. SARA. NADA. VERA

Tel.: 090/41-16

Vedeževanje in napoved lota
090 42 62

SNEGOLOVI ZA VAŠO STREHO

Izdelujemo in montiramo vse vrste snegolovov. Cena ugodna. Tel. 068/79-509. Mobil: 0609/616-119

JASNOVIDEC RINALDO
0904462

VEDEŽEVALKA PIKA
z vami v živo
1/4 min. 39 SIT

KAMNOSEŠTVO IN TERACERSTVO

VLADIMIR SIMONIČ, s.p.
Lokve 5/c
8340 ČRNOMELJ

Izdelujemo okenske poli-ce, stopnice, balkonske obrobe, pulte iz marmorja in granita z možnostjo mon-taže in brezplačne dostave. Od 1. 10. 1996 nudimo našim kupcem brezobrestni kredit do 6 mesecev.

Informacije na tel.:
(068) 52-492
0609/640-830

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA	Gotovinska posojila, hitra realizacija, garancija čeki, hiše, zlatina, umetnine, starine, certifikatske delnice. Mestna zastavljalnica, Cankarjeva 11 (pri Operi), Ljubljana, od 10. do 16. ure, ☎ 061/210-174 in 061/126 20 70.
KOPALNICE "Delfin" BTC NOVO MESTO ☎ 068/322-879	Ponudba: KOPALNE KADI + MASAŽNI SISTEMI, TUŠ KABINE, TURŠKE SAVNE, KERAMIČNE PLOŠČICE, KOPALNIŠKO POHIŠTVO, SANITARNA KERAMIKA, OSTALA KOPALNIŠKA OPREMA. VSE ZA KOPALNICE + KREDIT T+3%!
WEBASTO EBERSPAECHER GRELNIKI KAMIONSKIH KABIN	Prodaja, montaža, servis. OMNIA TRADE SP, d.o.o., C. Ljubljanske brigade 23, ☎ 061/159-76-08
FORD STEPAN Prodajno-servisni center ☎ 068/52-407, 53-120	Vsi modeli Fordovih vozil z dodatnimi ugodnostmi dobavljivi takoj. Vsa vozila imajo serijsko vgrajeno veliko varnostne opreme za osnovno ceno.
PIKA NA I Salon pohištva	Velika izbira pohištva, ugodne cene, popusti na gotovino! Delovni čas od 8. do 19. ure, sobota od 8. do 12. ure. Vse informacije na ☎ 068/65-128.
VULKANIZERSTVO ANŽIČEK Jože Anžiček, s.p. Straža 24, Šentrupert ☎ 068/40-063	V novembru ugodna prodaja zimskih avtoplaščev SAVA, BARUM, HANKOK, MICHELIN, MARANGONI ter obnovljenih avtoplaščev BANDAG in ROTAL . Nudimo 5% gotovinskega popusta ali prodajo na več čekov. Ob nakupu avtoplaščev brezplačna montaža in centriranje.
VULKANIZERSTVO STRAHINIČ Breg revolucije 5, Metlika ☎ 068/59-064	Montaža in prodaja avtoplaščev proizvajalcev SAVA, BARUM, MICHELIN, NOKIA in KUMHO za osebna in tovorna vozila ter traktorje. Prodaja in dostava kurilnega olja. Možen nakup na obroke brez obresti!
TEXAS – LEIF CB 20, METLIKA ☎ 068/59-260	TEXAS – trgovina za mlade in stare. Posebna ponudba konfekcije za vsak žep, od Miklavža do novega leta. Pridite in se prepričajte o izbiri in cenah!
RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE APROS, d.o.o., Novo mesto	Tridnevni osnovni in nadaljevalni tečaji WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.
OKNA – KLI Vratno 8, Šentjernej ☎ 068/81-094	Nudimo vam stavbno pohištvo KLI - Logatec po tovarniških cenah, z 20% popusta na gotovino. Zastopnik za prodajo in svetovanje: Janez Zagorc, Vratno 8, Šentjernej.
DELNIČARJI! ☎ 061/312-563, 13-776-13	DELNICE Krke, Radenske, Petrola in druge iz javne prodaje odkupimo. Sprejemamo tudi naročila za nakup in prodajo delnic Mercator, Lek, Droga, Kolinska in drugih, ki kotirajo na Ljubljanski borzi. Pokličite nas! Factor banka, d.d., Ljubljana
KERAMIKA, POHIŠTVO, KOPALNICE, FASADE. GRAMAT GRIL TRGOVINA ☎ 068/65-695, 65-682	POHIŠTVO: razprodaja, popust do 30%! FASADE: vseh vrst in barv, nizke cene KERAMIKA: nov salon, zares si lahko izbirate! SVETUJEMO, DOSTAVLJAMO, PROJEKTIRAMO, IZVAJAMO!
AVTOPRALNICA TPV AVTO KANDIJSKA 60, NOVO MESTO ☎ 068/341-228, 341-227, 341-226	NOVOST! Preskusite stroje na žetone: čiščenje tepihov, sesanje notranjosti, odišavljenje vozila. Prepričajte se sami vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 8. do 13. ure. Cene ugodne!

Že razmišljate, kaj boste vašim najbližjim, sorodnikom, prijateljem in znancem doma ali v tujini podarili za bližnje božične in novoletne praznike?

Dovolite, da vam pri tem pomaga Dolenjski list!

V začetku decembra bo namreč izdal knjigo **"Dolenjski obrazi"**, s podnaslovom "Osemdeseta leta". Avtor Tone Jakše je v njej zbral članke, ki so v osemdesetih letih izhajali v Prilogi Dolenjskega lista. Nanizane so življenjske zgodbe in slike 182 preprostih ljudi iz raznih krajev naše ožje domovine. Preberite jih in videli boste, kako pestro, zanimivo, težko in včasih tudi tragično je bilo njihovo življenje.

* To so podobe življenja, ki smo ga včasih živeli, zdaj pa neustavljivo tone v pozabo.

Kupite knjigo in ukanite čas! Naj tudi vaši bližnji in vaši potomci spoznajo, kako je naš človek v tem stoletju živel in kaj vse je doživel. Omogočite jim, da se bodo iz njegovih doživetij kaj naučili!

Knjigo, debelo 384 strani, v trdi vezavi in v lijem poketu vam pošlji po povzetju. Prednaročniška cena enega izvoda je 4.000 tolarjev, v prosti prodaji pa bo stala skoraj tisočaka več.

Izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:

Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto

Naročilnica za DOLENJSKE OBRAZE

Naročam _____ izvod(ov) knjige DOLENJSKI OBRAZI, avtorja Toneta Jakšeta, in sicer po prednaročniški ceni 4.000 tolarjev.

Ime in priimek: _____

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Anica Pipan

računalniškem spremljanju je pokazalo posluš že ministrstvo za šolstvo.

In kakšni so njeni cilji oziroma želje, gledano bolj "na dolgo prago?" Pipanova in njeni sodelavci bi seveda radi doživeli čimprejšnji prehod na enozmen-ski pouk, razbitje velike šole z več kot 1000 učenci na dve manjši šoli. Predvsem na šoli nikakor ne smejo dovoliti, da bi se utopili v sivem povprečju. Zato skuša ves čas odpirati nove projekte in zamisli, kajti stara resnica je, če v šolstvu zamudiš projekt ali celo dva, potem se kar težko rešiš gledanja v hrbet tistim, ki so naprednejši in dovetnejši za no-vosti.

"Vsak dan prehodim okrog 5 km v naravi. Takrat imam pred-vsem najbolj sveže misli in domi-slim marsikakšen projekt, ki ga potem v šoli uresničim. Imam urejen bioritem, nimam bolni-ških izostankov, zdaj sem v šol-stvu že 35. leto in se zelo dobro počutim. Misel na penzijo mi je zoprna, kajti pred sabo imam drugi 4-letni mandat, ki so mi ga zaupali," pravi Anica Pipan, ravnateljica sevnške osnovne šole Sava Kladnika, ki bo te dni za svoje dolgoletno vestno in us-pešno delo na področju vzgoje in izobraževanja, vseskozi v sevnški občini, prejela občinsko prizna-nje Dušana Kvedra Tomaža.

Pipanovi veliko pomeni, da so jo predlagali njeni sodelavci. Ti spoštujejo njeno poštenost, od-kritost in predanost stroki. Pi-panova ima nemalo zaslug, da je ravno sevnška šola med vodil-nimi v Sloveniji pri računalni-skem opismenjevanju in je osred-nja osnovna šola za učenje angle-škega jezika s pomočjo računal-nikov. Lahko je zadovoljna, ker so njeni sodelavci brez sleherne prisile sprejeli ponujeno možnost, tako da jih je danes več kot 30 zelo dobro obvlada delo z raču-nalniki. Prvi računalnik so na šoli kupili s pomočjo krške zava-rovalnice Triglav, pri nadaljnjem

PAVEL PERC

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Kot že veste, gremo v so-boto, 14. decembra, na zad-nji letošnji izlet, in sicer v Logarsko dolino. Odhod bo ob 7. uri zjutraj z novomeške avtobusne postaje. Ker je za izlet izredno zanimanje in je prijav že več kot 50, prosimo, da se vsi, ki bi šli radi z nami, čimprej prijavite. Drugi avto-bus bo odpeljal, če bo naj-manj še 40 prijav.

Program izleta: iz Novega mesta se bomo odpeljali do Laškega, kjer se bomo usta-vili na jutranji kavici, in na-daljevali pot do Liboj, kjer si bomo ogledali tovarno kera-mičnih izdelkov in kupovali v industrijski prodajalni; med postankom v Gornjem gradu bo ogled cerkve sv. Mohorja in Fortunata ter v Radmirju še ogled romarske cerkve. Po prihodu v Logarsko dolino bo po želji ogled slapu Rin-ka in nato v hotelu Plesnik zabava z glasbo, dobro hrano in pijačo. Cena izleta za na-ročnike 4.100 tolarjev, za os-tale 5.100 tolarjev. Prihod v Novo mesto bo v večernih urah.

Prijave zbiramo na telefon-skih številkah

068/321- 115, 342-136 in 0609/623-116.

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST

in

MANA
turistična agencija

GLASNO IN BUČNO V PIZZERIJI TRATNIK

NOVO MESTO - V petek, 15. novembra, ob 22. uri bo v Pizzeri-ji Tratnik spet živahno. V goste prihaja čedalje bolj (pri)znana težkorockerska skupina Intercep-tor iz Žalca. Tudi tokrat je orga-nizator Društvo novomeških stu-dentov. Vsi, ki vas tovrstna glas-ba zanima, ste vabljeni na bučen večer.

Zakaj imajo dekleta rajši politike?

Na cilju jubilejnega, 10. pohoda po Levstikovi poti, 12 do 15.000 ljudi - Številni politiki, med njimi tudi predsednik države Milan Kučan spet na pohodu - Govornik dr. Kmecl

ČATEŽ PRI TREBNJEM - V čudovitem sončnem vremenu se je na Martinovo soboto na cilju 10. pohoda po Levstikovi poti od Litje do Čateža, zbralo od 12.000 do 15.000 ljudi. Velika večina jih je seveda prišla peš. Vrli organi-zatorji Rudi Bregar je sicer prejel "le" okrog 4.000 prijav, toda večina se je pač hotela očitno izogniti parku 400 tolarjev start-nine, za kar so dobili tudi spo-minsko značko pohoda, razgled-nici in bone za brezplačni čaj.

PEVCI, PIVCI IN GODBA - Razhodnjo, zaključno prireditev na Čatežu so začeli s slovensko himno Občinski pihalni orkester Trebnje in združeni pevski zbori litijske in trebanjske občine, zatem pa so odzvanjale ljudske, pretežno pivske pesmi, pohodniki pa so si nazdravili z odličnim mladim vinom, s katerim so jim postregli čateški vinogradniki in čateški turistični delavci. Pohodniki so se počasi razkropili po bližnjih zidanicah gostoljub-nih domačinov, večino pa je še čakala pot domov - z avtobusi in vlaki. (Foto: P. Perc)

Naši dobri tudi v Braziliji

Slovinci prvič na svetovnem prvenstvu v praktičnem streljanju - Iz daljšega poročila naše soudeleženke

Oktober je bilo v glavnem mestu Brazilije, v Brasili, 11. svetovno prvenstvo v praktičnem streljanju, ki se ga je med več kot 600 najbolj-šimi strelci sveta iz 52 držav prvič udeležila tudi slovenska reprezen-tanca. Slovenija je namreč šele pred tremi leti postala pridružen članica svetovne zveze za praktično streljanje, ki letos praznuje 20-letnico,

na Filipinih, še prej pa se bodo la-hko naši strelci pomerili na evrop-skem prvenstvu, ki bo prihodnje leto v Grčiji. Sicer pa se tudi temu praktičnem streljanju obeta prihod med olimpijske športe.

TANJA GAZVODA

Medved je udaril

DRAGA, STARI KOT - Medved je na pomlad mesa-rit v Loškem Potoku, pravo katastrofo pa je naredil te dni Blažu Kovaču iz Starega Kota. Kovač pripoveduje, da je bil trop ovac v soboto, 2. novembra, še ob 16. uri na vrtu pred gospodarskim poslopjem. Kdaj jih je razgnal medved, natanko ne ve, ven-dar jih pred nočjo ni našel. Drugo jutro so začeli iskati v smeri Peterkovega Hriba in tam našli osem pomorjenih ovac. Štiri je medved že po-zrl, na ostalih pa so našli sle-di medveda ali medvedov. Sicer pa je Blažu Kovaču medved vdrl v hlev že poleti in odnesel eno ovco. Prav v teh dneh pa je vlomil v hlev sovaščana Ivana Katerna in mu odnesel dve ovci. Prebi-valci se boje, saj gre očitno za zelo močno žival, ki z lahko-to vdira v hleve. Komisija iz Kočevja si je ogledala kraj dogodka in ocenila škodo, sedaj pa bi morali biti na vrsti lovci, saj gre nedvomno za zver, ki bo še napadala.

A. K.

raj rednega pohodnika, predse-dnika Demokratov Toneta Peršaka smo zalotili v klepetu z vrhom tre-banjskih krščanskih demokratov, opazili smo tudi Danico Simšič, pa predsednika državnega zbora Jožefa Školca itd. Tone Anderlič je dobil kot tudi nekateri Trebanj-ci, na primer Niko Borštner, priznanje za pomoč pri organiza-ciji prvih pohodov, kajti trebanj-ska in litijska mladina je na novo trasirala pot in jo približala opisu iz Levstikovega potopisa. Rudi Bregar je posebno priznanje izro-čil 21 pohodnikom, ki so bili na vseh dosedanjih pohodih na Mar-tinovo soboto. Najstarejši med temi je bil 75-letni Hinko Lobin-ger ter absolutno najstarejši na jubilejnem pohodu pa Emil Tanj-šek (82,5 let) z Raven na Koro-škem.

Rudi Bregar se je posebej za-hvalil za 9-krat prehojeno Lev-stikovo pot Trebanju Dragu Kotarju, ki zaradi zdravstvenih raz-logov ni mogel na jubilejni pohod, ter Franciju Strusu - Frlecu, žal,

• Dr. Kmecl je svoj govor, ki ga je seve povedal tekoče, na izust, sestavil iz več zdravic; tako je nazdravil Levstikovemu spomnu, zatem pa še Martinu. "V cerkve-nem koledarju so štirje sveti Mar-tini in ena sveta Martina. Vsi so bili bolj molčeče sorte in so rajši delali čudeže. Glede na jutrišnji dan vsi kandidati in kandidatke za narodne očete in narodne ma-tere bi se vsaj malo zgledovali, čeprav ne bi bilo treba, da delajo čudeže, ker to ne bi bilo prav do-bro. Če pa malo manj govorijo, tudi ne bi bilo slabo; kajti ljudski glas pravi, da se dekleta zmeraj bolj zanimajo za politike, ker ne znajo nehati!"

posmrtno. Bregar je bil vidno ga-njen, ko so se privrkat spomnili tudi nanj, na njegove zaslugе za ta pohod; najprej je Bregarja, ki se je podal na pohod, navkljub zvinu noge, pohodil dr. Matjaž Kmecl, nadvse duhoviti in spretni go-vorec, zatem pa še drugi soorga-nizatorji.

P. PERC

PSYCHOPATH IN REVENGE V ČRNOMLJU

ČRNO MELJ - V črnomalj-skem Mladinskem kulturnem klubu bosta v soboto, 16. novembra, ob 22. uri nastopili dve glasbeni skupini: Psychopath iz Lendave in Revenge iz Murske Sobote.

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV OB SV. MARTINU

ČRNO MELJ - V okviru črno-maljskega martinovanja je bilo v soboto, 9. novembra, prvo tekmo-vanje harmonikarjev. Občinstvo je prvo nagrado prisodilo Slavku Planincu iz Vranskega, drugo in tretje pa Belokranjcema Tomažu Crnič in Roku Hanovu, ki je bil kot petnajstletnik najmlajši tek-movalec. Najstarejši harmonikar Jože Barič iz Črnomlja je imel 75 let, strokovna komisija pa je kot najizvirnejšega harmonikarja izbrala Marka Bariča.

DOLENJSKI LIST

Dolenjske Novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

Na dve strani

Mož: "Eno slabo lastnost pa vendar imaš, ljuba žena, da mi namreč nikoli ne preiščeš mojih žepov."
Žena: "To je vendar lepa lastnost!"
Mož: "Nikakor ne! Sicer bi gotovo vedela, da imam vse žepe raztrgane."

Kot svojega sina

Zagovornik tožencu: "Vas nisem li zagovarjal, kakor svojega lastnega sina?"
Tožene: "Je ta ravno tak lump kot jaz?"

Izdajalec

"Moj mož je bil tedaj zelo potr, ko sem bila jaz na letovišču?"
"Veliko je sedel pri klavirju."
"Da, da, v godbi išče človek utehe v svoji žalosti!"
"Ne verjamem, milostljiva, ker je igral vedno le vesele komade!"

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj na TV premalo časa za predstavitev kandidatov? - "Studio D je Radio SKD"? - Zahvala RKS in CP Novo mesto - Moti centralizacija oblasti - Za lepljenje dovoljenje

Najpogostejša tema tokratnih telefonskih klicev je bil predvo-lni čas. Alojz Božič z Rake je povedal, da ga najbolj jezi, ker se televizijski voditelji zgovarjajo, da ni časa za daljše predstavitve strankarskih kandidatov in gos-tom ne pustijo dovolj do besede. "Saj imajo na televiziji toliko je "brezveznih" oddaj! Tega, kar bi človek rad gledal, pa ne dajo!" Belokranjec Mirko Čadonič iz Črnomlja je opozoril, da se okrog njegove hiše in tudi drugih vse pogostejše klatijo psi, ki puščajo svoje iztrebke tudi na predpraž-nikih. Moti ga tudi, da nekateri vozniki puščajo avtomobile kar na pločniku pred vrtcem v Loki. "Če že ne gre drugače, naj vsaj delno parkirajo na cesti, ker se sicer po pločniku ne da hoditi. Ko bo sneg, bo pa še huje!" meni. Mirko je povedal še, da se mu ne zdi prav, da lahko volijo tudi Slovenci v tujini, saj še mi kandidatov za po-lasne ne poznamo dobro.

Štefko iz Novega mesta zanima, zakaj se Studio D ne imenuje raje kar Radio SKD ali Koncilijev (ali

Špeličin) radio, kajti čeprav nji-hov radijski program rada poslu-ša, ne razume, zakaj je bila prejš-nji teden vsak dan njihova odda-ja, kot da drugih strank ni. Direk-tor Studia D Uroš Dular je poja-snil, da je vsaka stranka za pred-stavitve kandidata dobila dve minuti zastoj, sicer pa so vsi ime-li možnost odkupiti radijski čas. SKD ga je pač odkupila največ, kar pet ur.

Naslednja bralka našega časopi-sa Stanislava Badjuk iz Draga-tuša se najlepše zahvaljuje za pri-jetno presenečenje RK Slovenije in generalnemu sekretarju Mirku Jeleniču za darilo otrokom vrtca pri šoli, ki so dobili nov tobogan, kuhinjski kotic, lego kocke, avtomobilčke in druge igrače. V imenu šole se zahvaljuje tudi domačim pokroviteljem: podjetju Danfus, trgovini Rina, trgovini Lipa, bifeju Moravec, West trans-portu in ostalim, ki so pripomogli k opre-mi tehnične delavnice, saj je bila že zelo zastarela in uničena.

Čeprav je 1. november že za nami, je imel L. M. iz Mirne Peči pripombo, ker ministriški mlad-inci, predvsem tisti, ki hodijo k mladinskemu verouku, na ta dan zvečer z grobov poberejo sveče in jih znešajo na obzidje pokopali-šča. "Šel sem gledat in videl, da vzamejo tudi po 15 svečk z enega groba in predvsem tiste z baterij-skimi vložki, ki so zelo drage. Nič ne bi rekel, če bi vzeli po eno in navadno, ampak to res ni način. Pa še poškodujejo jih. Pospravljajo pa potem drugi!" Da se oblast vse bolj centralizira, meni Le-opold Korevec iz Črnomlja, ki na primer ne razume, da davčna up-rava v Črnomlju ni samostojna kot je bila včasih, ampak je tu le iz-postava Novega mesta. Predvide-va, da je tako tudi v ostalih dveh belokranjskih občinah. "Zakaj so potrebne izpostave, saj se tako sredstva spet odlivajo v večje cen-

tre, recimo v Novo mesto, tisti, ki jih ustvarjajo, pa bodo prikrajšani. Začelo se je pri davkih, nadaljuje pa se lahko kjerkoli. In zakaj pred-sedniki vseh treh občinskih svetov: metliškega, črnomaljskega in semiškega, niso naredili nič v tem smislu?" je Leopold pokritiziral še politike.

Cveta Jurglič s Puščave pri Mokronogu se strinja z bralcem, ki je prejšnji teden v tej rubriki dejal, da je trgiranje in uničevanje predvolilnih plakatov nekulturno, toda kultura zahteva, da tisti, ki jih limajo na privatne stanovanj-ske hiše, prej vprašajo lastnika. Tako je gospa Cveta s svoje hiše odstranila plakate SKD, ker so jih nalepili naskrivaj, pustila pa je plakate ZLSD, ker so jo vprašali za dovoljenje. Tokratne klice je zaključila Alojzija Kastelic iz Ragoške ulice v Novem mestu, ki se zahvaljuje delavcem CP Novo mesto, ki so brez prošnje sami strojno tako lepo uredili breg pri ogledalu (porezali grmičevje, leščeje ipd.), ki je bil za okoličane nedostopen. Na prošnje pa se prej niti gasilci niti policija ni odzvala.

L. M.

DRUGI NAJBOLJŠI SLOVENEK IZ ŠENTJERNEJA - Samo Jakše iz Šentjerneja je na svetovnem prvenstvu v praktičnem streljanju osvojil do-bro 88. mesto.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z brałci. Vemo, da je težko pi-sati, zato pa je lažje telefonira-ti. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.